cocktail

Olivia Lichtenstein

Doamna Jivago din Queen's Park

HUMANITAS fiction

Colecție coordonată de
Iustina Croitoru

Cunoscuta jurnalistă, regizoare și producătoare de televiziune **Olivia Lichtenstein** a debutat ca scriitoare în 2007, iar romanul ei ***Doamna Jivago din Queen's Park*** (*Mrs Zhivago of Queen's Park*) a avut un succes fulminant, fiind publicat până acum în peste zece țări și ajungând pe lista scurtă la Melissa Nathan for Comedy Romance Award în iunie 2008. Scriitoarea s-a născut în Africa de Sud și își face studiile la University of Sussex, luându-și licența în literatură rusă. După absolvire, pleacă în Statele Unite cu o bursă Fulbright și își face masteratul în limbi și literaturi slave. La scurt timp după întoarcerea la Londra își începe cariera în televiziune, lucrând mai întâi pentru departamentul de știri externe al ABC. Olivia Lichtenstein a devenit cunoscută după ce s-a implicat în producția și regizarea de filme și documentare TV, iar din palmares nu-i lipsesc premii prestigioase precum BAFTA, RTS Award, British Press Guild Award, Cologne Conference Award, Golden Gate Award. După ce a produs peste o sută de filme pentru BBC ONE, i s-a încredințat postul de *creative director*. În prezent este producătoare, regizoare și jurnalistă *freelance* și locuiește în Londra.

Olivia Lichtenstein

Doamna Jivago din Queen's Park

Traducere din engleză de
CARMEN OLARU

HUMANITAS
fiction

Coperta de ANDRA SIMIONESCU

Redactor NICOLETA DRĂGHICEANU

OLIVIA LICHTENSTEIN
MRS ZHIVAGO OF QUEEN'S PARK
Copyright © Olivia Lichtenstein, 2007
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2008,
pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74
www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POŞTĂ: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. — CP 14, Bucureşti
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
LICHTENSTEIN, OLIVIA
Doamna Jivago din Queen's Park / Olivia Lichtenstein; trad.: Carmen Olaru. – Bucureşti: Humanitas Fiction, 2008
ISBN 978-973-689-243-1

I. Olaru, Carmen (trad.)

821.111-31=135.1

Pentru tatăl meu, Edwin
martie 1923-martie 2004

„Şi s-au căsătorit
Ca să petreacă mai mult timp împreună,
Dar s-au trezit că s-au înşelat amarnic.
Îi despărţeau ceaiul de dimineaţă,
Ziarul de seară,
Copiii şi facturile."

Louis MacNeice, *Silfidele*

„Căsnicia poate fi comparată cu o colivie. Păsările de afară vor cu disperare să intre, iar cele dinăuntru, să iasă."

Michel de Montaigne, *Eseuri*

„Familiile fericite sunt toate la fel. Dar fiecare familie nefericită e nefericită în felul ei."

Lev Tolstoi, *Anna Karenina*

Chloe Jivago, în vârstă de treisprezece ani, împături cu grijă foaia de hârtie decorată cu spirale psihedelice în mai multe nuanțe de roz. Pe foaie, ea și cea mai bună prietenă a ei, Ruthie Zimmer, au scris: „Pentru a veni în sprijinul istoricilor și arheologilor din viitor. Această cutie conține indicii importante privitoare la viața a două fetițe, în anii '70". Au băgat scrisoarea în cutia de biscuiți cu pătrățele în care erau un ruj de buze Biba de culoarea prunei, un exemplar din revista Jackie, *câteva bijuterii stricate, scrisori pe care și le scriseseră una alteia și un contract de prietenie veșnică, semnat cu sânge. După ce au lipit capacul cu bandă adezivă, au săpat o groapă adâncă în fundul grădinii lui Chloe și au băgat cutia în pământ. Adoptând o poziție solemnă în fața pământului proaspăt răscolit, cele două fetițe au plecat capetele, jelind parcă un viitor căruia, într-o zi, n-aveau să-i mai fie contemporane. Mai târziu, au stat în casă, privind cum plouă și făcând întrecere cu două picături de apă care se prelingeau pe geam, una a lui Chloe, cealaltă, a lui Ruthie. „Ce vrei să te faci când vei fi mare?", a întrebat-o Ruthie pe Chloe. „Să-mi caut o slujbă bună, să mă îndrăgostesc, să fac copii și să trăiesc fericită până la adânci bătrâneți", a răspuns Chloe.*

Ce urmează e partea de după „să trăiesc fericită până la adânci bătrâneți"...

Capitolul 1

M-am trezit binedispusă în dimineaţa aceea. Chiar sprinţară, aş putea să spun. Nici măcar nu m-am enervat când n-am găsit ibricul pe care-l ascunsese Greg, soţul meu. Detaliile care te farmecă la un om în clipa în care-l cunoşti ajung să te exaspereze mai târziu. Unchiul lui Greg s-a îmbolnăvit de Alzheimer când avea treizeci şi doi de ani, în consecinţă, Greg dezvoltase o frică patologică să nu-şi piardă memoria, aşa că şi-o testa încă din copilărie. „Creierul e un muşchi ca oricare altul", spunea. Absolut normal pentru el, dar enervant pentru noi, ceilalţi, cărora nu ni se părea că, dacă-ţi aminteşti unde ai ascuns ibricul de tine însuţi, e o victorie necesară şi majoră pentru întreţinerea musculaturii minţii. Dar, în dimineaţa aceea, ţin minte că fluieram în timp ce-l căutam şi că am scos un chiot triumfător când, în sfârşit, l-am extras din maşina de spălat.

Greg era pe altă planetă. Stătea la masa din bucătărie şi mâzgălea iar o scrisoare furioasă, cu scrisul lui ilizibil, de doctor, folosind condeiul pe care i-l dăruisem în glumă cu câţiva ani în urmă, ca să-şi scrie cu el seria interminabilă de reclamaţii. (Mă miram că nu le scria pe pergament, că nu le pecetluia cu ceară şi că nu trimitea un lacheu în livrea să le înmâneze personal.) Scrisoarea în cauză era adresată primăriei, în legătură cu o amendă de parcare.

— Ha, Chloe, ascultă! a spus. Cer să-mi răspundă primarul în persoană.

S-a ridicat în picioare, a îndepărtat scrisoarea de el cât i-a permis lungimea braţului – orgoliul îl împiedica să-şi pună ochelarii de vedere şi, implicit, să

recunoască faptul că atinsese vârsta de mijloc – și-a dres glasul și, cu tonul pe care-l folosea numai în împrejurări oficiale, a început să citească.

— În urma studierii legislației, am descoperit cu stupoare că burgul londonez Brent, sau reprezentanții lui, încearcă să obțină bani de la mine în mod ilegal. Alătur un fragment din *Legea drepturilor cetățenești* din 1689, lege promulgată și introdusă oficial în legislație, după *Declarația drepturilor cetățenești* din 1689. Vă atrag atenția asupra următorului paragraf: „A încasa amenzi de la persoanele particulare înainte de condamnare e o faptă ilegală".

S-a uitat la mine încântat de isprava lui, ca un câine care i-a adus stăpânului în timp record bățul aruncat hăt departe și i l-a așezat la picioare. A întins mâna să ia o felie de pâine prăjită, peste care a întins tacticos un strat subțire de Benecol, doldora de colesterol.

— Și ce înseamnă asta? Că nu poți primi amenzi pentru parcare dacă nu te condamnă pentru comiterea unei infracțiuni?

— Exact, a spus, schițând un zâmbet superior, în timp ce ieșea din bucătărie. Mai întâi, trebuie să fii găsit vinovat în instanță.

Leo, băiatul nostru de cincisprezece ani, a dat o raită prin bucătărie sub ochii noștri, reușind să fure un baton de ciocolată din cutia, chipurile, ascunsă pe raftul de sus, a sorbit pe nerăsuflate niște suc de portocale din cutia din frigider și a plecat, înainte să apuce cineva să urle la el. Cehoaica pe care o găzduiam, Bea, a aruncat o căutătură urâtă spre locul pe care l-a ocupat Leo câteva clipe, după care a ridicat din umeri și și-a îndreptat atenția asupra migăloasei sarcini de a aranja un platou cu fructe exotice pe care le cumpărasem anume pentru masa din acea seară. N-am zis nimic, gândindu-mă că era pentru Kitty, fata mea

de doisprezece ani, care anunțase recent că vrea să ducă o viață sănătoasă și, după cum știe orice părinte, nimeni și nimic nu poate sta în calea unui copil care hotărăște neîmpins de la spate să mănânce fructe și legume.

Chiar atunci a intrat Kitty, ținând în mână o farfurie cu o porție de piure de cartofi instant pe jumătate mâncată.

— Mă doare burtica, a spus.

— Nu mă mir, dacă ai mâncat piureul ăla plin de chimicale. Cum rămâne cu regimul de viață sănătos? am răspuns cu răceală.

Mi-am dat seama apoi că platoul cu fructe exotice era destinat exclusiv stomacului lui Bea. Normal, Bea s-a așezat comod la masă, în timp ce eu mă străduiam să nu mă uit cum mănâncă felie după felie din costisitoarele mango, papaya și guava, pe care le manevra delicat cu cuțitul și furculița. Soarele strălucea, iar eu eram hotărâtă să-mi mențin buna dispoziție. Așa că, strângând ușor din dinți, am golit mașina de spălat vase și am pieptănat-o pe Kitty. Serios, totul a fost bine, până când am dat ochii cu al treilea pacient al zilei.

Sunt psihoterapeut, iar casa noastră din Queen's Park are un subsol decomandat, unde-mi primesc pacienții.

„Majoritatea oamenilor își instalează la subsol mamele bătrâne, blânde și inofensive, nu o ceată de smiorcăiți care nu vorbesc decât despre problemele lor", spunea Greg. Faptul că Greg e în stare să alăture automat adjectivele „blândă" și „inofensivă" la substantivul „mamă", evocându-și astfel părintele de sex feminin, e de-a dreptul comic. Mai mult, „smiorcăiții" mei l-au ajutat să facă ultimii ani de Medicină. Dar, fiind medic generalist, nu prea are răbdare cu bolile, mai ales cu cele care nu prezintă simptome

fizice caracteristice. La gândul că oamenii se pot simți mai bine și că pot fi mai fericiți după ce stau de vorbă cu un psihoterapeut, Greg își dă ochii peste cap, exasperat de o asemenea gogoriță. „De ce nu stau de vorbă cu prietenii lor în loc să i se confeseze unei străine ca tine?" Discutăm despre meseria mea cât mai puțin posibil.

În dimineața aceea, i-am spus pa lui Frank Furibundul, care avea o mică problemă de gestionare a furiei, problemă la care lucram, și-mi savuram pauza de zece minute dintre pacienți privind pe fereastră la trecătorii care striveau sub pași frunzele uscate de toamnă. Vara se terminase, dar nu mă simțeam deprimată ca de obicei la gândul că începuse inevitabilul anotimp al cețurilor.

Soneria a țârâit cu o bine cunoscută și enervantă insistență. Era Gina Lololugubra, care venea la mine de cinci ani. („Crezi că pacienții știu că le-ai dat porecle?", m-a întrebat prietena mea, Ruthie, recent. „Nici vorbă", i-am răspuns. „Ești singura persoană care știe. E umorul meu macabru, o modalitate afectuoasă de a-i deosebi.")

Nu fusesem întotdeauna atât de cinică. La douăzeci și opt de ani, eram cea mai tânără persoană care a întrunit cerințele pentru a intra în Asociația Britanică de Psihiatrie și fusesem întotdeauna devotată muncii mele. Abia mai târziu, poleiala s-a cam dus și simțeam uneori că fac totul mecanic.

Gina e rareori în stare să vadă latura bună la o persoană sau într-o situație, așa că, în comparație cu ea, mă simt ca Pollyanna. O vreme a fost mai veselă, pentru că urma să se mărite și încă nu-i găsise nici o hibă logodnicului ei, Jim, deși Dumnezeu știe cu câtă râvnă căutase. După standardele ei, era exuberantă

de trei luni. În ziua aceea totuși, fața ei drăguță avea o expresie ante-Jim. Ceva se întâmplase.

— M-am gândit, a început.

Totul începea pe picior greșit cu Gina.

— Gata. Nu mă mai culc în viața mea cu vreun bărbat. N-o să mai cunosc niciodată emoția și taina descoperirii cuiva, experiența primului sărut și diminețile în care ne-am trezi alături, fermecați de minunea noului început.

Am vrut să-i spun „Nu fi proastă, el ar putea muri, ai putea divorța sau ai putea avea un amant", dar m-am abținut. În schimb, mi-am dat seama brusc: „Doamne, nu m-am gândit niciodată la asta". În clipa aceea, ca o lovitură puternică și neașteptată în cap, sămânța trădării a prins rădăcini în inima mea.

Abia am mai auzit ce a spus Gina până la sfârșitul ședinței. Ba chiar am simțit un ghimpe de remușcare când i-am luat cecul, dar nu foarte ascuțit. În definitiv, își plătește toate telefoanele pe care mi le dă în timpul liber și toate atacurile de panică din crucea nopții. Am stat așa, dând din cap absentă și fixând peretele din spatele ei. Dungile de pământ rânced care se ridicau jilave pe peretele de la subsol reflectau perfect stinghereala mea. Ziua, cu doar câteva clipe în urmă luminoasă și plină de speranță, părea acum întunecată și apăsătoare. Soarele s-a ascuns după un nor.

Să nu mai simtă niciodată primul sărut al unui nou iubit? Cum era poezia aia a lui e.e. cummings, ceva despre cum e să-ți iubești corpul când e lipit de altul, emoția versului „tu, atât de proaspătă, sub trupul meu"? Întotdeauna l-am iubit pe e.e., în primul rând pentru că a murit în ziua și anul în care m-am născut eu, 3 septembrie 1962, detaliu care, pentru un adolescent, e o coincidență stranie, plină de semnificații mistice. Simțeam că între noi era o

legătură spirituală unică. O vreme, chiar m-am gândit că, părăsindu-i corpul la 1.15, ora la care a murit, sufletul lui a zburat direct spre al meu, când am deschis gura să trag prima porţie de aer din viaţa mea, la ora 3.23. Două ore şi ceva era timp suficient pentru un suflet să ajungă de pe Coasta de Est a Americii la Chalk Farm, în Londra.

Îl admiram pe cummings mai ales pentru că era suficient de obraznic să ignore majusculele şi normele gramaticale, rigori de care n-am reuşit niciodată să scap la şcoala pregătitoare. Am încercat, normal, în faza „sufletul lui e.e. cummings trăieşte în mine şi voi fi cea mai mare poetă din lume". Dar domnişoara Sfârc, profesoara de engleză, era obsedată de punctuaţie. Ba chiar ne cerea să rostim şi semnele de punctuaţie când vorbeam. „Domnişoară Sfârc virgulă vă rog pot să mă duc la toaletă semnul întrebării." Pe tema asta făceam un haz nebun cu orele noi, fetele, când trăgeam pe furiş o ţigară în vestiar. „Domnişoară Sfârc virgulă cât costă sfârcurile dumneavoastră semnul întrebării."

Acum însă, în cabinetul meu de consultaţii, nu-mi spuneam decât „Asta e tot semnul întrebării". Va fi la fel mereu? După ce Gina a plecat, m-am dus sus şi m-am îndreptat glonţ spre frigider, i-am studiat cu melancolie conţinutul şi am rumegat bucăţile de brânză şi de friptură rece, ca o oaie bolnavă de sindromul deficitului de atenţie. Aveam nevoie de ceva care să umple hăul care se căsca sumbru, anunţând un viitor implacabil. Desigur, trebuia să ştiu că „mâncarea nu înseamnă iubire" şi tot tacâmul, dar aşa cum nu toţi stomatologii au dinţi perfecţi, nici toţi psihiatrii nu stau impecabil cu capul. A intrat Kitty şi m-a prins sugându-mi degetul plin de brânză Philadelphia, deget pe care-l băgasem direct în borcănel, şi bând

sucul de portocale fix din cutie. Amândoi copiii mei ştiau că aceste două infracţiuni se pedepsesc aspru.

— Mereu ne freci la cap să nu facem asta, a protestat ea.

— Nu trebuia să mă vezi şi să nu te mai prind că spui „freci", am răspuns timid. De ce nu eşti la şcoală?

A oftat şi şi-a dat ochii peste cap, gesturi despre care credeam că apar abia după pubertate, când eşti şocat de prostia părinţilor tăi. Kitty trebuia să fie încă în faza în care să creadă că mama ei nu poate greşi şi s-o adore necondiţionat.

— Doar ţi-am zis azi-dimineaţă că mă doare burtica, a spus acuzator, dar tu m-ai obligat să mă duc la şcoală deşi mă simţeam rău, iar Bea a trebuit să vină să mă ia.

Bea, care se învârtise fără rost şi nu tocmai silenţios pe lângă uşa de la bucătărie, a intrat şi mi-a aruncat o privire plină de reproş.

— Mersi, Bea. Nu i-ai spus lui tati că te doare burtica? am întrebat, încercând cu viclenie să pasez răspunderea. Doar e doctor.

— Mamă, ştii că doar dacă umbli pe jumătate decapitat ai şanse să te observe tata.

— Bietul copilaş...

Am luat-o pe Kitty în braţe.

Mi-a plăcut la nebunie să fiu mamă din clipa în care mi-am luat copiii în braţe. Chiar şi acum, adorm noaptea rememorând momentul naşterii lor, de parcă aş viziona un film frumos. Muream după mirosul lor dulce, de lapte, şi-i purtam la sân, lângă inimă, ca pe o broşă de preţ, cât au fost mici. Îmi plăcea la nebunie să-mi îngrop nasul în ceafa lor şi s-o sărut. Încă îmi place. Îmi plăcea la nebunie să-mi îndes în gură picioruşele lor. Kitty mă lasă şi azi să-i ciugulesc picioruşele şi braţele şi să le acopăr cu sărutări, iar

Leo, ciudat pentru un copil de cincisprezece ani, mă lasă să-i fac la fel, câtă vreme nu ne vede nimeni. Îi necăjesc pe amândoi spunându-le că, demult, i-am pus să semneze contracte prin care se obligă să mă lase să-i sărut și să-i giugiulesc, indiferent de vârsta lor, până la moarte.

Eu îmi respect contractele. Oi fi de modă veche, dar n-am glumit acum șaptesprezece ani, când i-am jurat credință la cununie domnului Țâfnă, tatăl lor, promițând să-i abandonez pe toți și să-i fiu devotată câte zile oi avea. Am avut și eu cochetăriile mele, câteva sărutări furate, dar nu m-am gândit niciodată serios să-l înșel. De la o vreme însă, mă trezesc că flirtez cu singurii mei prieteni bărbați, care sunt homosexuali înrăiți.

— Ce nu vă place la noi, fetele? mă văicăream uneori.

— Nu sunteți suficient de păroase.

— Am putea fi, dacă nu ne-am epila picioarele și mustața, protestam eu.

Acum însă, când îmi suna în cap decizia Ginei de a nu se mai culca în viața ei cu un bărbat, simțeam că mă sufoc. Ce puteam să fac? Să rămână oare Greg singurul bărbat cu care aveam să fac vreodată sex? Dar îmi puteam oare imagina că aș avea un amant? Mai curând, credeam că nu-ți era permis să te dezbraci în fața unui bărbat străin când aveai peste patruzeci de ani. Categoric, e împotriva legilor minimei decențe. Soțul tău are voie să te vadă goală, dacă e absolut necesar. În definitiv, pielea flască și corpul sleit de nașteri sunt opera lui, așa că ai o plăcere oarecum perversă să-i defilezi prin față, ca și cum i-ai urla pe mutește: „Uite ce-ai făcut cu corpul meu, ticălosule!" Dar un alt bărbat ar fi, mă rog... „Imposibil" e cuvântul care-mi vine în minte.

— Mă găseşti interesantă, nu? m-a întrebat Ruthie mai târziu, în timp ce stăteam tolănite ca romanii pe canapeaua ei şi mâncam.

— Bineînţeles, altfel n-am sărbători al treizeci şi doilea an de prietenie. De ce?

Am băgat în gură ultima bucăţică de covrigel cu brânză topită şi somon.

— Chestia e că, de fiecare dată când îi spun ceva, Richard oftează şi închide ochii.

— Aha, UVPB, am pronunţat pe un ton înţelept.

Ăsta e codul nostru. E mai rapid să comunicăm aşa şi ne permite să ne mărturisim reciproc ce simţim, fără să ne temem că ne vede cineva. Am inventat codul după o ceartă urâtă cu Greg, când a urlat la mine şi la copii un weekend întreg. Am scris un mesaj: „Soţul meu e o jigodie". Dar i l-am trimis lui Greg, nu lui Ruthie. Când mi-am dat seama ce-am făcut, inima a început să-mi bubuie în piept şi m-am simţit ca un copil prins că-i arată degetul mijlociu profesoarei. A trebuit să dreg busuiocul trimiţându-i lui Greg un alt mesaj: „Glumeam, dragă. Ce vrei să mănânci?" Din fericire, am scăpat basma curată. După aceea, m-au salvat acronimele, de aici şi UVPB – Ură Veşnică Pe Bărbat.

Ruthie a căscat şi s-a întins. Aşa îmi vine mereu în minte, căscând şi întinzându-se somnoroasă, ca o pisică ce se ridică nitel ca să-şi schimbe poziţia în faţa focului. La muncă e vioaie, atentă, eficientă, dar îi cunosc secretul. Întotdeauna tânjeşte să plece şi să se întindă puţin. Are o faţă frumoasă, în formă de inimă, un corp à la Marilyn Monroe şi ochii de un căprui străveziu. Când era mai tânără, băieţii şi-ar fi spart reciproc capetele ca s-o cucerească. Irezistibilă, nu e conştientă de farmecul ei, aşa că şi-l

poartă cu relaxare și detașare, ca pe o mantie preferată, ușor ponosită.

Ne-am cunoscut în ziua în care am început școala pregătitoare, când ne-am împrietenit, pentru că băncile noastre erau lipite. Chloe Jivago și Ruthie Zimmer. Înainte, o chemase Zimmerman, dar autoritățile de la vamă au considerat că numele era prea lung, așa că ultima silabă s-a pierdut pe drum, când tatăl ei a trecut din Germania în Anglia, ca să scape de naziști. Ruthie era o evreică mai bună decât mine și știa multe. Pentru că, deși sunt psihoterapeut, deși fac o supă de pui incredibilă și mă ocup de problemele sufletului, sunt complet paralelă cu iudaismul. Dar nici nu e de mirare. Țin minte că l-am întrebat odată pe tata ce semnificație au lumânările de Hanuka, iar el s-a uitat la mine contrariat și a spus: „Știi, draga mea, habar n-am".

— Ce fel de tată evreu mai ești și tu ? l-am întrebat.

— Unul lamentabil, a zâmbit, dar le am cu muzica.

(Tatăl meu, Bertie, compunea musicaluri pentru teatrul din West End.)

Mama ar fi trebuit să știe ceva, dar făcea pe niznaiul. De când se măritase cu tata, își renegase educația religioasă și singura sărbătoare pe care o țineam era Crăciunul. Așa că m-am dus s-o întreb pe Ruthie. Se spune că, acum mii de ani, era nevoie de ulei pentru candelabrul din Templu, care trebuia să stea aprins zi și noapte. Dar uleiul ajungea numai pentru o zi. Inexplicabil, uleiul a ajuns pentru opt zile. Așa că evreii au hotărât să comemoreze minunea printr-o sărbătoare care să țină opt zile. E ca povestea cu pâinile și peștii. Toate religiile au nevoie de minunile lor. Spuneam în glumă că era ca minunea lui Stevie Brick, care, când avea cincisprezece ani, a reușit să

meargă cu patru fete în aceeaşi seară la trei chefuri diferite. Mă rog, de atunci, când e necesar, mă consult întotdeauna cu Ruthie în privinţa chestiunilor evreieşti.

Am devenit una pentru cealaltă sora pe care n-o aveam şi am jurat să trăim cât mai aproape una de alta şi să facem copii în acelaşi timp. Ne-au reuşit amândouă. Ruthie locuia în capătul celălalt al Queen's Park, aşa că am fi putut comunica prin semnale luminoase de pe acoperiş, dacă vreuna din noi ar fi putut sau vrut. În schimb, ne sunam şi ne trimiteam mesaje tot timpul şi dădeam adesea nas în nas când ieşeam în oraş cu treabă, asta în afară de nenumăratele întâlniri programate. Copiii ei, Atlas şi Sephy (Persephone), sunt cei mai buni prieteni ai lui Leo şi Kitty şi au aceeaşi vârstă. Richard, soţul ei, e specialist în clasici, aşa că Ruthie s-a gândit că, întrucât el nu prea avea un cuvânt de spus în viaţa lor, ar fi fost o mitocănie din partea ei să-i facă în ciudă şi să boteze ea copiii. Atlas era un copil firav, cu oase fine. E imposibil să-ţi imaginezi pe cineva mai puţin capabil să poarte pe umeri coloanele care sprijineau cerul, dar băiatul avea aerul că e împovărat cu toate problemele lumii. Asemenea tizului lui grec, era pasionat de ştiinţă şi astrologie, aşa că-şi petrecea serile cocoţat pe acoperişul casei, adesea împreună cu Leo, şi se uita prin telescop, arătând cu degetul stelele şi planetele. (Instinctele de mamă evreică ale lui Ruthie se băteau cap în cap. Pe de o parte, se bucura că are un băiat însetat de cunoaştere, pe de altă parte, se temea să nu-şi rupă gâtul căzând de pe acoperiş. Soluţia? A dat bani grei pe o balustradă solidă, din fier, cu care a împrejmuit acoperişul.) Sephy însă nu era nici pe departe Regina Tenebrelor. Era o prinţesă veselă, asemenea lui Kitty a mea, şi, când

ieşeau amândouă din cameră, atmosfera devenea sumbră şi pustie, de parcă s-ar fi întors în Hades ca să vestească sosirea iernii. Când alegem numele copiilor noştri, le influenţăm într-o oarecare măsură destinul şi personalitatea. Tocmai din acest motiv am ales nume cu rezonanţă puternică – Leo şi Katherine, numele unor împăraţi şi împărătese – ca să nu-mi umilească nimeni copiii.

— Când ai făcut sex ultima oară? am întrebat-o pe Ruthie.

— Cu Richard? Nu fi scârboasă, e soţul meu.

— Ştiu ce vrei să spui.

Am muşcat dintr-un ardei iute, bucuroasă că-mi făcea ochii să strălucească.

— N-am mai făcut sex de atâta amar de vreme, încât însăşi ideea de a mototoli cearşafurile conjugale pare deplasată şi obscenă. Slavă Cerului că am făcut amândoi sex la greu înainte să ne căsătorim, aşa că nu mai contează.

— Crezi că mamele noastre au păţit la fel? Să se fi menţinut atât de bine tocmai pentru că au făcut sex din plin după ce s-au măritat?

Ruthie a întins mâna după o măslină şi a început s-o ciugulească. Nu mâncase aproape nimic.

— Poate ar fi mai bine să ne descotorosim de soţii noştri şi să înfiinţăm o comunitate de lesbiene, a sugerat.

— În principiu, ideea e excelentă. Are totuşi un mic neajuns. Nu suntem lesbiene.

— Ştiu, a spus Ruthie cu regret. Păcat. Dar o comunitate în care zona bărbaţilor să fie îngrădită cu un gard de sârmă? Ne-am putea juca cu ei când am avea chef.

— Un țarc cu bărbați? am mustăcit. De fapt, am spus, cu vorbele Ginei încă sunându-mi în cap, mă gândeam să-mi caut un amant, pur și simplu ca să mai slăbesc – știi cum se topesc kilogramele când faci sex cu altcineva?

Mi-am ciupit colăcelul de pe burtă.

— Nimeni nu ne-ar putea condamna dacă am avea amanți, nici o femeie nu-și poate trăi viața cu atât de puțin sex, e o chestiune care ține de drepturile omului, pe bune, a spus Ruthie, băgând degetul în castronelul cu humus.

— Adevărul e că, după căsătorie, sex adevărat faci cu alții. M-a sfredelit cu privirea și a adăugat: Dacă îți iei un amant, ai grijă să nu uiți regula.

Ruthie e redactor la *Smart Magazine – Frumusețe și inteligență pentru femeia de azi* – și mă pomenește des sub varii pseudonime în studiile ei de caz. A scris sau a redactat articole pe toate temele posibile, așa că le știe pe toate. Am studiat-o. Era îmbrăcată în uniforma profesională: Issey Miyake. Nu purta niciodată nimic altceva la muncă. (Hainele lui Miyake, doldora de pliseuri mărunte și tăioase, mă cam intimidau. Chiar e obligat să pliseze întruna materialul ca un nebun de la balamuc cu sindrom obsesiv-compulsiv?)

— Ce regulă, o, tu, înțeleapto și plisato?

— Niciodată să n-ai o relație extraconjugală cu cineva care are mai puțin de pierdut decât tine dacă se află.

Foarte inteligent și absolut adevărat, dacă stai să te gândești. Atât am putut să fac, ca să nu mă trezesc notând pe furiș regula, ca o elevă conștiincioasă.

— Va trebui să ai o relație pentru amândouă, a adăugat. N-aș putea să las pe altcineva în afară de Richard să-mi vadă sânii deformați de vârsta a doua.

M-am uitat la sânii ei. Păreau într-adevăr mai mari.

— Știi că nasul și urechile ne cresc toată viața? a continuat. Așa e și cu sânii mei, nu par să știe când să se oprească.

— Măcar tu ai sâni, ai mei nici n-au crescut vreodată, iar acum par doi ciorapi blegi.

Ruthie a râs.

— Dă-i drumul! Întotdeauna ai fost cea aventurieră. O să trăiesc aventura prin tine.

— Ca de obicei, tot greul cade pe mine. Nu s-a prea schimbat mare lucru de pe vremea când copiai de la mine temele la latină.

— Știu, draga mea, întotdeauna ai fost mai bună decât mine la partea practică. Eu scriu despre alții care o fac.

Am râs amândouă, știind cât de trainică era simbioza care ne lega.

— Știai că șaptezeci la sută dintre bărbați și treizeci la sută dintre femei comit adulter? a spus Ruthie.

— Ar cam fi cazul ca femeile să recupereze, am comentat cu prefăcătorie.

Nu vorbeam serios, mă refer la dieta Scapă de kilogramele în plus într-un mod plăcut – trageți-o cu un bărbat care nu ți-e soț. Voiam doar să simt cuvintele în gură, să le gust și să le rostesc cu voce tare. Parcă trecuse o veșnicie de când nu m-am mai distrat. Eram prea ocupată să fiu soție, mamă și psihoterapeut, așa că m-am trezit brusc, la patruzeci de ani, că n-am timp să mă simt liberă și veselă. Îmi era clar de ce perioada de la patruzeci la cincizeci de ani era Deceniul Divorțurilor. Toți o luau la goană înspăimântați, într-o ultimă încercare de a scăpa de lanțurile responsabilității și obligațiilor. Când am plecat de la Ruthie, era cât pe ce să mă ciocnesc cu o femeie care târa după ea un copil care plângea,

împingând în acelaşi timp un cărucior în care un bebeluş urla. Când m-am uitat mai bine, am văzut că şi pe faţa mamei curgeau lacrimi. Versurile cântecului „dragostea şi căsnicia, capul şi pălăria" au început să-mi sune ironic în cap. Era una dintre zilele acelea londoneze cenuşii, cu burniţă, când umezeala ţi se insinuează lacomă în oase şi când crezi că n-o să mai vezi soarele în veci. Am simţit cum depresia îmi dă ghionturi în stomac.

Când am ajuns acasă, viaţa mea mi se părea jalnică. Unde erau pasiunea şi weekendurile petrecute pe vremuri în pat cu Greg? L-am întrebat asta pe Greg când s-a întors de la muncă. Căuta ciocolata pe care o ascunsese de el însuşi.

— Nu vorbi prostii, luna de miere nu poate ţine veşnic, că nu mai apuci să faci nimic în viaţă.

— Dar nu ţi-e dor, dragul meu, n-ai vrea să mai fim ca pe vremuri?

— Nu, avem prea multe de făcut. Copii, serviciu, cărţi de citit, filme de văzut... Aha, aici era! a spus radiind de satisfacţie când a scos ciocolata de sub teancul de cărţi de bucate care stăteau să cadă de pe raftul burduşit. Vrei şi tu?

(Refuza cu obstinaţie să discute despre ciudatul lui obicei de a mânca în pat Benecol şi ciocolată.)

— De ce nu? am răspuns acru, gândind: „Pot când vreau să ard caloriile în plus, înşelându-l."

Greg s-a dus în living, aruncându-i lui Leo un voios „Salve, frate Rasta, am învăţat pe pielea mea care-i treaba cu iarba". Totul se trăgea de la cutia de chibrituri plină cu iarbă pe care a găsit-o Greg când încerca să-şi recupereze boxerii de firmă din şifonierul fiului său. Greg nu e nici el un novice în ale ierbii. A mirosit-o ostentativ şi a spus: „Pare să

fie marfă bună. Poate trag și eu o țigară". De atunci, aveam gluma cu Rasta, amuzantă la început, dar trecuseră zece zile și se cam fumase.

Leo s-a târât în bucătărie, vizibil înfășurat în mantaua de blazare cu care umbla de vreo doi ani. O schimbare fizică ciudată îi lovește pe băieți când fac treisprezece ani. Peste noapte, capul lor, susținut până atunci fără probleme de gât, devine prea greu, iar vorbirea, înainte clară, se transformă în bâlmăjeală. Băiatul meu, până atunci semeț, vorbăreț și coerent, devenise o momâie cocoșată și mormăitoare.

— Ți-ai făcut temele, dragul meu?

— Mmf, mrumf, a răspuns.

— Poftim?

— Da, da, mi le-am făcut, a rostit cu o claritate ostentativă.

Am aruncat restul de ciocolată. Autodezgustul care însoțea fiecare gură era prea greu de îndurat. În plus, poate că trebuia măcar să încerc să țin regim și să fac mișcare înainte să comit adulter. Am hotărât să flirtez cu Greg și să-l seduc. Asta e menirea noastră, asta le spun mereu pacienților mei. Să se redescopere reciproc, să reaprindă flacăra pasiunii în căsnicie, să-și dea întâlniri, să facă chestii împreună, să-și găsească timp să vorbească și să se bucure unul de altul. Cine ar putea spune că o relație cu un alt bărbat ar putea fi altfel? După luna de miere din primii doi ani, totul s-ar transforma în ce trăiesc eu acum. Ar merita oare să mințim, să înșelăm și să primejduim fericirea tuturor pentru doi ani de sex pasional? (Deși, în cazul meu, nici măcar nu trebuie să fie pasional. E suficient să fie sex.)

Auzeam televizorul în living și, prin ușa deschisă, îl vedeam pe Greg tolănit pe canapea, cu gura întredeschisă, uitându-se la buletinul meteorologic cu

lăcomia cu care priveşte un sugar flămând sânul mamei. M-am dezbrăcat complet şi m-am unduit cu graţie prin faţa lui, curioasă să văd dacă mă observă. M-a dat la o parte şi mi-a arătat televizorul.

— Foarte frumos, draga mea, dar ştii tu, vremea...

E emisiunea lui preferată, dar orişicât... În acel moment, a sunat telefonul. Era una dintre pacientele lui Greg, doamna Totios, sau „Tot io-s", cum i se mai spune, pentru că sună des. Dumnezeu ştie cum a făcut rost de numărul nostru de telefon neînregistrat. Cred că doamna Totios lucrează la British Telecom, la poliţie sau o fi vreo hoaţă. De obicei, preiau eu apelurile astea. Greg urăşte de moarte bolnavii, iar ipohondrii sunt cel mai negru coşmar pentru el. Acum însă, umilită că m-a respins, am spus dulce:

— Da, doamnă Totios, desigur, e chiar aici.

Şi, cocoţată pe tocuri, am ieşit valvârtej din cameră, cât pe ce să mă ciocnesc de Leo, care se târa în sus pe scări. S-a uitat la mine, a ridicat din umeri şi a spus clar.

— Bleah, mama în pielea goală! Dăunează grav dezvoltării mele psihosexuale, mamă.

Am stat toată seara îmbufnată, cosând un elefant de fetru pentru nu ştiu ce proiect şcolar al lui Kitty, în timp ce ea-mi povestea despre Henric al VI-lea şi cele opt soţii ale lui, sau despre Henric al VIII-lea şi cele şase soţii ale lui – da, da, mă rog. Asta e viaţa mea? Ce s-a întâmplat cu mine şi cum am ajuns aici?

Capitolul 2

Reţeta bunicii Rabbi Neeman pentru o căsnicie fericită

250 g dragoste
250 g umor
250 g atracţie sexuală
500 m admiraţie şi respect reciproc
500 g compatibilitate intelectuală
o măsură de rude prin alianţă sau, după gust, mai multe încurajări
un buget rezonabil
o mână generoasă de muncă în echipă
patru linguriţe de dorinţă de a recunoaşte
250 g de scuze pentru că ai greşit
250 g de promptitudine în a-ţi cere iertare
250 g de încredere reciprocă şi o măsură mare sau câteva mici de interese sau pasiuni comune
250 g de fascinaţie reciprocă
băi separate (dacă permite bugetul)

Se strecoară toate ingredientele şi se scot eventualele cocoloaşe de gelozie, reproşuri, ranchiună, reglări de conturi, scandal sau acuze. Se încorporează regulat porţii zdravene de sex conjugal pasional. Se adaugă măsuri generoase de dragoste şi se lasă să fiarbă la foc mic, foc întreţinut de afecţiune, respect reciproc şi dorinţă.

În noaptea aceea, am avut iar visul cu lentilele de contact. Visul apare în diverse forme. În versiunea asta, încercam să-mi pun o lentilă de contact enormă în ochi. Era pur şi simplu prea mare, aşa că nu voia să intre, dar eu nu mă lăsam. Eram derutată. Port lentile de contact zilnic, de ce nu mai intrau? Lentila cu pricina avea aripioare de-o parte şi de alta, ca absorbantele pe care ţi le lipeşti de chiloţi. Aripioarele lentilelor trebuiau să se lipească de albul ochilor, dar oricât am încercat, n-am reuşit să le potrivesc. Am

răsuflat uşurată când m-am trezit. M-am uitat la Greg, care sforăia lângă mine mai puţin delicat decât îşi imagina. Ce să însemne oare visul? Întotdeauna îmi analizez visele. De la Jung mi se trage. Visele ne fac să ne gândim la viaţa noastră şi sunt vocea subconştientului. Visul meu îmi spunea răspicat că sunt anxioasă. O fi vrut oare să-mi spună şi că Greg nu mi se mai potrivea? S-o fi potrivit zi de zi, timp de şaptesprezece ani, şi acum mi-a rămas mic? Cu câteva ore în urmă, când ne-am băgat în pat, mi-am frecat piciorul de pulpa lui Greg, codul Morse al căsniciei noastre, cod pe care-l foloseam când voiam să facem sex. Ştiam că era încă treaz, dar şi-a adâncit respiraţia, prefăcându-se că a adormit deja, a mârâit şi s-a întors cu spatele la mine, lăsând între corpurile noastre oceanul singuratic şi alb al cearşafului. Lipsa lui de reacţie m-a obligat să mă simt neiubită şi urâtă.

Era patru dimineaţa. Întotdeauna la ora patru mă trezesc speriată într-o casă adormită. M-am dat jos din pat, m-am dus în camera lui Kitty şi m-am aşezat în scăunelul îmbrăcat în creton, pe care insistă să-l ţină lângă pat. Îmi place să mă uit la ea când doarme. Adormită, pare iar un bebeluş. Trăsăturile îi sunt destinse şi senine, braţul îi zace somnoros pe piept, genele lungi şi negre îi mângâie obrazul, iar gura îi e întredeschisă. Are o gură deosebit de frumoasă, plină şi roşie, ca un fruct suculent, anunţând femeia senzuală care va deveni. Am vrut s-o sărut, dar m-am abţinut. În schimb, i-am pus uşor mâna pe piept, ca să simt cum i se ridică şi coboară în ritmul respiraţiei. Când ea şi Leo erau bebeluşi, obişnuiam să le pun un deget sub nas, ca să văd dacă mai trăiesc. Uneori, respiraţia lor de bebeluş era prea slabă ca s-o simt, aşa că-i trezeam fără să vreau cu manevra mea plină de teamă. Ţin minte că, pe atunci, mă aşezam pe

același scaun și-i alăptam – mai întâi pe Leo și apoi, după câțiva ani, pe Kitty – în crucea nopții. Simțeam că eram singura persoană trează din lume și mă chinuiam să nu fac zgomot și să-i împiedic pe copii să plângă, ca să nu-l trezim pe Greg. Era prost dispus toată ziua dacă nu dormea suficient.

Kitty s-a foit și a spus pe un ton misterios „patru castane și o codiță de bursuc".

Toată lumea din casă vorbește în somn, cu excepția mea. Greg mai ales declamă versete din Biblie și mă trezește. Visează cumva că e Isus? De asta mă tem cel mai tare, să nu cumva să vadă brusc Lumina. Mi-a cerut să-i promit că-l împușc dacă învie și devine bisericos.

Am coborât la parter. Răspunzându-mi, casa a scârțâit și s-a întors pe partea cealaltă în somn. M-am uitat în jur, la viața mea dezordonată. Hainele zăceau claie peste grămadă în hol, pantofii răsfirați pe scări... Viața mea se rezuma la a căra tot timpul ceva. Luam ceva dintr-un loc și-l duceam în altă parte. Toate suprafețele libere erau ticsite. Obiectele păreau să se împerecheze între ele, reproducându-se într-un ritm năucitor. Ciorapi vechi se adunau în gașcă și chefuiau cu cestile de cafea goale, cu hainele aruncate aiurea și cu mormanele de hârtii. Uneori, talmeș-balmeșul ăsta părea să-mi vină de hac. Ce-ar fi să ies pe ușă și să-mi iau lumea-n cap? Să mă duc la aeroport, să iau primul avion spre o destinație aiurea și să încep o viață nouă? Din când în când, îmi surâdea ideea, o pritoceam în minte și o gustam înainte să-i fac vânt, pentru că nu mă puteam gândi serios la așa ceva. Gândul că i-aș putea părăsi pe Leo și pe Kitty îmi făcea rău, rău fizic, îmi provoca o durere surdă în fibra interioară.

Când eram mică, tata îmi aducea lapte cald după ce visam urât sau dacă nu aveam somn. Stătea cu

mine până-l beam, mă mângâia pe frunte şi-mi netezea sprâncenele cu degetul mare. Îmi cânta ultimul lui cântec, cel la care încă lucra şi pe care nu-l mai auzise nimeni. Uneori, îmi cânta doar câteva măsuri, dar le repeta la nesfârşit, din ce în ce mai încet, până adormeam. Îmi plăceau la nebunie nopţile tati-Chloe, când prezenţa lui mă făcea să mă simt în siguranţă. În prezent, nu beau lapte decât în toiul nopţii. Mi-am încălzit un pic şi m-am ghemuit pe canapea cu cana în mână, încercând să-mi analizez neliniştea. Cred că am aţipit, pentru că ceasul kitchios pe care ni l-a făcut cadou Sammy, fratele meu, a bătut de şase ori, iar pe uşiţa cucului a ieşit un purcel grohăind. Am ridicat receptorul şi am format numărul.

— Tati?

— Cine e, vă rog?

— Care femeie îţi mai spune „tati"?

— N-o să vorbim despre asta acum, a râs.

— Sunt Chloe, am spus, intrând în joc.

— Adevărat, am avut o fată pe nume Chloe, dar nu mai ştiu nimic de ea de multă vreme.

— Am vorbit cu tine acum trei zile.

— Trei zile înmulţite cu un tată evreu înseamnă trei luni, după cum bine ştii.

— Eşti treaz?

— Acum, da.

Normal că era treaz. Ştiam că e. Întotdeauna se trezeşte şi cântă la pian la ora şase.

— Aşteaptă puţin, draga mea, trebuie să-mi scot păsărelele din cap şi să le aştern pe hârtie înainte să-şi ia zborul.

Tata avea capul plin de cântece, aşa cum noi îl avem plin de gânduri. Când eram mică, îmi imaginam că avea capul plin de păsărele şi, când deschidea gura, acestea ieşeau cântând, iar el trebuia să le prindă. Eram convinsă că, după ce le prindea, le lipea cu clei

pe hârtie, pentru că notele negre pe care le scria pe portativ semănau cu mierlele cocoțate pe firele de telegraf. Când păsărelele se pregăteau să iasă, tata începea să se agite și nu-i plăcea să scoată o vorbă până nu le lipea bine pe hârtie. Așa că așteptam cuminte câteva minute.

— Gata, le-am lipit. Cum de te-ai trezit cu noaptea-n cap, Chloe?

— Mă gândeam. Tată, crezi că poți fi fericit alături de cel cu care te-ai căsătorit până la sfârșitul vieții?

Ascultam ceasul care ticăia în liniștea dimineții, așteptând să-mi răspundă.

— Cred că relațiile se schimbă ca orice lucru. Pe vremuri, credeam că mă sufoc dacă mai stau un minut cu mama ta, apoi, în săptămâna următoare, simțeam că viața mea nu mai are sens fără ea. Uneori ești fericit, alteori, nu. Dorința e spontană, dar dragostea are nevoie de timp ca să se dezvolte. Mark Twain a spus că un bărbat sau o femeie află ce înseamnă dragostea perfectă abia după un sfert de secol de căsnicie. Poate că nu ești măritată de suficient timp.

Tata avea o mie de calități, dar cel mai mult îmi plăcea că avea talentul să sintetizeze o problemă printr-un citat. Avea unul pentru toate situațiile.

— Nu ești fericită, draga mea? a întrebat.

— Nu e chiar asta, tată, dar totul pare să fi încremenit în monotonie. Parcă tot ce era incitant s-a consumat deja, iar acum toate se anunță a fi la fel pentru veșnicie, fără nici un viitor.

Vocea mea de copil bosumflat și mofturos nu-mi micșora însă intensitatea sentimentelor.

— Vârsta e de vină, Chloe. Te-ai măritat, ai făcut copii, și-acum? Țin minte că m-am simțit la fel după patruzeci de ani.

— Și ce-ai făcut?

A urmat o pauză lungă. M-am uitat pe geam. Ploua în lumina albăstruie a zorilor. Auzeam cum foşnesc pe asfalt roţile ude ale maşinilor care treceau tot mai des. Lumea se freca la ochi, trezindu-se la viaţă. O nouă zi. Dar avea să fie nouă sau doar să se repete ce s-a întâmplat ieri?

Am aşteptat. Tata şi-a dres glasul la capătul firului.

— Chloe, nu te sfătuiesc, dar am avut o amantă.

Am tăcut, iar o amintire vagă s-a trezit nepoftită, după răspunsul lui. Telefonul sunând, un şuvoi de vorbe furioase, receptorul trântit cu violenţă, mama cu ochii roşii, plini de lacrimi, urlete înăbuşite dincolo de uşă. Tata a plecat brusc câteva zile, „ca să vadă cum s-a montat un spectacol al lui în Leeds". Cred că aveam vreo doisprezece ani. Nu înţelegeam, dar ştiam că divorţul era – dacă nu iminent – măcar în discuţie. Cu egoismul copilului, mă întrebam doar dacă „voi avea voie să stau cu tata".

— Doamne... Mama a aflat?

— Mai târziu, a spus tata. Când o să ne vedem, îţi explic.

Mama mai avea trei fraţi mai mari. Era singura fetiţă, mult dorită şi răsfăţată, care a apărut când nu mai era nici o speranţă, după cei trei băieţi. Erau atât de fericiţi că li s-a născut o fiică, încât nu-i spuneau decât Fetiţa. De fapt, aşa i-au spus toţi întotdeauna sau aşa li s-a dat voie. O chema Gertrude. Gertrude Neeman. „Numele ăsta mă face să mă simt ca o matroană durdulie, cu glezne groase", se plângea mama. A fost un copil frumos care, după spusele familiei, se născuse cu bucle negre şi cu picioare de balerină. A început să danseze de îndată ce a învăţat să meargă şi a câştigat o bursă la Royal Ballet School la vârsta de opt ani. Părinţii ei, care proveneau dintr-o generaţie de evrei eruditi, educaţi în spirit talmudic, tatăl ei, rabin, iar mama, profesoară, tolerau

dansul numai dacă era clasic și considerat „artă". Le-a fost greu să accepte situația când fata lor a părăsit Royal Ballet, alegând libertatea de expresie a musicalurilor deocheate din West End. Iar groaza lor n-a mai cunoscut limite când s-a îndrăgostit și s-a măritat cu tata, care era cu zece ani mai mare decât ea și compunea exact musicalurile care o deturnaseră de la adevărata ei menire artistică. Faptul că părinții lui erau negustori și aveau un magazin de haine era încă o bilă neagră pentru el.

— Suntem evrei cu carte, iar fata noastră se mărită cu un evreu negustor, pah! spuneau ei.

— Măcar e evreu, răspundea Fetița.

Au pălit. După o săptămână, o mângâiau iar pe obraji, spunându-i cât de frumoasă era. Era minunea lor, darul trimis de Dumnezeu, cum să stea supărați pe un asemenea chip?

Fetița era o ființă unică, idealistă, și toată lumea îmi spunea ce norocoasă sunt că e mama mea. Dar nu era exagerat de mămoasă, nu era genul care să spună „Stai jos și hai să-ți dau să mănânci" și, chiar de la început, rolurile noastre au devenit confuze. În adolescență, aveam senzația că eu eram adultul, iar ea, copilul tiranic și depresiv. Mă întorceam de la școală, deschideam ușa cu cheia și adulmecam aerul cu teamă. O anume aromă subtilă îmi spunea dacă totul era bine în lumea mamei, în consecință și în lumea mea. Toate familiile au un miros propriu, o aromă subliminală care vorbește despre intimitate, dar nu neapărat și despre armonie. Simțeam proasta dispoziție sau nefericirea mamei de la douăzeci de pași. Stătea în pat, pe întuneric, vorbind cu o voce sleită și monotonă, în timp ce eu umblam tiptil prin casă, de teamă să nu înrăutățesc lucrurile, și încercam s-o ademenesc cu ceva de mâncare sau de băut.

Refuza tot ce-i ofeream. „Văd că vrei să mă îngraşi", se plângea. „Asta vrei, nu? O mămică grasă." Avea probabil dreptate. Chiar voiam o mămică adevărată, nu una imprevizibilă şi dezamăgită, care se ascundea în întuneric. Dispoziţia i se putea schimba într-o clipă. Dacă suna cineva la uşă, sărea din pat, se farda şi-şi făcea apariţia, pregătită să-şi joace rolul şi să fascineze, uitând complet de nefericirea ei, sub privirile încântate ale musafirilor neaşteptaţi. Zilele în care dansa apuseseră demult, aşa că publicul ei era format numai din prieteni şi cunoştinţe. Fără ei, se ofilea. Nu se putea hrăni doar cu admiraţia familiei.

Dependenţa ei m-a înstrăinat de lumea showbizului şi m-a îndreptat definitiv spre cărţi. Am moştenit picioarele de dansatoare ale mamei, dar nu şi dorinţa ei de a le arăta – ca nici o altă parte anatomică – şi, observând-o pe Fetiţa chinuită de cele mai negre stări, mi-am jurat să nu ajung niciodată depresivă. Devenise un fel de fobie. Visul măreţ că aş putea deveni stăpână pe propria-mi minte m-a împins aproape cu violenţă spre psihoterapie.

M-am întors în pat. Pe geam, în lumina gălbuie a felinarului din apropiere, o vedeam pe Doamna cu Porumbeii angajată în eternul ei război cu înaripatele. Uneori, vorbea cu porumbeii ca şi cum i-ar fi fost prieteni apropiaţi, alteori, părea să se certe cu ei. Era ca şi cum păsările i-ar fi spus ceva de-a dreptul jignitor, iar ea trebuia să le convingă că au greşit. Din când în când, se repezea la ele, ţipând şi certându-le, cu sacoşele în vânt şi cu părul ei alb zburând sălbatic, cu paltonul strâns înfăşurat pe corpul ei mărunt. Două păsări nu se sinchiseau de urletele ei. Stăteau una lângă alta pe pavaj, iar una din ele părea s-o apere pe cealaltă cu aripile, în timp ce ciuguleau amândouă de pe jos. Un al treilea porumbel s-a strecurat printre

ele, despărțindu-le. Scena îmi amintea de ce le făcusem eu părinților mei. Fiind preferata tatei, le-am distrus armonia cuplului, învrăjbindu-i. Îmi amintesc nopțile în care îl lăsam singur în cameră pe Sammy, fratele meu, și mă furișam în patul părinților, băgându-mă între ei. Îmi îngropam călcâiele mici în coapsele mamei mele și o împingeam un pic, ca să-mi ocup locul de drept lângă tata. Apoi, victorioasă, îmi așezam capul pe pieptul lui.

Îmi plăcea la nebunie mirosul lui, apa de colonie Givenchy scumpă, creată anume pentru el într-un mic laborator, aflat nu departe de Place de la Concorde, Paris, oraș pe care tata îl vizita de două ori pe an ca să-și cumpere ciorapi: subțiri, negri, din mătase. Tata a fost întotdeauna un dandy, impecabil îmbrăcat, indiferent de ocazie. Poartă mereu la el o cravată de rezervă, în caz că s-ar întâmpla vreun accident, o pată pe cea pe care o poartă. Nu m-am mirat să aflu că a avut o amantă. Era prea șarmant, prea exuberant, prea tandru ca să-l îngrădească mariajul. Probabil că am mirosit ceva, simțind tensiunea dintre el și mama. După câteva zile, s-a întors din „Leeds", iar viața de familie a revenit la normal. În orice caz, mama simțea că el o trădase cu mult înainte, când s-a îndrăgostit nebunește de mine, fetița lui. Dar ea îl putea iubi pe fratele meu.

În următoarele zile, m-am gândit întruna la aventura tatălui meu și la cum ar fi dacă aș face și eu la fel. Când nu era la muncă, Greg își petrecea aproape tot timpul compunând alte scrisori furioase către primărie și căutând pe internet precedente juridice care să-i susțină războiul proaspăt declarat împotriva amenzilor pentru parcare. În restul timpului, vorbea la telefon cu noii lui prieteni, războinicii amenzilor pentru parcare. Aveau o rețea națională și un site pe internet, iar scopul comun îi unea ca frații.

— E corect să-i amendezi pe cei care blochează drumurile sau parcurile în cartierele rezidențiale, a spus Greg, într-o seară, la cină, după o lungă disertație, dar acum, angajații primăriei o fac doar ca să adune fonduri, așa că trebuie să fie pedepsiți.

Alt subiect de conversație nu avea, iar copiii îl tolerau cu grație. Puteam doar spera să obosească în cele din urmă.

Universul părea să-mi urle „Adulter!" Când, într-o după-amiază, un pacient și-a anulat programarea, iar eu m-am tratat cu o porție de televizor, tema emisiunii lui Jerry Springer era *Partenerul meu mă înșală*. Era toată șleahta: negri, albi, grași, slabi, înșelându-și partenerul cu nonșalanță și parcă lăudându-se cu isprava lor. Jerry și-a încheiat emisiunea declarând cu evlavie: „Persoana pe care o înșeli ești tu însuți. Ce fel de relație ai, dacă nu ești sincer?"

„O relație incitantă", am spus cu voce tare și, aruncând dezgustată telecomanda, am ieșit din cameră. Peste tot în jur vedeam îndrăgostiți plimbându-se mână-n mână, lipiți unul de altul, sărutându-se pe la colțul străzii și cuprinzându-și cu dragoste fețele în mâini. Revistele pentru femei de la chioșcul din colț mă asaltau cu titlurile lor care incitau la adulter: *Când te îndrăgostești de un bărbat care nu e soțul tău, Locuiesc și cu soțul, și cu amantul, Aventura mea ne-a apropiat*. Pe strada din fața casei noastre, Doamna cu Porumbeii mi-a urlat: „Caută-ți un iubit! De ce n-o faci? Toate sunteți la fel".

M-am trezit că mă uit iar după bărbați, cu o expresie de disponibilitate pe chip, iar unii au început să se uite și ei. Pilula invizibilității pe care o înghițisem fără să-mi dau seama când am împlinit patruzeci de ani părea, cel puțin temporar, să nu-și mai facă efectul.

Capitolul 3

Sos iute de cactus
Reţeta lui Sariputra

o legătură de coriandru proaspăt
o conservă italiană mare (780 g) de roşii decojite
două conserve mari (400 g) de cactus marinat (sau proaspăt, dacă găsiţi)
şase-opt căţei de usturoi
900 g roşii proaspete
trei lămâi
una sau două legături de ceapă verde
două cepe roşii mari
patru ardei iuţi roşii sau verzi
o linguriţă de sare
o linguriţă de piper proaspăt măcinat
două linguri de ulei de măsline

Se scot roşiile din conservă şi se pasează într-un vas adânc. Se toacă mărunt cactusul, roşiile proaspete, ceapa uscată şi ceapa verde şi se toarnă în castron. Se taie fin frunzele de coriandru şi ardeii iuţi, peste care se toarnă zeama lămâilor, usturoiul zdrobit, sarea, piperul şi uleiul de măsline. Se amestecă totul şi se lasă câteva ore să se odihnească.
Se serveşte cu peşte, pui sau carne, pentru mai multă savoare. Sau se pasează în blender, pentru o consistenţă mai fină, şi se serveşte ca sos pentru chipsurile tortilla.

— Credeam că fericirea până la adânci bătrâneţi îţi aduce satisfacţii mai mari, ce zici? a spus Ruthie.

Era una dintre vizitele noastre reglate la cafeneaua din Queen's Park. Ruthie arăta obosită şi părea răcită cobză de câteva zile. Când am întrebat-o ce s-a întâmplat, mi-a zis că a terminat-o munca.

— Hmm, am spus, poate, repet, poate e posibil să trăim altfel. Ştii, să avem o viaţă plină de dragoste şi pasiune, să vorbim şi să fim ascultate, să mângâiem şi să fim mângâiate, să ne privească cineva în ochi

şi să ne spună că ne iubeşte, să te uiţi în ochii lui şi să găseşti în ei tot ce râvneşti.

— Vai, Chlo, eşti o romantică incurabilă, a zis, plimbând mâncarea prin farfurie ca o anorexică ce se preface că mănâncă.

— Apropo, a spus brusc, la mulţi ani!

— Nu e ziua mea.

M-am uitat la ea derutată.

— Ştiu. Dar Lou n-a mai vorbit cu mine câteva săptămâni pentru că am uitat de ziua ei, aşa că le urez tuturor la mulţi ani din timp, ca să nu se supere nimeni dacă uit cumva. Mă rog, a continuat, Lou are altele pe cap acum, de când s-a despărţit de James.

M-am îngrozit. Lou şi James erau împreună de douăzeci de ani. S-au căsătorit înaintea noastră şi au făcut copii cât de repede au putut, patru la număr, unul după altul, băiat, fată, băiat, fată. Se plăceau, râdeau unul la glumele celuilalt şi stăteau de vorbă. Aveau conversaţii adevărate, nu chestii gospodăreşti, de pildă al cui era rândul să cheme instalatorul sau să ducă maşina la reparat. Mâna lui Lou flutura mereu cu dragoste pe lângă James, ba netezindu-i părul, ba mângâindu-i obrazul. James observa cu ce se îmbrăca Lou şi-i plăcea să meargă la cumpărături cu ea. Lua de pe raft hainele despre care ştia că i se potrivesc şi i le aşeza pe lângă ea. Glumeam mereu, spunând că era un homosexual captiv în trupul unui heterosexual. Erau purtătorii noştri de stindard, domnul şi doamna Mariaj Armonios, dovada vie că se putea trăi în fericire până la adânci bătrâneţi. Mariajul lor era crucial pentru ecologia relaţiilor tuturor. Cum de s-au despărţit? Păreau că stau semeţi împreună, uniţi în armonie conjugală, ca doi stejari puternici înverzind sub acelaşi soare, cu rădăcinile împletite sub pământ, netulburaţi de trecerea anilor. Trunchiul

le mai scârțâia sau li se mai usca, metaforic vorbind, câte o crenguță, dar nimeni nu și-ar fi imaginat că toate astea vor duce la prăbușirea copacului. Până acum.

— Ce? Cum? Când? am mitraliat cuvintele. Nu-mi vine să cred că nu mi-ai spus până acum!

— Am uitat... ca și zilele de naștere. S-au despărțit de probă. Simt nevoia să o ia de la capăt cu întâlnirile, pentru că sunt prea siguri unul de altul.

— Dacă ei n-au rămas împreună, noi ce șanse mai avem? am mormăit.

— Adevărat, a zis Ruthie, dar nu se știe niciodată ce se întâmplă în spatele ușilor închise. Întotdeauna mi s-a părut ușor suspectă giugiuleala lor în public, semn că nu se întâmpla mare lucru în pat.

— Nici în patul nostru nu se întâmplă mare lucru, dar noi nu ne-am părăsit bărbații, am spus.

— Știi că lipsa sexului e motiv de divorț?

— Dar noi suntem două evreice cuminți, care vor face totul ca să mențină unitatea familiei, ai uitat? am spus.

— Bineînțeles, dar, dacă am fi credincioase și cu adevărat private de sex în căsnicie, ne-am putea duce la rabin, care ar aproba divorțul. Evreii pun la mare preț sexul și intimitatea, iar Tora îi obligă pe bărbați să satisfacă nevoile sexuale ale soțiilor lor. Unele texte sugerează chiar ca bărbatul să facă în așa fel încât soția lui să ajungă prima la orgasm.

— Deștepți oameni, evreii ăștia. Întotdeauna am spus-o.

Mi-am terminat cafeaua și am tăcut câteva momente. Mă rodea ce zisese.

— Ia stai puțin! am spus. Ce-i chestia asta cu „dacă am fi cu adevărat private de sex în căsnicie"? Ruthie, faci sex cu soțul tău? am întrebat ferm.

— Nu chiar, a răspuns Ruthie. Ştii tu, ca şi până acum, de două ori pe lună.

— E mai des decât îmi aminteam eu.

Ruthie s-a uitat la mine.

— Două sute patruzeci şi cinci de zile, am spus.

— Cum adică?

— Atât a trecut de când am făcut ultima oară sex cu Greg, două sute patruzeci şi cinci de zile. Ne-am îmbătat amândoi anul trecut, în ajunul Crăciunului. Asta înseamnă probabil că, oficial, sunt iar virgină.

— Nu-mi vine să cred că nu mi-ai spus până acum!

— N-am avut curaj.

— Cu el ai discutat despre asta?

— Am încercat, dar a spus că nu-i nimic, suntem amândoi ocupaţi şi trecem prin faza „fără sex". Nu e sfârşitul lumii, din punctul lui de vedere.

— În ce moment o fază devine o stare de lucruri permanentă?

Ruthie s-a uitat la mine ca la o specie rară, descoperită de curând.

— Ar fi un titlu de articol grozav: *Femeile private de sex în căsnicie ies la rampă.*

— Super, ştii unde să găseşti un exemplar.

M-am uitat la ceas.

— Mii de draci, trebuie să fug.

N-am ştiut că, prin „sex deloc", Ruthie înţelege „sex de două ori pe lună". Expresia ei şocată în faţa dezvăluirii mele m-a făcut să înţeleg că eu şi Greg chiar aveam o problemă. Aşa se întâmplă uneori când te ia gura pe dinainte.

Era cât pe ce să întârzii la şedinţa de la trei. Gentleman Joe e american şi a fost stripper în trupa Chippendales, „înainte să devină toţi gay", îmi tot

repeta. Gentleman Joe era numele lui de scenă şi, după ce îşi lăsase în urmă trecutul decadent, la trei ani după ce începuse şedinţele cu mine, nu mi-l puteam imagina altceva decât stripper. Era superb. Piele măslinie, păr lung şi negru, sprâncene ca nişte omizi opulente şi gene atât de lungi şi dese, încât mă miram că-şi poate ţine ochii deschişi.

Se temea de angajamente şi era crunt dezamăgit de specia feminină. Nu reuşise să convingă nici o femeie să-i fie credincioasă şi să-i devină soţie. Joe era un logodnic în serie. Viitoarele lui mirese îi dădeau întotdeauna papucii când simţeau miros de altar.

— Ce-i cu englezoaicele astea? se plângea. Toate sunt infidele. Toate. Crezi că eşti singurul din viaţa lor, iar ele dispar cu vreun fost coleg de şcoală al fratelui lor, ceva de genu'.

— Te-ai gândit vreodată să te vezi cu o femeie de altă naţionalitate, o americancă de-a ta, poate? i-am sugerat cu blândeţe.

— Nah, americancele sunt prea disperate.

„Cine vorbeşte!" m-am gândit.

— Ştii, Joe, poate, dacă nu te-ai mai gândi atâta la însurătoare, se va întâmpla de la sine. Crezi c-ar putea fi posibil să te atragă femeile pe care nu poţi să le ai?

Era o anomalie, proverbiala excepţie de la regulă, un evreu care voia să se aşeze la casa lui, dar avea patruzeci şi patru de ani, iar Chippendales fuseseră în vogă în anii optzeci. Striptease? Ce meserie era asta pentru un evreu cuminte?

N-am reuşit niciodată să am o relaţie serioasă cu un evreu. Cred că instinctul îmi spune că ar fi o relaţie incestuoasă. Evreii prea îmi sunt rude de sânge. Ştiu că trimit înapoi mâncarea la restaurant, că răspund la o întrebare cu o altă întrebare, că salivează în secret după *shiksele* blonde şi palide şi că am sfârşi

mai pasionaţi de prăjituri şi de taclale în pat decât de sexul fierbinte. Am avut pe vremuri un iubit evreu, iar sexul a fost chiar fierbinte, până în ziua în care am făcut amor în faţa unei oglinzi şi mi-am dat seama în acelaşi timp cât de mult ne semănau trupurile. Parcă mă întâlneam cu fratele meu şi, oricât l-aş iubi pe Sammy, n-am nici cea mai mică dorinţă să mă culc cu el.

Sammy e cu doi ani mai mic decât mine şi locuieşte într-un cort, în munţii Alpujarra, în Spania. Are un nume budist acum, Sariputra, care înseamnă Copilul Privighetorii de Primăvară. Noi îi spunem Sari, aşa că, dacă-i bălmăjim numele, sună ca Sammy. Aşa, toată lumea e fericită. A fost muzician şi pornise pe drumul succesului cu o trupă R&B, dar a murit mama şi, după ce i-am îngropat muţi de durere cenuşa în grădina mea şi am plantat deasupra un cireş, Sammy a plecat în Carolina de Nord, ca să trăiască alături de indienii Cherokee.

„E o societate matriarhală", a spus înainte să plece.

Era împietrit de durere. Cu toţii eram. Ne simţeam trădaţi, furaţi, contrariaţi. Mamei nu-i plăcea că îmbătrâneşte, aşa că, la cincizeci şi cinci de ani, a hotărât pur şi simplu să nu cunoască senectutea. S-a culcat şi nu s-a mai trezit; nimeni nu ştia din ce cauze murise – la autopsie nu s-a descoperit nimic. Poate şi-o fi spus: „Gata, plec. M-am săturat de voi toţi". (Nu mă puteam abţine să nu cred că o făcuse intenţionat, ca să fie încă o dată în centrul atenţiei. Dar nu ca să-şi facă magistrala intrare, pe care o savura intens, ci ieşirea.) Sammy a trăit după obiceiurile Cherokee cinci ani şi nu voia să vorbească cu mine sau cu tata. De fapt, nu voia să vorbească cu nimeni. „Pacea sufletească poate fi găsită în linişte", ne-a

explicat în final, când şi-a ridicat cortul în Spania, a îmbrăţişat budismul şi a reluat legătura cu noi.

— Vreau să urmez calea liniştii pe această planetă.

— Da, deşi e a naibii de incomodă, i-am replicat, îmbrăţişându-l cu putere, cu inima cât pe ce să-mi spargă pieptul de suferinţă şi bucurie.

În taină îi iubeam cortul, mirosul de lemn şi de fum şi simplitatea vieţii pe care o ducea. De-a lungul anilor, a devenit un refugiu pentru mine, un loc în care evadez, ca să simt gustul unei vieţi diferite. Mă duc la el de cel puţin patru ori pe an, de obicei cu copiii şi uneori şi cu Greg. Sammy a decupat şase ferestre în pereţii de prelată şi a montat geamuri şi rame, o inovaţie de care era tare mândru. „Nici un amerindian nu s-a gândit la asta, nu?" Când eram mici, insistam să împărţim aceeaşi cameră şi stăteam dimineaţa întinşi în pat, privind norii prin lucarnă. Le spuneam „animalele de pe cer". Unul din noi distingea forma unui animal, iar celălalt trebuia s-o găsească.

— Inorog, a spus Sammy în ultima mea vizită în Spania, când stăteam tolăniţi pe pajişte şi înmuiam tacticos chipsuri de tortilla în sosul de cactus, celebra lui reţetă. (Anii petrecuţi alături de indienii Cherokee nu fuseseră irosiţi.)

— E voie cu animale mitice? am întrebat, scrutând cu râvnă smocurile de vată răsfirate de pe cer.

— E frumos să întrebi aşa ceva un om care trăieşte într-un cort?

L-am îmbrăţişat, inhalându-i mirosul curat de frate şi bucurându-mă că îşi păstrase intactă puterea de a se autoironiza. Kitty şi Leo se joacă şi ei cu animalele de pe cer şi-i spun lui Sammy Unchiul Tra-La-La. Sammy îi ia cu el în drumeţii pe munte şi le povesteşte despre bunica pe care n-au apucat s-o cunoască.

Mama a murit acum doisprezece ani și încă sunt furioasă că m-a lăsat cu un țânc de trei ani și cu burta la gură, fără ajutorul matern. Mama lui Greg nu se pune. Nu ne vedem cu ea suficient de des, dar, când se întâmplă, mai bine n-am vedea-o. Majoritatea copiilor trăiesc o fază în care se întreabă dacă nu cumva au fost adoptați. Greg spera să fi fost. Simțea că apăruse în familia care nu trebuia, ca un oaspete nepoftit la o petrecere deloc pe gustul lui. Nu semăna deloc cu frații și surorile lui și nu avea nimic în comun cu ei. Toți aveau părul blond și ochii căprui – el avea părul negru ca smoala și ochii albaștri. Părinții lui erau metodiști irlandezi, așa că alcoolul era interzis în casă, cu excepția whiskey-ului Baileys, care, din motive neclare, fusese declarat băutură nealcoolică și era consumat cu lada la reuniunile de familie. Mătușile și unchii se înroșeau la față și deveneau sentimentali, iar aerul se umplea de interpretări siropoase ale piesei *Danny Boy*. Acestea erau puținele amintiri fericite din copilăria lui Greg.

Tatăl lui, singura persoană care era cât de cât prietenoasă în această adunătură de străini, a renunțat la statutul de membru al familiei când Greg avea opt ani, și a plecat în America. Chipurile, ca să caute un oraș în care să se mute. Nu s-a mai auzit nimic de el, iar capul i-a fost decupat cu migală din toate fotografiile de familie care erau expuse cu mândrie pe toate suprafețele libere. Greg își amintește că mama lui a stat câteva nopți la rând și a decupat un teanc de fotografii cu forfecuța de unghii. A reușit să salveze câteva dintre capetele tăiate ale tatălui său, când mama lui nu era atentă, și le păstrează și azi în portofel – singurele lui amintiri. Nimeni nu avea voie să pomenească numele tatălui lui, iar viața se împărțea în două: Î.E. – Înainte de Eveniment – și

D.E. – După Eveniment. Edie, mama lui Greg, și-a petrecut anii D.E. cu o expresie de dezgust pe chip, parcă tot timpu-i mirosea ceva. Când s-a născut Leo, Greg a spus, cu ușurarea celui care e pe cale să se înece, dar care dă de uscat: „În sfârșit, am familia care-mi place".

Eram obosită. Uneori, pacienții mă secau de energie. Se întâmpla de obicei când nu mă simțeam puternică și eram incapabilă să le împiedic viața s-o cotropească pe a mea. M-am dus sus și l-am găsit pe Greg cotrobăind prin bucătărie, scotocind prin sertare și dulapuri, trântind uși, de-a dreptul exasperat. Părul îi stătea țeapăn ca o perie de toaletă și purta șortul flamenco al lui Kitty, unul roșu aprins, cu buline galbene. Cu mâna dreaptă mima ce face obiectul căutat, ca o incantație care-l conjura să se materializeze.

— Polonicul de supă? am ghicit. E în sertarul din stânga sus, dacă nu cumva l-ai ascuns de tine însuți.

— Gustă! a spus, oferindu-mi supă fierbinte. Hmm, ce spui? a dat din cap nerăbdător.

— E delicioasă, dragă, dar...

— Dar ce? Ce? E perfectă!

Greg își petrecuse toți anii căsniciei noastre într-un război autodeclarat al supei pe care-l pornise împotriva mea, o provocare nemărturisită din care, când mariajul nostru se va încheia, fie prin divorț, fie prin moartea unuia din noi, va ieși victorios campionul supei de pui. E un bucătar bun – unul dintre motivele pentru care m-am măritat cu el – și are propriile rețete, dar e obsedat de nevoia de a dovedi că nu trebuie să fii evreu ca să faci supă evreiască de pui. Supa lui e bună, ba chiar aproape perfectă, dar mai puțin cinstită și aromată ca a mea. În plus, încă n-a

ajuns să nimerească exact consistența *kneidlach*, a găluștelor.

Evreică fiind, sunt programată genetic să reacționez la suferința prietenilor sau rudelor, intrând imediat în bucătărie și făcând supă. Se pare că gena asta se poate transmite prin mariaj. Asta le fac femeile evreice soților lor ne-evrei – osmotic și irevocabil îi transformăm în evrei. Dacă tata nu se simte bine, Greg mă imită și se repede la el cu supa: penicilină evreiască, leacul cunoscut pentru toate bolile, de la dureri de inimă la cancer. Ultima provocare înseamnă că va trebui să ripostez pregătind la rându-mi o supă de pui cât mai curând posibil, să ridic mănușa pe care mi-a aruncat-o în față și să-i dovedesc încă o dată că dețin supremația în domeniu.

— Nu pot face supă în seara asta, am spus iritată. Mă duc la CP. Vii și tu?

Greg s-a scuturat scârbit.

— Mai curând mănânc tocană de șerpi veninoși. O să stau în pat, o să mă uit la televizor și o să citesc *Codul Rutier* din 1991.

A arătat cu capul spre oala cu supă aburindă.

— Am învins deci.

— Mizantropia ta devine o boală. O să fac supa mâine și o să punem capăt odată războiului ăstuia, invitând mai multă lume ca să le guste pe amândouă.

— Perfect. Să decidă publicul a cui supă e mai bună, a spus.

Am ieșit teatral din bucătărie. Sunt un mare fan al ieșirilor teatrale, așa că exersez cu Kitty, ca să vedem cine pare mai țâfnoasă când își împinge capul înainte, se întoarce pe călcâie și iese din cameră. Kitty, care a intrat și a auzit ultima replică, stătea lângă frigider. Mi-a arătat pe furiș semnul victoriei când am trecut pe lângă ea. (Poate deja dezumfla un

adolescent de la douăzeci de paşi, dacă-l priveşte cu ochii mijiţi şi fornăie discret a dezgust.) I-am făcut cu ochiul, făcându-i semn să vină cu mine.

— Ajută-mă să mă îmbrac! am spus.

A urcat treptele câte două. Dacă ea e păpuşica mea, atunci şi eu sunt a ei, aşa că-i place să întindă pe covor potenţialele ţinute, ca să vedem cum arată. Bluze, fuste sau pantaloni, colanţi şi pantofi, centuri, brăţări şi eşarfe. Informe şi răsfirate pe covor, îmi amintesc de ţinutele gata de decupat care apăreau pe ultima copertă a revistei *Bunty*, cele cu clape de hârtie care se îndoiau pe trupul păpuşii de carton, transformând-o din proletară în petrecăreaţă.

Celebra mea Prietenă Lizzie, căreia amicii îi spuneau doar CP, dă o petrecere în cinstea publicării ultimei ei cărţi: *Celibatul. Cum să ajungi să te iubeşti.* Reuşise nu ştiu cum să facă din celibat o chestie mişto, nu un secret murdar, cum era pentru mine, dar nici nu era măritată. M-am uitat cu disperare la garderoba mea, care-mi oferea doar două posibilităţi: puloverele cinstite gen „psihiatru" sau hainele „mă doare undeva cum mă îmbrac", adică vreo câteva tricouri *grunge* obligatorii şi pantaloni de jogging. Kitty s-a chinuit mai mult ca de obicei să găsească ceva pe placul amândurora. Am ales o fustă neagră, scurtă, o cămaşă roşie descheiată lejer, astfel încât să mi se vadă decolteul (atât cât era), sacou negru şi pantofi roşii cu toc. Când am ieşit de la duş, cremuită toată (câte o loţiune pentru fiecare parte a corpului, mă mir că omul mai reuşeşte să iasă din casă) şi, după ce m-am machiat, eram deja în întârziere.

Greg era în living şi dansa penibil după *Top of the Pops*, iar Kitty şi Leo erau ghemuiţi pe canapea.

— Una dintre marile plăceri ale paternităţii, spunea întotdeauna Greg, e faptul că te poţi răzbuna pentru toate momentele penibile din copilărie.

Ridica chitara în aer, arăta cu degetul aiurea, nu-și coordona mișcările, țopăia mărunt și făcea grimase caraghioase, toate astea alcătuiau parada lui de tortură parentală. Copiii erau paralizați de groază. M-am alăturat lui, unduindu-mi șoldurile, ca să bag și mai mult groaza în ei, apoi l-am sărutat pe Greg la plecare. Cum făcea mereu, m-a bătut tovărășește pe spate.

— Nu sunt cal, am spus.

A țuguiat buzele în formă de sfincter, cerșind un sărut.

— Nici fata bătrână de mătușă-ta nu sunt!

Am deschis ușa din față, am tras în piept aerul rece al nopții și am simțit cum libertatea începe să-mi curgă prin vene, ca unui deținut căruia i se dă voie să iasă afară pentru bună purtare.

Capitolul 4

Rețetă pentru necazuri (anonim)

o parte femeie neglijată sexual
o parte bărbat exotic, nefericit, în căutări
două părți nevoie de aventură
o mână de frustrare de fiecare
trei picături din aroma amețitoare a dorinței

Se amestecă și se așteaptă rezultatul...
(Păstrați distanța, căci uneori compoziția explodează.)

Petrecerea Celebrei Prietene era în toi când am ajuns. Era organizată în una dintre bombele alea trendy din Soho, frecventate de jurnaliști, genul de cârciumă unde coada la budă era mai lungă decât cea de la bar, din cauza nevoii stringente a clienților de a-și pudra tot timpul nasul. N-am înțeles niciodată vraja cocainei. Am încercat de vreo două ori și am simțit că prizez anxietate și depresie sub formă de pudră. De vreme ce am parte din belșug de amândouă, pare un exercițiu fără sens. Aveam deja genunchii moi de rușine când am intrat pe ușă, trăgând în jos de fusta prea scurtă, încercând să-mi ascund lipsa decolteului opulent și simțindu-mă în general din alt film, mult prea din anii optzeci. De ce oare înțepenim într-un fel de buclă temporală a tinereții, perioada noastră cea mai *hot*, captivi într-un timp care e veșnic sinonim cu a arăta sexy? Intelectualii Londrei, îmbrăcați elegant, stăteau la taclale, beau și ciuguleau mâncarea proletarului, peștișori, cartofiori prăjiți și cârnăciori. Cartea lui CP era peste tot, ea

însăşi fiind imposibil de trecut cu vederea, în rochia ei vaporoasă, roşu aprins, cu mesajul Accesul Interzis brodat cu alb deasupra sânilor şi în zona genitală. Brusc, m-am simţit mai împăcată cu ţinuta mea. CP are inegalabilul talent de a capta spiritul vremurilor, care, cuplat cu cea mai bogată agendă de relaţii din Londra şi cu o frumuseţe ravisantă, a catapultat-o pe culmile celebrităţii odată cu apariţia primei ei cărţi, *Cum să devii gheişă*, publicată chiar în zorii epocii postfeministe. Fusese colegă de şcoală cu Ruthie şi cu mine, iar prietenia noastră, deşi caldă în esenţă, era roasă de o anumită cantitate de invidie, ca nişte litere săpate în piatră. Ruthie m-a sunat mai devreme şi mi-a spus că nu se simte suficient de generoasă ca să joace rolul de satelit slugarnic. Îi era cam somn şi abia aştepta să se bage-n pat cu o carte. Nu puteam să mă duc eu pentru amândouă? Îmi rămânea datoare. „Îmi rămâi datoare de vreo douăzeci de ori", i-am spus, dar deja îmi trimisese ţocăieli zgomotoase prin telefon şi a închis. I-am trimis un taxi, transmiţându-i că, dacă nu vine, reziliez contractul de veşnică prietenie pe care l-am semnat cu sânge şi l-am îngropat în grădină, cu treizeci de ani în urmă.

CP s-a năpustit ca o pasăre exotică roşie, ca să mă pupe pe lângă obraji.

— Bună, scumpo! Vreau să-l cunoşti pe David, are o relaţie atât de interesantă cu tatăl lui...

Asta-i beleaua când eşti psihiatru. Toată lumea pe care o cunoşti îşi vrea halca, un automat în care bagi bani şi-ţi rezolvă toate problemele pe loc. Pe vremea când Greg mă însoţea la petreceri, aveam un joc secret: *Cât am fi putut câştiga în seara aia?* Majoritatea celor cu care făceam cunoştinţă fie îi cereau lui sfaturi medicale, fie mie, recomandări psihologice.

Ne întâlneam într-un colț al camerei după ce se încheia prima rundă.

— Am câștigat cinci sute de guinee, șoptea Greg. O vezi pe femeia aia? Are probleme de fertilitate și crede că soțul ei are oligospermie, dar nu vrea să-și facă analizele.

— Îl vezi pe tipul din stânga ei? contraatacam eu. E nebun de furie, pentru că maică-sa nu voia să-i facă clătite la micul dejun când avea cinci ani.

Nu mai e distractiv acum, de când Greg evită rasa umană. Oricum trebuie să fac psihanaliză, dar nu mai are farmec fără emoția jocului. Mi-am luat inima-n dinți, m-am întors spre David, încercând să par interesată, în timp ce-mi povestea cum, în copilărie, tatăl lui nu i-a spus niciodată că-l iubește. Avea totuși o freză simpatică, gen Hugh Grant. Abstinența sexuală și gândul la adulter alcătuiseră un cocktail amețitor, iar hormonii mei păreau să aibă propriile planuri. Spre groaza mea, am simțit cum mușchiul demult adormit al flirtului mi se trezește la viață.

— Apoi, când aveam șase ani... îi dădea înainte David.

Mi-am înăbușit un căscat, dându-mi seama că eram pe punctul de a parcurge tot drumul dezvoltării psihologice, an după an, fiecare neputință imaginară, fiecare moment de respingere, fiecare cotlon, nici un colț nescotocit. Nici o tonă de farmec nu-mi putea menține interesul în aceste condiții. M-am uitat pe lângă el și am văzut că Ruthie tocmai sosise. I-am cerut pe furiș ajutorul din priviri. Mi-a făcut veselă cu mâna, mimând că mă strânge de gât și s-a dus. Mă pedepsea pentru că o obligasem să vină.

— Nu țin minte să mă fi dus în parc ca să ne jucăm cu mingea, a spus David.

Peste umărul lui stâng, un tip înalt și frumos, cu pometi desăvârșiți mi-a atras atenția.

— Cine e? i-am sâsâit lui CP, care ni se alăturase.

Pometii mă priveau acum cu intensitate.

— A, e Ivan.

— Mare crai?

— Nu cred. Din câte am auzit, tocmai s-a însurat cu o editoare ștearsă, pe nume Becky.

— Hmmm, m-am uitat pe furiș la el.

Până acum, totul părea să respecte Regula lui Ruthie. Ce era cu mine? Începeam să mă simt ca Snowy, câinele lui Tintin, care, când trebuie să aleagă între bine și rău, se trezește cu un cățeluș negru pe un umăr și cu unul alb pe celălalt. Cățelul negru îl îndeamnă la acte perfide, cel alb îi arată calea cea dreaptă. Cățelul meu negru era clar în avantaj. M-am trezit că flutur din gene sfios la privirile lui Ivan. Se pare că toată treaba asta cu flirtul e ca proverbialul mers pe bicicletă. Peste câteva clipe, era lângă mine și-mi dădea cartea de vizită.

— Numărul meu de telefon, a spus. Eu sunt Ivan (a pronunțat Eevahn). Trebuie să mă suni. Nu fac asta niciodată, dar trebuie să te cunosc.

Am râs politicos și i-am întins mâna. (De ce oare râsul zglobiu și cristalin al tinereții se transformă într-un cârâit gutural de hoașcă la bătrânețe?)

— Poți să-mi spui Vania, pe scurt, și, când ne vom mai împrieteni, Vanka, a continuat.

Am chirăit ca proasta.

— Da, da, știu că sună caraghios în engleză.

Am roșit.

— Nu! a spus atât de tăios, încât am tresărit. N-am încredere că o să mă suni. Dă-mi numărul tău!

— N-ar fi mai bine să conversăm puțin înainte să ți-l dau? i-am sugerat cu cochetărie.

Era din Sankt-Petersburg şi părea un conte coborât dintr-un roman de Tolstoi. Înalt, brunet, cu pomeţi prelungi şi sculptaţi, care aminteau de stepele ruseşti. Era exact genul meu, mă rog, genul pe care-l frecventam când eram domnişoară.

— Ştii, când am plecat din Rusia, încă era epoca sovietică, a spus. Am vrut enorm să plec şi, într-o bună zi, am reuşit. Ani la rând m-am simţit ca o pasăre într-o colivie, care dădea degeaba din aripi, dornică să zboare liberă. Apoi, când am ajuns aici, am scăpat de colivie, dar am descoperit că nu mai ştiam să zbor. Mi se tăiase vârful aripilor.

— Sunt măritată şi am doi copii. Leo are cincisprezece ani şi Kitty, doisprezece, am trântit.

— Şi eu sunt însurat, a spus zâmbind cu o uşoară tristeţe, dar uneori, ştii tu...

— Da, ştiu.

Şi chiar ştiu. Uneori... Ivan mă ispitea cumplit. Avea ceva tragic, probabil vreo rămăşiţă a brutalităţii sovietice. Am simţit cum mă ia cu leşin la acea senzaţie pe care abia mi-o aminteam. Era pulsul viguros al dorinţei sexuale, o senzaţie aproape uitată după atâţia ani de căsnicie. De ce mă impresiona atât de mult? Propria mea nevoie de a simţi din nou? Ideea că un bărbat era interesat de mine? Sentimentul rar că eram privită în ochi şi ascultată? Mă uitam întruna la mâinile lui. Avea mâini de pianist sau de chirurg, cu degete lungi şi subţiri, care sugerau şi forţă, şi delicateţe. În timp ce eu vorbeam, el şi-a aplecat uşor capul pe un umăr, cu frumoasele lui mâini împreunate ca într-o rugăciune, cu degetele împletite, mai puţin arătătoarele, pe care şi le ridicase la buze, ca o mică turlă de biserică. Îmi imaginam mâinile acelea mângâindu-mi faţa şi coborând pe corp. De sub manşetele cămăşii i se vedeau antebraţele cu fire de păr

negru. Mă întrebam ce culoare o fi avut părul de pe restul corpului şi am roşit, pentru că deja mi-l imaginam gol. Avea buzele pline şi ochii de un albastru intens. Combinaţia mea preferată – păr negru, ochi albaştri. Exact ca Greg. Of, Doamne...

I-am dat numărul de telefon. Cum să nu i-l dau, după povestea cu pasărea şi cu aripile ei? Brusc, am vrut să plec. Mă ameţea gândul la această posibilitate, dar mă şi speria. Aşa că mi-am luat haina şi am dat să plec, când CP m-a oprit, fluturându-mi nişte bilete pe sub nas.

— Bilete la *Frou-Frou*, dragă. Curând, va fi cel mai tare spectacol de noapte din oraş.

E regina accesului „de-a moaca". De la paisprezece ani, făcea rost de invitaţii la concertele pop, chiar şi atunci când cântau The Who sau Reggie (Elton John, pentru noi, muritorii). Deşi acum e bogată şi celebră, tot îi place să obţină totul de-a moaca.

— Nu, mersi, CP, am plecat.

— Hai, o să ne distrăm! După aia, putem merge la petrecere, la First Night. Numele meu e pe uşă.

— Normal, am spus şi am plecat repede, înainte să mă convingă.

Are un talent ieşit din comun să-i convingă pe toţi să facă ce vrea ea.

M-am uitat în jur şi am văzut că David Anostul o ţintuise pe biata Ruthie de-un perete. Părea cuprinsă de panică.

— Trebuie să plecăm, am spus, luând-o de braţ, zâmbindu-i scurt lui David şi conducând-o spre uşa salvatoare.

— Te iubesc, a şoptit Ruthie. Te-am iubit şi te voi iubi întotdeauna. N-o să permit nimănui să zică o vorbă urâtă despre tine, niciodată.

— Ei bine, nu mă meriți. Sunt o persoană mai drăguță decât tine. Tu nu m-ai ajutat mai devreme. Data viitoare, te descurci singură.

Mă bucuram că nu mă văzuse stând de vorbă cu Ivan. Voiam ca întâlnirea noastră să rămână secretă deocamdată. Dacă vorbeam despre ea, ar fi trebuit să recunosc că se înfiripă ceva și, în acel moment, nu eram pregătită să mi-o recunosc nici măcar mie.

Ajunsă acasă, am trecut prin locuința tăcută și adormită. O siluetă întunecată m-a făcut să tresar. Era Leo.

— Bagă cinci bișTari, da, că vreau s-o fac lată mâine cu băieții.

În traducere din limba adolescenților, înseamnă: „Mi-ai putea da cinci lire, mamă, pentru că vreau să ies cu băieții mâine-seară?" Copleșită de vina de a fi nutrit gânduri de adulter, am plătit obolul părintesc. M-am demachiat – întotdeauna mă demachiez, pentru că se știe din moși-strămoși că vei arde în flăcările iadului dacă n-o faci – și m-am strecurat în pat, lângă soțul meu sforăitor.

— Și au venit cu miile, când ce să vezi? Au împărțit antibioticele între ei, a mormăit în somn.

Ciudat, atât de obișnuită sunt să-i împărtășesc toate noutățile și părerile, încât a trebuit să mă forțez să nu-l trezesc pe Greg și să-i spun ultima bârfă delicioasă, aceea că tocmai cunoscusem un bărbat exotic minunat.

M-am trezit cu un sentiment de bucurie și m-am delectat cu amintirile din noaptea trecută, porționându-le ca un copil care mănâncă pe furiș o ciocolată chiar înainte de masă. Starea de bine s-a risipit repede când cruda realitate mi-a semnalat că era zi de școală.

Bea se învârtea prin bucătărie languros, în enervantul ei stil matinal, când toată lumea se grăbește. Am intrat împleticindu-mă și am bâjbâit după ceainic.

— Greg, ceainicul! m-am răstit.

— *Voilà*! a spus radiind, luându-l cu un zâmbet triumfător de pe frigider, de parcă ar fi scos un iepure din joben.

— N-ai putea să faci exerciții de memorie cu obiecte de care ai nevoie doar tu, și nu cu cele de uz comun, și să ne scutești în pizda mă-sii de scamatorii în fiecare dimineață?

— Mami! m-a dojenit Kitty de după cutia cu cereale.

M-am uitat la ceasul de pe perete.

— Scutește-mă, Kitty. Nu știam că Poliția înjurăturilor s-a prezentat la datorie la ora 7.45.

Kitty s-a ițit pe deasupra cutiei cu cereale și și-a dat ochii peste cap.

— Cineva s-a sculat cu fundu-n sus azi. Te-ai îmbătat aseară?

— Văd că e prezentă și Poliția băuturii, am mormăit. Am băut un pahar de șampanie și am martori care pot confirma sub jurământ.

Bea zâmbea. Priveliștea era ciudată. La fel de bine puteai vedea un evreu ortodox pregătind masa de picnic lângă Zidul Plângerii și înfruptându-se din platoul cu cârnați de porc.

— Te simți bine, Bea? am întrebat.

— Da, da, azi sunt foarte fericită. Prietena mea, Zuzi, a venit din Republica Cehă. Poate sta în camera mea câteva zile până găsește slujbă?

Bea se uita în ochii mei cu privirea aia matură și fixă de războinic *au pair*. Era o privire pe care o cunoșteau și de care se temeau toate mamele salariate. Mai răspicat decât cuvintele, spunea: „Dacă

nu accepți tot ce-ți cer, mă car de-aici, iar tu, cucoană, te-ai ars". Recunosc înfrângerea de la o poștă.

— Da, Bea, sigur. Era bine dacă-mi spuneai din timp și n-aș vrea să stea prea mult.

Greg mi-a șoptit la ureche când a trecut pe lângă mine „I-ai zis-o".

— Leo s-a trezit? am întrebat.

— L-am trezit deja de cinci ori, a spus Bea. La 7, la 7.10, la 7.20, la 7.30...

— Mersi, Bea, am prins ideea. Nu vrei să-l trezești și a șasea oară? În general, a șasea oară merge.

Mi-am croit drum printre cutiile cu cereale după care se baricadase Kitty. Se apropie de etapa aceea de autocunoaștere excesivă, asociată cu primele valuri de estrogen, așa că nu-i place să fie privită când mănâncă. I-am pieptănat părul, încercând să-i desfac nodurile cât mai delicat cu putință.

— Au! a țipat, cum era de așteptat. O faci intenționat. Vrei să mă doară.

— Ai dreptate. De aia am îndurat nouă luni de sarcină și am agonizat de durere când te-am născut, doar ca să mă răzbun pe tine când te pieptăn.

O siluetă cocoșată și posacă s-a târât în bucătărie, mormăind și fornăind în drum spre frigider. Leo se trezise în sfârșit.

— 'Neața, dragule, am spus.

— Ce? a sărit Leo, ca și cum l-aș fi întrerupt.

— Nu-mi găsesc ciorapi curați! a țipat Greg de sus.

— Splendid, acum sunt și paznicul ciorapilor, naiba să mă ia! am spus.

Urăsc diminețile. Toată corvoada asta, când trebuie să-i trezești pe toți, să-i pregătești de școală, să mă pregătesc și eu... Mi-a piuit mobilul.

— Ce mai e acum? am mormăit. De ce nu mă lăsați în pace?

Am înşfăcat mobilul şi am citit mesajul. „Mă gândesc la tine. Eşti foarte frumoasă. Ivan“:

Era o zi splendidă. Cerul toamnei era de un albastru limpede, copacii explodaseră în nuanţe de roz, roşu şi ruginiu, frunzele cădeau uşor în adierea dulce, iar castanele străluceau pe pavaj ca nişte bijuterii, cu coaja lor ţepoasă despicată ca nişte cutii de sendvişuri aruncate după un picnic. Am cules una şi i-am simţit sub deget consistenţa netedă şi tare. Era mare, puternică şi avea toate datele unei campioane la Castaniadă. Doamna cu Porumbeii a strigat după mine.

— Nu-ţi mai încapi în piele azi, nu-i aşa, doamnă Madam?

Da, cam avea dreptate. Mă grăbeam să ajung la cafenea, ca să stau cu Ruthie la o cafea, înainte să vină primul pacient.

— Băga-mi-aş, ce bine arăţi! a spus când m-a văzut. Străluceşti. Cine era tipul de-aseară?

— Care tip? am spus sfioasă.

— Arată bine profilaţi pe cerul albastru, nu?

— Cine?

— Porcii zburători. Pentru Dumnezeu, Chlo, puteai foarte bine să-ţi scrii „Trage-mi-o!“ pe frunte.

— E atât de evident?

A încuviinţat din cap.

— Hai, zi!

I-am povestit despre Ivan. Mă simţeam ca o sfioasă fecioară shakespeariană, îndrăgostită pentru prima oară. Simpla rostire a numelui celui iubit îmi îmbujora faţa. N-aveam poftă de croissant şi sorbeam din cappuccino ca un copil cu febră.

— Pentru Dumnezeu, ai grijă, Chlo! a spus Ruthie. Ai mult de pierdut.

— Încă n-am făcut nimic. Nici măcar nu i-am răspuns la mesaj. Uite ce e, știu că sună a criza vârstei a doua. Femeile trecute de patruzeci de ani vor să-și dovedească faptul că încă sunt atrăgătoare, că nu e totul terminat, că mai au viață în ele. Dar e frumos să cunoști pe cineva care te găsește interesantă și frumoasă.

— Pentru atâta lucru, nu ești obligată să te culci cu el. Mai bine ai afla de ce nu te culci cu soțul tău.

— Ar trebui să fii psiholog, Ruthie.

— Toate cărțile alea, toată analiza aia... Nu, mersi. Oricum, nu-mi pasă decât de prieteni și de familie. Nu simt nici o nevoie să vindec lumea, ca tine.

— Deci ce zici să fac?

— Nimic. Nu face nimic!

— Ai dreptate.

În drum spre casă, i-am scris un mesaj. „Și eu mă bucur că te-am cunoscut." I l-am trimis, dar am regretat în secunda următoare. Câtă subtilitate! „Și eu mă bucur că te-am cunoscut." Îmi pierdusem flerul. Nu mai știam cum se face asta. Nu mai eram sigură nici ce însemna „asta".

CP mă aștepta în fața ușii cu fata ei, Jessie. Eu și MiniEu, îmbrăcate la fel, cu fustă lungă și bluză mulată, care le accentua sânii perfecți, talia subțire și abdomenul plat. Dar fusta lungă ascundea un secret. Picioare masive și glezne groase, abia o promisiune în cazul lui Jessie, o certitudine în cazul lui CP. Era defectul ei ascuns, zona ei mai puțin perfectă. Își ascundea bine defectul, dar noi, fetele care i-am fost colege de școală, îi spuneam pe la spate „picioare stâlpi de pod" și-i mulțumeam în taină ursitoarei nevăzute care o înzestrase cu o asemenea povară. Asta ne ajuta să fim un pic mai tolerante cu frumusețea ei absurdă. A evitat fără probleme minijupa, adoptând moda

hippie, cu fuste lungi și pantaloni evazați, apoi a îmbrățișat rapid feminismul, nu atât pentru ideologie, cât pentru modă. Bocancii Doc Marten și salopetele din denim ascundeau o mulțime de păcate.

Jessie nu era niciodată veselă. Chipul ei era oarecum copia mai puțin armonioasă a feței mamei ei. Dacă le priveai pe amândouă, era ca și cum ai fi vrut să afli ce anume o făcea pe una frumoasă și pe cealaltă ștearsă. Jessie promitea să devină frumoasă, dar încă n-avea talentul sau temperamentul să strălucească. Când și când, un zâmbet palid îi lumina fața, dar părea doar să-i scoată și mai mult în evidență firea tenebroasă. Am recunoscut privirea – am avut-o și eu în copilărie –, era privirea fetiței forțate să devină „prietenă" și „confidentă" la o vârstă prea fragedă, când tânjea doar să fie copil, cu toată tihna și răsfățul aferente. La treisprezece ani, Jessie era deja conștientă că viața era grea, că lumea era un loc trist, înșelător și potrivnic. Am făcut o înțelegere cu Jessie. Rolul meu era s-o hrănesc, s-o răsfăț, s-o întreb despre școală și prieteni și să nu-i spun niciodată cum mă simt sau ce fac.

— În sfârșit, dragă, a spus CP. Te așteptăm de-o veșnicie. Am sunat la ușă și am auzit chicoteli, dar nu ne-a deschis nimeni.

— Ciudat.

Uitându-mă prin fanta cutiei poștale, am zărit o valiză necunoscută pe hol și am auzit zgomote înfundate venind din living. Am sunat.

— N-ai cheie, Chloe? Doar e casa ta.

Jessie s-a uitat la mine întrebător.

— Da, chiar, e casa mea, locuiesc aici.

Gândul la Ivan m-a zăpăcit complet. Am scotocit prin geantă. Ruthie mi-a spus odată că o femeie își petrece trei la sută din viață scotocind prin geantă, căutând telefonul care sună, cheile sau alte obiecte

esențiale. Minutele acumulate ar putea echivala probabil cu câteva săptămâni petrecute într-un mod mult mai profitabil – săptămâni dedicate partidelor ilicite de sex magnific cu un amant fabulos, de exemplu.

— Te simți bine, Chlo? a întrebat CP, privindu-mă curios.

— Cheile, da, iată-le! am spus sprintenă, descuind ușa și împiedicându-mă de valiza din hol.

— N-ai auzit soneria? am întrebat-o nervoasă pe Bea, care ieșise din living suspect de îmbujorată.

— Nu, stăteam de vorbă cu Zuzi a mea. Avem atâtea să ne povestim!

În cei doi ani de când stătea la noi, n-o mai văzusem pe Bea atât de veselă. Trăsăturile ei aspre, accentuate de o permanentă încruntare, se luminaseră și exprimau fericire. Un drăgălaș cap roșcat a apărut lângă ea.

— Aha, am spus, cred că tu ești Zuzi, iar asta e valiza ta.

Mi-am frecat glezna cu o expresie de suferință.

— Vă mulțumesc că îmi dați voie să locuiesc în casa dumneavoastră, a spus Zuzi, încrețindu-și năsucul pistruiat într-un mod despre care clar cineva i-o fi spus că e adorabil.

I-am aruncat o privire alarmată lui Bea, care s-a uitat la mine impasibilă. Mi-am zis că o fi fost o greșeală de exprimare. „A sta câteva zile" și „a locui" însemnau fără îndoială același lucru în cehă. Le-am dus pe CP și pe Jessie în bucătărie.

— Am cunoscut pe cineva aseară, după ce-ai plecat, a spus CP surescitată, după ce ne-am așezat la masa din bucătărie, eu, cu o stacană de ceai cu lapte în mână, ea, cu una de infuzie de chimion – ideal pentru drenajul limfatic, se pare.

— Jeremy, Jeremy, Jeremy. Nu mi-am dat seama niciodată ce frumos e numele ăsta. E un mascul fabulos.

Era clar. CP dăduse fuga la mine să-mi povestească.

— Jessie, am atenţionat-o, înclinând capul spre fetiţă.

— Nici o grijă, dragă, Jessie şi cu mine suntem prietene la cataramă, îi spun tot. Suntem prietene intime, nu-i aşa, dragă?

Jessie a aprobat plictisită.

— Scumpo, du-te sus şi vezi dacă găseşti o carte, ceva, în camera lui Kitty. Te plictiseşti dacă stai cu noi, am spus.

— Am cărţile mele, a zis Jessie, bătând cu palma peste geanta grea pe care o purta pe umăr.

Jessie mă vizita des şi, de fiecare dată, părea să-şi lase şi mai multe lucruri în camera de oaspeţi.

M-am întors spre CP.

— Şi cum rămâne cu *Celibatul: Învaţă să te iubeşti*? am întrebat.

— Nu înţelegi? Tocmai pentru că mă iubesc, pot acum iubi şi pe altcineva. Mă rog, poate nu e dragoste, dar futai la greu e.

De când o ştiam avea meteahna asta, să dea prea multe detalii sexuale. Chip de înger, gură de ţoapă. Mi s-a spus că asta-i atrage foarte tare pe bărbaţi. Chestia aia cu gospodină în bucătărie şi curvă-n pat... Detaliul era uşor deconcertant, cam prea decupat din manualele de ginecologie şi în nici un caz genul de chestie pe care vrei s-o afli despre o prietenă. Timp de o oră, mi-a povestit cu lux de amănunte (exact) noaptea ei de amor pasional. Era suficient încât să ţi se aplece de sex, ceea ce nu era rău, având în vedere starea febrilă în care eram.

— Are un penis magnific, a spus, cam atâta de lung, a arătat, depărtând mâinile exagerat de mult, frumos şi gros. Urăsc penisurile lungi şi subţiri, tu nu?

— Nu mai țin minte, am zis. Abia dacă mai știu cum arată un penis, darămite la ce folosește.

— Mă rog, a continuat, ignorându-mi comentariul. Mi-a dat o idee pentru noua mea carte. *Trezește-te! Acceptă-ți sexualitatea!* Fabulos, nu crezi?

CP era foarte serioasă în privința muncii ei și o aborda cu morga unui savant de la Oxford care e pe cale să facă o descoperire epocală. Mă îndoiesc că Crick și Watson au fost la fel de mândri de ei când au descoperit structura genomului uman, cum e ea când scrie o carte automotivantă. Cărțile astea erau ADN-ul ei, fiecare fiind o nouă și vitală piesă a puzzle-ului care alcătuia imaginea ei despre ce însemna să fii o ființă umană și, mai ales, să fii ea, în toată splendoarea ei. Și nu erau decât elucubrațiile ei, fără nici o bază științifică, sociologică sau psihologică. Nu a practicat psihoterapia ani de zile în studenție, ca mine, care am citit Freud și Jung și mi-am sondat psihicul propriu și pe cel al altora.

Acum, era toată îmbujorată de fericire la gândul genialului ei proiect și, când o încânta ceva, avea enervantul obicei să-și bâțâie piciorul în sus și-n jos când vorbea, iar eu îmi doream să-i ard una și s-o trimit în camera ei. Ca întotdeauna, m-am întrebat de ce o suportam pe CP, cu toate idioțeniile ei egoiste. Ne legau trecutul, o istorie comună și loialitatea mea, deviza mea „prieteni până la moarte". Și-apoi, dacă era să fiu sinceră, îmi plăcea patina glamour pe care o împrumutam prin asociere cu această femeie celebră, frumoasă și oarecum absurdă. Atmosfera era întotdeauna seducătoare și hipnotică în prezența unei asemenea femei, un adevăr keatsian, care te îndemna să te lași cucerit de convingerea că vei părea mai viu și mai îmbogățit estetic prin asociere. Nu toate genurile de frumusețe au efectul ăsta. Fostul soț al lui CP, tatăl lui Jessie, un actor ridicol de frumos, și-a

schimbat numele din Eric în Helvetica, convins fiind că trebuie să fie numele vreunui splendid zeu grec. El și CP se scăldaseră în lacul în care li se oglindea frumusețea, ca Narcis. (Ăsta da, zeu grec.) Eric/Helvetica era magistral în rolul bărbatului porc obsedat de amor, dar se achita lamentabil de obligațiile de soț și tată. Eram sigură că, dacă l-aș fi întrebat din ce trăiește, mi-ar fi răspuns: „Sunt frumos", de parcă ar fi fost suficient. Era frumos ca actor. Genul lui nu m-a atras niciodată. Perfecțiunea masculină are ceva prea sexual, prea de manechin de vitrină. N-ar fi fost de mirare să descoperi o moviliță de plastic roz în locul în care se află organele genitale la un bărbat perfect dezvoltat.

În orice caz, Eric, sau Swissy, cum îi mai spuneam uneori ironic, n-a rămas prea mult în peisaj. Colecționa femei frumoase ca pe niște trofee și, dacă ar fi fost un barbar, le-ar fi expus fără îndoială pe pereți, asemenea capetelor de cerb din cabanele de vânătoare. CP s-a plictisit de el rapid, deși căsnicia lor a fost rodnică. Au venit pe lume atât Jessie, cât și prima carte a lui CP: *Cum să devii gheișă: Bazele și Principiile unei căsnicii fericite*, carte care ne învăța cum să fim soții perfecte. Era vorba în esență despre cum să-i pregătești cina și să nu-i refuzi niciodată un sex oral, dar CP a reușit cumva să dezvolte ideea pe trei sute cincizeci de pagini ilustrate. Cartea a făcut senzație pe piață, așa că nu avea voie să greșească.

— Vezi? a spus când i-a ieșit cartea, nu sunt doar drăguță, sunt și deșteaptă.

Ăsta era punctul ei nevralgic, teama să nu fie considerată doar un chip frumos.

— Așa, și când eram pe punctul să termin, mi-a băgat degetul în fund. Am avut un orgasm năucitor, a continuat ea.

Cu coada ochiului, l-am văzut pe Greg în ușa bucătăriei. Când a auzit cuvântul cu „O", s-a strâmbat, a executat silențios o jumătate de piruetă în aer și s-a retras pe furiș, întinzând brațele spre mine, parcă implorându-mă pe mutește să nu-l dau de gol. Bietul de el, abia venise de la cabinet și spera să mănânce ceva. Un minut mai târziu, mi-a piuit telefonul. „Trimite-mi un mesaj când zona e liberă." Greg se scârbește când aude detaliile despre viața sexuală a altora.

— Știi că-mi plac doar aventurile de-o noapte, nu?

— Când nu practici celibatul, vrei să spui?

— Da.

N-a prins ironia.

— Azi-noapte a fost atât de bine, încât mă gândesc să mi-o mai trag cu Jeremy, deși nu doar cu el, normal. Mai am un pic de recuperat.

A tăcut, a scos un oftat teatral de satisfacție și a spus:

— Oh, Chlo, îmi place atât de mult în bucătăria ta, noi două, împărtășindu-ne secretele ca întotdeauna... Nu e minunat că vom fi prietene până la moarte? Nu știu ce m-aș face fără tine. Doar știi că Jessie te adoră.

Nimic nou sub soare. Exact în clipa în care simțeai că te lasă nervii, CP te înhăța în plasa ei aurită și te făcea să te simți deosebit, dorit și... prins în capcana unei prietenii fără nici o speranță de scăpare.

După ce-a plecat, m-am dezumflat. Escapada ei sexuală reușise cumva să-mi polueze orice gând de a avea și eu una, iar perspectiva unei aventuri cu Ivan părea acum de-a dreptul dezgustătoare. M-am așezat la masă, privind pierdută o pată lipicioasă de gem rămasă de la micul dejun. O muscă a găsit stropul

dulce și a început să se bălăcească în el în stilul scârbos al muștelor. Curând, i s-au mai alăturat două, care au ocolit delicatesa, sărind în spinarea primei muște. O să vină barza și la bâzâitoarele astea scârboase. Două muște care și-o trăgeau. Asta mi-a amintit de un banc școlăresc idiot, despre un băiețel amerindian care vrea să știe de ce pe soră-sa o cheamă Căprioară-Alergând. Taică-său îi spune de obiceiul de a numi un copil după primul lucru pe care-l vezi când acesta se naște. „Dar de ce întrebi, Doi-Câini-Înciotați?" Știți bancul? Haios. Da, eram cu moralul la pământ.

— Cred că iar m-a uitat aici, a spus Jessie, intrând în bucătărie.

— Nu, îngeraș, sigur că nu, am mințit repede. S-a dus să-ți aducă niște haine, ca să poți rămâne aici peste noapte. De ce nu ești la școală?

— Mama era prea ocupată cu futaiul ca să mă trezească, așa că era prea târziu când ne-am sculat toți, deci nu mai avea rost să mă duc. N-am nevoie de nici o haină. Am destule în camera mea... Adică, în camera ta de oaspeți.

Mare noroc că CP s-a oprit la un singur copil. Mai ales eu eram cea norocoasă. Jessie rămânea la noi atât de des, încât nu mai avea mult și devenea al treilea copil al meu. Din fericire, o iubeam, așa că nu mă deranja. Cât despre ea, CP n-ar fi suportat să mai treacă o dată prin chinurile facerii, incident care, bineînțeles, fusese muuuult mai dureros decât al altor femei, în toată istoria omenirii. Normal, la ciclu, era tragedie. Întotdeauna trăia o adevărată agonie și de obicei lipsea o zi de la școală. Din cauza femeilor ca ea avem noi, celelalte, o reputație proastă.

Am ieșit din bucătărie ca s-o sun discret pe CP și să-i spun să-i aducă niște haine lui Jessie, fără să-i

dezvălui că, ameţită de noua ei pasiune amoroasă, uitase de ea. M-am ciocnit de o siluetă întunecată care pândea pe casa scărilor.

— A plecat? a şuierat Greg.

— Da, acum câteva minute.

— Mor de foame şi trebuie să mă întorc urgent la cabinet. Japiţa! Unde s-a dus?

— S-a dus să-şi radă părul pubian în formă de inimioară, ca să-şi încânte noul iubit.

— E fumată, a comentat Greg. Mary Quant a făcut asta pentru soţul ei, în anii '60.

Greg e o mină de informaţii minore şi spectaculoase. Ceea ce nu e cu totul ieşit din comun, de vreme ce e o altă metodă de a-şi lucra muşchiul memoriei. Chiar te poate ajuta, dacă te chinuieşti să-ţi aminteşti cine a scos hitul *1, 2, 3*. (Len Barry, în 1965.)

— Numele soţului lui Mary Quant?

— Alexander Plunkett-Green, a răspuns.

— Îţi dau un sendviş la pachet, i-am spus cu admiraţie.

Greg a plecat la cabinet cu sendvişul cu pui, avocado şi roşii în mână (cu ulei de măsline, fără unt – periculos pentru colesterolul lui). Am informat-o pe CP cu privire la îndatoririle ei de mamă, iar Jessie îi citea pisicii Janet. Kitty alesese numele pisicii. Voia să aibă un nume adevărat, nu o idioţenie la care nici un om n-ar răspunde. Aşa că i-a zis Janet, nu Pufi, sau Lăbuţă, sau Fifi, ci Janet Jivago McTernan (pisica purta şi numele meu, şi pe al lui Greg, ca şi copiii). Pisica avea o complexă tulburare omenească, pe potriva numelui. Janet era anorexică şi o puteam hrăni doar atât cât să nu moară. În rarele ocazii când mânca, înfuleca porţii uriaşe, după care o găseam vomitând discret în vreun colţ retras de grădină. Veterinarul

Mike ne vizita tot timpul acasă, iar Janet devenise un studiu de caz deosebit. Potrivit ultimei lui teorii, Janet se credea adolescentă, aşadar trebuia tratată ca atare. Deci Jessie îi citea *Grăsimea e o problemă feministă*, iar Janet îi stătea pe genunchi, privind pe furiş în oglinjoara de lângă ele. Oare ce vedea acolo? Imaginea diformă a unei pisici de proporţii gargantueşti sau chiar vietatea slabă ca un ţâr care era?

M-a cuprins o uşoară depresie. Euforia de dimineaţă fusese maculată de evenimentele recente. M-am uitat în oglindă, în ochii unei femei obosite, aflată la vârsta a doua. Cine era? Habar n-aveam cine era. Voiam să văd chipul unei femei tinere. Asta-i viaţa. Acum eşti tânăr, proaspăt şi plin de energie sexuală, cu toată viaţa înainte, şi, în clipa următoare, aluneci vertiginos spre bătrâneţe, cu pielea flască, asemenea elasticului de la o pereche de chiloţi vechi.

Auzind un fel de scâncet care venea de sus, m-am dus să văd ce se întâmplă. Sunetul m-a condus la uşa lui Bea. M-am uitat pe furiş şi am văzut-o leorpăind entuziastă cu capul înfipt între coapsele lui Zuzi, ca o pisică lipăindu-şi laptele. Evident, nu pisica noastră, ci una normală. În creier, mi-a scăpărat o amintire. Eu, la vârsta de unsprezece ani. Mă trezise un coşmar, aşa că m-am dus să caut alinare în dormitorul părinţilor. Când m-am apropiat de uşă, am auzit gâfâieli suspecte şi, trăgând cu ochiul, i-am văzut pe ai mei răscrăcăraţi pe pat. Am rămas în uşă, cutremurată silenţios de hohote de groază şi jenă. Am făcut la fel şi acum, plecând tiptil. Se părea că toată lumea o făcea, în afară de mine. Mi-a piuit telefonul, iar mesajul mi-a străfulgerat corpul cu un fior de plăcere.

„Mă gândesc la tine şi numai la tine. Trebuie să te revăd. Ivan."

Capitolul 5

Penicilina evreiască a lui Chloe Jivago
Supa perfectă de pui cu găluște

Pentru zeamă:

două frunze de dafin
un pui proaspăt, fiert
o tulpină de țelină
un morcov curățat
patru boabe de piper negru
o ceapă curățată și tăiată în patru
o mână de pătrunjel verde

Se bagă toate ingredientele într-o oală mare, care se umple cu apă rece. Se dă în clocot, apoi se lasă să fiarbă la foc mic două ore și jumătate.
Se scoate puiul și se dă la o parte, se strecoară supa și se aruncă legumele. Supa se lasă să se răcească, apoi se ia grăsimea. Zeama poate fi cam subțire, așa că, pentru mai multă consistență, se adaugă două linguriță de concentrat de supă de pui Telma (se găsește sub formă de pulbere).
În timp ce supa fierbe, se pregătesc *kneidlach* (găluște evreiești).

Kneidlach
Rețeta bunicii Bella

un ou
25 g ingredient secret
șase linguri de supă
75 g pesmet din aluat nedospit
25 g migdale
o linguriță de pătrunjel tocat sau de coriandru
sare și piper după gust

Se bate oul într-un castron și se încorporează ingredientul secret. Se adaugă supa, pesmetul, sarea, piperul, pătrunjelul sau coriandrul. Amestecul trebuie să fie vârtos, dar maleabil. Se lasă la rece în frigider o oră (se poate și mai mult). Se fac apoi mici chifteluțe. Cantitatea ajunge pentru cincisprezece găluște cât nuca.

Se adaugă *kneidlach* în supă cu:
doi morcovi curăţaţi şi tăiaţi rondele
o bucată praz spălat şi tocat
puiul fiert şi tăiat în bucăţi – pielea şi oasele se scot
sare şi piper după gust.
Se readuce supa la punctul de fierbere şi se lasă pe foc 40 de minute.
Se serveşte cu pătrunjel verde tocat. 6-8 porţii.
S-a dovedit că vindecă sentimentul de vinovăţie, remuşcările şi toate bolile grave.

Greg s-a amuzat copios când a auzit de hârjoana lesbiană a fetelor. Ba chiar a fost extrem de tolerant, dar, mă rog, nimic nu excită mai mult un bărbat decât o mică giugiuleală între fete.

— N-am nimic împotrivă, am spus, dar s-a instalat, a pus fotografia înrămată a câinelui ei pe noptieră şi nu dă semne că ar vrea să plece.

— Ce fel de câine are? Unul mare, cu limba groasă?

— Nu fi scârbos!

— Mai zi-mi o dată cine pe cine lingea!

— Pentru Dumnezeu!

Făceam supă de pui, tata venea la masă, iar Sammy aterizase în oraş. Greg insistase că era ocazia ideală să înceapă Campionatul Supei. Aveam să servim şi supa mea, şi pe a lui, iar învingătorul urma să fie declarat prin arbitraj independent, după degustarea pe neve. Adăugase ingrediente secrete la supa lui, acoperind oala cu trupul, ca un copil care-şi ascunde tema ca să nu copieze colegul de bancă. Am scris STRICT SECRET pe un autocolant şi l-am lipit pe oala lui Greg, când el se delecta ca în fiecare săptămână citind etichetele cu termenele de garanţie de pe toate alimentele din cămară şi aruncându-le pe

cele expirate în găleata de gunoi, cu o boltă care i-ar fi stârnit admirația lui Glenn McGrath.

Încă nu-i răspunsesem lui Ivan. Mă simțeam la răscruce de drumuri, tânjind după un om înțelept, care să mă îndrume în direcția cea bună. Bineînțeles, nu era nevoie de un personaj biblic cu părul lung și barbă ninsă care să-mi spună ce era bine și ce nu. Dar eram atât de plictisită de viața mea, de slujba mea și de mine... Aveam deci nevoie de Marea Aventură și mă rodea gândul că putea fi ultima mea șansă. Deși știi cât de norocos ești în comparație cu alții, tot tânjești după mai mult. Bașca, ar fi fost o mitocănie să nu-i răspund lui Ivan. „Poate că ne vom întâlni la o altă petrecere a lui CP." Poftim. Politicos, prietenos, fără să sugerez vreo întâlnire intimă *à deux*. Mă pregăteam să trimit mesajul, când diavolul mi-a intrat în corp și mi-a obligat degetele să tasteze: „Mă gândesc întruna la tine și vreau și eu să te revăd".

— Nu mi-ai zis că Lou și James s-au despărțit, a început Greg.

Am tresărit, iar degetul mi-a sărit vinovat de pe butonul „send".

— Am uitat. Cine ți-a spus?

— M-am întâlnit cu James în parc. Era cu o femeie tânără. Mi-a zis că e prietena lui.

Halal despărțire de probă!

— Ce? „Bărbatul își lasă nevasta pentru o femeie mai tânără?" Doamne, nu cred că am mai auzit așa ceva, am spus.

(Sunt gata să recunosc că sarcasmul era cam exagerat din partea unei femei care tocmai expediase echivalentul de secol 21 al unui răvaș de amor unui admirator.)

— Ciudat. Credeam că sunt fericiți împreună, a spus Greg.

— Dar noi suntem fericiți?

— Hmm, bineînțeles. Unde am pus pliculețele de ceai?

S-a ridicat cu ochii închiși, ca un participant la un concurs care încearcă să-și amintească obiectele de pe banda rulantă, ca să le câștige.

— Sigur că da, în găleata mopului.

Foarte mândru de el, s-a dus să le recupereze.

Înduioșător, pe cuvântul meu, dar ușor enervant după șaptesprezece ani de căsnicie.

Bea și Zuzi au intrat în bucătărie, scăldate din cap până-n picioare în strălucirea postcoitală.

— Rămânem la masă și la degustarea supei de pui, a anunțat Bea, după care o duc pe Zuzi a mea la un club din Londra.

Am ridicat din umeri, aprobând în silă. Deși, după atâția ani de practică psihoterapeutică, știam că nu prea pot să-mi țin în frâu pornirile, tot nu învățasem să-mi rezolv problema asta. Dacă din punct de vedere profesional știam oarecum când nu e cazul să sar calul, în plan personal, era ca și cum aș fi purtat o centură de castitate cu lacătul stricat.

— Foarte bine, i-a spus Greg lui Bea, cu cât suntem mai mulți, cu atât mai bine. Am nevoie de câțiva degustători imparțiali, care să nu fie rude de sânge cu Chloe sau care să aibă vreun interes ascuns ca ea să câștige concursul.

Kitty, care iar lipsea de la școală pentru că răcise, stătea într-un colț și încerca s-o convingă pe Janet să mănânce.

— Leo și cu mine suntem rude de sânge și cu tine, și cu mami, a spus.

— Sper că știi ce înseamnă degustare pe neve, am zis iritată. Nimeni nu va ști supa cui o gustă.

Kitty s-a ridicat, s-a îndreptat în piruetă spre sertarul cu tacâmuri și a început să pună masa. Moștenise gena teatrală a bunicii ei. Cele mai banale activități devin pentru ea reprezentații artistice. Spălatul pe față și pe dinți se transformă în mici balete, a căror protagonistă e o prințesă frumoasă, care se trezește, se freacă grațios la ochi, se întinde și se duce să se spele. Pantomima și dansul eclipsează adesea activitatea în sine, și așa, Kitty își face toate treburile de mântuială.

Deunăzi, am privit-o dansând într-un spectacol al Școlii de Balet, cu lacrimile șiroindu-mi pe obraji. Nu vărsam lacrimi discrete, ci eram zgâlțâită de suspine. Întotdeauna reacționez așa când îmi văd copiii pe scenă și nu înțeleg cum alte mame nu varsă lacrimi. Când Leo, în vârstă de cinci ani, a jucat rolul celui de-al treilea păstor din stânga la serbarea de Crăciun a școlii, am consumat șase șervețele. Atunci când îți vezi copilul pe scenă, departe de tine, se petrece ceva insuportabil de emoționant. Când o văd pe Kitty pe scenă, mă emoționează până la lacrimi talentul ei și, mută de admirație, mă întreb cum poate face ceva ce mie mi-e imposibil. Deși fiecare are personalitatea lui, suntem suma individualităților care ne precedă, soluția ecuației configurate de strămoșii noștri. Kitty atinsese apogeul talentului la dans în familia noastră. A fost nevoie de câteva generații care să perfecționeze această artă care își găsise expresia supremă în ea. Ce mândră ar fi fost mama dacă ar fi văzut-o pe Kitty dansând! Privind-o, o vedeam pe mama în felul în care își înclina capul și în arcuirea brațului.

— *Battement frappé, pas de bourré*, a spus Kitty dansând în timp ce punea masa.

— Zuzi, ce se mai aude de slujba ta? am întrebat pe tonul vesel al celui care se preface că răspunsul îi e complet indiferent.

— E bine. Am găsit de lucru la un restaurant.

— Excelent! Îți dau și o cameră?

— Nu, prefer să stau aici, cu Bea a mea. Zice că asta o face fericită și, dacă ea e fericită, atunci toată lumea e fericită și familia ta e fericită.

A zâmbit și, aruncându-i lui Bea o privire galeșă, a adăugat:

— Și eu, bineînțeles, voi fi fericită.

Bea m-a privit în ochi hotărâtă, parcă provocându-mă să mai spun ceva.

— Cum preferați? O Bea veselă, sau una plânsă? a întrebat, zâmbind exagerat și coborând apoi colțurile gurii, mimând suferința.

Arăta altfel. Sprâncenele unite îi dispăruseră, pensate fără milă, fără îndoială, la sfaturile afectuoase ale lui Zuzi. Începuse să poarte cravată, parcă pentru a-și confirma rolul masculin în relația lor. (De ce unele lesbiene simt nevoia să treacă drept bărbați și de ce vor asta și partenerele lor? Dacă Zuzi voia un bărbat, erau suficienți pe lume dispuși să i-o tragă.) Cravata mi se părea cunoscută – i-o cumpărasem lui Leo de ziua lui. Calul pe care-mi impusesem să nu-l sar nu era numai încălecat, ci de-a dreptul îngenuncheat.

— Mai vedem noi, am mormăit învinsă, dar să nu dureze prea mult.

Din celălalt capăt al camerei, Greg m-a privit ridicând din sprâncene și șerpuindu-și limba lasciv.

— Mă duc să mă schimb pentru tura de seară. Ne vedem mai târziu și să nu te atingi de supa mea!

M-am dus după el sus, împiedicându-mă de-un pantof care zăcea solitar, încremenit într-un reproș

mut. Perechea lui, de mult pierdută, fusese ascunsă pe undeva de Greg. Avea picioare ciudate. Degetul mic de la fiecare labă îl încăleca întotdeauna pe cel de-al patrulea, prea leneș parcă să contribuie la poziția bipedă sau la mers. În copilărie, Greg se rușina de mica lui diformitate, așa că și-a găsit consolarea în pasiunea pentru pantofi. Era Imelda Marcos din Queen's Park. Avea cincizeci și unu de perechi de pantofi. I-a cumpărat din magazinele fundațiilor de binefacere din toată țara, toți în stare perfectă.

— Pantofii mei de mort, îi alinta cu drag.

Mi se părea ciudat că era dispus să umble în pantofii altora și mă obsedau poveștile pe care aceștia le puteau spune. Pe Leo, care moștenise picioarele tatălui lui (se pare că e o chestie masculină), îl durea-n cot de acest defect.

Imediat după ce a plecat Greg, mi-am verificat mobilul ca să văd dacă Ivan mi-a răspuns, dar căsuța cu mesaje era goală.

Probabil e mai bine așa, mi-am zis. Trebuie să mă adun, sunt femeie în toată firea, am o carieră. Sunt mamă și soție.

Verificându-mi telefonul, am observat că nu-i trimisesem lui Ivan mesajul. M-a întrerupt Greg, când a început să vorbească despre Lou și James. În timp ce șovăiam cu degetul deasupra destinului meu, a sunat telefonul.

— Alo! am spus pe nerăsuflate.

— Draga mea, sunt CP, i-am auzit vocea răstită și fermă.

— A, bună!

M-a cuprins dezamăgirea.

— Ești bine, îngeraș? Parcă ai fi secretara unei firme de pompe funebre. Faci supă de pui în seara

asta? a dat înainte, fără să aştepte să-i răspund dacă sunt bine sau nu. M-am gândit să vin şi eu. Nutriţionistul meu spune că supa conţine formula ideală de combustibil pentru corpul meu.

Ce pana mea era? Maşină?

— Vin pe la opt, dar nu pot sta mult, că mă duc undeva după aia, la petrecerea privată a unui mare artist.

Am încercat să-i spun că era o cină în familie, nu o masă câmpenească, dar, dintr-un motiv sau altul, e imposibil să-i spui „nu" lui CP. Cuvântul începe să prindă formă, limba se pregăteşte să atingă cerul gurii, în spatele dinţilor, dar, înainte să-ţi dai seama, ca şi cum ar pune stăpânire pe tine o forţă irezistibilă, se înmoaie când ajunge la măsele şi te trezeşti că spui „da". Mă consolez la gândul că, în vremurile demult apuse, ar fi fost arsă pe rug ca o vrăjitoare pentru talentul ei de a supune oamenii voinţei ei.

— OK, scumpo, tre' să fug. Vin cu cineva.

A închis. Ea fusese cea care sunase dar, ca întotdeauna, graba ei m-a făcut să mă simt concediată, ca şi cum o reţineam din cine ştie ce treabă mai importantă.

Era ora 16.50. Futu-i, Manacerească! M-am repezit la subsol şi am ajuns înainte să aud soneria. Nu mai aveam timp să-i răspund lui Ivan. Oficial, era cel mai bun lucru. Gata cu prostia asta! Deci ai văzut un tip la o petrecere, deci te-a plăcut, deci l-ai plăcut. (Nu numai că gândeam ca o puştoaică de cincisprezece ani, dar şi sintaxa mea avea aceeaşi vârstă. Mă rog.) Mi-am netezit părul, mi l-am prins, mi-am astâmpărat teama cumplită să nu-mi fi rămas resturi de mâncare între dinţi strâmbându-mă rapid în oglindă şi am deschis uşa.

Manacerească a păşit ţanţoş înăuntru, prinzându-mă de mână şi privindu-mă în ochi un pic cam mult. Am crezut că era vorba de transferul afectiv clasic – psihiatra-ca-obiect-al-dorinţei – până am ajuns să-l cunosc mai bine şi mi-am dat seama că, în mintea lui, toate femeile care-l cunoşteau mureau să şi-o tragă cu el. E adevărat că era incredibil de mişto şi tot atât de adevărat e faptul că nimeni nu ştia asta mai bine decât el. A traversat holul îngust, trecând pe lângă oglinda în al cărei luciu tandru s-a uitat pierdut o clipă, sugându-şi burta. Alungând cu un bobârnac o scamă imaginară de pe costumul lui imaculat, şi-a ţuguiat buzele în felul lui ciudat, uşor efeminat. Parcă abia se abţinea să se contorsioneze şi să-şi acopere trupul cu sărutări şi cu muşcături drăgăstoase. Manacerească avea o companie de producţii TV, celebră mai puţin pentru calitatea programelor realizate, cât pentru angajatele tinere, cu craci lungi şi buze pline, păpuşi supragonflate, în carne şi oase. Singurul bărbat care lucra acolo în afară de Manacerească era asistentul lui personal, Baz.

— Nu-mi permit să lucrez îndeaproape cu fetele, mi-a spus Manacerească mai devreme. Se îndrăgostesc de mine şi se duce totul de râpă. Între noi fie vorba, cred că şi Baz a pus ochii pe mine.

Manacerească venea la şedinţele de psihoterapie mai puţin ca să se cunoască şi să se înţeleagă pe sine, şi mai mult „ca să pricep de ce se îndrăgostesc femeile de mine. Vreau să ştiu cum să fac faţă mai bine şi să frâng mai puţine inimi".

Adevărata lui problemă era autoamăgirea. El şi realitatea erau cel mult cunoştinţe.

— Aşa, am spus, în timp ce ne aşezam pe fotolii, ce-ai mai păţit săptămâna asta?

— Vechea poveste, a răspuns oftând adânc. Avem o fată nouă la sediu și toată săptămâna a fost călare pe mine.

— Ce ți-a spus exact?

— În prima zi, mi-a spus că-i place cămașa mea. A doua zi, m-a întrebat dacă vreau să-mi aducă o cafea. Simptomele clasice.

A dat din cap, parcă îndurerat că emană un asemenea magnetism sexual.

— Nu e posibil doar să-i fi plăcut cămașa ta? Și, pentru că abia s-a angajat, s-a gândit că ar fi frumos să-ți ofere o cafea? am propus.

Manacerească s-a lăsat pe spătarul fotoliului și și-a ridicat mâinile, dându-și ușor capul pe spate și săltându-și sprâncenele, parcă spunând: „Cine să-mi reziste?" Deși arătos și bine îmbrăcat, mie nu-mi spunea nimic. Avea enervantul obicei să-și smucească cu degetele gulerul sacoului, cum făcea și acum, clătinând din cap cu tristețe.

— Te rog, nu mă înțelege greșit, dar ești femeie.

Mi-am mușcat limba ca să nu-i urlu: „Mersi pentru vestea cea nouă, amice! Și eu, care mi-am petrecut ultimii patruzeci și ceva de ani crezând că sunt bărbat!"

Dar am dat din cap și l-am invitat fără vorbe să-mi mai povestească.

— Vezi tu, a continuat, bărbații știu când femeile îi plac. Știu pur și simplu. Dumnezeu știe că ar trebui să știu și eu.

Chiar mă bucuram că nu i-am răspuns lui Ivan. Manacerească mă făcea să uit de blestematul de sex. Era un bărbat mic și îndesat, otrăvit de testosteron și transformat într-o caricatură. Și nici narcisismul lui nu era chiar atât de inofensiv cum părea. Le hărțuia pe fetele care lucrau pentru el, le convingea că

ele îi făceau ochi dulci, apoi le forța să i se supună. Mișto sau nu, avea peste patruzeci de ani, era așadar invizibil pentru fetele de douăzeci și ceva de ani, care fete însă, abia cocoțate pe prima treaptă a scării TV, nu erau echipate corespunzător ca să-i respingă avansurile. Încercam să-l ajut, dar leacul pentru autoamăgire și hărțuire sexuală era, se părea, inexistent deocamdată.

Întârziam și mai aveam de făcut și *kneidlach*, găluștele pentru supa mea. Nu puteam să le fac cu Greg de față. Erau arma letală din arsenalul meu culinar evreiesc. Totul ținea de un element esențial, ingredientul meu secret. Pentru ca găluștele să aibă consistența perfectă, să fie pufoase, dar și vârtoase, ai nevoie de untură. O țineam pe-a mea într-un borcan pe care-l ascunsesem în fundul frigiderului. Greg mai punea mâna câteodată pe el și întreba ce caută un borcan cu untură veche în frigider, fără să aibă nici cea mai mică idee că ăla era obstacolul care-l despărțea de titlul de campion al supei de pui. Untura e grăsime topită de găină. Se fierbe grăsimea, ca să se elimine toate bucățelele de carne de găină, apoi se strecoară lichidul limpede prin muselină, ca să se filtreze particulele închise la culoare. După ce se prepară acest aur lichid, se încorporează în aluat, în străvechiul stil tradițional al evreilor est-europeni, ca să obții găluștele perfecte. Dacă sunt preparate corect, găluștele lasă în supă un gust deosebit. Dar ce să știe sau să înțeleagă din asta un ne-evreu? Așa ceva se învață după fusta bunicii, cum am făcut eu.

Bunica Bella, mama tatălui meu, s-a născut la Vilnius, capital Lituaniei. A fost nevoită să emigreze în Anglia când era tânără, în vara lui 1917, când gloanțele revoluției începuseră să șuiere în Rusia

vecină. Şi-a luat cu ea părinţii bătrâni (era ultima venită în familie), un dicţionar idiş-englez şi un borcan cu untură. Cei trei au reuşit cumva să străbată Europa sfârtecată de război, de aceea, de atunci, în semn de recunoştinţă pentru că au ajuns cu bine şi pentru că aveau cu ce să dea gust hranei din străinătate, bunica purta întotdeauna acest talisman în poşetă. Geanta ei de voiaj, trainică, maro, cu două mânere şi un fermoar peste pântecele uzat, era peştera cu comori a lui Aladin pentru un copil. Un ruj, în caseta lui aurie şi frumos lucrată, dotată cu oglinjoară, cutii cu pudră împodobite cu pietre preţioase, piepteni, fotografii de familie decolorate, în sepia, în care apăreau bărbaţi cu expresii grave şi bărbi albe şi femei sfioase, cu pieptul generos, şi, în final, învelit cu grijă într-o pungă de plastic, ca să nu se verse, borcanul cu untură pe care-l scotea uneori, îl deschidea şi, cu un cuţitaş de os pe care îl purta întotdeauna la ea, întindea grăsimea aurie pe-o felie de pâine şi îndesa dumicaţi în gurița mea de copil.

Arăta exact aşa cum trebuie să arate o bunică, mare alinare pentru un copil a cărui mamă numai a mamă nu arăta. Mică, durdulie, cu pielea catifelată şi părul alb, avea drăgălăşenia aceea pe care şi-o menţin unele femei în vârstă, amintirea dulce a tinereţii lor, întipărită nostalgic pe chip. Bătrâneţea nu-i stinsese lumina din ochii de un turcoaz ameţitor, *Bella mit die shayne oigen* – Bella cu ochi frumoşi – o alintam. Tata îi moştenise ochii. Tot ochii mi i-a lăsat şi mie, deşi ai mei sunt mai puţin luminoşi decât ai ei, ca şi cum şi-ar fi pierdut din strălucire prin replicare.

O deranja că era rotofeie, dar nu se putea abţine de la mâncare. În încercarea zadarnică de a reduce efectul mâncării asupra taliei, lua fiecare gură cu o strâmbătură de dezgust, parcă pentru a anunţa lumea

și pe ea însăși că nu era nici o plăcere să mănânci. Țin minte cum lua cu lingura din salata de cartofi înecată în maioneza în care străluceau ca niște smaralde castraveții murați, cum o băga în gură și strâmba din nas, chipurile, de scârbă. Când își mai lua o porție, aparent împotriva voinței ei, scutura din cap și țâțâia dezgustată.

Când am împlinit treisprezece ani, vârsta la care băieții evrei devin bărbați, bunica m-a luat de mână și mi-a spus „E timpul". Am oficiat importantul ritual al trecerii spre statutul de femeie în bucătăria ei, unde m-a învățat arta preparării supei cu *kneidlach*, în timp ce-mi povestea despre viața ei „de acasă" și despre cum l-a cunoscut pe bunicul la cursurile de engleză pentru imigranții evrei, cursuri care se țineau într-o mică bibliotecă din East End-ul londonez. (El venise la Londra cu o lună înaintea ei, din Oryol, Rusia.)

Consistența plăcută a aluatului de găluște îmi mângâia degetele, iar vocea caldă a bunicii îmi șoptea la ureche: „Ușor, ușor, fă ca și cum ai fărâmița frunzele de toamnă cu degetele, nu ca și cum ai face un bulgăre de zăpadă."

— Sal'tare, labagiule, sal'tare, curvă, sal'tare, frate!

M-am trezit brusc din reverie. Leo venise acasă. S-a fâțâit prin bucătărie, cântând odată cu iPod-ul.

— Leo! l-am mustrat.

— Sal'tare, mamă!

A scuturat o mână, a făcut-o pumn, cu arătătorul și cu degetul mic întinse, și s-a apucat de șliț cu cealaltă. Un rege hip-hop în uniformă de școlar. Mă pregăteam să-i spun că nu era negru și că nu locuia într-un ghetou din New York, când am avut o viziune cu mine la vârsta lui – părul roz aprins și o rochie de bal zdrențuită, de pe la 1890. De la venirea pe lume a Marelui Zeu iPod, era din ce în ce mai greu

să stai de vorbă cu Leo. Extratereştrii aflaţi la prima vizită pe Pământ ar avea motive să creadă că oamenii sunt conectaţi la o sursă de energie prin nişte căşti albe de care atârnă fire lungi, până la aparatul cu baterii din buzunar. Cei dintre noi care nu poartă fire lungi sunt probabil stăpânii şi stăpânele sclavilor iPodieni. Prin intermediul firelor, le dăm instrucţiuni şi le controlăm activitatea. Deşi asta nu părea să meargă acum, când încercam să-l trimit pe Leo să se schimbe şi să se spele.

A scuturat din cap şi a urlat:

— Nu te aud!

L-am scos din priză.

— Nu e nevoie să urli. Servesc supa peste o oră. Vin şi tata, şi Unchiul Tra-La-La.

— Cool, a spus. Băga-mi-aş, frate!

— Ce?

Dar degeaba. S-a conectat iar şi a ieşit din bucătărie pe vârfuri, ţopăind caraghios în stil hip-hop, la fiecare pas.

Casa zumzăia de sunetele după-amiezii. Televizorul zbiera, copiii se certau, Bea chicotea cu Zuzi a ei, iar Greg urla în telefon la cineva care-l enervase.

— Nu, l-am auzit spunând. Mă tem că nu pot să-l predau săptămâna viitoare pentru că e prea târziu. De ce? Pentru că o să iau computerul, o să-l arunc pe geam şi o să zacă în mijlocul străzii, unde o să fie strivit de maşinile care o să-l facă bucăţele, de-aia!

A trântit receptorul. Am aşteptat. A coborât la parter şi mi-a întins telefonul stricat, deci inutil. L-am luat fără să spun o vorbă, am deschis dulapul şi i-am dat unul nou. Ne întreceam care cumpără cel mai ieftin telefon. Greg câştiga cu un telefon de cincizeci de pence, cumpărat pe eBay. Temperatura lui

emoțională putea fi măsurată în telefoane. Cel mai bun an al nostru a fost cel în care am avut un singur telefon, iar cel mai prost, cel în care am avut douăzeci și nouă.

Era anul în care s-a născut Leo, an în care Greg, care făcea eforturi să se împace cu paternitatea, nu dormea și era copleșit de responsabilități. Eu ? Furia pe care mi-o stârnea comportamentul lui irațional o adunam în mine, unde mugea și trosnea ca un dragon care-și dăduse singur foc, în timp ce-și vâna coada. Casă, dulce casă. M-am dus să fac o baie, înainte să pregătesc supa.

Capitolul 6

Risotto cu ciuperci de pădure și salată creață cu șunculiță

Rețeta lui Greg

șase linguriță de ulei de măsline
o ceapă mare, tocată
doi căței de usturoi, tocați
două cești de orez Arborio
patru cești de ciuperci de pădure proaspete, asortate (shiitake, pleurotus, portobello), curățate și tăiate în bucăți mari
două uncii de ciuperci porcini uscate, înmuiate 30 de minute în apă caldă
Se strecoară și se păstrează apa. Ciupercile se usucă și se toacă.
o ceașcă de vin alb sec
șapte-opt cești de supă fierbinte de pui sau de legume (supa se face cu apa în care au fost înmuiate ciupercile)
o uncie de unt nesărat
o ceașcă de parmezan ras
un sfert de ceașcă de pătrunjel tocat
sare și piper

Într-o cratiță mare, se călește ceapa tocată în uleiul de măsline. Când începe să se rumenească, se adaugă usturoiul și orezul și se amestecă până când orezul devine lipicios. Se adaugă vinul alb și se amestecă în tot acest timp, până când lichidul e absorbit. Se adaugă apoi supa fierbinte de pui sau de legume, câte un polonic odată, și se amestecă la câteva minute, până când lichidul e absorbit. După circa cincisprezece minute, se adaugă ciupercile porcini tocate.

Când orezul devine *al dente* și după ce s-a turnat toată supa, se adaugă ciupercile de pădure proaspete. După alte câteva minute, se ia cratița de pe foc, se adaugă sare și piper, ceașca de parmezan ras, untul și pătrunjelul tocat. Se fierbe totul circa o jumătate de oră, iar secretul e ca amestecul să rămână suculent și cremos.

Pentru salată:
Se spală o căpățână de salată creață și se rupe în bucăți mici, într-un castron. Într-o tigaie, se prăjește șunculița, fâșiuțe groase de bacon, vândut adesea gata tăiat (mie îmi place să folosesc bucățele de *jamon serrano* spaniol, când am). După ce șunculița s-a prăjit, se adaugă cu tot cu sos în salată. Se asezonează cu ulei de măsline, zeamă proaspătă de lămâie și piper (șunculița are suficientă sare) și se servește. Ajung patru porții la felul principal.

— Să deschidă cineva! am urlat.
Soneria a țârâit iar.
— La naiba, deschid eu.

Greg avea sarcina să pregătească celelalte feluri pentru masa de seară, așa că era în bucătărie, unde prepara risotto cu ciuperci de pădure și salată creață cu șunculiță. Eu adormisem în cadă, așa că m-am repezit la ușă, cu pielea zbârcită de prea mult stat în apă, cu un prosop făcut turban peste părul ud, cu un altul înfășurat pe corp, ambele păstrând o respingătoare nuanță de gri, simptomatică pentru obiceiurile de spălare ale neglijentei musafire străine. I-am deschis ușa lui CP. Lângă ea stătea un bărbat, cu spatele la mine, care îndrepta cheia spre o mașină parcată pe stradă și apăsa un buton, ca să verifice dacă o închisese. Unghiul în care își ținea înclinat capul mi se părea cunoscut. I-am salutat. Bărbatul s-a întors cu fața. Era Ivan.

Uluirea și plăcerea pe care le-am simțit când l-am văzut la ușa mea s-au transformat repede în groază, când mi-am dat seama în ce hal arătam și m-am întrebat ce aia a mă-sii căuta cu CP. Abia m-am abținut să nu pun întrebarea cu voce tare. Și de ce CP a venit cu cincisprezece minute mai devreme pentru prima

oară în viața ei? Îi spusesem să vină la opt. Inima îmi bătea atât de repede, încât m-am mirat că nu mi-a sărit din piept pe podea, palpitând sângerie între noi, când am spus jovială:

— Intrați, intrați! Mergeți în bucătărie! Vin și eu imediat.

„Tipic", am scrâșnit în timp ce răscoleam prin șifonier. „CP știe probabil că-l plac, așa că l-a înhățat imediat. Așa e întotdeauna. Exact la fel a făcut și în 1975 cu Matt Salmon." Apoi, mi-am amintit două lucruri. Primul: eram măritată. Al doilea: soțul meu era acasă și probabil dădea mâna cu Ivan și făcea conversație din politețe cu el. Trei: nu mai eram în clasa a treia. (Da, da, știu, sunt trei lucruri.) În fundul șifonierului, am găsit o rochiță neagră pe care credeam că o rătăcise Bea. O prietenă de nădejde din lycra, care-mi scotea în evidență ce trebuia și-mi ascundea defectele. Am pulverizat în aer Boudoir de Vivienne Westwood și am pășit în norul de parfum (un mic truc pe care l-am învățat de la mama), mi-am trecut peria prin păr, mi-am înnegrit genele cu mascara, m-am dat cu gloss pe buze și m-am studiat în oglindă, dând din cap aprobator și nu prea, apoi m-am îndreptat spre bucătărie cu o grabă indecentă.

Pe drum, le-am deschis ușa lui Sammy și tatei, care sunau de multișor. Sammy, care abia sosise din Spania și voia să rămână o vreme, ținea în mână o Patta Negra (șuncă afumată, deosebit de apreciată de evreii atei care iubesc carnea de porc mai mult decât majoritatea creștinilor), legată cu chingi de o Jamonera (un grătar din lemn inventat de spanioli pe care pulpa de porc stă în poziția ideală pentru a fi feliată ușor). Flutura un cuțit înspăimântător, ca un pirat.

— Porcul a fost hrănit cu ghindă. E delicios, a anunțat. L-am cumpărat din Sevilla.

— Bună ziua, a spus tata, întinzând mâna. Sunt tatăl tău.

L-am sărutat.

— Eşti cumva tipul cu care am vorbit azi-dimineaţă? Puteai să mă suni şi tu din când în când...

— N-am vrut să te deranjez, draga mea.

S-a uitat la mine şi la Sammy radiind.

— Ce copii frumoşi am!

În bucătărie, ne-am alăturat grupului care se aşezase deja solemn la masă. Eram noi patru, Bea şi Zuzi, tata şi Sammy, CP şi Ivan şi veterinarul Nick, care a hotărât să rămână la masă ca să vadă dacă, mâncând cu noi, îi poate stabili tratamentul lui Janet. Îmi plăcea la nebunie să-i văd pe toţi la masă mâncând ce pregătisem cu mâinile mele. Nevoia mea de a-i hrăni pe toţi era cea mai evreiască trăsătură a mea. Kitty avea sarcina să organizeze degustarea. În faţa fiecărei persoane erau două castronele etichetate A şi B şi două linguri. Lângă fiecare castronel era o bucată de hârtie şi un creion şi, în mijlocul mesei, trona fosta puşculiţă a lui Leo pe post de urnă. Kitty aşezase în mijlocul mesei puişori din puf auriu, care decoraseră tortul de Paşti şi pe care îi găsise zăcând uitaţi într-un sertar. Greg stătea în capul mesei, ca un dirijor gata să atace o uvertură. La semnalul lui, fiecare a luat lingura şi a gustat mai întâi din castronelul A, apoi din castronelul B.

— Avem voie să mai gustăm o dată? a întrebat tata, nerăbdător să-şi manifeste reacţia empirică la experiment.

— Da, a spus Greg, cu condiţia să folosiţi lingura potrivită.

Gălueştele au fost plimbate prin gură, supa a fost sorbită din linguri, s-au emis zgomote de evaluare şi explorare, s-au lins buzele şi voturile au ajuns în urnă.

Ivan nu părea deloc mirat să vadă bizarul ritual. Mi-a prins privirea, a arătat cu coada ochiului spre CP și a ridicat din umeri, scuzându-se. M-a uluit iar frumusețea lui și am făcut mari eforturi să-mi păstrez calmul.

Kitty, care se autodeclarase președinta scrutinului, extrăgea cu mișcări grațioase din pușculiță hârtiuțele bine împăturite, fluturând-o pe fiecare elegant în aer, înainte s-o desfacă și s-o netezească pe masă.

— Pentru Dumnezeu, Kitty, nu e nevoie să faci spectacol din toate fleacurile, s-a văicărit Leo. Lasă naibii baletul și numără odată nenorocitele alea de voturi!

Impasibilă, Kitty a aliniat bileţelele pe masă. Pe toate scria aceeași literă: B. Greg a încercat să se scoată râzând, dar se vedea că era negru de oftică.

— De ce? De ce? a mormăit, acoperindu-și disperat fața cu mâna.

Tata l-a bătut pe spate, ca și cum i-ar fi spus „gata, gata". Am dat să-l sărut.

— Nu vreau mila ta, a zis pe tonul ăla semeț-șugubăț pe care-l folosesc unii când nu prea glumesc.

A întins mâna ca să mă țină la distanță, cu privirea fixată într-un punct pe podea. I-am urmărit privirea și am descoperit că i s-a pus și mai multă sare pe rana umilinței. Două castronele mai mici, A și B, erau așezate pe jos, pentru pisica Janet. Castronelul B era gol, castronelul A era neatins.

— Măcar acum știm că Janet mănâncă supă de pui, am spus vioaie, încercând să-i mai îndulcesc înfrângerea publică.

Nick scria de zor într-un caiet, iar barba ascuțită i se ridica și-i cobora febrilă.

— Trebuie să fie tratată ca un membru al familiei, a spus. Trebuie să mănânce ce mâncați și voi, cu voi.

— Evrika! am strigat.

În timp ce serveam felul doi pe care, în încercarea de a-i mai atenua umilința lui Greg, l-am prezentat insistent ca fiind pregătit de mâna lui, l-am văzut îndesând una dintre găluștele mele într-un borcănel de laborator. Poate că problemele pisicii aveau să se amelioreze, dar Greg ajunsese la capătul puterilor. Numai știința îl mai putea salva. Era clar că voia să trimită o probă la laborator, ca să elucideze misterul o dată pentru totdeauna.

— Dă-mi voie să te ajut! a spus Ivan, ridicându-se de la masă și venind lângă mine, în fața cuptorului.

Și-a coborât vocea.

— Îmi pare rău, Chloe, n-am știut că venim la tine. N-am vrut s-o însoțesc pe CP nicăieri, dar a reușit cumva să mă convingă.

— E o vrăjitoare, am zis. Te subjugă.

— Da, exact așa m-am simțit, dar mi s-a părut prea ridicol s-o spun. Oricum, nu vreau să te pun într-o situație delicată în propria ta casă, dar aș vrea tare mult să te revăd.

Mâna a început să-i urce către fața mea. S-a uitat la ea mirat și și-a retras-o repede, ca un copil prins furând din poșeta mamei.

— Singuri, a adăugat în șoaptă.

— Unde e soția ta?

— E plecată vreo două săptămâni.

A ridicat din umeri.

— Avem nevoie de-o mică pauză, de-un răgaz de gândire.

Hmmm, despărțire de probă. Cum se pupa asta cu Regula? Trebuia s-o întreb pe Ruthie.

A mâzgălit ceva pe o hârtiuță și mi-a dat-o.

— Trebuie să-i dai de capăt, a spus enigmatic.

Tvoi soup – ciudo, kak i tu. Ponedelnik șest ceasov, 23 Potter Lane.

— Ce-i asta? am întrebat. O ghicitoare?

— Caută pe cineva care vorbește rusește. Te va ajuta.

A zâmbit, iar ochii ne-au rămas lipiți de fața celuilalt, parcă încercând să-i memoreze conturul. O clipă, s-a apropiat un pic cam mult de mine. Mirosea divin, a săpun și a o altă aromă proprie, care mi se părea totuși cunoscută. Toată lumea are o aromă particulară, care atrage sau respinge, așa cum familiile au un miros propriu. În cazul nostru, *eau familiale* te izbea de cum intrai pe ușă și-i sesizai absența dacă plecam și stătea altcineva în casa noastră. Leo a avut întotdeauna un simț olfactiv deosebit de dezvoltat. Putea numi proprietarul oricărui obiect doar adulmecându-l. Cu coada ochiului, l-am văzut făcând la fel după ce a ridicat eșarfa căzută pe jos. A mirosit-o și a așezat-o încet pe spătarul scaunului pe care stătea tata.

M-am așezat la masă, lângă Ivan.

— Mmm, ce risotto delicios! am spus.

Toată lumea scotea exclamații de apreciere și-l lăuda pe Greg pentru talentul lui culinar.

— Nu fiți condescendenți! a spus, încă ofuscat după înfrângere.

Simțeam căldura corpului lui Ivan. Parcă tot ce ne înconjura se estompase, iar pălăvrăgeala sprintenă și râsetele tuturor deveniseră un zumzet îndepărtat. Ivan mânca. Mâinile i se reliefau sculpturale, iar buzele, dinții și limba mă hipnotizau, în timp ce mesteca. Am vrut să-l sărut și să-i simt gura pe față, pe mâini, pe corp.

— Chloe... *Chloe!*

Am auzit o voce cunoscută, care parcă mă chema pe nume din depărtare, apoi, un chip a început să prindă treptat contur lângă mine. Greg se uita la mine zeflemitor.

— Trebuie să vizitez acasă un pacient. Nesuferita de doamnă Totios... Crede că a avut un infarct. A fost de trei ori la cabinet săptămâna asta. Sunt sigur că n-are nimic, dar soţul ei e foarte insistent.

— Bine atunci, chiar aşa.

Realitatea m-a smuls violent din iureşul cald al fanteziilor adulterine.

— Şi noi trebuie să plecăm, Chlo, dragă, a spus CP.

S-a ridicat în picioare, netezindu-şi corpul cu mâinile. Părul ei oxigenat era prins în creştetul capului într-o coadă care-i întindea pielea feţei, reuşind nu ştiu cum să fie mai curând şic decât hidoasă.

— Hai, Ivan!

Ivan a început să protesteze.

— Nu, eu cred că mai stau...

Dar s-a ridicat, şi-a luat haina fără să cârtească şi a urmat-o afară, ca un miel la tăiere.

Sammy şi copiii ne abandonaseră şi se duseseră sus, la televizor, Bea şi Zuzi chicoteau pe întuneric, iar Nick veterinarul şi-a luat rămas-bun, mormăind „incredibil, de-a dreptul incredibil", în timp ce ieşea. Tata fredona ceva, cu mâinile angajate într-o conversaţie mută cu el însuşi, cum făcea adesea, iar picioarele-i băteau ritmul muzicii care cânta necontenit în capul lui.

— Povesteşte-mi despre aventura ta, tată!

A oftat, a umplut paharele de vin pentru amândoi şi s-a întors cu faţa spre mine.

— Ţi-l aminteşti pe Jürgen Geber.

Era o afirmaţie, nu o întrebare.

Geber făcea parte din mitologia noastră de când mă ştiam. Povestea întâlnirii lui cu tata era o legendă de familie pe care eu şi Sammy îl imploram să ne-o spună de fiecare dată când prindeam ocazia. În 1943 tata s-a înrolat în armată. La doar şaisprezece ani, şi-a modificat data naşterii din paşaport, a falsificat semnătura tatălui lui şi, după ce a lăsat un bilet în care-şi explica faptele, a ieşit pe furiş într-o noapte din casa în care părinţii lui dormeau şi s-a înscris în Divizia a Cincea Blindate, pentru instrucţie. Un an mai târziu, era în Italia, telegrafist pe un tanc. Spunea că alfabetul Morse avea o muzicalitate proprie, aşa că l-a învăţat foarte repede. Era 15 iulie, cerul era senin, iar tata şi cei cinci colegi ai lui tanchişti stăteau întinşi pe spate într-o pădure de lângă Sienna, o pauză bine-venită în viaţa lor de soldaţi. Se bucurau de câteva momente de tihnă, aşa cum merită toţi bărbaţii tineri, fumau şi depănau poveşti despre viaţa lor de acasă, despre fetele pe care le-au cunoscut şi le-au iubit şi despre cele pe care încă sperau să le întâlnească.

Uniţi de un scop comun, nu s-ar fi cunoscut niciodată acasă, cu atât mai puţin să devină prieteni. Jimmy, cel mai apropiat camarad al lui Bertie, era un zidar din Croydon care făcea glume ridicând un picior, ca un câine, şi se băşea sonor. Vocea de Frank Sinatra şi firea lui veselă l-au cucerit pe Bertie, iar cei doi cântau şi dansau scene din *Las Vegas Nights* pentru a-i distra pe ceilalţi. Magia după-amiezii era sporită de normalitatea atmosferei care vibra de bâzâitul şi zumzăitul miilor de gâze care-şi vedeau liniştite de treabă, sorbind nectar şi zburând din floare-n floare. Unul dintre bărbaţi s-a ridicat, s-a îndepărtat câţiva metri de ceilalţi, s-a desfăcut la şliţ şi a urinat cu presiune, formând cu jetul un arc peste camarazii

lui. Ceilalți i-au aplaudat talentul, după care, încălziți de razele soarelui și legănați de zumzetul hipnotic al gâzelor, au adormit. Toți, mai puțin Bertie, care, bucurându-se de libertatea de mișcare după ce a stat atâta timp închis în tanc, s-a întins și a intrat în pădure, ca să facă o treabă care, pentru un om fin ca el, necesita intimitate. S-a așezat pe vine deasupra pământului uscat, simțind briza dulce și caldă pe pulpele goale.

După ce a terminat, a intrat mai adânc în pădure, bucurându-se de un moment rar de intimitate, după lunile de zile petrecute în compania soldaților gălăgioși. Adâncit în gânduri, muzica îi răsuna ca de obicei în cap, spulberându-i liniștea și singurătatea. Se plimba de ceva vreme. Când cerul a început să se întunece, și-a dat seama că ajunsese în momentul în care Hansel și Gretel rătăciseră drumul către casă. Obosit, s-a așezat câteva clipe sub un copac, ca să-și pună în ordine melodiile care-i prindeau viață în cap și să decidă ce să facă în continuare. Probabil a adormit, pentru că s-a trezit brusc cu țeava rece a unei puști în ceafă.

„Țin minte foarte clar că mi-am zis: deci viața mea se va sfârșit când abia a început. Mă încerca un fel de tristețe vagă, ca și cum era vorba de altcineva, nu de mine." Întorcând capul încet, s-a trezit ochi în ochi cu un soldat german cam de vârsta lui, în privirea căruia se reflecta groaza din cea a lui Bertie. Amândoi tremurau. Degetul neamțului vibra pe trăgaci. Fără să-și ia o clipă ochii de la Bertie, murmura întruna, ca într-o incantație, *Der Sohn einer Mutter*, după care a aruncat arma și a izbucnit în lacrimi. „Eram doi copii înspăimântați, singuri, departe de casă", ne spunea Bertie. Bertie și-a luat pușca și a așezat-o solemn lângă cea a neamțului. A întins mâna și s-a prezentat, de parcă s-ar fi cunoscut la o serată.

— Soldat Bertie Jivago, Divizia a Cincea Blindate.

— Jürgen Geber, Divizia a Doua, armata germană.

Neamțul i-a scuturat politicos mâna lui Bertie.

Datorită brumei de idiș pe care o știa Bertie și englezei învățate la școală de Jürgen, cei doi au făcut primii pași într-o prietenie care avea să dureze până la moartea prematură a celui din urmă, în 1973.

— Nu puteam să te omor, a spus Geber.

Cei doi stăteau umăr lângă umăr la umbra unui copac și pocneau o țigară.

— Mă gândeam doar la faptul că, la fel ca mine, ești copilul unei mame, *Der Sohn einer Mutter*. Ar fi fost ca și cum m-aș fi sinucis și nu vedeam decât chipul mamei când am plecat la război. M-a strâns în brațe, iar trupul ei era atât de mărunt și de firav, încât puteam s-o frâng în îmbrățișare. M-a privit cu intensitate, vrând parcă să-mi fotografieze chipul cu ochii.

Fizic, băieții semănau ciudat de mult. Scunzi, bine clădiți, cu păr negru, ondulat și ochi albaștri. Jürgen se pierduse de regimentul lui când s-a adăpostit de atacul inamicului. În următoarele două zile, s-au ascuns amândoi în pădure. Au mâncat iepuri pe care-i împușcau și-i jupuiau cu stângăcie, înainte să-i frigă la foc. Odihnindu-se după festinurile carbonizate și oarecum păroase, depănau povești.

— N-am vrut să mă înrolez în armată, am fost obligat, spunea Jürgen. Ce-i cu pornirea asta de a-ți da viața pentru țară? Naționalismul e nociv, te învață să urăști, apoi te învață că ura e ceva bun. Ne spun minciuni despre evrei, îi compară cu șobolanii și ne arată poze cu scene în care sunt exterminați. Tu-mi spui că ești evreu, dar eu văd că ești un om ca și mine. Suntem toți cetățeni ai lumii, oameni cu speranțe și cu temeri, oameni care vor să dăruiască și să primească

dragoste. Cei care ne-au condus în război sunt niște ticăloși, dar nu li se citește ticăloșia pe față, o ascund în suflet și în minte și o scot la iveală ca să profite de situație când le convine.

Pentru că cei doi gândeau la fel, războiul era o absurditate. Bertie putea foarte bine să se nască Jürgen, iar Jürgen, Bertie. Ce joc al întâmplării stabilise cine care era și unde trăia? Cele două zile petrecute în pădure le-au schimbat viața pentru totdeauna. Au învățat să caute adevărul și omul din fiecare semen și să gândească singuri. Prea temători să facă schimb de adrese în scris, ca să nu fie prinși și acuzați de colaborationism, Bertie a compus o poezioară pe care a memorat-o fiecare. S-au despărțit în seara celei de a doua zile petrecute împreună. Bertie a aflat mai târziu că Jürgen s-a împușcat în picior, ca să fie demobilizat pe motiv de invaliditate. După câteva luni petrecute într-un spital militar, a fost trimit acasă. Cât despre el, Bertie a avut nevoie de încă o zi ca să găsească drumul înapoi spre tanc. Își lăsase camarazii moțăind liniștiți lângă tanc și i-a găsit încremeniți pe vecie în fotograma acelei după-amiezi de iulie, împușcați în somn.

Oare ce-o fi simțit băiatul de șaptesprezece ani când și-a găsit tinerii camarazi morți? Bertie s-a simțit cumplit de vinovat că fusese cruțat și nu-i venea să creadă că nevoia de a-și satisface o urgență fiziologică îi salvase viața. Înțelegând că putea fi în pericol, s-a lăsat condus de instinctul de autoconsevare. A urcat în tanc și a cerut ajutor prin stația radio, după care a adunat câteva dintre lucrurile camarazilor lui, hotărât să le înmâneze personal rudelor acestora, când și dacă ajungea acasă. În timp ce aștepta ajutoare, s-a așezat în spatele tancului, ca să nu vadă cadavrele prietenilor lui, și a început să cânte încet, ca pentru sine:

Jürgen, U cu umlaut
Geber e cu G
Stă pe Friedrichstrasse
Apartamentul C
Blocul 80, chiar așa,
În Berlin, Germania.

Și-a dat seama că regimentul lui Jürgen era probabil vinovat de moartea prietenilor lui și l-a șocat ironia amară a sorții, care ne ține pe fiecare în ghearele ei cinice. Ajunși cu bine acasă după terminarea războiului, Jürgen și Bertie au ținut legătura și au aflat fiecare despre viața celuilalt din scrisori și fotografii. Dar nu s-au reîntâlnit niciodată, pentru că fiecare se temea să nu destrame magia acelor zile petrecute împreună. Jürgen s-a făcut pictor și a reușit să fugă din Berlinul de Est și să ajungă în Vest cu doar câteva zile înainte să fie ridicat Zidul, în 1961. Bertie a deveni compozitor. Când eram copii, Sammy și cu mine cântam

Jürgen, U cu umlaut, Geber e cu G, așa cum ceilalți copii cântau *Twinkle, twinkle little star.*

Tata s-a aplecat spre mine și m-a luat de mână.

— Hai să-ți spun și restul poveștii! a zis.

Cred că am părut surprinsă, pentru că tata m-a bătut cu palma peste mână, liniștindu-mă, și a zâmbit. Mi-a povestit cum, în toamna anului 1973, Helga, văduva lui Jürgen, a venit la Londra ca să-i dea trista veste că soțul ei murise de cancer și ca să-i dăruiască tatei unul dintre tablourile lui. Pictura înfățișa un tânăr în uniformă de soldat, dormind la umbra unui copac. Era Bertie, așa cum l-a văzut Jürgen prima oară cu atâția ani în urmă, în pădurea din Italia, pictat realist, cu o uluitoare atenție la detalii. Cunoșteam

bine tabloul. Era agățat pe perete, în biroul tatei, lângă o fotografie cu mine și cu Sammy, fotografie în care amândoi afișam expresia aceea de copii iubiți cu asupra de măsură. Tata a fost atras de Helga ca de tânărul cu care-și petrecuse două zile în pădure, demult, departe de casă, și n-a trecut mult până au devenit amanți. Uniți în suferință, și-au redescoperit tinerețea și i-au păstrat vie amintirea lui Jürgen în partidele de amor dezlănțuite. Helga era evreică. Jürgen îi spusese în glumă lui Bertie că așa plătește pentru faptele cumplite ale conaționalilor săi. Gestul lui de sfidare, deși l-a înstrăinat de rude, n-a fost o corvoadă, pentru că Helga era o frumusețe. Când tata a cunoscut-o, Helga, abia trecută de patruzeci de ani, înaltă, roșcată, cu piept generos și buze pline, amintea de Rita Hayworth. Vorbea engleza perfect, cu ușoara precizie și scurtare a vocalelor care-i trăda limba maternă.

— Ne întâlnim la Paris, de patru ori pe an, a spus tata.

— Încă?

— Încă. De treizeci de ani. O iubesc. Iubind-o pe văduva lui Jürgen, îmi manifest recunoștința pentru faptul că mi-a cruțat viața cu ani în urmă. *Geber* înseamnă „a dărui", știai? Fără darul lui Jürgen, nu v-ați mai fi născut tu și Sammy.

— Și mama?

Tata s-a ridicat, s-a dus la fereastră și a scrutat întunericul grădinii. A oftat, iar răsuflarea lui caldă a aburit geamul rece. Și-a trecut mâna prin păr. Părul încă îi era des și ondulat, dar albise cu trecerea anilor. Asta îți face bătrânețea, te decolorează, te înmoaie și-ți destramă contururile, până când te estompezi și dispari cu totul.

— A aflat. Din nefericire, eram atât de prins de Helga, încât nu prea mă omoram cu discreția. A suferit cumplit. Am jurat că mă despart de Helga. Am încercat, dar n-am putut. Mama ta credea că am părăsit-o, m-a iertat de ochii lumii și s-a răzbunat luându-și și ea un amant. „Dinte pentru dinte", spunea mama ta mereu.

N-o condamn.

Frământările mele din ultima vreme păreau fleacuri. Eu visam să mi-o trag cu un individ pe care-l cunoscusem la o petrecere, iar tata fierbea într-un cazan în care clocoteau viața, dragostea, onoarea și moartea. Viața lui părea o epopee, a mea, o poezioară banală.

M-a mișcat povestea lui și l-am văzut pe tata, cum rar li se întâmplă copiilor, ca pe un individ, ca pe un bărbat cu amintiri din care eu lipseam, ca pe o persoană în carne și oase, cu o viață și cu secrete proprii. Senzația asta de înstrăinare parcă mi-l apropia și mai mult.

— De ce tu și Helga nu locuiți împreună? am întrebat.

— Fiecare are viața lui, în țara lui, a spus tata. Mai mult decât atât, nu vrem să ne tulburăm clipele petrecute împreună cu detalii din viața de zi cu zi. Ne e mai bine așa. Scriitoarea Helen Rowland a spus: „După câțiva ani de căsnicie, un bărbat se poate uita la o femeie fără s-o vadă, iar o femeie poate vedea printr-un bărbat, fără să se uite la el". N-am vrut ca eu și Helga s-ajungem așa.

Am auzit ușa de la intrare deschizându-se și vocea lui Greg, care se întorsese acasă după vizita la domiciliu.

— Trebuie să plec, a spus tata, sărutându-mă cum făcea întotdeauna, o dată pe gură, o dată pe nas și o dată pe frunte.

I-am împachetat ceva din mâncarea rămasă de la cină pentru acasă. Nu suportam gândul că ar putea găti și mânca singur, iar acum, că aflasem de povestea lui cu Helga, m-am trezit că-mi doresc să locuiască împreună. Mi-a luat mâna și mi-a prins-o între palme.

— Doar pentru că te vrea, nu înseamnă că trebuie să i te dăruiești, a spus.

Am roșit, înțelegând că se referea la Ivan și întrebându-mă dacă toată lumea se prinsese.

— Cam așa ceva a zis și Ruthie.

— Deșteaptă fată, Ruthie. Întotdeauna am spus asta.

Capitolul 7

Găină bătrână deghizată în puicuță

o femeie de peste patruzeci de ani
un portofel burdușit cu bani și/sau cărți de credit
o parte Top Shop
o parte Mango
o parte Zara
se ornează cu bijuterii și se garnisește cu cosmeticale

Se amestecă femeia cu Top Shop, Mango și Zara. E permisă orice combinație în dezacord cu vârsta. Se ornează cu bijuterii false de la Accesorize și se glazurează cu cosmeticale. Când totul e gata, arunci pe furiș priviri în oglinzi, în vitrine și în ochii celor cu care te întâlnești (îndeosebi bărbați).

A doua zi dimineață m-au trezit niște bubuituri. Căutând sursa zgomotului, l-am găsit pe Sammy bătând cuie de cort cu ciocanul în grădină. Buclele încâlcite îi cădeau peste față, dar părea înviorat de efort.

— E prea cald în casă, a spus. N-am putut dormi din cauza centralei termice. Te deranjează dacă Leo, Kitty și cu mine dormim aici câteva zile?

L-am bătut pe umăr, m-am întors în casă și, fără nici o tragere de inimă, m-am apucat să strâng după dezastrul provocat de cina din seara anterioară. Printre cocoloașele de hârtie, am găsit ghicitoarea lui Ivan. Lăsasem hârtiuța neglijent, pe masă. E clar că mai aveam câte ceva de învățat despre duplicitate. Hotărârea pe care o luasem în noaptea anterioară, până să adorm, aceea de a uita complet de Ivan, s-a dus rapid pe apa sâmbetei când am început să-mi storc creierii în căutarea cuiva care știa rusă.

Mai târziu, între pacienţi, era să mă ciocnesc de Doamna cu Porumbeii, în timp ce coteam pe alee ca să ies în stradă.

— Uitaţi-vă la asta, fetelor! le-a spus porumbeilor care-i ţopăiau pe lângă picioare. Caută necazul cu lumânarea.

Mi-a întins mâna. I-am luat-o. Era surprinzător de catifelată, albă şi delicată. M-a tras spre ea şi mi-a cercetat cu atenţie chipul.

— Exact cum mi-am imaginat, a murmurat enigmatic.

S-a întors şi, într-un iureş de aripi şi paşi, a luat-o sprinten pe stradă, cu păsările după ea. Tulburată şi cu o ciudată senzaţie de vulnerabilitate, m-am uitat îndelung după ea, până când a dispărut cu tot cu păsări.

— Normal, magazinul de delicatese!

Mi-am amintit de Volga, magazinul rusesc de pe Salisbury Road, strada din apropiere. Am luat-o prin parc. Pe terenul de joacă nu erau decât o mamă şi cei doi băieţei gemeni ai ei. Pe unul din ei îl împingea absentă în leagăn. Pe o bancă zăcea un beţiv singuratic, cu o cutie de bere în mână, şi se legăna cu ochii închişi pe o melodie pe care numai el o auzea. Majoritatea copacilor erau desfrunziţi şi se unduiau scheletici sub cerul plumburiu, cu carnea smulsă de pe oase de dinţii gerului. Mi-am strâns şi mai tare haina pe corp. Când am trecut pe lângă casa lui Ruthie, am văzut uşa din faţă deschizându-se şi un tânăr îmbrăcat în piele care cobora treptele. Am zărit-o pe fugă, când închidea uşa. Tânărul a răspuns la mobil. L-am auzit spunând: „Sunt acolo la cinci", după care a sărit pe motocicletă şi a demarat în trombă. Uneori, Ruthie lucra acasă, dar rareori vinerea. Poate că era bolnavă.

Nu mai intrasem până atunci în magazinul Volga, deşi am tras cu ochiul curioasă pe geam de câteva ori.

Magazinul era la o aruncătură de băţ de restaurantul evreiesc al prietenului nostru, Abe Green, unde ne duceam adesea, mai ales în serile în care cânta formaţia lui Herbie, fratele lui. Volga era un magazin mic şi avea un clopoţel care scotea un clinchet zglobiu când se deschidea uşa. M-am plimbat printre rafturi, studiind straniile cutii de conserve şi borcane inscripţionate în chirilică. Erau batoane de ciocolată învelite manual în hârtie pe care erau pictate veverițe, pâini mari şi negre aromitoare, un frigider plin de piroşti care arătau ca gogoşelele *won ton* şi stive frumos aranjate de sticle de votcă.

— *Cem ia mogu vam pomoci?* a spus un bărbat posac, trecut de cincizeci de ani, din colţul magazinului. Şedea pe un scăunel în faţa rafturilor ticsite alandala cu casete video şi ziare ruseşti, şi o ţigară ciudată, de carton, îi atârna între buze.

— Îmi pare rău, nu vorbesc rusa.

— Cu ce te pot ajuta?

I-am arătat bileţelul. Când mi-a zâmbit, a ieşit soarele. Avea aproape toţi dinţii din aur. Era mai tânăr decât crezusem prima oară, mai apropiat de vârsta mea, deşi purta pe faţă urmele unei vieţi grele. Scoţându-şi ţigara din gură, a cules un fir de tutun de pe buze, s-a dat mai aproape de mine şi m-a împuns complice în coaste.

— *Nuka devuşka*, a spus. Măi să fie...

— Ce scrie? am întrebat, enervată instantaneu de faptul că Ivan scrisese ceva prea intim pentru ochii unui străin.

— „Supa ta e o minune, ca şi tine. Luni, ora şase, Potter Lane nr. 23."

S-a uitat la mine intens, plimbându-şi ochii de la verigheta de pe mâna stângă la faţa mea şi părând că înţelege perfect ce se întâmplă.

— Viața e scurtă, a spus cu blândețe.

Am roșit, dar impulsul de a-i răspunde mi-a fost curmat de piuitul mobilului.

Doar două cuvinte străluceau pe ecran: *Cum rămâne?*

I-am mulțumit vânzătorului și am șters-o din magazin. Inima îmi bătea de emoție și, fără să mă gândesc de două ori, i-am scris: *Codul a fost spart. Ne vedem acolo.* Zarurile au fost aruncate.

Ruthie nu răspundea nici pe fix, nici pe mobil, așa că i-am sunat la ușă în drum spre casă. Nici așa n-am găsit-o. Era ciudat, pentru că nu-i stătea deloc în fire. Stabiliserăm să ne putem contacta oricând. M-am cam neliniștit, dar, de vreme ce trebuia să mă grăbesc la ședința cu Gina Lololugubra, am hotărât s-o caut pe Ruthie mai târziu. Gina, se părea, revenise la sentimente mai bune privitoare la iminenta ei căsătorie.

— E totul bine. Chiar îl iubesc și nu e vorba că nu m-am culcat cu suficienți bărbați. Oricum, toți sunt la fel. Mă rog, Jim nu e, e mai bun decât restul. Vreau să spun că îl iubesc. Doar de asta avem nevoie, nu? Avem nevoie doar de iubire.

Clar, ieșise dintr-un cântec al Beatleșilor. Dar asta se întâmplă când ești îndrăgostit. Toate cântecele sunt doldora de înțelesuri, toate clișeele te șochează cu limpezimea adevărurilor lor. Greg și cu mine aveam două piese: *Feel for You*, Chaka Khan, și *I Just Called to Say I Love You*, Stevie Wonder. Da, știu, siropoase, dar erau hituri în 1984, anul în care ne-am cunoscut. Oare care ar fi fost cântecul meu și al lui Ivan? *Duplicity*? Am început să mă gândesc cu ce să mă îmbrac la întâlnirea noastră de luni. M-am uitat la Gina, admirându-i fusta gipsy, pe care o purta cu

un pulover pe gât, cu o curea de piele și cu cizme de cowboy. Arăta bine. Poate-mi împrumuta și mie ceva. Am deschis gura s-o întreb, dar m-am oprit la timp. Eram psihiatrul ei, pentru Dumnezeu, nu prietena ei. Începeam să-mi pierd flerul. Întotdeauna m-am mândrit cu meseria mea și mi-am făcut-o conștiincios. Ba chiar aveam o listă de așteptare cu oamenii care voiau s-ajungă la mine. Nu-mi venea să cred cu câtă lehamite îmi făceam meseria de la o vreme. Poate că aveam nevoie de o pauză.

I-am spus asta și lui Greg mai târziu, după ce i-am culcat pe Kitty, pe Leo și pe Sammy în cortul lor înghețat și ne bucuram de confortul de mult uitat al livingului în care televizorul mergea pe un canal ales de noi.

— Nah, ești în formă, Chlo. Te simți mai bine când muncești, a spus dezinteresat.

Mi-am căutat cuvintele, ca să-i povestesc despre frământările mele și despre dorința mea de mai demult, fără să-mi dezvălui secretul. Mai voiam să-l întreb și de ce nu mă mai mângâia. Dar înainte să deschid gura, a început să-mi spună că doamna Totios era sănătoasă tun când s-a dus s-o vadă, cu o seară înainte.

— E dusă cu pluta rău, după părerea mea. Cred că ar fi cazul s-o trimit la vreun confrate de-al tău. La unul adevărat, știi tu, un psihiatru.

Mă enerva rău când bagateliza psihoterapia, ridicând în slăvi psihiatria.

— Psihiatrii au pregătire medicală, a spus, cum făcea adesea, cu răbdarea exagerată a omului obișnuit să le explice lucruri simple copiilor mici, și există dovezi clare că medicamentele vindecă oamenii, dar e mai puțin sigur că același efect îl au discuțiile.

„Așa că l-am omorât, domnule judecător", am murmurat, pregătindu-mi apărarea de la procesul în

care eram acuzată de uciderea lui, în timp ce mă îndreptam furioasă spre pat. Ar fi vina lui Greg dacă aș avea o aventură cu Ivan. El m-ar împinge la asta. Înainte să mă culc, i-am trimis un mesaj lui Ruthie. *Unde ești și ce faci? Bem o cafea în parc la 11? Soțul Meu e o Pulă Bleagă.* Eram prea furioasă ca să mă mai gândesc să folosesc acronime.

Cred că Leo și Kitty au venit acasă destul de târziu, alungați de frig. Dimineață, i-am găsit dormind ghemuiți în patul lui Kitty, doi cățeluși orfani, căutând alinare unul în brațele celuilalt. Încă eram furioasă pe Greg.

„Știu acum ce cântec ni s-ar potrivi", mi-am zis, în timp ce goleam coșul cu rufe și porneam mașina de spălat. *After The Love Has Gone*. Mocnind de furie, am mâncat patru felii de pâine prăjită cu cremă Marmite. „Ieși din bucătărie!" am urlat, ca să nu mai mănânc, și m-am dus la subsol, unde urma să mă ocup de primii pacienți de sâmbătă dimineață. Supărată că Greg îmi bagateliza meseria, am făcut eforturi să mă concentrez. Primul meu pacient era Frank Furibundul. Și-a cerut scuze că a întârziat și mi-a explicat că a trebuit să termine de scris reclamațiile către diferite instituții guvernamentale, ca să fie ridicate cu prima poștă. M-a șocat să descopăr cât de mult semăna cu Greg și cât de ciudat era că nu observasem asta până atunci. Ținea un jurnal al furiei, și azi, m-am trezit că aprob câteva dintre motivele care i-au stârnit enervarea. Opțiunile automate de pe liniile telefonice apelate, sistemul absurd al prețurilor biletelor de tren, care erau mai ieftine dus-întors decât numai dus, șoferii care abia se târau pe banda din mijloc a autostrăzilor... Bineînțeles că i-am dat dreptate. Uneori, furia oarbă e singura reacție posibilă.

Ruthie stătea la coadă la cafea, când am ajuns la cafenea. Părea obosită. Avea cearcăne întunecate sub ochi, părul îi era pleoștit și purta o pereche hidoasă de pantaloni de trening verde-fluorescent și un pulover mov. Mi-am scos cu subînțeles ochelarii de soare din poșetă și mi i-am pus la ochi. A râs.

— Un croissant, Chlo?

Am scuturat din cap, de parcă mi-ar fi oferit cucută. Mai aveam cincizeci și două de ore până la întâlnirea cu Ivan și, după orgia matinală cu pâine prăjită, am hotărât să postesc până atunci, ca să ating zvelțețea maximă.

Ne-am îndreptat spre singura masă liberă. Lângă noi, stăteau bărbatul și cei doi băieți gemeni pe care-i văzusem în parc cu o zi înainte. Își băgau degetele lipicioase mai întâi în borcanul cu zahăr, apoi în cana cu ciocolată caldă din fața lor, după care și le lingeau și și le ștergeau de fața, de părul și de hainele celuilalt. În același timp, băteau cu lingurile în masă. E clar că zăngănitul lingurilor nu le satisfăcea pretențiile auditive, așa că urlau „bang, bang, bang" cât îi țineau puterile.

— Freddie, Charlie, încetați! a spus tatăl lor, atingându-i fără rezultat, ca și cum ar fi încercat să strivească o muscă sâcâitoare cu ziarul *Financial Times*. Mi-a surprins privirea și a ridicat din umeri, parcă spunând: „Copii, ce să le faci? Dar ce tată bun sunt că-i scot în oraș în locul soției mele!" N-aveam nici o îndoială că-și lăsa soția să zacă în pat dimineața, în stilul acela ostentativ generos, caracteristic bărbaților care aduc pâinea în casă și care au neveste casnice.

Asta se întâmplă când ai copii. Când vii acasă de la spital cu prețiosul ghemotoc agățat temător de pieptul tău, descoperi că, în absența ta, cineva a ridicat

în cuibul tău o tabelă de marcaj. Toate lucrurile pe care tu şi partenerul tău le făceaţi din reflex – cine şi cui i-a făcut ultima oară un ceai, cine a înfăţat păturica, cine a schimbat cele mai multe scutece, cine s-a dus să cumpere mâncare, cine a golit maşina de spălat vase... Datele înscrise pe tabelă sunt constant însoţite de comentarii (I-am făcut băiţă de cinci ori săptămâna trecută). Deşi femeile ţin scorul cu aceeaşi acribie ca şi bărbaţii, aceştia din urmă mai vor şi laude pentru tot ce fac, pentru că o fac „pentru" noi. „Îţi duc eu gunoiul", „Uite, ţi-am măturat toate frunzele din grădină." Fără îndoială, era cazul bărbatului de la masa alăturată. „Îţi scot copiii în oraş în fiecare sâmbătă." Nu contează că nevastă-sa stă acasă cu ei zilnic, exact aceeaşi femeie obosită, care ieri îl dădea absentă pe unul din băieţi în leagăn pe terenul de joacă, aşa cum a făcut de mii de ori până acum şi o va face şi de azi înainte.

— Ruthie, nu arăţi bine deloc. Te simţi bine? am întrebat-o.

— Mi s-a acrit de muncă. Parcă mi-aş petrece tot timpul rezolvând problemele altora. Mă simt ca o pasăre care îndeasă mâncare gata mestecată în ciocurile hămesite ale puilor. Nimeni nu mai are timp pentru el însuşi în zilele noastre. În plus, dacă nu sunt ocupată cu asta, sunt prinsă fără scăpare în tot felul de şedinţe inutile, când timpul stă în loc. Aş putea la fel de bine să lucrez la Shell sau la o fabrică de biscuiţi. Parcă nu mai fac nimic care să-mi placă, nimic creativ...

— Asta se întâmplă când ai o anumită vârstă, am spus. Ajungi într-o funcţie de conducere, indiferent unde ai lucra.

— M-am plictisit de moarte de tot, a zis Ruthie, suflându-şi nasul. M-am plictisit de indivizii infatuaţi cărora le place să-şi audă vocea şi care-şi încep toate frazele cu: „Poate pare uşor absurd, dar ce-ar fi să..." sau „Să gândim de dragul de a gândi". Apoi, vreo pipiţă pe nume Wendee, cu inutil de mulţi „e", scoate pe un ton ciripitor o platitudine cu vocea ei de fetiţă, şi toţi bărbaţii se uită la ea ca la Einstein, când, de fapt, se întreabă doar cum să i-o tragă fără să afle nevestele.

Şi-a tras plictisită părul pe spate, l-a strâns în coc şi l-a fixat cu un cuţit de plastic.

— Poate ar fi mai bine să las totul baltă şi să devin liber-profesionistă. Problema e că nu cred că mi-aş mai bate capul cu intervievarea vreunei neica-nimeni, celebră pentru că-i atârnă ţâţele din rochiile de firmă. Nu cred că mă mai interesează revistele...

Asta era hiba cu înaintarea în vârstă. Dai în brânci ani la rând, încercând să urci pe scara socială, ca să descoperi că nu-ţi place deloc cum se vede lumea de sus. Îţi rămân trei posibilităţi. Ori rămâi sus şi admiri priveliştea aşa cum e, ori îţi dai drumul alunecând până jos, ori cauţi o altă scară pe care să urci.

— Încă o problemă şi promit că mă opresc, a continuat Ruthie. Trec printr-o criză acută de UVPB. Tot ce face Richard mă enervează la culme. Morga cu care îşi drege glasul înainte să deschidă gura, felul în care îşi fereşte privirea când îi vorbesc, faptul că nu mă ascultă niciodată şi obiceiul de a-şi curăţa dinţii cu aţa când încep ştirile de la ora 10.

S-a uitat la mine intens.

— Gata. Am terminat cu *kvetching*.

(*Kvetch* e un cuvinţel în idiş extrem de folositor, care înseamnă „a te plânge, a te văicări". Nu prea ştiu cum trec unii prin viaţă fără să-l folosească. Ruthie

şi cu mine am construit cu mult timp în urmă un *kvetchatorium* virtual, în care ne puteam vărsa fără jenă toate nemulţumirile, la orice oră din zi sau din noapte. Partea frumoasă e că *kvetchatorium*-ul era tot timpul deschis.)

În faţa noastră, un bărbat şi o femeie de vârsta noastră se ţineau de mână peste masă. El îi băga în gură bucăţele de croissant şi amândoi chicoteau încântaţi de acest moment intim.

— Uită-te la ăia doi! am spus în şoaptă. Crezi că sunt căsătoriţi?

— O, da, a făcut Ruthie, apoi s-a oprit. Dar nu unul cu altul. A lins spuma de pe marginea ceştii şi a adăugat: Deci când are loc întâlnirea ta de taină?

N-am ridicat ochii, preocupată să şterg cafeaua vărsată cu un şerveţel murdar cules dintre multele care-mi putrezeau în poşetă.

— Se citeşte pe tine, a spus atotştiutoare.

— Luni.

Era inutil să neg. Mă cunoştea prea bine.

— Cu ce să mă îmbrac?

— Cu chiloţii ăia mari pe care-i porţi la ciclu, ca să nu ţi-o tragi cu el de la prima întâlnire.

I-oi fi părut şocată, pentru că a adăugat:

— Nu face faţa asta vinovată! Nu trebuie să te bată bărbatul ca să-ţi justifici interesul pentru altul. Absenţa totală a sexului e un motiv suficient. Dar să fii atentă şi discretă!

M-au salvat de la continuarea discuţiei Sephy şi Kitty, care au intrat pe uşă aducând cu ele o rafală de aer rece şi exuberanţă. Cu câteva săptămâni în urmă, le-am promis că le duc la cumpărături.

— Elefant la orizont, i-am şoptit lui Ruthie când m-am ridicat să-mi înfrunt soarta.

Elefanţii par foarte mici de la distanţă. Abia când se apropie, îţi dai seama cât de mari şi de masivi sunt.

Întotdeauna spun „da" la ce mi se propune să fac peste câteva săptămâni, dar n-am atâta imaginație încât să cred că ziua aceea va veni vreodată.

— Doamne, ce ca lumea a fost...

— Ce jigodie! Le-a invitat pe Molly și pe Anna la petrecerea ei de față cu mine.

Kitty și Sephy ciripeau pe bancheta mașinii, terminând fiecare frază pe fugă. Prea multă televiziune americană. Se mai cuvenea oare ca părinții să le spele gura copiilor cu apă și săpun sau să-i dea cap în cap?

Am coborât cu liftul și am ajuns în ceea ce pentru fete era raiul, iar pentru mine, înfricoșătoarele tenebre ale iadului. Top Shop, duminică după-amiază? Ce-a fost în capul meu? Mă încerca cea mai oarbă furie cu putință, aia în care nu poți da vina decât pe tine însăți. Le-am lăsat pe fete să-și vadă de treabă și m-am năpustit în cafenea, ca să mai beau o cafea și să scriu un articol cu titlul *Cum să-i înțelegem pe adolescenți*, pentru *Psychoterapy Today*. Din când în când, Sephy și Kitty intrau și-și învârteau superbele trupuri de adolescente prin fața mea, îmbrăcate ba într-o ținută, ba în alta. Privind pe lângă ele, am zărit fusta pe care o purta Gina. Dacă ea putea, puteam și eu. Era cu doar câțiva ani mai tânără decât mine, mă rog, cu cincisprezece. Curajoasă, am cules ingredientele ținutei purtate de Gina de prin colțurile magazinului și m-am dus să le probez. Molfăind gumă, fata blazată din fața cabinelor de probă m-a încuiat înăuntru. O clipă, am crezut că o să cheme paza ca să mă dea afară pentru tupeul de a proba haine nepotrivite vârstei mele.

Purta blugi cu cea mai joasă talie posibilă și, când s-a întors, i-am văzut fundul gras și bombat. De când devenise crăpătura fundului ultimul sughiț al modei? Aș fi înșfăcat-o de găicile jeanșilor ca să i-i trag în

sus și i-aș fi urlat: „Ți se vede curul!" M-am studiat în oglindă. Arătam fabulos de boho, dar fără să par prea mult genul de femeie care are în casă o hoardă de pisici și teancuri de ziare în pod.

— Jiceam c-o ș-arate nașpa în țoalele alea, dar îi ștau bine, ha? am auzit-o pe fata de la cabine vorbind cu colega ei, în timp ce-și descâlcea guma din inelul din limbă.

— Sunt chiar aici, am spus și am trecut ca vântul pe lângă ele.

Excursia la Top Shop chiar mi-a plăcut. M-am umplut de cizme, curele, eșarfe și farduri. Deși avea o expresie de parcă voia să-mi ceară buletinul, ca să se convingă că aveam sub douăzeci și unu de ani, fata de la casă mi-a zâmbit, mi-a pus cumpărăturile într-o pungă și a spus:

— Fetei dumneavoastră o să-i placă toate astea.

Sephy și Kitty mă așteptau nerăbdătoare lângă ușă, satisfăcute la rându-le de cumpărăturile lor. Am băgat punga Top Shop într-o altă sacoșă, ca s-o ascund de ochii curioși ai lui Kitty.

— Hai, mamă, ni s-a acrit de când așteptăm și ne e foame.

— Când eram eu copil, Kitty, părinții făceau ce aveau chef, iar copiii se conformau.

Kitty și-a dat ochii peste cap.

— Nu face asta! am spus. Mi se lungeau urechile așteptând în mașină până își termina mama discuțiile plictisitoare cu persoane plictisitoare, pe trotuare plictisitoare, dacă nu mă târa la ceai pe la vreuna dintre plictisitoarele ei prietene, unde eu și Sammy n-aveam cu ce să ne jucăm cât adulții vorbeau și nu se mai opreau. Tu și Leo nu faceți nimic din ce nu

vreți să faceți. De fapt, îmi petrec aproape tot timpul făcând ce vrei tu.

— De exemplu?

— De exemplu, vizionând zeci de episoade din mizeria aia de reality show în care partenerii urlă ca apucații unul la altul.

— Te referi la *Bit of a Barney*? Hai, mamă, îți place emisiunea aia. Întotdeauna vrei să vezi dacă se vor pocni reciproc. Asta nu se pune. Altceva? a spus Kitty.

— Când mă uit cum tu și Leo jucați pe computer jocuri în care nu faceți altceva decât să vedeți câte capete puteți spulbera cu arme din ce în ce mai puternice, în cel mai scurt timp posibil. Nu e cinstit, niciodată nu-mi vine rândul să fac ce vreau *eu* să fac.

— Da, mă rog, eu am venit cu propunerea să mergem la Top Shop, a spus Kitty.

A fost, desigur, greșeala fatală a protestului meu. Făceam ce-a vrut ea de la bun început.

— Hai să mergem! am scrâșnit, împingându-le pe ușă.

— Stai! a spus. Ce-ai în pungă?

La naiba!

— Nu mare lucru, câteva fleacuri. Repejor, hai să mergem!

Din fericire, în acel moment, atenția lui Kitty a fost atrasă de un băiat care trecea pe lângă noi.

— *Très* meseriaș, a spus Kitty, înghiontind-o pe Seph.

Cred că mi s-a citit deruta pe față.

— Meseriaș, știi tu, adică mișto.

— Aha, te referi la ceea ce pe vremuri se numea *arătos*?

Îmi era din ce în ce mai clar că, deși aveam haine noi, eram tare bătrână.

Capitolul 8

Rețeta pentru adulter a lui Ruthie Zimmer

1. **Nu te cupla niciodată cu cineva care are mai puțin de pierdut decât tine dacă se află de adulter.**
2. **Nu i te confesa niciodată. Dacă nu vrei să ajungi la închisoare, nu comite infracțiunea.**
3. **Nu spune nimănui. Prietenul tău are un prieten. Nu-i spune!**
4. **Nu plăti niciodată cu cardul.**
5. **Nu te îndrăgosti de amant dacă nu ești dispusă să-ți părăsești soțul pentru el.**
6. **Neagă și minte.**
7. **Vezi să ai destulă forță ca să faci față remușcărilor.**
8. **Nu lăsa urme vizibile.**
9. **Înghite doar prima oară, după care nu mai e nevoie s-o faci, deși bărbații speră întotdeauna că ai putea repeta experiența. (NB: e valabil pentru toate relațiile, nu doar pentru cele extraconjugale).**
10. **Nu accepta niciodată un test ADN.**

Luni dimineață, m-am trezit gâdilată de un fior dulce de speranță, urmat de un pârâiaș de sânge cald. Îmi venise ciclul. Tipic. Trebuia acum să port chiloții de ciclu, și nu spumoasa și erotica lenjerie de dantelă pe care hotărâsem s-o îmbrac, în ciuda sfaturilor lui Ruthie. Viața femeilor e măsurată după starea în care arată chiloții lor. Ciclul, absența ciclului, herpesuri vaginale, avorturi spontane, toate stau la pândă în chiloți, nerăbdătoare să ne-o facă. Puterea chiloților era atât de mare, încât aveam chiar o pereche norocoasă, niște bikini din satin roșu, cu șireturi în lateral. Am simțit cunoscuta durere surdă în pântece și m-am uitat să văd dacă-mi apăruse dizgrațioasa curbă a abdomenului meu umflat. „Mersi, bătrâne", i-am

spus Dumnezeului în care cred numai atunci când îmi merge prost.

Kitty a sărit vinovată de lângă scrin când am intrat în camera ei.

— Ce ascunzi? am întrebat.

— Nimic, a mințit.

Încă n-a învățat arta disimulării pe care natura i-o face cadou fiecărui copil de treisprezece ani. I se citește minciuna pe față din avion, ca și cum ar semnaliza cu două fanioane din vârful unui deal.

I-am aruncat privirea aceea fermă care spune „Nu te ascunde de mine".

— Mi-am cumpărat un sutien, a cedat și a mărturisit pe loc.

Pe bune, tortura ar fi inutilă în cazul ei.

Sutienul era mic, roz, cu trandafiraşi roșii cusuți în jurul cupelor. M-am uitat la corpul ei subțire, cu pieptul plat, și apoi la fețișoara ei. Îi jucau lacrimile în ochi când am luat-o în brațe.

— Nu te grăbi, scumpa mea, am spus.

— Toate fetele poartă sutien. Nu-mi place că sunt mică și că n-am sâni.

— Știu, draga mea. Și eu eram la fel. Primul meu sutien a fost un Lucky Check. Toate fetele purtau așa ceva. Erau în pătrățele și aveau măsuri foarte mici. Al meu era mov cu alb, cupa 28AA, și avea un orificiu triunghiular în mijloc, în care puteai băga degetul ca să-l tragi în jos.

Ne trăgeam ostentativ sutienele în jos tot timpul, nu atât ca să se vadă că purtăm așa ceva, cât ca să nu ni se adune la gât, pentru că nu erau susținute de sâni. Cele șapte etape ale feminității: sutien, ciclu, exfoliere, sex, căsătorie, copii și menopauză. Urmate de a opta etapă, desigur, cortina finală, moartea.

Am sărutat-o pe Kitty, i-am spus că poate păstra sutienul și am dus-o la școală. Ca de obicei, mamele adunate la poarta școlii m-au ignorat. Încep să cred că vreo forță magică mă face invizibilă în clipa în care intru în curtea școlii. Ori asta, ori am devenit fata bondoacă și ștearsă cu care nimeni nu vrea să se joace. Le văd pe toate celelalte mame râzând și pălăvrăgind în grupuri în care n-am cum să pătrund, spunându-și una celeilalte „Ne vedem la o cafea, tot acolo" sau „Nu uita că Molly vine la ai tăi diseară". E un club, iar eu n-am statut de membru, dar încă n-am aflat de ce.

— Știi când se întâmplă să-ți placă unii oameni, iar alții nu? a spus Ruthie o dată, când discutam despre problema cu părinții celorlalți copii și despre faptul că nu ne simțeam deloc în largul nostru în prezența lor.

Am încuviințat din cap.

— Ei bine, ne urăsc. Cum și de ce, nu știu. Dar ne urăsc.

— Dar nu suntem simpatice?

— Ba da, dar suntem altfel. Avem preocupări mai serioase decât să ne gândim dacă e gata costumașul micului Jimmy sau cum s-o păcălim pe draga de Sophie să poarte vestă, pentru c-a început să cam tușească. Ne facem diferit datoria de părinți.

— Vrei să spui că noi ne neglijăm copiii cu seninătate, iar ele își fac datoria de mame cu devotament.

— Da, cred că se simt amenințate. Grija față de copii e o competiție, așadar, pentru ca ele să creadă că fac totul cum trebuie, noi trebuie să greșim.

Dar tot voiam ca mamele să mă placă și căutam metode să le intru în grații, timorată și afabilă. Dintr-un impuls pervers de a mă amuza, îmi plăcea să număr mamele care priveau prin mine din prima. În

dimineața asta, devenisem atât de invizibilă, încât mama lui Molly era să mă răstoarne când încerca să treacă prin mine. Mama Annei îmi aruncase fără să vrea un început de zâmbet, dar abia își ridicase colțurile gurii, când și-a venit în fire și l-a oprit, înainte să apuce să străbată anevoiosul drum către ochi.

În drum spre casă, l-am văzut pe Sammy stând la taclale cu Doamna cu Porumbeii. Ședeau amândoi pe scări, în fața apartamentului ei de la subsol, de parcă s-ar fi cunoscut de-o viață. Sammy are talentul de a se împrieteni adesea cu cei mai ciudați oameni. Balustrada era decorată cu covorașe viu colorate, iar ea stătea ca de obicei, cu picioarele depărtate, parcă anume ca să i se vadă albul orbitor al chiloților. Oare nebunia o scutise de petele vieții unei femei normale? Imaginea ei mi s-a imprimat pe retină ca o acuzație.

— Rusnacul ăla, Ivan, nu prea e genul meu, a spus CP când m-a sunat mai târziu. E mai curând genul țigănos după care oftai tu pe vremuri.

Corectitudinea politică și CP nu se pupau deloc.

— Atunci, ce căutai cu el? Și cum rămâne cu Jeremy, Jeremy, Jeremy?

— A plecat din oraș pentru vreo două zile. Fata trebuie să mănânce.

— Așa că ți-ai tras-o cu el?

— Cu Ivan? No, am aflat că e însurat.

CP nu se culca cu bărbați însurați. Era regula ei, ilogică în lumina comportamentului ei rebel, dar îi eram recunoscătoare pentru asta în condițiile date. Pentru că, vrăjitoare cum o știam, Ivan n-ar fi avut de ales decât să se culce cu ea dacă ea voia asta.

— Mă văd cu Jeremy diseară, a spus. Mergem la premiera unui film. Apropo, Jessie va sta la tine câteva zile, așa că o rogi tu pe Bea s-o ia de la școală când

se duce după Kitty? Tre' să fug. Poate te sun mai spre sfârșitul săptămânii.

— Abia aștept, am zis și am închis.

Mai trebuia să fac un singur lucru înainte să mă întâlnesc cu Ivan, anume să hotărăsc ce minciună să spun. Nu voiam să-mi implic vreo prietenă, așa că unde puteam să-i spun că trebuie să mă duc luni, la ora șase? Eram în baie și-mi desăvârșeam machiajul, când a intrat Greg. Burta mi se dezumflase în mod miraculos și mă simțeam suplă și sexy, chiar dacă ușor amețită și slăbită de foame.

— Arăți bine, Chloe, a zis.

M-am prăbușit peste ușă, simulând un leșin teatral.

— Ha, ha, foarte comic, a spus Greg. Vezi că mă uit la tine?

A ridicat colacul ca să urineze. Mă săturasem până peste cap de faptul că nici el, nici Leo nu nimereau vasul de toaletă, încât pictasem o țintă pe fundul lui. Dă-i unui mascul o țintă, și nu se poate să nu-și dorească s-o nimerească. Pipi peste tot era din fericire un obicei apus în casa noastră.

Leo a venit și el să-și bage nasul.

— Arăți mișto, mamă, mi-a urlat iPodianul în ureche.

— Foarte sexy fusta, a spus Zuzi dând din cap aprobator în timp ce se uita în oglinda de la baie, înainte să plece la lucru.

Bea stătea în ușă, încruntându-se la ea cu gelozie.

— De unde ți-ai luat hainele astea? a întrebat Kitty. De la Top Shop, nu? Asta ascundeai în pungă? Dă-o-ncolo, doar nu mai ești adolescentă. Tată, o lași să iasă în oraș așa?

— Arată foarte bine, a spus Greg.

— Unde te duci, mamă? a întrebat Kitty bănuitoare de pe capacul vasului de toaletă, cu ochii lipiți de ai mei în oglindă.

— Mai vrea cineva să vină cu noi în baie? am cotit-o, în timp ce Janet a sărit pe genunchii lui Kitty, iar Sammy a intrat, s-a așezat pe marginea căzii și a început să muște dintr-o banană.

Baia începea să se umple.

— Mă duc să beau ceva cu editorul revistei *Psychoterapy Today,* cu care trebuie să discut despre articolul pe care-l scriu. Cred că mă întorc până-n nouă.

Poftim, pretextul gata ambalat sărise dintr-o cutie pe care scria *Minciuni Pentru Orice Ocazie*. Se pare că eram duplicitară din naștere.

Mi-am făcut repede temele la latină și la engleză (nu erau ale mele, dar puteau foarte bine să fie), i-am reamintit lui Bea să le dea de mâncare copiilor și am plecat.

„Oricum, mă gândeam în drum spre metrou, n-o să fac decât să beau ceva cu el. Dacă o femeie bea ceva cu un bărbat, nu înseamnă că are o aventură cu el."

Strop de Ploaie era în locul lui obișnuit, în fața stației, și vindea *Big Issue*. Metoda lui inedită era aceea că vindea ziarele cântând, iar vocea lui stridentă și falsă mugea „Stropi de ploaie îmi cad în cap", pe orice vreme. Acesta era tot repertoriul lui. Mi-a făcut complice cu ochiul lui căprui și trist, în timp ce-mi plăteam taxa de vinovăție. „Nu va trece mult, și fericirea îmi va da bineț e." Se părea că azi îmi cânta numai mie.

Potter Lane era o alee îngustă și întunecată lângă Beak Street, genul de loc în care simțeai fără să vrei că Jack Spintecătorul s-ar fi mândrit să locuiască. Am

împins ușa masivă de stejar de la numărul 23 și m-am trezit în unul dintre nenumăratele cluburi private din Soho. Atmosfera de aici avea o eleganță fanată. Podele denivelate, fotolii uzate și rafturi burdușite de cărți. Erau caricaturi înrămate peste tot, atârnate neglijent din tavan până-n podea. Crezând că am ajuns înaintea lui, mă pregăteam să mă reped la toaletă ca să mă mai uit o dată în oglindă, când și-a scos capul de după fotoliul înalt din fața șemineului. S-a ridicat și a venit să mă întâmpine, mi-a luat mâna și și-a lipit buzele de ea cu o eleganță de modă veche, în timp ce mă privea intens în ochi.

— Ce loc frumos! Ce club e ăsta? Ce-i cu toate caricaturile astea? Poate intra oricine, sau trebuie să fii membru? Nu știam de clubul ăsta, am îngăimat.

Ivan mi-a pus un deget pe buze și m-a tras pe canapea. Doamne, ce sexy e bărbatul ăsta! Am tras adânc aer în piept, ca să-mi revin.

— Am emoții, am spus direct.

— Știu, a zis. Și eu.

Purta un costum negru impecabil croit și un tricou alb, în loc de cămașă și cravată. Era proaspăt bărbierit și, pentru prima oară, am observat o mică cicatrice care-i brăzda sprânceana stângă. În timp ce vorbea, își dădea des părul negru pe spate. Încărunțise discret pe la tâmple. Vârsta îl bătea cu delicatețe pe umăr. S-a aplecat, a scos un pachețel din servieta din fața lui și mi l-a dat. Era un dicționar rus-englez.

— Ca să te ajute la viitoarele enigme, a spus.

Am început să ne povestim viața și m-am trezit că mă dedau la genul ăla de flirt nevinovat, când spui anecdote care dovedesc cât de inteligent și de adorabil ești, ca un maestru bucătar care stârnește poftele clientului cu tot felul de *amuse-bouches* apetisante.

— Apoi, când aveam cinci ani, m-am trezit spunând, am hotărât că eram copilul din flori al unui cuplu regal şi că am fost abandonată în faţa casei părinţilor mei. Stăteam trează noaptea, aşteptând să vină părinţii mei adevăraţi şi să mă ia.

Ivan era caricaturist, ceea ce explica de ce şedeam, cum aflasem, pe canapeaua tapiţată din Clubul Caricaturiştilor Englezi. O cunoscuse pe Becky, soţia lui, când era masterand în oraşul care se numea pe atunci Leningrad şi care a revenit la numele de Sankt Petersburg. Studentă la Rusă, venise să înveţe la universitate un an. Ivan desena caricaturi pentru revista satirică sovietică *Krokodil*, dar a avut necazuri cu regimul din cauza unei caricaturi înfăţişându-l pe Brejnev în chip de câine târât în lesă de Margaret Thatcher.

— Cred că am fost nebun că am desenat-o, dar eram dezamăgit de ţara mea şi nu mai credeam minciunile care ni se spuneau.

Ca să scape de inevitabila prigoană, s-a însurat repede cu Becky şi a fugit din ţară.

— În tinereţe, nu mă număram printre ruşii care visau să ajungă în Occident, a explicat. Mi se rupea sufletul de mila celor care nu erau cetăţeni sovietici. Credeam cu tărie că ţara mea era cea mai frumoasă din lume. Desigur, acum înţeleg de ce regimul se străduia să ne împiedice să călătorim în străinătate. Am fi înţeles imediat ce viaţă grea duceam în comparaţie cu occidentalii şi ce minciuni ni se spuneau.

În prezent, desena caricaturi pentru *The Times* şi o cunoscuse pe CP când ea i-a cerut să-i ilustreze cartea despre celibat.

Mi-a luat mâna într-a lui şi i-am simţit pielea caldă şi incitantă lipită de a mea.

— Chloe, nu vreau să-ţi complic viaţa. Copiii tăi sunt încă mici, ai mei au plecat de-acasă.

Terenul devenea tot mai periculos la fiecare pas şi aproape că mă aşteptam să se aprindă un panou al cărui neon să clipească „primejdie" în spatele capului lui. Am dat din cap şi m-am uitat timorată la ceas. Era 20.30. Trebuia să mă grăbesc să ajung acasă la 9, cum am promis.

— Vrei să luăm masa împreună săptămâna asta? a sugerat Ivan, ajutându-mă să-mi îmbrac haina.

M-am întins să-l sărut pe obraz, dar m-am trezit cu buzele lui lipite de ale mele. M-am abandonat gurii lui şi întregul corp mi s-a încins în îmbrăţişare, aşa cum te încălzeşte focul când vii de la frig. Erau ani de zile de când nu mai simţisem asta, atât de dornică de abandon şi de intimitate fizică, atât de conştientă de perfecţiunea cu care toate clişeele despre dragoste şi atracţie îmi descriau senzaţiile. Când ne-am despărţit, mi-am văzut dorinţa reflectată în ochii lui. Mi-a strecurat un bileţel în palmă, cu înfloriturile care, deşi nu le înţelegeam, îmi deveniseră familiare: *Ti mne ocen i ocen nravişsia. Prihodi ko mne na ujin, v piatnitsu v vosem ciasov, 125 Sankt Petersburg Pleiz.*

Abia aşteptam să urc în metrou şi să scot dicţionarul ca să descifrez biletul, deşi s-a dovedit repede că nu-mi era de folos. Trebuia să-l vizitez iar pe omul de la magazinul Volga. Nu mai stăteam pe marginea prăpastiei. Degetele mele atârnau periculos chiar deasupra ei.

„De nu-i iubire asta... de ce mi-e atât de bine?" fredonam când am ajuns pe peron. Apoi, aşa cum se întâmplă adesea, am trecut de la extaz la tristeţe. În vagon, un cuplu se certa într-o limbă care semăna cu portugheza. Deşi nu înţelegeam ce-şi ziceau,

trupurile lor spuneau tot. Ea se ghemuise pe un colţ de scaun, departe de el, în vreme ce el se aplecase peste ea, cerşind iertare. Ea se uita pe geam în bezna din tunel, cu ochi reci şi neîndurători, iar corpul ei depărtat de al lui evoca hăul căscat între ei, hău care părea să se lărgească şi mai mult în cadenţa roţilor. Pe măsură ce rugăminţile lui se izbeau de un zid, tonul îi era tot mai ridicat şi, la următoarea staţie, a coborât din tren. Ea l-a urmărit cu privirea, întinzând gâtul ca să-l mai vadă o dată când trenul a pornit, după care şi-a întors faţa iar spre sticla rece în care vedeam cum lacrimile i se rostogolesc pe obraji. Totul începe cu un sărut şi se sfârşeşte aşa.

M-am gândit la momentul în care l-am cunoscut pe Greg. Era o noapte rece de noiembrie, în 1984. Geoff, iubitul meu din studenţie, tocmai îmi dăduse papucii după trei ani de relaţie, aşa că încă eram în etapa în care voiam să mă uit la fotografiile cu noi doi, cu şerveţelul ud de lacrimi la ochi, plângându-mi de milă şi înecându-mă în alcool, cum se întâmplă adesea când eşti părăsit. Realitatea e că sufeream mai mult din cauza orgoliului rănit decât din dragoste. Mă plictisisem de mult de Geoff, dar ticălosul a făcut prima mişcare şi a pus capăt relaţiei. Prietenele mele se săturaseră de povestea tânguitoarei mele suferinţe şi CP, care se culca ocazional cu un saxofonist de jazz, m-a obligat să merg cu ea la concertul lui Ronnie Scott. Uram jazzul, mai ales free style-ul care se cânta noaptea şi care suna ca bâzâitul unei armate de muşte furioase. Voiam să ies din încăperea încinsă şi plină de fum de ţigară, când l-am observat pe Greg. Stătea la bar, cu o bere în faţă, cu părul lung şi lăţos, cu blugi negri, mulaţi. Avea picioare lungi, o gropiţă în centrul obrazului stâng şi un fund mic şi musculos. Am început să vorbim tare, ca să acoperim sunetul muzicii.

— Întotdeauna am crezut că părinții mei cu sânge regal m-au abandonat, strigam, când o chelneriță care trecea pe lângă noi ne-a făcut semn să vorbim mai încet.

— Hai să ieșim de-aici, a spus Greg apucându-mă de mână și conducându-mă afară, în ploaie.

Am descoperit că amândurora ne plăcea să ne plimbăm prin ploaie și ne-am udat leoarcă, oprindu-ne doar ca să ne sărutăm pe sub uși, până când nevoia de intimitate ne-a condus în apartamentul lui, unde am făcut dragoste toată noaptea.

— N-am simțit niciodată o asemenea patimă, a spus el, întins lângă mine în timpul unui interludiu. Am sperat întotdeauna să simt asta.

Îmi era atât de bine cu el... Stăteam cu capul pe pieptul lui, de parcă aș fi ajuns în sfârșit acasă. Am fi stat în pat o săptămână, cu draperiile trase, evadând doar în bucătărie ca să căutăm mâncare și să i-o aducem celuilalt pe tavă, la pat.

În cele din urmă, din păcate, a trebuit să ne ridicăm din pat și să ne luăm viața în mâini. Urmam cursuri postuniversitare pe atunci și făceam psihoterapie cu domnul Dragu, drag doar cu numele, nu și cu firea. (Îl cunoscusem în adolescență, când părinții mei m-au trimis la el. Era anul în care a murit bunica Bella, iar eu aveam atacuri de panică și crize de plâns isteric de fiecare dată când tata ieșea din casă. La prima mea vizită, domnul Dragu m-a așezat pe un scăunel în fața unei mese de plastic și mi-a arătat pagină după pagină cu pete de cerneală. Mi-am cântărit răspunsurile, „fluture", „monstru cu coarne", „doi oameni sărutându-se", calculând cât de dereglată voiam să mă creadă. Mai târziu, am desenat un om pe Lună.

— Aha, a dat din cap atotștiutor, tăticul-Lună se duce la mămica-Lună ca să facă bebeluși.

Țin minte că am gândit, dar nu i-am spus „Nu, idiotule, e un om pe Lună. Dacă mama și tata vor să și-o tragă, o pot face acasă." Așa că, după ce relația noastră a început cu stângul, ironia sorții a făcut să aflu, după atâta timp, că aveam să fac cu el practica în psihoterapie.

— Doar pentru că ceva ți-e familiar nu înseamnă automat că e și bine, a spus, când Greg și cu mine simțeam primii fiori ai dragostei, rostogolind vocalele de parcă sugea o acadea.

Se uita la mine insistent peste ochelarii lui mici cu ramă de os și cu pantofii lăcuiți cu grijă, perfect aliniați, de parcă spațiul dintre ei fusese măsurat și marcat cu meticulozitate. „Mămica-pantof și tăticul-pantof stau unul lângă altul ca să facă bebeluși", mi-am spus răutăcioasă. Am hotărât că-l urăsc. *El* era cunoscut, iar asta, clar, nu era bine deloc. Așa că l-am concediat și m-am dus la doamna Kleinman, cu care comunicam mai bine. M-am măritat cu Greg după trei ani.

Când am ieșit de la metrou, am dat nas în nas cu Lou. Ținea în brațe două sticle de vin, pe care le-a ascuns repede într-o sacoșă când m-a zărit. Vorbisem cu ea la telefon de când se despărțise de James, dar era prima oară când o vedeam. Potrivit legilor care guvernează comportamentul femeilor proaspăt despărțite, se tunsese și-și schimbase radical coafura.

— Crezi că le ai pe toate și, pe nepusă masă, te trezești că n-ai nimic, a spus, răsucindu-și întruna inelul de pe degetul mic. Parcă aș fi pierdut tot.

Nu știu ce înseamnă „tot", dar, cu siguranță, a pierdut kilograme bune, clar. Arăta fantastic, mă rog, la corp, pentru că la față, nu prea. La gunoi cu regimul Atkins, dieta despărțirii ar trebui să fie etichetată

drept cea mai eficientă din lume. Numai din acest motiv, am simțit imboldul să fug acasă și să-i spun lui Greg că aparține trecutului.

— Cel mai rău e faptul că e un clișeu de rahat. Maree seamănă cu mine, mă rog, cu mine cea de acum douăzeci de ani. Nu știam că James a cunoscut pe altcineva. Credeam că doar ne acordăm puțină libertate, a continuat Lou.

Am îmbrățișat-o, neștiind ce să spun.

— O să-ți revii, Lou, am zis. Ai nevoie doar de timp. Cine știe, poate că e doar un foc de paie.

— S-a mutat cu ea și și-a cumpărat o motocicletă. Jigodia! Aveam o viață împreună, Chloe. Poate nu era perfectă, dar era a noastră.

— Ce mai fac copiii?

— Spumegă de furie, a ridicat din umeri. De ce a trebuit să distrugă totul? De ce n-a putut să-și facă mendrele discret și să-și țină gura?

Am lăsat-o în fața casei ei, pe vremuri cămin, acum o închisoare care-i legase de picior ghiuleaua trecutului. Fiecare carte, fiecare tablou, fiecare cană de cafea îi aminteau de viața ei cu James, de fiecare dintre cei patru copii ai lor, dovada vie a iubirii ce-i legase.

— Chestia e, a spus Ruthie cu înțelepciune când m-am întâlnit cu ea să mănânc ceva rapid la prânz a doua zi, că oamenii simt o nevoie absurdă să se confeseze, de parcă descărcarea sufletului de vinovăție și întristare ar îndrepta lucrurile. Dacă vrei să calci strâmb, ține-ți gura și suportă consecințele! Nu te confesa niciodată. *Dacă nu vrei să ajungi la închisoare, nu comite infracțiunea.*

Discutam despre Lou și James.

— Asta e Regula Numărul Doi?

A râs.

— Ce-ar fi să scriu un mic manual? Regula Numărul Doi duce direct la Regula Numărul Trei.

— Care e...

— Nu spune nimănui! Un proverb evreiesc o spune chiar mai bine. *Prietenul tău are şi el un prieten, nu-i spune!*

— Tu eşti exclusă, nu? Dacă nu-ţi spun ţie ceva, ar fi ca şi cum nu mi-aş spune mie însămi.

Dar nu i-am spus prea multe despre întâlnirea cu Ivan. Încercam să fiu puternică şi să nu-i cedez. Nu era uşor. Mă gândeam încontinuu la el, iar ultimul lui mesaj spunea „Abia aştept să te iau în braţe".

Greg era binedispus când am ajuns acasă în noaptea anterioară.

— Le-am tras-o, a spus, fluturându-mi pe sub nas o scrisoare privitoare la amenzile pentru parcare. Ăia de la primărie nu ştiu ce să facă. Ştiu că legea e împotriva lor.

Când ne-am băgat în pat, am încercat să discut cu el despre absenţa vieţii noastre sexuale şi să avem o conversaţie adevărată, nu un schimb de replici ca între doi parteneri de afaceri. „Ai vorbit cu constructorul? Ţii minte să-l suni pe dentist?"

Dar mi-am dat seama repede, după cum respira, că adormise.

— Să nu ziceţi că nu v-am spus, a bolborosit, a sforăit o dată şi a amuţit.

Capitolul 9

Pelmeni siberiene
Reţeta lui Volodea

două ceşti de făină
o ceaşcă de lapte sau de apă
o jumătate de linguriţă de sare
o linguriţă de ulei vegetal
trei ouă
250 g carne de vită
250 g carne de porc
o ceapă
sare, piper

Se dau prin maşină carnea de vită şi cea de porc. Se adaugă ceapa tocată, sarea şi piperul. Pentru ca tocătura să fie fragedă şi suculentă, se adaugă un pic de lapte. Se dă la o parte. Se încorporează în făină ouăle, laptele, sarea şi uleiul, până se formează un aluat moale. Se frământă aluatul pe o suprafaţă pe care s-a presărat făină, până când devine elastic. Se ia o bucată de aluat şi se rulează un cârnat (cu diametrul de 2,5 cm). Se taie în bucăţi (de 2,5 cm grosime). Se întinde cu sucitorul fiecare bucată, până când ajunge la grosimea de 2 mm. Se ia un pahar sau o cană (cu diametrul de 5 cm) şi se taie discuri din aluat. Se umple fiecare disc cu o linguriţă de carne tocată şi se împătureşte în formă de semilună. Se prind marginile şi se lipesc. Pelmenii se pot congela şi găti cu altă ocazie sau imediat. Pentru a găti pelmeni, se fierbe apă cu sare într-o oală mare. Pelmenii se pun cu grijă în apa clocotită. Se fierb douăzeci de minute, amestecând din când în când. Se servesc cu unt, smântână sau oţet.

Volodea, noul meu prieten, patronul magazinului Volga, renunţase să mai încerce să mă înveţe alfabetul chirilic, explicându-mi în schimb cum să fac pelmeni siberiene. Erau umplute cu carne de vită şi de porc şi semănau cu piroştile pe care le văzusem în frigider, la prima mea vizită.

— Acasă, în Tomsk, a spus, se adunau toate femeile și făceau sute de pelmeni la sfârșitul verii. Când eram copil, mama mă urca pe-un scaun, îmi dădea o cană cu ceai aburindă, o linguriță de dulceață și mă lăsa să mă uit la ele cum gătesc. Stăteam acolo și-mi sorbeam ceaiul, ascultându-le cum bârfesc și cum cântă, cu obrajii înroșiți de efort, în timp ce se întreceau ca să vadă cine poate face cele mai multe pelmeni. Apoi, le împachetau în hârtie și le băgau în zăpadă. Toată curtea noastră din spate era un frigider iarna. Dacă ți se făcea foame, luai câteva pelmeni, le fierbeai în apă clocotită și le mâncai cu smântână sau oțet. Delicioase. Poftim, ia-le pe astea acasă și gustă-le!

Mi-a pregătit un pachet, mi l-a băgat într-o plasă și mi-a spus:

— Desigur, sunt mai bune când le faci cu mâna ta.

— Ciudat cum fiecare cultură are gălușteleei, am remarcat.

— Te fac să uiți de necazuri, nu? Hrană pentru suflet.

— E atât de liniștitor să mănânci, am spus, amintindu-mi cum bunica Bella îmi băga în gură bucățele delicioase și mă mângâia. Fetița mea, Kitty, spune că „îți mănânci sentimentele".

Am avut un șoc când am intrat în magazinul lui Volodea mai devreme și l-am găsit bând ceai cu Bea și Zuzi, așezați toți trei la o măsuță rotundă, în spate, și se certau în engleza lor stricată.

— Nu știam că vă cunoașteți, am spus surprinsă.

— Ne străduim să îmbunătățim relațiile dintre cehi și ruși, a zis Volodea zâmbind. Facem asta urlând unul la altul despre cărțile pe care le-am citit.

— Aici e Clubul nostru de Lectură, a explicat Bea.

— Da, a spus Volodea, ne certam privitor la *Anna Karenina*.

A arătat-o cu degetul pe Zuzi.

— Ea zice că Anna a meritat să moară pentru că și-a trădat soțul, dar eu cred că oamenii devin neputincioși în fața patimii, așa că toți ar trebui să ne supunem iubirii dacă o găsim.

— Voi, rușii, tot timpul înfierbântați și pătimași pentru toate fleacurile, a protestat Zuzi, cu chipul ei drăgălaș îmbujorat de nervi. Patima asta le face rău altora.

— Anna Karenina a greșit pentru că nu a păstrat taina iubirii ei pentru Vronski. Putea să-și vadă de amant fără să facă pe nimeni să sufere, m-am băgat și eu.

Volodea s-a uitat la mine cu subînțeles.

— Oricum, a spus, am terminat cartea asta.

A luat o carte de pe masa din fața lui.

— Acum, o vom citi pe asta.

Era *Doctor Jivago*. Ce coincidență!

— Sigur ați citit-o pe asta? am întrebat.

(Când aveam optsprezece ani, am citit o vară întreagă clasicii ruși, arzând de nerăbdarea specifică adolescenței să aflu răspunsurile la marile întrebări ale vieții și să-mi găsesc rădăcinile. Din motive lesne de înțeles, *Doctor Jivago* era prima carte pe lista mea.)

— Eu n-am citit-o, a spus Volodea, iar ele se prefac că n-au citit-o, așa cum se prefac că nu înțeleg rusește.

S-a uitat le ele zeflemitor și a adăugat:

— *Na samom dele, vi vse ponimaete*.

Bea și Zuzi s-au încruntat la el.

— Ce-ai spus? am întrebat.

— A zis *De fapt, înțelegeți tot,* a răspuns Zuzi, dându-și imediat seama că i-a confirmat spusele.

A scos un pocnet ușor de enervare.

— Serios, nici unul dintre noi n-a citit *Doctor Jivago*, a spus Bea, aşa că te rugăm să nu ne spui ce se întâmplă.

A luat-o pe Zuzi de braţ şi au plecat. Era clar că Zuzi prinsese rădăcini zdravene nu numai în casa mea, ci şi în cartier.

— Mi-ai mai adus un bilet la tradus? a întrebat Volodea, după ce au plecat. Nu te teme, a adăugat, observându-mi expresia de îngrijorare, eu nu bârfesc.

— Îmi cer scuze că te rog iar, Volodea.

— Prostii. Noi, ruşii, ne dăm în vânt după conspiraţii.

S-a uitat pe biletul lui Ivan şi a râs.

— Ce scrie?

— *Îmi placi foarte, foarte mult. Cina la mine acasă, ora 8, vineri, strada St. Petersburg 125.* Ai grijă, Chloe, bărbaţii ruşi merg până-n pânzele albe ca să obţină ce vor, mai ales în amor.

— Mă întreb ce o să gătească, am gândit cu glas tare.

Apoi, mi-am dat seama că cina era neesenţială. Dacă mă duceam, aveam să mă culc cu el.

Din imboldul de a-mi trăi clipa, i-am scris lui Ivan că vin la cină. Mai erau mai puţin de două zile până atunci, aşa că trebuia să încep să mă pregătesc. M-am oprit mai întâi la Absolutely Gorgeous, pe High Sreet, ca să-mi fac o exfoliere zdravănă. Mai erau vreo cinci femei care aşteptau la recepţie, toate de vârstă mijlocie. Luptam toate să ne păstrăm frumuseţea care începea să ni se ofilească, dar mă întrebam dacă ăsta era singurul motiv pentru care eram acolo. Pe vremuri, un soţ bun era prin definiţie ăla care „te lăsa în pace", dar ceea ce fusese odată un compliment devenise azi un reproş, şi acum, lipsite de afecţiunea fizică, trebuia să dăm bani pe masaje şi tratamente faciale numai pentru ca cineva să ne

atingă, știind tot timpul ce substitut jalnic era pentru mângâierea intimă a unui bărbat care te dorește cu adevărat și pe care îl dorești la rându-ți. Când tratamentele cosmetice nu mai erau suficiente, următorul pas era să-ți iei un amant.

Cosmeticiana mea avea un puternic accent sud-african și purta o uniformă albă mulată, cu un ecuson pe sânul stâng pe care scria „Jacquee". Avea nesuferitul obicei de-a întreba „Ei?" la absolut tot ce spuneam.

— Îmi poți pensa și sprâncenele?

— Ei?

Vorbeam pe sponci și am dat din cap când m-a întrebat dacă voiam o epilare inghinală specială, fără să înțeleagă că era vorba de stilul „brazilian". M-a dezinfectat rapid, ca o mamă care schimbă scutecul copilului, mi-a turnat ceară fierbinte peste părțile intime și a smuls aproape toate firele de păr *de acolo*, lăsându-mi o dungă subțire chiar în centru. „Ei?" Eram prea șocată ca să urlu de durere, așa că m-am supus cu stoicism serviciilor ei – pensatul sprâncenelor, epilarea picioarelor și altele asemenea. Mă simțeam ca o găină jumulită, numai bună de pus la fiert. Slavă Cerului că pielea mea mai avea vreo două zile să scape de roșeața inestetică și să ajungă iar la paloarea de iarnă.

Abia așteptam să mă întind puțin, ca să-mi revin din traumă, dar le-am găsit pe CP și pe Jessie în bucătăria mea. CP a deschis frigiderul, i-a investigat conținutul și, fără să ia nimic, l-a închis și s-a așezat. Toți simțim nevoia imperioasă de a cerceta frigiderele altora. Facem asta de vreo treizeci și ceva de ani. În tinerețe, înfulecam ce găseam în frigider cu inconștiența unor fete în creștere. Acum, că nu mai voiam

să creştem, ne satisfăceam poftele fugar, doar desfătându-ne ochii.

— Arăţi bine, scumpo, i-am spus lui Jessie, care avea o bluză nouă şi arăta mai puţin nenorocită ca de obicei.

— Las-o pe ea, uită-te la mine! a zis CP, împingând-o pe Jessie şi băgându-se în faţa ei. Nu-i aşa că arăt fabulos? Mi-am scos grăsimea de pe fund şi m-am băgat-o în buze şi obraji.

Avea un botic umflat artificial în formă de O. Genul de gură care ar fi fost fericită numai dacă avea un penis gros între buze. Dar, am gândit, probabil aşa voia să arate, de vreme ce era atât de hotărâtă să reia relaţia cu Jeremy.

— Mmmm, foarte bine, am spus cu respect. Dar lipoaspiraţia nu înseamnă că nu te mai poţi zbânţui cu Jeremy?

— Nu, nu, a răspuns. Nu mai e ca pe vremuri. Am doar două incizii mici, una pe fiecare fesă, aşa că le pot ascunde uşor sub bikini.

Mi-a părut rău că am întrebat-o.

— Mă duc în camera mea, a spus Jessie într-un suflet. Adică, sus, s-a corectat.

Camera de oaspeţi putea foarte bine să fie declarată a ei. În ultima săptămână, a dormit acolo aproape noapte de noapte şi, de fiecare dată când venea, îşi desfăcea cu grijă geanta, aşa că toate dulapurile şi sertarele erau ticsite cu lucrurile ei.

Cu câteva zile înainte, i-am găsit pe ea şi pe Sammy pe pat, aplecaţi deasupra unei tabele de culori. Sammy se oferise să-i rezugrăvească alcovul. Nu s-au gândit să-mi ceară voie, iar mie nu mi-a trecut prin cap că o vor face prea curând. Cum să pretind de la ceilalţi să-mi respecte regulile, când abia mi le cunoşteam eu?

CP bâzâia în continuare despre terapia celulară, o procedură nouă la care se gândea să apeleze și care presupunea cultivarea celulelor în laborator și reinjectarea lor, ca să-ți redea gloria tinereții pierdute.

— Trebuie neapărat să te duci la Rasa Rastumfari, a spus CP. De fapt, îți plătesc eu o ședință la el de ziua ta. E din Afganistan și are o listă de așteptare de doi ani.

— De ce? O să-mi mute grăsimea de pe corp dintr-un loc în altul? m-am prefăcut interesată.

— E cel mai tare specialist din lume în irigarea colonului. N-are egal. După ce ai fost la el, ești curată lună și pe dinăuntru, și pe dinafară. E o crimă să nu faci sex anal.

— Pare un motiv bun să nu te duci la el, am spus. Oricum, am adăugat, chiar era o crimă să faci sex anal înainte de 1967.

— Ce mironosiță ești! a zis.

O umbră de nostalgie i-a întunecat privirea.

— Azi-noapte, Jeremy era pe punctul să mă penetreze, când...

Mi-am băgat degetele în urechi și am început să cânt cu voce tare, ca să nu aud detaliile intime. CP m-a lovit cu un număr din revista *Celebrity Today*, pe care o pliase cu viclenie, ca să-i văd poza pe toată pagina.

— Arăți cumva altfel, Chloe? Ce-ai făcut? m-a măsurat curioasă.

Am roșit. Până și CP a observat strălucirea viitorului adulter care-mi lumina fața. Din fericire, n-a durat mult și a adus discuția înapoi la ea.

Abia am închis un ochi în noaptea aia. Entuziasmul copilului cu o zi înainte de Crăciun, combinat cu emoția adultului înainte să calce strâmb. Am

zăcut în pat, ascultând la nesfârșit propria versiune din *Aquarius*, care-mi cânta încontinuu în cap, în timp ce Greg dormea buștean lângă mine.

Zorii zilei Adulterului,
Ziua Adulterului.

Bineînțeles, după câteva ore, zorii acelei Zile au venit. M-am încuiat în baie și mi-am examinat cu atenție zona inghinală. Roșeața dispăruse aproape de tot. Arătam mai mult sau mai puțin normal, deși cam cheală. Noroc că soțul meu nu era deloc interesat de corpul meu gol. Un bărbat mai atent s-ar fi întrebat ce pun la cale. Mi-am examinat fără milă fața și am deschis un borcănel cu cremă de ochi (scump ca aurul). Capacul mi-a alunecat printre degete și a căzut pe jos. În timp ce-l căutam în patru labe, am scos diverse lucruri de sub un dulăpior. Un ciorap rătăcit, trei pixuri, două ghemotoace de vată, un nasture și... o cutie de GrayAway. Pe cutia retro, din anii '50, era desenată o femeie care se uita cu admirație la un bărbat cu păr negru, lucios.

Folosiți GrayAway, ca să vă recăpătați culoarea naturală a părului și să redeveniți bărbatul care ați fost odată. Acest preparat pe bază de melanină sintetică vă redă tinerețea în câteva clipe. Fără mănuși, fără vopsea, fără bătăi de cap. Opriți timpul și simțiți-vă iar tânăr și stăpân pe situație.

Descoperisem secretul lui Greg. Se părea că nu eram singura care trecea prin criza vârstei a doua. Cine ar fi crezut că prea seriosul meu bărbat nu voia să încărunțească? Era oare melanina sursa potenței și a libidoului lui, așa cum părul i-a fost lui Samson izvorul legendarei forțe? Să fi fost lipsa de melanină

motivul pentru care nu-l mai interesa sexul? Am pus cu grijă cutia înapoi unde am găsit-o.

Mai târziu, când Greg a scos pe ușă un pantof nou de lac, roșu aprins, pregătindu-se să se ducă la cabinet, i-am spus că am o conferință la Colegiul Regal al Psihoterapeuților, mințind cu o ușurință incredibilă.

— S-ar putea să vin târziu, am adăugat cu tact, uluită de propria-mi ticăloșie.

Frank Furibundul a adus cutia cu corespondența pe care a purtat-o cu regia de gaz, ca să justifice de ce l-a pocnit pe controlorul care-l vizitase cu o zi înainte. Era o poveste complicată, dar cunoscută, cu audiențe programate și ratate, cu facturi încărcate și bani nereturnați.

— Am ajuns la limita rezistenței umane. Oricine altcineva ar fi făcut la fel, a spus.

Era acuzat penal de tentativă de vătămare corporală, ceea ce-i sporea și mai mult furia.

Gentleman Joe a plâns aproape toată ședința.

— Vreau doar să mă însor cu o femeie de treabă și să am copii, a spus. Cer chiar atât de mult?

Îmi era atât de milă de el, încât m-am gândit dacă era etic să-i fac lipeala cu una dintre prietenele mele singure, care-și căutau degeaba de douăzeci de ani alesul. Am încercat să-i sugerez cu blândețe că era mai bine să nu fie excesiv de deschis când venea vorba de relații. Potențialele partenere puteau adulmeca înțepătorii vapori ai disperării și să fugă de duhoare ca de antrax.

Eram pe punctul de a mă duce să mă pregătesc, când m-a sunat tata ca să-mi spună că la Royal Albert Hall avea să se organizeze o gală în onoarea lui.

— E fantastic, tată! Sunt tare mândră de tine.

— S-or fi gândit că nu mai am mult și dau colțul, a spus vesel.

Am căutat speriată o bucată de lemn în care să bat. N-am găsit nici una, așa că mi-am lipit ambele palme de cap (în familia noastră, s-a hotărât ca țeasta să fie un înlocuitor al lemnului, ca să alungăm spiritele rele și să ne păzim norocul).

Nu-mi plăcea deloc când tata făcea glume despre moarte.

— O să vină și Helga la gală. Poate voi două o să vă cunoașteți un pic.

— Mi-ar plăcea, tată. Nu-mi vine să cred că ai păstrat secretul atâta timp, tată.

— Ce se mai aude de rusul ăla? a schimbat vorba.

— Nimic, am mințit.

— Ha, nu mă păcălești tu pe mine. După cum zice Shakespeare, sunt un tată atent.

— Cum adică?

— Shakespeare a spus: „Un tată atent își cunoaște copilul."

Ca să-i răspund, i-am cântat versiunea mea din *Aquarius*.

Am decis să mă îmbrac în blugi. Nu voiam să pară că mă străduisem prea mult. Nu mai contează faptul că mi-am cumpărat jeanșii anume pentru această ocazie și că am scos din buzunar șocanta sumă de 150 de lire. Cu factura de la cosmeticiană și cu hainele noi, chestia asta cu adulterul se dovedea a fi cam costisitoare. Și încă nici nu ajunsesem la adulter. Ar fi fost o prostie să nu mă aleg cu ceva în schimbul banilor cheltuiți, dar încă aveam procese de conștiință. S-o fac sau să n-o fac? Am încercat să joc Tan-Ken-Po singură, dar mi-am dat seama repede că mâna dreaptă

știe dacă stânga urmează să fie piatră, hârtie sau foarfecă. Greg și cu mine eram campioni la Tan-Ken-Po din cinci încercări. Dacă miza era cu adevărat mare, eram celebri pentru cele mai multe reușite din douăzeci și una de încercări. Am luat amândoi decizii majore și minore în acest mod și am semnat o declarație cu ani în urmă, care stabilea că un rezultat Tan-Ken-Po nu putea fi contestat în absolut nici o împrejurare. Așa am ajuns să ne stabilim în Queen's Park, să facem doi copii și chiar să decidem ca Greg să-și petreacă o săptămână din viață cu o jumătate de mustață.

Kitty era la ceai, la o prietenă, așa că am reușit să ies din casă fără să-i suport privirile inchizitoriale, deși Sammy, care stătea afară, lângă zid, și se uita la stele, m-a urmărit cum mă urc în mașină și m-a fluierat admirativ. Cartierul St. Petersburg e pe strada Moscova, în Bayswater. Mi s-a părut o chestie deșteaptă că Ivan găsise o locuință într-un loc care să-i amintească de Rusia, deși eu nu eram sigură că aș fi ales să stau pe strada Londra din Moscova, dacă există așa ceva. Dar eu întotdeauna m-am considerat apatridă și îmi plăcea să mă simt acasă în orice loc în care hotăram să-mi pun pălăria-n cui. Am observat că fosta Biserică Ortodoxă Rusă de pe strada Moscova fusese revendicată de greci și devenise Catedrala Ortodoxă Greacă. Bizanț redivivus. Mă miram că strada nu fusese rebotezată Atena.

Pe negândite, m-am trezit în fața ușii verde-închis a casei lui Ivan. Abia mai puteam respira, inima-mi bătea să-mi spargă pieptul și-mi venea să vomit. Dacă mă simțeam atât de rău, putea fi oare de bine? Am coborât în fugă cele câteva trepte care duceau în stradă, am cerșit o țigară de la un trecător și m-am

învârtit prin faţa casei lui Ivan cât am fumat-o. Mă lăsasem de fumat când am rămas însărcinată cu Kitty, iar de mult uitata senzaţie generată de nicotină mi s-a urcat direct la cap. Parcă aş fi reîntâlnit un prieten vechi după o lungă despărţire, dar, după ce am mai tras câteva fumuri, mi-am amintit că era vorba de un prieten fals. Am strivit chiştocul de asfalt şi am plecat să caut un chioşc de ziare, ca să-mi cumpăr bomboanele mentolate impuse de această cădere în dizgraţie.

Mi-a sunat mobilul. Era Kitty. Tocmai ajunsese acasă.

— Nu mă simt bine, mami, a spus.

Când se simţea rău, redevenea bebeluş.

— Mă doare capul şi mi-e rău.

— Te doare gâtul? Te dor ochii când te uiţi în lumină? Ai erupţii pe corp?

Epidemia de meningită, care ucidea cu silenţiozitatea unui asasin profesionist, pândea ameninţător.

— Nu, nimic din toate astea. Burtica mă doare. Când vii acasă?

— Mai târziu. Unde e tati? O să vorbesc cu el şi o să aibă el grijă de tine.

Greg mi-a promis că o să fie înţelegător şi grijuliu. Cu alte cuvinte, avea s-o trateze pe Kitty ca pe o fiică, şi nu ca pe un pacient.

Uşa verde s-a înălţat din nou între mine şi viitorul meu. Am sunat. Mi-a deschis Ivan, îmbrăcat într-un halat de casă. Era din mătase şi caşmir, genul pe care-l vezi în magazinele tip Harrods şi pe care te aştepţi să-l poarte un gentleman când îşi citeşte ziarul la micul dejun pe care i-l serveşte valetul. Am observat că avea labele picioarelor frumoase, nu ca bolovănoasele copite ale lui Greg. Mi-am strâns haina pe

corp, şocată de infatuarea lui. Nu putea măcar să înceapă seara îmbrăcat? Ştiam amândoi cum stătea treaba, dar ar fi fost politicos să se prefacă măcar că finalul întâlnirii noastre nu era bătut în cuie dinainte. M-am răsucit pe călcâie şi am fugit. L-am auzit strigându-mă.

— Stai, Chloe!

L-am auzit fugind desculţ după mine.

— De ce fugi?

— Halatul, am spus, arătându-i-l.

— Şi? Eu am fugit când mi-ai deschis uşa înfăşurată doar în prosop?

Ţopăia ca să nu-i îngheţe picioarele pe pavajul rece.

— Atunci a fost altceva. Nu te aşteptam.

— Ascultă, îmi pare rău, am adormit după ce am făcut baie. Intenţionam să te întâmpin în costum. Nu vrei să te întorci, să stai jos şi să bei ceva cât mă îmbrac eu?

Supusă, am intrat cu el în casă. M-a condus într-un living cu tavan înalt, unde o sticlă de votcă se răcea într-o frapieră. Pe un perete, atârna un covor persan uriaş, iar celelalte erau ticsite cu cărţi şi cu caricaturile lui Ivan. Draperii grele, albastru-închis ţineau noaptea afară şi focul ardea în şemineu. Decorul perfect pentru seducţie.

— Ai mai făcut asta, l-am acuzat.

— Am patruzeci şi nouă de ani, Chloe. S-ar putea să fii şocată, dar nu mai sunt virgin.

— Hai, fugi şi te îmbracă! l-am alungat când s-a apropiat de mine.

După ce a plecat, m-am simţit singură şi mi-am dorit să nu fie aşa.

M-am plimbat prin cameră, luând în mână obiecte şi punându-le la loc, ca un câine care se tot învârte în jurul cozii înainte să se aşeze. Nu mă aşteptam

să mă intereseze în mod deosebit persoana lui Becky. Din punctul meu de vedere, menirea ei de bază era să existe, ca să se justifice criteriile Regulii Numărul Unu. Acum însă, mă copleşea dorinţa de a şti totul despre ea. Era mai slabă decât mine, mai înaltă, mai scundă, mai în vârstă, mai tânără? Fotografia de pe consola şemineului mi-a răspuns la câteva întrebări. M-am străduit să evit să mă uit la cei doi adolescenţi din fotografie şi mi-am concentrat atenţia asupra femeii fragile care mă privea drept în ochi. Avea înfăţişarea unei femei a cărei frumuseţe nu fusese decât avantajul trecător al tinereţii. Timpul îi răpise strălucirea de odinioară, lăsând în urmă o femeie cu un aer discret de dezamăgire. Păr şaten, ochi căprui, siluetă comună. Lângă ea, un Ivan ceva mai tânăr. Prin comparaţie, în modul ăla enervant în care bărbaţii arată mai bine cu vârsta, Ivan era mai atrăgător în prezent decât în tinereţe, iar ridurile îi confereau distincţie şi-i dădeau un aer natural şi sexy, care mi se părea irezistibil.

I-am simţit mâinile pe umeri când m-a întors cu faţa la el. Ţinuta lui încă păstra un inconfundabil aer provizoriu. Pantaloni din bumbac cenuşiu, un tricou cu Bob Dylan imprimat pe piept şi fără pantofi. Mi-a întins un păhărel cu votcă cu gheaţă şi l-a ridicat pe al lui spre mine, spunând:

— Hai să bem ca ruşii! Primul toast e pentru *znakomstvo,* ca să facem cunoştinţă sau, în cazul nostru, ca să ne cunoaştem mai bine.

M-a privit cu o asemenea intensitate, încât am avut senzaţia că se lipise de corpul meu gol.

— Poftim, ia asta! a spus, întinzându-mi o feliuţă de pâine neagră. Mai întâi bei votca, apoi miroşi pâinea înainte s-o mănânci.

Pâinea avea o aromă înțepătoare, care mai stingea văpaia votcii și-mi invada simțurile cu o căldură însuflețitoare. Ivan a comandat votca de la Moscova.

— Poți s-o cumperi și de aici, dar nu are aroma și tăria celei originale.

N-am așezat pe canapea, în fața șemineului.

— Următorul toast e *za krasivîik jneșcin*, pentru femeile frumoase și mai ales pentru una anume. Tu.

Mi-a dat la o parte părul de pe față și s-a uitat la mine cu o intensitate care m-a făcut să roșesc ca o școlăriță în pragul primului sărut. Simțeam un miros delicios. Era clar că gătise, dar se părea că n-aveam să mai apucăm să mâncăm. Ne era scris să ne înfruptăm flămânzi unul dintr-altul.

M-a atins. Degetul lui a alunecat tandru pe rotunjimea obrazului și s-a oprit pe buze, cerându-mi parcă să tac. Mi-a desenat conturul gurii și mi-a ridicat bărbia, aplecându-se să mă sărute. I-am inspirat aroma, excitantul și straniul miros al unui corp de bărbat pe care încă nu-l cunoscusem. Inima mi se zbătea în piept, animată de un amestec de vină, trădare și emoție. Doamne, ce bine mirosea! A mosc și a mascul, ca fructul oprit. Avea buzele catifelate și săruta divin. (Un bărbat care sărută prost, am descoperit, e la fel de jalnic ca o partidă de sex ratată. De prea multe ori în tinerețea mea irosită am ignorat din politețe aparent indestructibila legătură dintre cei ce sărutau prost și jalnica lor prestație la pat. Dacă dădeai înapoi după sărut, te puteai trezi cu cea mai urâtă etichetă din lume: aţâţătoare de bărbați.) Am participat la sărut cu tot corpul, cabrându-mă spre el și încercând să-l trag cât mai aproape de mine. Voiam să mă contopesc cu trupul lui. Ador bărbații care știu să dezbrace femeile. Fără să-i dea coate în ochi, fără să-și

prindă părul în fermoare sau nasturi. Ivan mi-a desfăcut toate hainele în câteva secunde. Pentru prima oară după șaptesprezece ani, m-am trezit complet goală în fața unui bărbat care nu era soțul meu. Apoi, mi-a scos încet toate bijuteriile care-mi alcătuiau armura zilei: inele, brățări, ceasul, cerceii, chiar și delicatul lănțișor de la gât. Toate trebuiau scoase.

— Bijuteriile reprezintă lanțurile cu care ești legată de bărbații care te-au cunoscut, a spus, și te vreau numai pentru mine, dezlegată de trecut.

— De unde știi că nu mi le-am cumpărat singură?

— Ți le-ai cumpărat singură?

— Nu.

Prea timidă, nu l-am privit în ochi când am început să-l dezbrac. Degetele îmi tremurau când i-am descheiat pantalonii, dar dorința a învins în clipa în care i-am simțit pielea caldă. Și-a aplecat capul spre pieptul meu și m-am pierdut, prinsă în iureșul senzațiilor pure. M-am încolăcit în jurul lui, simțind pe pielea netedă asprimea plăcută a corpului lui păros. Gura lui mi-a coborât pe trup. În sfârșit, tot vacarmul din capul meu a amuțit și m-am lăsat pradă senzațiilor. Trăiam clipa, sărutând și lăsându-mă sărutată, șoptind, atingând și explorând noi teritorii cu mâinile, cu pielea și cu gura. A râs puternic când a ejaculat, iar eu mi-am încleștat picioarele în jurul taliei lui, vrând parcă să-l țin în mine pentru totdeauna.

După aceea, am zăcut unul în brațele celuilalt, abandonați în acea sfârșeală dulce pe care n-o mai trăisem de o veșnicie.

— Ești exact așa cum mi-am imaginat, a spus Ivan mai târziu, în timp ce descojea cu meticulozitate un măr cu un cuțitaș cu mâner de os și-mi băga feliuțe în gură.

Scena îmi amintea de felul în care bunica Bella întindea *schmaltz* pe pâine. (Uitase să închidă cuptorul, așa că friptura se arsese cu câteva ore înainte.)

— Cum adică?

— Ești catifelată, mătăsoasă și sexy. Vreau să fac dragoste cu tine toată noaptea.

Cred că am ațipit, dar nici o rază obraznică de soare nu a străpuns draperiile ca să ne trezească. M-au speriat însă sirena asurzitoare și luminile albastre ale unei mașini de poliție. M-am uitat la ceas. Era 2 noaptea. Ivan dormea lângă mine. Focul abia mai ardea, doar câțiva tăciuni străluceau, amintiri pâlpâitoare ale patimii trăite.

— Cuvintele „pasiune" și „suferință" au aceeași rădăcină în rusă, îmi spusese Ivan mai devreme.

Speram ca ordinea acestor cuvinte să nu fie obligatorie, deși, dacă nu ajungeam acasă repede, era posibil să sufăr. Mi-am adunat hainele de pe unde căzuseră și m-am furișat pe tăcute în noapte, sărutând cu tandrețe umărul adormit al lui Ivan.

Îmi simțeam cu o nesfârșită voluptate propria ființă, plină până la refuz cu senzația de a fi fost atinsă și de a atinge. Intimitatea fizică a întâlnirii mele cu Ivan deschisese o fereastră în mine care mă făcea vulnerabilă. Mi-am dat seama cât de mult timp mă izolasem și mă închisesem, mocnind în interior, cu corpul abia o prelungire a creierului. Am înțeles cât de rănită eram de faptul că Greg mă neglija fizic. *Nu e de mirare că am ajuns în patul altui bărbat*, mi-am spus, justificându-mi escapada. Era mult mai ușor și mai puțin dureros să dau vina pe altcineva. M-am grăbit spre mașină, am urcat și am plecat repede acasă.

M-am tot gândit ce să spun ca să-mi justific impardonabila întârziere. M-am întâlnit cu o veche prietenă,

ne-am dus la ea acasă, am stat de vorbă ore în șir și am pierdut noțiunea timpului. Ar fi ținut explicația asta? Din mașină, am văzut-o pe Doamna cu Porumbeii privind pe fereastră. Un felinar îi lumina chipul palid și părul sur, lung. Mi s-a părut că a scuturat din cap și, când am trecut mai departe, s-a întors, a tras draperia și a dispărut. Parcă eram copilul ei neastâmpărat, care ajunge acasă târziu, iar ea, mama mea, mă așteaptă îngrijorată. Casa mea era cufundată în întuneric, adormită. Simțeam că experiența infidelității mă schimbase, că devenisem o străină, ca și cum mi-aș fi pierdut dreptul de a locui în casa încălzită de minciuna fericirii conjugale. L-am găsit pe Sammy stând în poziția lotus, nemișcat, meditând pe covorul din living, cu ochii închiși, respirând profund și regulat. M-am așezat în fața lui și l-am privit. A deschis ochii încet i s-a uitat la mine fără să spună nimic. După câteva clipe, s-a ridicat fără să scoată o vorbă, m-a luat de mână și m-a dus la bucătărie.

— Unde ai fost, Chlo?

Am început să-i turui povestea cu vechea prietenă, dar nu m-a crezut. A dat din cap.

— Vezi, de-aia nu m-am însurat niciodată. Nu cred că oamenii pot fi monogami. Mă rog, nu în societatea noastră. E Sindromul Maimuței cu Numărul 100.

— Cum adică?

— Știi că toate celulele alcătuiesc organismul uman?

Am dat din cap.

— La fel, fiecare dintre noi e o celulă în organismul omenirii. Așa că tot ce gândim sau facem la nivel individual ne afectează pe toți. Doar știi asta, Chloe, Jung îi spune Conștiință Colectivă, unitatea din care facem parte toți.

— Da, dar tot nu pricep ce legătură are cu maimuțele sau cu monogamia.

— Sindromul Maimuței cu Numărul 100 e un salt spontan al conștiinței colective, fenomen care apare când se atinge punctul de masă critică.

— Adică?

Sammy și-a încrucișat picioarele sub el și s-a aplecat spre mine, apropiindu-și fața de povestitor de a mea.

— În anii '50, trăiau niște maimuțe pe o insuliță, în largul coastei Japoniei. Ani la rând, n-au putut mânca un anume soi de cartof dulce fără să vomite. Cartofii erau plini de nisip. Într-o zi, o maimuță s-a prins că, dacă spăla cartoful înainte să-l mănânce, nu mai vomita. În scurt timp, toate maimuțele de pe insulă își spălau cartofii. Curând, și maimuțele de pe alte insule din toate colțurile lumii, deși nu intraseră în contact cu exemplarele care-și spălau cartofii, au început să facă la fel. Teoria spune că, după ce maimuța cu numărul o sută de pe insula originală a început să spele cartofii înainte să-i mănânce, s-a atins punctul de masă critică, așa că a fost afectată conștiința colectivă a maimuțelor din toată lumea. Prin analogie, nimeni nu-și mai respectă jurămintele matrimoniale. Cred că, după ce cuplul cu numărul o sută și-a încălcat jurămintele și s-a culcat cu alți parteneri, infidelitatea celorlalți a devenit inevitabilă.

— A naibii să fiu, ce teorie tare!

— Vezi tu, chiar contează ce face fiecare individ, pentru că poate afecta comportamentul tuturor. Ghandi a spus „Trebuie să fii tu schimbarea pe care vrei s-o vezi în lume". Nu vreau să mă însor pentru că sunt convins că nu sunt capabil să-mi respect jurămintele matrimoniale.

— Dar ideea e că, dacă te-ai însura și ai fi fidel, iar ceilalți ți-ar urma exemplul, ai putea reversiona fenomenul, ar putea fi Sindromul lui Sammy cu Numărul 100.

— Sari, m-a corectat.

A dat din cap.

— Fenomenul pare să fie prea puternic în acest moment. Uită-te la tine, de exemplu!

Am roşit, ruşinată că i-a fost atât de uşor să-mi ghicească păcatul.

— Tot Ghandi a spus „Trăieşte ca şi cum ai muri mâine", am spus în apărarea mea.

— Dar tu cauţi ceva în altcineva, Chloe, un sentiment de împlinire pe care doar în tine îl poţi descoperi.

Mai întâi Ruthie, apoi, tata, acum, Sammy. Se vedea treaba că toată lumea era şi filozof, şi psihoterapeut.

— N-au şi fetele dreptul să se distreze un pic? m-am văicărit.

— Asta îi afectează şi pe alţii, Chloe, nu doar pe tine.

Avea dreptate, bineînţeles. Asta era beleaua cu maturizarea, cu mariajul şi cu familia. Aveai o responsabilitate colectivă şi tot ce făceai îi afecta pe cei din jur. Nu era nevoie de o sută de maimuţe. Era suficient să-ţi faci singur de cap, ca să provoci suferinţă. Mai ciudat era faptul că, deşi ştiam asta, nu m-am putut opri. Simţeam că fusesem cuminte şi responsabilă prea mult timp şi abia aşteptam să-l revăd pe Ivan. Am descojit o banană şi am mâncat-o cu subînţeles. Sammy a râs.

— Dar ştii că te voi iubi întotdeauna, indiferent ce ai face, a spus.

— Ştiu. Şi eu. Te iubesc, vreau să zic.

Sammy cioplea o bucăţică de lemn cu un cuţit. Cortul lui spaniol era plin de creaturi stranii, pe care le cioplise în lemn.

— Şi dacă ai o căsnicie fericită? a spus brusc.

— Ce vrei să spui?

— Dacă ceea ce ai tu înseamnă o căsnicie fericită? Şi-a deschis braţele şi a cuprins cu ele bucătăria, casa, viaţa mea. Vezi, tu cauţi ceva mai bun, nemulţumită cu ce ai, când de fapt ai ceea ce caută majoritatea oamenilor.

Am ridicat din umeri.

— Fericirea e cum şi-o imaginează fiecare. E o chestie subiectivă.

— Adevărat, a spus, măsurându-mă de sus până jos. Îţi zic totuşi ceva, obiectiv vorbind. Se vede pe faţa ta că sexul a fost super.

— A fost. Mă ling pe buze de bun ce-a fost.

A ieşit în grădină şi s-a îndreptat spre cort, dispărând curând în beznă. Am fost tentată să mă duc după el, dar aerul de noiembrie m-a oprit. În schimb, am făcut un duş cât mai silenţios posibil în baia de la subsol, ca să-mi spăl trupul de urmele păcatului, după care m-am dus sus şi m-am strecurat ca o viperă în culcuşul conjugal. Care aveau să fie urmările faptei mele? În acel moment, eram prea fericită ca să-mi pese.

Capitolul 10

Halupki
reţeta lui Bea
(sarmale în foi de varză)

o varză
750 g de carne tocată de vită sau de miel
sare şi piper
un ou
o linguriţă de pătrunjel
o jumătate de ceapă tocată
un căţel de usturoi tocat
o jumătate de ceaşcă de orez fiert
două conserve de roşii tăiate
o linguriţă de zahăr
o linguriţă de oţet
o cană şi trei sferturi de apă

Se fierbe varza 10-15 minute. Se desprind foile de cotor (cu mare grijă). Se amestecă într-un castron carnea tocată, sarea şi piperul, oul, pătrunjelul, usturoiul, ceapa şi orezul.
Se fac chifteluţe din amestec şi se împachetează în foile de varză.
Pe fundul oalei, se pun câteva foi de varză. Se aşază sarmalele peste ele, cu marginile împăturite dedesubt. Se amestecă roşiile tăiate, zahărul, oţetul şi apa.
Se toarnă peste sarmale, se acoperă oala şi se dă la fiert la foc potrivit timp de o oră şi jumătate. Ajung pentru 4-6 porţii.

Doamne, ce bine mă simţeam a doua zi dimineaţă! Nici măcar sentimentul de vină nu-mi putea strica senzaţia că locuiesc într-un corp care fusese de curând supus la dulcele efort al iubirii. Picioarele, braţele, buzele şi mâinile mele îşi îndepliniseră menirea. În sfârşit, păreau să spună, ţi-ai amintit la ce folosim. Pentru prima oară după un car de ani, am simţit că trupul meu îmi aparţine. Aş fi vrut s-o pot imita pe Kitty când făcea pe frumoasa prinţesă îndrăgostită,

care se trezește și dansează ca să se dezmorțească. În schimb, am fredonat *I Feel Pretty* în timp ce pregăteam micul dejun, ignorând privirile uimite pe care le provoca neobișnuita mea veselie matinală.

— Ai primit un mesaj, Chloe, a spus Greg, luându-mi mobilul.

Abia m-am abținut să nu sar pe el, placându-l ca la rugby. În schimb, cu o nonșalanță afectată, am spus:

— Mi-l dai, te rog? și l-am băgat la loc sigur, în buzunar.

— La ce oră ai ajuns acasă azi-noapte? a întrebat Greg.

El, Bea, Zuzi, Kitty și Leo s-au uitat la mine așteptând să vadă ce spun.

Sammy s-a oprit în ușă în drum spre grădină, iar pisica Janet aștepta încordată să răspund, cu o lăbuță în aer.

— Pe la vreo 1.00, am mințit.

— Ba nu, n-a fost așa, a spus Bea. Am coborât la bucătărie la 1.30, ca să iau pentru mine și Zuzi un pahar cu suc de portocale. Nu erai acasă la ora aia.

A schimbat cu Zuzi o privire complice și au chicotit, retrăind parcă activitățile vinovate de setea lor nocturnă.

— Scuze, Torquemada, oi fi ajuns imediat după aia, am spus și am coborât la subsol, nerăbdătoare să scap de inchiziția care-și stabilise sediul în bucătăria mea.

Mi-e dor de tine. Mesajul lui Ivan m-a uns la suflet. Oare cum puteau unii să aibă aventuri amoroase înainte să apară telefoanele mobile și internetul? Ambele erau atât de utile într-o relație clandestină, încât era greu de crezut că au fost inventate în alt scop. Magistrala Informației, tare afacere, ha! Probabil a

fost ideea vreunui individ care se pricepea la computere și care își făcea de cap departe de cuibul conjugal.

Mi-am studiat chipul în oglindă. Pe frunte, parcă purtam o panglică de nuntă pe care cineva scrisese *Proaspăt Futută*. Radiam. Ochi strălucitori, obraji trandafirii, buze pline, inflamate de satisfacție. Înviasem. Nu mâncasem mai nimic de câteva zile, așa că cele trei kilograme care se încăpățânau să se agațe de șoldurile mele de atâția ani se topiseră ca prin farmec. La naiba cu terapia celulară, fetele au nevoie de o partidă de sex sănătoasă.

Cerul nu fusese niciodată mai albastru, nici păsările nu cântaseră mai dulce. În timp ce mă plimbam prin parc după ce am terminat cu primii pacienți, am zărit-o pe Ruthie în depărtare. Stătea sub un copac și vorbea cu tipul ăla îmbrăcat în piele pe care îl văzusem ieri ieșind din casa ei. De ce nu era la serviciu? Se întâmpla ceva. Trebuia s-o descos fără milă mai târziu. Mergeam cu toții la un concurs „Cine știe câștigă", la școala unde învățau Kitty și Sephy. Era singurul eveniment școlar la care Greg era dispus să participe, întrucât era ocazia perfectă să-și mențină memoria pe poantele ei metaforice. Toate acele întrebări cu chichițe, atâta cultură generală... Reușise să țină minte tot sau primele simptome de Alzheimer așteptau să șteargă toate răspunsurile, unul câte unul, din creierul lui în plin proces de deteriorare? În acea dimineață, l-am surprins în baie în timp ce răsucea robinetul cu apă caldă cu ciudatele lui copite și, cu degetul ud, întorcea paginile umede ale unei cărți intitulate *Știi toate răspunsurile?*

Dacă le știa, nu m-am putut abține să nu-mi spun, poate că nu-l deranja să mă învețe și pe mine ce să fac cu Ivan și cu viața mea în general.

În timp ce mă pregăteam să ies, m-am întrebat ce mi se părea nelalocul lui în bucătărie, în acea seară.

Mi-am dat seama imediat. Bea făcea ceva ce corespundea cu fişa postului ei. Făcea de zor *halupki*, varianta cehă a sarmalelor, pentru masa de seară a copiilor. Mai curând, le făcea pentru Zuzi, iar de copii îşi amintise în ultima clipă.

Copiilor nu prea le plăcea când ieşeam în oraş cu Greg. Leo nu era foarte interesat să interacţioneze cu noi, dar îi plăcea să ne ştie acasă, la îndemână, dacă se întâmpla să îl apuce toanele, iar Kitty încă aştepta să fie culcată. „E datoria ta de mamă să ai grijă de mine", spunea, „deci e de datoria ta să mă culci." Era greu să nu-i recunosc logica, dar nu puteam să nu mă simt prinsă în strânsoarea de menghină a unui expert în manipulare, expert al cărui talent se perfecţionase de-a lungul mai multor generaţii. De data asta însă, am reuşit să ieşim din casă fără probleme. Kitty era prinsă în conceperea coregrafiei Dansului Verzei pentru Zuzi, iar Leo se încuiase în baie cu telefonul. Deşi o pusese să jure că păstrează secretul, Kitty mi-a dezvăluit că Leo s-a gândit că venise vremea să aibă o prietenă. În acest scop, le lua în ordine alfabetică pe toate fetele din clasă, le suna şi le alegea pe cele care corespundeau, ca să le intervieveze în vederea „angajării".

Greg şi cu mine mergeam tăcuţi spre şcoală. Plouase mai devreme, iar frigul serii acoperise pavajul cu polei. A trebuit să mă ţin de braţul lui ca să nu alunec. Mergeam în acelaşi ritm, sincronizându-ne picioarele într-un mod pe care corpurile noastre nu-l mai reuşeau. În ciuda apropierii fizice, psihic, mă distanţam tot mai mult de el. Asta e marea problemă a adulterului, mi-am dat seama. Nu era atât vorba de a face sex cu altul, ci de ceea ce simboliza asta. Transferarea intimităţii trăite cu soţul tău într-o intimitate trăită cu altcineva. De aceea sexul e atât de important

într-o relație. Păstrează apropierea, sentimentul că vă aparțineți unul altuia. În lipsa lui, am fost tentată să caut și să găsesc în altă parte.

Am doborât un record istoric. Șase mame s-au uitat prin mine încă dinainte să intru în holul școlii.

— Felicitări! a spus Ruthie când i-am povestit. Ia stai puțin! a adăugat acuzator, trăgându-mă într-un colț liniștit și sfredelindu-mă cu privirea. Ai făcut sex.

Am roșit.

— Doamne, cum a fost?

— Divin, am răspuns.

— Vreau să-mi povestești totul cu lux de amănunte mai încolo.

Eram toți patru singuri la o masă. Era clar că nimeni altcineva nu voia să facă parte din echipa noastră. Concursul era o treabă serioasă și, se părea, câțiva competitori se antrenaseră mai serios decât Greg. Îi auzeam pe cei de la masa vecină cum își fac încălzirea. Își puneau reciproc întrebări despre guvernul actual.

— Văd că ei iau totul în serios, am spus, arătând cu o mișcare din cap masa vecină, unde un concurent se ridicase în picioare și sărea în timp ce mitralia sacadat răspunsurile, de parcă pregătirea fizică avea să-i ascută mintea. Ruthie a spus în șoaptă:

— Unii ar face orice ca să câștige.

— Absolut adevărat, a zis Richard, aliniind foile de hârtie și creioanele în fața noastră, în stilul lui metodic.

M-am aplecat cu un aer conspirativ.

— Aveți grijă la Charles Trișorul! Se plimbă prin sală și trage cu urechea la răspunsurile celorlalți, ca să-și informeze echipa.

— Se aude că urmează cursuri de labiolectură de anul trecut, a spus Greg.

Nici bine n-a început concursul, că eu și Ruthie ne-am plictisit deja, așa că am început să ne scriem bilețele și să chicotim, cum făceam la ora de fizică, în urmă cu treizeci de ani. Cei de la mesele alăturate țistuiau și schimbau priviri cu subînțeles, așa că am încercat să ne concentrăm cuminți.

Globe și Jerusalem sunt soiuri de... Charles Trișorul trebuie să-mi fi observat expresia de superioritate, pentru că mă privea atent. Am scris *anghinare* pe o bucată de hârtie și le-am arătat-o celorlalți. Următoarea întrebare a fost o bagatelă pentru Richard. *Și-a împrumutat numele unei mărci celebre. Zeița greacă a victoriei e...* Din cauza emoțiilor, a spus *Nike* cu voce tare. Am observat că Charles Trișorul avea un complice, un bărbat care stătea în celălalt capăt al sălii și care, cu ochii țintă la Richard, i-a făcut semne, ca un agent de pariuri la curse. Trebuia să fim mai atenți. Greg s-a simțit ca peștele-n apă la următoarele două întrebări. *Ce autorizație costa 37 de pence în 1988, când a fost anulată?*

A râs, amuzat de simplitatea întrebării și a scris *Autorizația pentru dreptul de a deține câini. Care e semnificația cuvântului hipocaust?* O femeie de la masa vecină s-a uitat la mine și la Ruthie și, acoperindu-și gura cu mâna, a șoptit ca s-o auzim:

— Știu, știu, s-a întâmplat când Hitler i-a ucis pe toți evreii ăia în război.

Ruthie și cu mine ne-am uitat una la alta stupefiate.

— În urma unui sondaj, școlarii americani au fost întrebați dacă știu ce înseamnă holocaustul. În jur de patruzeci la sută dintre ei au spus că e o sărbătoare evreiască, a zis Ruthie cu voce tare, ca să fie auzită.

— Bine măcar că știe ce a fost holocaustul, chiar dacă e convinsă că i se spune hipocaust.

(Greg știa răspunsul la întrebare, *sistem de încălzire prin pardoseală*).

Eu știam toate răspunsurile legate de gastronomie, Ruthie era as în materie de celebrități, iar Greg și Richard se ocupau de restul. Am câștigat. Din toate colțurile sălii, valurile de antipatie care se revărsau spre noi se transformau într-un ocean învolburat de ură când ajungeau la masa noastră. M-am ridicat să iau premiul, o sticlă de vin. Deși îmi făcusem dușmani, chiar mi-a plăcut că am câștigat.

Phil, tatăl lui Molly, prietena lui Kitty, stătea la masa de pe podium. M-a măsurat de sus până jos.

— Norocos bărbat, soțul ăla al tău. Ar face bine să nu te scape din ochi.

Am schițat un zâmbet. Clar, mirosul de feromoni pe care-l emanam părea să-i afecteze pe toți cei din jur. Phil era chel, obez și avea o față roșie care, ciudat, era lipsită de riduri. Purta un sacou bleumarin cu nasturi aurii și o cravată în dungi cu o emblemă care dovedea că era un membru foarte important al unui club foarte important. În weekenduri, spuneau Kitty și Sephy, care au dormit odată acasă la Molly, Phil, sau „Fracții", cum i se mai spunea, i-a pus pe Molly și pe fratele ei, Fred, să lucreze în plus la matematică. După ce copiii au terminat, Phil a scris pe foile de hârtie data și ora și le-a notat cu cerneală roșie. Prea multe greșeli, și copiii nu aveau voie să mănânce dulciuri duminica, singura zi alocată acestei tratații speciale. Kitty și Sephy au fost obligate la rându-le să dea lucrare și, de atunci, deloc surprinzător, au refuzat toate invitațiile lui Molly. În consecință, Molly s-a aliat împotriva lor cu Anna, o altă prietenă.

— Fracții nu-și poate lua ochii de la tine, a spus Ruthie, venind în spatele meu și arătând cu capul în direcția lui Phil.

— Știu. Am cumva pe spate un afiș pe care scrie *Disponibilă pentru una mică*?

Ruthie m-a întors cu fața la ea și a dat din cap.

— Da, ai.

M-a tras într-un colț.

— Și? Cum a fost Ivan?

— Delicios.

— Sper că a folosit prezervativ, a spus Ruthie.

Nu i-am răspuns.

— Chloe, pentru Dumnezeu, nu știi pe unde a umblat omul!

— S-a retras la timp, am mințit.

— Da? Știi cum li se zice celor care folosesc metoda retragerii, nu?

M-am uita la ea absentă.

— Mămica și tăticul.

— Oh, ha, ha! Nu-mi fac griji în privința asta. Ciclul îmi vine când și când de la o vreme. Cred că am ajuns prematur la menopauză.

S-a uitat la mine cu severitate.

— OK, promit, prezervative de azi înainte. Dacă o s-o mai fac, vreau să zic.

— O s-o mai faci, n-ai grijă! a spus Ruthie, studiindu-mi fața.

I-am examinat-o și eu pe a ei. Nu arăta bine.

— Ai răcit cumva? am întrebat.

— Nu, am o alergie, ceva. Mă duc la budă. Vin imediat.

Cât a lipsit, i-am spus pe un ton lingușitor mamei lui Molly că-mi plăcea la nebunie ținuta ei. Era îmbrăcată în culorile discrete, dar frumoase ale toamnei, culorile preferate ale femeilor de vârsta a doua. Modern, dar în acord cu vârsta de peste patruzeci de ani. Fustă lungă din catifea maro, asortată cu un pulover cu decolteul în V care-i dezvelea discret șanțul dintre sâni, eșarfă în aceeași culoare, legată neglijent la gât, și ghete maro, cu toc cuminte. Cam exagerase cu asortatul. Era atent, dar prea discret machiată, iar părul îi era tuns cu grijă și uscat cu föhnul. M-am

uitat la fusta mea prea scurtă din denim, la cizmele de cowboy și la geaca jerpelită tot din denim. Mi-am dus mâna la creionul cu care-mi prinsesem părul într-un conci neglijent. Aveam buzele roșii ca focul, genele încărcate de mascara, iar ciorapii îmi erau găuriți. Mama lui Molly a îngăimat un „mulțumesc" abia auzibil și a plecat repede, ca și cum s-ar fi temut să nu ia vreo boală, și a salutat-o pe mama Annei cu un exuberant „Mergem toate la cafea la Janice, marți, după cursuri".

Îi vedeam pe Greg și pe Richard lângă scena din sală. Discutau cu Claire și cu Ian, singurii părinți care vorbeau cu noi, pentru că, exact ca noi, nu aveau prieteni. Lângă ei, un alt grup făcea conversație. O femeie stătea încordată lângă soțul ei. De fiecare dată când deschidea gura să zică ceva, el o oprea spunându-i: „Tu nu pricepi niciodată, las' că spun eu" sau ridica pur și simplu o mână ca s-o întrerupă, închizând ochii enervat. Cu fiecare respingere, femeia părea să se plieze în ea însăși, ca și cum ar fi vrut să se facă suficient de mică încât să dispară pentru totdeauna într-un loc în care să nu i se mai ceară să tacă. Privindu-i, nu m-am putut abține să nu-mi spun că mariajul poate ucide individualitatea, mai ales dacă unul din parteneri e mai puternic decât celălalt. O aventură amoroasă distanțează un cuplu și-i permite infidelului să-și recapete individualitatea. Întâlnirea cu Ivan m-a făcut să mă simt liberă de Greg, cu identitatea intactă. O parte din mine însă tânjea după intimitatea unei căsnicii fără secrete.

Ruthie s-a întors de la budă și a râs când i-am povestit încercările mele zadarnice de a-i intra în grațiile mamei lui Molly. S-a codit când am întrebat-o despre bărbatul îmbrăcat în piele, spunându-mi că era doar un curier care-i aducea câte ceva de la serviciu, pentru că lucra acasă când putea. Explicația era perfect

plauzibilă, dar, deşi nu puteam să bag mâna-n foc, ceva din comportamentul ei continua să mă nedumerească. Părea neobişnuit de vioaie şi de vorbăreaţă şi, am observat, bea cam mult.

— Doamne, ce plictiseală e aici, a spus un pic cam tare. Hai să bem ceva în altă parte!

S-a îndreptat spre Richard şi Greg.

— Hai, bărbaţilor! Hai să plecăm de-aici!

Nici Richard, nici Greg nu s-au întors. Ciudata alchimie care ne făcea invizibile în ochii mamelor părea să se fi extins şi asupra soţilor noştri.

— Vezi? a spus Ruthie întorcându-se lângă mine, nu mă ascultă niciodată, niciodată.

Credeam că glumeşte, dar vocea ei avea un ton ciudat. Cred că a auzit şi Richard, pentru că s-a întors spre ea brusc, cu o expresie de nedumerire amestecată cu îngrijorare.

— De ce naiba nu mă asculţi niciodată? a întrebat Ruthie aproape ţipând.

Ceilalţi părinţi s-au uitat la noi şi, ca nişte rechini atraşi de mirosul sângelui, s-au apropiat. Richard a cuprins-o cu braţul.

— Dar te ascult, draga mea, ştii că te ascult, a spus calm.

S-a uitat în jur crispat şi a încercat s-o tragă într-un colţ.

— La ce naiba te holbezi? a urlat Ruthie la o femeie care-şi întindea gâtul curioasă. Bărbatul tău te ascultă? Al meu nu mă ascultă, a continuat, fără să-i dea femeii ocazia să răspundă. Când vin acasă de la lucru, îl găsesc cu nasul într-o carte. Nici măcar nu ridică ochii ca să mă salute sau să mă întrebe cum a fost. Dacă i-aş spune că tocmai am fost diagnosticată cu o boală mortală, nici măcar nu s-ar sinchisi să se uite la mine.

Femeia s-a uitat jenată în altă parte, iar în sală s-a așternut liniștea. Richard și cu mine am schimbat priviri îngrijorate, iar eu am cuprins-o cu brațul pe Ruthie și am luat-o de acolo. De data asta, nu s-a împotrivit. Și-a pus capul pe umărul meu și a început să plângă în surdină. Afară, am stat pe întuneric, ascunse sub o ușă laterală, de unde-i auzeam pe toți cum își spun la revedere și-și pornesc motoarele mașinilor. Lumina farurilor trecea pe lângă noi, în timp ce mașinile începeau încet să plece, strivind sub roți criblura înghețată de pe alee.

— Aș vrea doar să mă asculte și să stea de vorbă cu mine, a spus Ruthie încet.

— Nu plânge, draga mea, sunt aici. Ce te-a supărat în halul ăsta? am întrebat.

Richard și Greg stăteau la intrarea principală, scrutând întunericul.

A scuturat din cap. Exuberanța îi dispăruse de pe chip, lăsând în urmă o expresie de epuizare. Pentru prima oară, își arăta vârsta. Ăsta e efectul dezamăgirii.

— Sunt atât de obosită, Chlo...

— Hai să vorbim pe îndelete mâine-dimineață! am spus.

A dat din cap.

Am ieșit din ascunzătoare și ne-am îndreptat spre soții noștri. Richard a venit spre noi, a luat-o pe Ruthie de braț și a condus-o la mașină.

— Ce-a fost asta? a întrebat Greg în timp ce mergeam pe jos spre casă.

— Nu prea știu. Singurătatea mariajului, cred.

M-am lipit de el, ca să văd dacă se mai retrage din reflex.

— De ce nu mai facem sex? am întrebat încet.

— Ce? a făcut, prefăcându-se că nu m-a auzit.

— Nimic, am spus.

Capitolul 11

Chec pentru diabetici, cu mere și hașiș
Rețeta lui Greg McTernan

250 g făină de grâu
o linguriță praf de copt
o linguriță bicarbonat
un vârf de cuțit praf de scorțișoară
un vârf de cuțit praf de nucșoară
un vârf de cuțit sare
335 ml sos de mere neîndulcit
15 grame Splenda sau alt înlocuitor de zahăr
două ouă
o linguriță esență de vanilie
70 g de stafide
o linguriță hașiș ras (sau mai mult, depinde cât de drogați vreți să fiți)

Se încălzește cuptorul la 190 de grade. Se stropește o formă de pâine de 20×10 cm cu lichid de copt. Se dau prin sită împreună făina, praful de copt, bicarbonatul, scorțișoara, nucșoara și sarea. Se lasă la o parte. Se bat ouăle spumă și se adaugă Splenda sau alt înlocuitor de zahăr. Se adaugă sosul de mere, vanilia și hașișul. Se toarnă amestecul de făină și se bate totul până se omogenizează. Se încorporează stafidele. Se toarnă aluatul în formă. Se coace circa o oră, până aluatul nu se mai prinde de o scobitoare înfiptă în chec.

A doua zi, la cafea, în cafeneaua din parc, Ruthie a spus:

— Vorbim imediat despre ieșirea mea de-aseară. Mai întâi, vreau s-aud totul despre Ivan. O să te mai vezi cu el, nu?

— Doamne, da, a fost prea delicios ca să nu repetăm experiența.

M-am uitat la ea. Își mai venise în fire.

— Ai grijă! a spus, ești femeie măritată, ai copii.

— Crezi că există vreun om fericit în căsnicie, Ruthie?

— Depinde ce înțelegi prin „fericit", a răspuns.

— Dacă așa trebuie să fie, foarte bine, accept. Dar dacă e posibil să ai o căsnicie cu adevărat fericită, știi tu, genul ăla de mariaj extatic, care te îmbie să te plimbi desculț prin nisip, atunci asta vreau. Nu mă pot împăca cu gândul că cineva are o asemenea căsnicie și nu sunt eu aia.

Ruthie mi-a pus mâna pe braț, ca o mamă care vrea să-și aline copilul frustrat. Părea obosită.

— Eu aș fi fericită dacă soțul meu m-ar băga în seamă din când în când.

Am tăcut amândouă câteva clipe.

— Poate ar fi mai bine să ai un soț care lipsește mult de-acasă, am spus, gândindu-mă la relația tatei cu Helga.

— Asta-i cea mai bună căsnicie. Cea cu un soț absent. Așa, nu-ți mai plângi de milă că n-ai un soț, dar nici nu mai trebuie să suporți inconvenientul de a avea unul în casă.

— Da, trebuia să ne măritățm cu niște militari. Mai ții minte ce a scris John pe cartea *Un veac de singurătate* pe care mi-a dăruit-o când am împlinit optsprezece ani?

Am dat din cap. Ani la rând ne-am chinuit, dar n-am reușit să facem din asta mantra noastră. John a fost primul iubit adevărat al lui Ruthie. Era cu zece ani mai mare și mai înțelept decât noi. I-a scris: *Dacă am privi viața ca pe un dar, poate am fi mai puțin pretențioși.*

— Chiar, cine era curierul ăla? am întrebat, îndreptând discuția spre misteriosul bărbat îmbrăcat în piele.

Instinctul îmi spunea că el era cheia întregii enigme.

Ruthie s-a uitat la mine.

— Îl cheamă Carlos.

— De unde vine?

— Din Clapham.

— Nu, voiam să știu de unde aduce pachetele.

Misterul începea să se lămurească.

— Din Columbia? am întrebat. Cum de nu m-am prins mai repede?

— Am început să prizez cocaină cu niște fete de la birou, ca să mai uităm de plictiseala înnebunitoare de la serviciu. Nu e mare scofală. Și egiptenii din Antichitate prizau cocaină.

— Ce tot spui acolo?

— Nu știu ce criminalist rus a găsit urme de cocaină în mumiile egiptene acum câțiva ani, deci e clar că nu se dădeau în lături de la o mică priză de drog deconectant.

— Deștepți mai sunt rușii ăștia! am spus visătoare.

— Asemenea egiptenilor din Antichitate, i-am cam dat de gust, atâta tot.

Dar asta nu era tot. Părea fericită că are ocazia să se confeseze și mi-a povestit cum o liniuță prizată din când în când pe la vreo petrecere cu colegii devenise aproape un gram pe zi, cum începea la 8.30 dimineața cu priza care o pregătea pentru serviciu, după care mai lua una, ca să reziste până la pauza de cafea și tot așa, până la culcare.

— Dă-o-ncolo de treabă, Ruthie, am spus, e indecent să te apuci de droguri după patruzeci de ani. Merge să te droghezi în adolescență sau până-n douăzeci și cinci de ani. Știu că te-ai maturizat mai greu, dar e ridicol ce faci și o să-ți cadă nasul dacă nu ești atentă.

— Știu, știu. Dar se pare că am devenit un personaj din *Valea Păpușilor*. Prizez cocaină ca să prind curaj și să uit de plictiseala cumplită în care trăiesc.

După aia, sunt atât de vioaie, încât nu pot dormi, așa că trebuie să iau Xanax ca să mă liniștesc. Oricum, a continuat, ce zici de femeile din anii '50 și '60 care erau dependente de valium? Nu fac decât să duc mai departe nobila tradiție a nevrozei vârstei a doua și a dependenței de droguri și de alcool aferente.

— Da, am spus, dar ideea e că femeile alea mureau de plictiseală, pentru că stăteau toată ziua acasă și nu-și găseau împlinirea în muncă. Dar nouă ne e scris să avem totul.

— Atunci, de ce am uneori senzația că n-avem nimic?

Nu i-am putut răspunde la întrebarea asta, așa că am întins mâna ca să-i confisc drogurile.

— N-am la mine, a spus, întorcându-și buzunarele pe dos.

— Sunt cu ochii pe tine, am avertizat-o.

Mărturisirea lui Ruthie m-a dezechilibrat, de parcă mi-a fugit pământul de sub picioare. Deși eu eram psihoterapeutul, Ruthie fusese întotdeauna cea care m-a sprijinit și susținut. M-am oferit s-o însoțesc la întâlnirile Narcomanilor Anonimi.

— Centrele astea nu mai sunt tabu, am asigurat-o. Nu există celebritate care să nu fie membră a Alcoolicilor Anonimi sau a Narcomanilor Anonimi. Ba chiar îmi oferi pretextul ideal să merg și eu. Mă simt cam marginalizată de la o vreme.

— Tocmai asta e beleaua, a spus Ruthie. Vom da probabil nas în nas cu toți cunoscuții, așa că anonimatul e o vrăjeală.

Totuși știam că trebuia s-o ajut cumva. O iubeam prea mult ca s-o las să continue așa.

În timp ce mă întorceam la pacienți, i-am trimis un mesaj lui Ivan. *Ne mai putem săruta curând?*

Poți vorbi? mi-a răspuns.

Da.

M-a sunat imediat. Am roșit când i-am auzit vocea, cu mintea invadată de imaginea momentelor petrecute împreună. El, cu capul lui cu plete negre între coapsele mele, eu, suspinând de plăcere. Cât de intimi fuseserăm unul cu celălalt și cât de puțin de cunoșteam... Un fior de plăcere împletit cu rușine mi-a urcat pe șira spinării.

— *Ciudo*, a șoptit.

— Ce înseamnă?

— Minune. E numele pe care ți-l dau eu.

— Da, asta scria pe primul bilet. Credeam că supa mea e *ciudo*.

— Și tu ești. Nu mai ții minte? *Tvoi sup – ciudo, kak i tî.*

— Și tu ești o minune, am spus sfioasă. Abia aștept să te revăd.

Am tăcut amândoi. Ce urma să se întâmple? După ce ne-am satisfăcut reciproc curiozitatea, trebuia să ne întoarcem spășiți la partenerii noștri de viață?

— Mă excit numai când vorbesc cu tine, a zis Ivan.

Întoarcerea spășită la partenerii noștri de viață nu era nicidecum o opțiune. Ivan știa să vorbească obscen. Unele cuvinte erau în rusă, așadar de neînțeles, dar ciudat de excitante. Ador bărbații care vorbesc obscen, dar cu o obscenitate tandră, nu agresiv murdară. Granița e subțire, iar Ivan, cu splendidele lui labe ale picioarelor, o trecea cu grație.

Am avut pe vremuri un iubit pe care-l chema Gus Fallick și care era as în vorbitul obscen. Limba lui pricepută nu trebuia nici măcar să-ți atingă corpul. Putea aduce o fată la orgasm doar cu preludiul verbal. Mare noroc că avea un asemenea talent la vorbe, pentru că locuia la Glasgow, iar eu, la Londra, așa că ne vedeam foarte rar. Și azi cred că partidele de

sex cu el sunt printre cele mai tari din viața mea. Relația noastră s-a stins când eu am plecat la Paris și n-am mai vorbit la telefon. Apelurile erau prea scumpe pe atunci. Ultima oară când am auzit de el, am aflat că e însurat și are copii, dar speram să se fi angajat în industria liniilor erotice, ca să se bucure și altele de măiestria lui verbală. Ar fi fost păcat ca un asemenea talent să se irosească pe o singură pereche de urechi. Proaspăt resuscitata mea viață erotică părea să-mi fi reactivat memoria sexuală, făcându-mă să mă simt generoasă cu îndrăgostiții de pretutindeni.

Am coborât la subsol. Singura notă discordantă în acea dimineață de altminteri perfectă era prezența tenebroasă a Maneicerești în agenda de programări. Era primul meu pacient. S-a lăsat pe spătarul scaunului, cu brațele încrucișate după ceafă și cu picioarele întinse în față, cu scopul aparent de a ocupa cât mai mult spațiu, ca să-și facă simțită din plin prezența. Putea la fel de bine să urineze în fiecare colț al camerei.

— Chloe, a zis, cu o voce șoptită și răgușită, cât o să mai luptăm cu asta?

— Cred că ai început să faci mici progrese. Trebuie să te gândești mai mult la ce îți spun oamenii, nu la ce crezi tu că spun...

— Nu, nu, nu, Chloe, uită-te la mine!

S-a aplecat în față și m-a fixat cu privirea.

— Poftim? m-am zvârcolit ca râma-n cârlig.

— Nu mai putem ignora atracția dintre noi, a spus, încercând să mă prindă de mână. Ești o doamnă deosebită.

A debitat platitudinea asta cu o privire care se voia a fi galeșă, mocnind de patimă, dar care amintea de căutătura cuiva care suferă de paralizie corticală.

— Sunt terapeutul tău, iar tu nu te comporți corespunzător, am spus aspru.

Manacerească a țâșnit din scaun și a îngenuncheat lângă mine, încercând să mă sărute cu gura lui băloasă care o căuta pe a mea. M-am smuls din ventuză, am sărit în picioare și mi-am încrucișat brațele pe piept. Așa aveam un chef să-i înfig un genunchi în coaie!

— Mă tem că nu e o idee bună să mai vii la mine.

A încuviințat din cap.

— Da, păpușă, trebuie să ieșim din camera asta și să ne vedem mai des. Înțelegi ce spun? Hai, doar știi că mă vrei.

— Ba nu te vreau deloc, am zis.

Dar era imposibil să-l conving. Omul avea în cap un dispozitiv care-i traducea tot ce i se spunea în cuvintele pe care voia să le audă. Singura mea șansă era să-i vorbesc pe limba lui.

— Trebuie să luptăm cu asta, am fost de acord. E mai bine să nu ne mai vedem. Trebuie să fim puternici.

I-am promis că-i caut un alt psihoterapeut și l-am dat pe ușă afară.

Sus, l-am găsit pe Greg cotrobăind după ceva în sertarul cu chiloți, febril ca un câine care scurmă pământul, în căutarea unui os îngropat.

— L-am găsit! a spus triumfător, ridicând micul trofeu împachetat în celofan.

Purta boxeri roșii cu picățele albe și un tricou. M-am uitat la el cu admirație. Era un bărbat chipeș, încă suplu, cu picioare frumoase și un fund mic și musculos.

— Ce e?

— Hașiș. L-am confiscat de la Leo acum câteva zile. Vreau să fac chec cu hașiș.

— De ce?

— Lui Sammy nu-i mai place să-l fumeze de când s-a lăsat de țigări, iar John vine mai târziu.

John era un vechi prieten de-al lui Greg de la Medicină, care n-avea nici o treabă cu meseria de doctor. Leşina când vedea sânge şi, când li se cerea să disece broaşte sau şoareci ca să denudeze anumite artere şi vene, dacă nu leşina, tăia animalele în felii, ca pe căţeii de usturoi. A abandonat şcoala la finele celui de-al doilea semestru şi s-a dedicat mult mai lejerei cariere de *bon viveur*, dar excesele acestei vieţi i-au provocat din nefericire o mulţime de probleme de sănătate.

— Cum să-i faci chec lui John, idiotule? E diabetic. Nici pentru colesterol nu e bun.

— Tocmai de aceea voi face un chec cu mere şi haşiş hipoglucidic, pentru diabetici.

Greg părea foarte mulţumit de sine.

— Bagă-l în pipa ta de supă de pui şi fumează-l!

Era clar. Înfrângerea încă îl ustura.

— Nu ţi-a dat prin cap că, de vreme ce toată lumea s-a lăsat de fumat şi suferă de tot felul de boli, ar fi cazul să nu mai iei droguri?

Greg părea stupefiat.

— Doar n-o să las câteva probleme medicale minore să-mi răpească plăcerea unei mici prize de drog recreaţional. În plus, marijuana are calităţi curative, le-o recomand unora dintre pacienţii mei împotriva durerilor.

— Şi ce dureri aveţi tu, Sammy şi John?

— Obişnuitele dureri şi junghiuri ale neliniştii existenţiale.

M-a invadat un val de afecţiune pentru absurditatea pe care o debitase şi l-am îmbrăţişat, savurându-i mirosul atât de cunoscut şi contururile liniştitoare ale corpului. Măcar o dată nu s-a smucit şi m-a îmbrăţişat la rându-i.

— Va trebui să-mi dai reţeta, am spus.

E bine mâine după-amiază între 2 și 4? Iată că eram perfect capabilă să simt afecțiune pentru soț și să stabilesc o întâlnire cu amantul. M-am minunat de perfidia mea. Așa reușesc bărbații care duc o viață dublă să aibă simultan două familii.

Era vorba de o compartimentare sociopatologică: capacitatea de a izola porțiuni din propria viață în cutiuțe cerebrale diferite, astfel încât conținutul acestora să nu se amestece. N-am crezut niciodată că era posibil să fac asta, dar iată că puteam. Ușor chiar. Puteam să închid cutiuța în care era Greg și s-o deschid pe cea cu Ivan, fără să sar calul. *Abia aștept să intru în tine,* mi-a răspuns Ivan. Ciudat lucru cum un bărbat poate intra în trupul unei femei, dar nu și în mintea ei, ciudat lucru că femeia nu poate intra deloc într-un bărbat.

Kitty și Leo rămâneau peste noapte la niște prieteni, iar Greg, Sammy și John își stabiliseră sediul la masa din bucătărie. Mâncaseră checul cu hașiș pe jumătate și râdeau în hohote de ceva ce numai ei înțelegeau. Își plesneau coapsele cu palmele, le curgeau lacrimile pe obraji și, când unul dintre ei deschidea gura să zică ceva, ceilalți se țineau cu mâinile de burtă, schimonosiți de râs. I-am lăsat în pace și, când tocmai mă pregăteam să ies pe ușă, m-a sunat CP să-mi povestească ce partidă de sex bestial făcuse cu Jeremy. De obicei, îmi astupam urechile, dar am ascultat-o de data asta, gândind că, de vreme ce și eu revenisem în „branșă", poate furam ceva ponturi. De când o știam, părea că partidele ei de sex erau mai spectaculoase decât ale tuturor. Te simțeai ca un muzician începător, care abia scârțâia câteva note la vioară, pe când ea își proptea încrezătoare instrumentul sub bărbie și mânuia arcușul cu talent de virtuoz.

— Ne-o trăgeam, eu eram deasupra. Noroc că-mi prinsesem părul în creștet, într-o coadă...

— Stai puțin, care-i treaba cu coada?

— Ca să nu ți se lase fața când te apleci peste el, prostuțo. Trebuie să ai grijă după patruzeci de ani, draga mea. Când stai cu fața-n jos, mușchii ți se lasă, așa cum se desprinde carnea prea fiartă de os.

Câh! Vaidemoi (uneori, vocabularul lui Kitty exprimă cel mai bine situația), oare mi-a curs fața peste Ivan? Din fericire, îmi amintesc că mi-am îngropat sfios chipul în umărul lui Ivan. Dar ce aveam să mă fac de acum înainte? Să-mi pun cască de înot în pat? Să-mi lipesc fălcile după urechi cu superglue? Viitorul părea presărat cu obstacole periculoase. Am încheiat convorbirea cât de repede am putut și m-am grăbit să mă întâlnesc cu tata.

O dată pe lună, mă întâlneam cu tata, doar noi doi. Era un ritual început după moartea mamei, când Sammy plecase în exilul autoimpus. La început, ne vedeam la clubul lui, o speluncă rău famată din Bloomsbury, frecventată de actori și muzicieni. După moartea mamei, mi-a fost greu să mai intru în casa părintească. Amintirile erau chinuitoare. Fantoma trecutei noastre vieți de familie părea să se izbească de ziduri, ricoșând în prezent. Cred că și tata simțea la fel, pentru că, după vreo doi ani, a vândut casa și s-a mutat într-un apartament luminos și aerisit, cu glasvanduri, în Primrose Hill. După aia, ne întâlneam la el.

Când am ajuns, l-am găsit în birou. Erau hârtii împrăștiate peste tot, iar ceștile de ceai și cafea ocupau toate suprafețele libere. Se învârtea ca un leu în cușcă, cu fața năpădită de o barbă deasă. Avea părul zburlit, iar sprâncenele grele mai aveau puțin și se confundau cu genele. Avea șaptezeci și opt de ani și azi își arăta vârsta. Am simțit junghiul de neliniște care mă chinuia

de fiecare dată când mă gândeam la ziua în care va trebui să mă obișnuiesc fără tata.

M-am uitat la partitura mototolită, plină de mierle, și l-am ascultat cântând noul aranjament muzical al uneia dintre celebrele lui piese. Se pregătea pentru recitalul galei organizate în onoarea celui mai omagiat musical al lui, musical inspirat din *Prinț și cerșetor* de Mark Twain, cartea lui preferată din copilărie. Văzuse filmul la vârsta de zece ani și a fost fascinat. Mama era înnebunită după Errol Flynn, iar tata a dus-o să vadă filmul la cinematograful Everyman din Hampstead, în primăvara anului 1958, la trei luni după ce s-au cunoscut. S-au întâlnit să bea un ceai în pe atunci cofetăria Sherry's, din Health Street – cu câțiva ani înainte, brutarul Louis a cumpărat localul și l-a rebotezat cu numele lui. S-au așezat în ultimul rând la cinema și, ca toate cuplurile de amorezi, s-au sărutat și s-au ținut de mână. Când filmul s-a terminat și a început să curgă genericul, tata a îngenuncheat pe culoarul dintre scaune și a cerut-o de soție. Cel mai intim moment al lor s-a desfășurat în public, iar spectatorii i-au aplaudat cu exuberanță. Mama l-a târât după ea la un telefon public, ca să-i sune pe ai ei.

— Am aruncat într-o doară ideea că poate ne vom căsători într-o bună zi, și m-am trezit că vorbesc la telefon cu părinții, cu mătușile și cu unchii ei, glumea uneori tata.

Îmi plăcea la nebunie să aud cum s-au cunoscut mama și tata, cum s-au îndrăgostit și s-au căsătorit și, ca toți copiii, simțeam că singura rațiune a unirii lor era aceea de a trăi miracolul nașterii.

— Ți-e dor de mama?

Voiam de mult să-i pun întrebarea asta, dar mi-a fost frică. Aveam senzația ciudată că moartea mamei îl eliberase pe tata, că-i dăduse noi energii, că-i redase

identitatea. Puteam doar să bănuiesc cât de puternic era sentimentul de vinovăție care însoțea o asemenea renaștere.

— Da, uneori. Mi-e dor să mă bucur de Kitty și de Leo cu ea și mă trezesc adesea vorbind despre ei cu fotografia ei.

Pe peretele din spatele lui, era o fotografie cu mama în rolul Odette din *Lacul lebedelor*, balet în care apăruse cu un an înainte să-l cunoască. Era înălțată pe poante, în arabesc, cu un picior magnific sculptat întins în spate, cu corpul aplecat înainte, cu brațele încrucișate pe piept și cu degetele răsfirate. Fața ei încadrată de o parură din pene era luminată de încântarea intimă pe care o trăiește un artist când e pe val. Nimic nu e mai magic decât să vezi pe cineva făcând ceva cu măiestrie și, lăsând la o parte frumusețea ei frapantă, era ușor să înțelegi de ce tata se îndrăgostise de ea. Dedesubt, pe pian, era fotografia pe care i-o făcusem tatei de Crăciun, acum cinci ani. Zâmbea, privind cum Kitty și Leo își desfăceau cadourile, cu o expresie de tandrețe nesfârșită. Fotografia dezvăluia toată căldura personalității lui, umorul și blândețea lui.

Tata mi-a prins privirea îndreptată spre fotografiile care împodobeau camera.

— Când ești cu cineva mult timp, e greu să nu simți că sunteți frați sau colegi de apartament, nu-i așa? a spus.

M-am gândit la Greg și la cât de bine îi știam toate nuanțele, la felul în care își scărpina o sprânceană când era serios, la felul în care dădea din cap când râdea și cum familiaritatea, în loc să nască pasiune, a prăsit o corcitură de exasperare și afecțiune.

— Oare asta să fie soarta fiecărui cuplu? am întrebat.

— Cred că va trebui să faci eforturi mari să eviți asta. De aceea Helga și cu mine am ținut secretă relația noastră atâția ani, mult timp după ce n-a mai fost nevoie s-o ascundem. Nu avem nici un motiv întemeiat să nu trăim împreună, dar nici unul ca s-o facem. Am fost amândoi căsătoriți și avem copii și nu vrem să fim prea siguri pe relația noastră. Întâlnirile și despărțirile o păstrează frumoasă și proaspătă. Suntem întotdeauna fericiți să ne vedem.

— Cred că e frumos. Eu însă simt că asta e viața mea, monotonia monogamiei, amin. Când ești tânăr, ai toată viața înainte. Când îmbătrânești, doar trecutul îți mai aparține, am spus.

— Pentru Dumnezeu, Chloe, ești încă tânără!

— Dar nu mai pot fi astronaut.

— N-ai dat niciodată semne că te-ar interesa călătoriile spațiale.

— Nu asta e ideea. Ideea e că n-aș mai putea fi astronaut acum, chiar dacă aș vrea. Mi s-au umplut ochii de lacrimi. Nici vedetă pop nu mai pot fi, am adăugat smiorcăită.

— Știu, draga mea. E greu să te împaci cu gândul că nu mai poți face orice. Eu încă încerc să mă hotărăsc ce vreau să mă fac când voi fi mare, nicidecum să recunosc că sunt prea bătrân ca să mai fac ceva nou.

M-a tras spre el și m-a îmbrățișat. Mi-am pus capul pe umărul lui, ca o fetiță. M-a șocat fragilitatea trupului lui.

— Trăiește-ți aventura, dacă asta te face fericită, a spus cu perspicacitatea părintelui care știe întotdeauna când copilul lui a făcut o boacănă. Dar ai grijă! Va trebui să separi planurile și să ai grijă să nu se intersecteze!

— Te referi la compartimentare? am întrebat, trăgându-mă înapoi.

Tata a dat din cap.

— Nici o grijă, mă pricep.

— Chestia e, a continuat, că aceste compartimente secrete devin ca suburbiile, zone îndepărtate de spațiul principal în care-ți trăiești viața de familie. E ușor să începi să-ți petreci tot mai mult timp în suburbiile luxuriante și să ignori zona principală, orașul tău interior, care începe să se dărăpăneze, pentru că nu-l mai întreții cum trebuie.

— Înțeleg ce vrei să spui, dar sunt atât de fericită acum în șezlongul meu metaforic și în suburbia mea însorită! Nu mă pot bucura un pic de asta, nu-mi pot trăi clipa?

O parte din mine nu putea să creadă că discutam cu tata despre relația mea extraconjugală, dar el era atât de deschis la minte și de înțelept, încât părea absolut firesc.

Tata a zâmbit.

— Oamenii cinstiți fac uneori lucruri pe care le dezaprobă la alții. E foarte ușor să trăiești în continuare suferind în tăcere, ca să nu rănești pe nimeni – și, desigur, trebuie să ne străduim să nu rănim pe nimeni –, dar, cum se zice, viața e scurtă. Uneori, mă zăresc în treacăt în oglindă și mă întreb „cine e moșneagul ăsta?" înainte să-mi dau seama că sunt eu. Nu poți face nimic împotriva bătrâneții. M-a cuprins cu brațul și m-a tras spre el, mângâindu-mă pe ceafă. Trebuie doar să ții minte că e mai bună decât alternativa.

— Care anume?

— Moartea.

A, da. Și tocmai ăsta, mi-am spus, e motivul pentru care trebuie să mă bucur de clipele petrecute cu Ivan cât mai pot. *Netulburat dormi în mormânt și-i bine, dar nimenea în brațe nu te ține.*

Capitolul 12

Ruladă cu mac
Reţeta mamei lui Volodea

Pentru aluat:
450 g făină de grâu
75 ml lapte
un vârf de cuţit de sare
zeama de la o lămâie
două linguriţe zahăr tos
pentru glazurare
un gălbenuş de ou bătut cu puţină apă
două linguriţe drojdie granulată

Pentru umplutura de mac:
150 g seminţe de mac
zeama de la o portocală
o linguriţă zahăr
zeama de la o lămâie
două linguriţe miere
două albuşuri
o linguriţă unt

Se toarnă într-un vas făina cernută, sarea şi zahărul. Se adaugă drojdia granulată. Se face o gaură în mijloc. Se topeşte untul într-o tigaie în care s-au turnat laptele şi zeama de lămâie. Se lasă să fiarbă puţin, după care se adaugă ingredientele uscate şi se omogenizează. Se frământă aluatul pe o suprafaţă pe care s-a presărat făină, până devine neted şi elastic. Se aşază aluatul într-un vas curat, se acoperă cu un şervet umed şi se lasă la cald până când îşi dublează dimensiunile (45-50 de minute). Pentru umplutură, se dă deoparte o linguriţă de seminţe de mac. Se mixează restul în blender. Se topeşte untul într-o tigaie şi se adaugă seminţele de mac măcinate, zahărul, mierea şi zeama de portocală şi lămâie. Se fierbe un minut la foc iute. Se lasă la răcit. După ce s-a răcit, se adaugă albuşurile şi se amestecă bine. Pe o suprafaţă presărată cu făină, se întinde aluatul într-un dreptunghi de circa 2,5 cm grosime. Se întinde umplutura uniform peste aluat, lăsând o margine liberă de 2,5 cm, şi se rulează cu grijă, ca să nu iasă umplutura. Se aşază rulada pe o hârtie de copt, cu marginile îmbinate în jos. Se lasă să crească 30 de minute. Se unge cu ou şi se presară seminţele de mac. Se coace în cuptorul preîncălzit la 190 grade C, 35-40 de minute. Se lasă să se răcească pe un grătar de metal.

Eram în living și-i scriam lui Ivan, ca să hotărâm la ce oră să ne vedem, când l-am simțit pe Greg în spatele meu. M-am cabrat ca un cal speriat de un șarpe.

— Chloe, ești albă ca varul.

— M-ai speriat, am spus cu o voce pierită.

— Pari cam încordată de la o vreme. Totul e în regulă?

S-a uitat la mine cu o privire ciudată, care mi-a accelerat bătăile inimii. Oare bănuia ceva?

— Da, sunt cam obosită, cred.

— Mi-ai văzut stetoscopul?

— De ce? Nu e în geanta ta?

A scuturat din cap.

— Greg, unde l-ai ascuns?

Și-a plecat capul rușinat, ca un băiețel prins făcând o poznă.

— Dă-o-ncolo de treabă, Greg, de unde să știu eu unde l-ai pus?

Și-a rotit privirea prin cameră și, brusc, ochii i s-au luminat. S-a îndreptat cu pași fermi spre măsuța pe care era televizorul, s-a aruncat la podea și a băgat mâna dedesubt.

— L-am găsit! a spus cu încântarea pe care a simțit-o micul Jack Horner când a găsit pruna în plăcintă.

S-a uitat la mine cu viclenie.

— Îți știu secretul, a zis.

Mi-a sărit inima, iar adrenalina mi-a invadat corpul.

— Ce secret?

De unde să fi aflat de Ivan? Mi s-a tăiat respirația. Am avut viziunea clară a sfârșitului. Cutii cu lucruri, casa scoasă la vânzare, copiii înlăcrimați, și toate astea din cauza greșelii mele egoiste.

— Al naibii să fiu! a spus, privindu-mă cu mirare, nu știam că îți pasă atât de mult de supa de pui.

Ce tot spunea acolo?

— E vorba de borcanul ăla de untură din frigider, nu? Ăla e ingredientul tău secret.

Mi-a fluturat triumfător o hârtie prin faţa ochilor.

Cutremurată, m-am chinuit să-mi recapăt suflarea şi să-mi potolesc bătăile inimii. *Schmaltz!* Analizele de laborator au descoperit prezenţa unturii de găină în *kneidlach*. M-am considerat norocoasă că nu m-a trimis şi pe mine la laborator, ca să caute urmele unui alt bărbat în sau pe mine.

Mai târziu, Ivan şi cu mine stăteam întinşi pe canapeaua din livingul lui. El moţăia, eu eram perfect trează. Asta-i diferenţa dintre bărbaţi şi femei. După orgasm, bărbaţii par să-şi piardă puterea, iar femeile, să şi-o redobândească. Becky încă nu se întorsese. Mă simţeam groaznic că mă culcam cu bărbatul ei în casa lor, dar nu suficient încât să n-o fac. În orice caz, am evitat cu conştiinciozitate dormitorul conjugal, dar n-am iertat nici un alt colţişor din casă, ba chiar ne-am felicitat pentru remarcabila noastră sensibilitate. Am adus în discuţie teoria tatei cu privire la relaţii, cum partenerii se obişnuiesc prea mult unul cu altul şi devin apropiaţi ca doi fraţi care se tem să nu comită incest dacă fac sex. Sinceră să fiu, voiam să aflu dacă Ivan se mai culca cu Becky.

— În a doua jumătate a secolului al nouăsprezecelea, în Rusia a apărut o carte care descria o utopie socialistă, a spus.

Aşa cum tata avea o zicală pentru toate ocaziile, Ivan avea o carte. Explicaţia e aceea că în Rusia sovietică n-aveai altceva de făcut decât să citeşti. Şi să faci sex. Iar Ivan a făcut din plin, întrucât era una dintre puţinele ocupaţii care nu supărau autorităţile. Una peste alta, mă bucuram că făcuse sex la greu, pentru că era fabulos în pat.

— Genul ăsta de cărţi era foarte popular pe-atunci, a continuat. Mă rog, asta de care vorbesc, scrisă de Cernîşevski, se numea *Ce-i de făcut?*

— Credeam că Lenin a scris-o pe asta, l-am întrerupt, dornică să mă laud cu erudiţia mea. (Citisem cărţulia lui Lenin în scurta mea fază comunistă din studenţie, când vindeam exemplare din *Muncitorul socialist* pe străzile din Camden Town. Această muncă neplătită a fost curând înlocuită de o slujbă de chelneriţă de weekend la o cârciumă sordidă, slujbă din care scoteam bani ca să-mi satisfac obsesia din ce în ce mai gravă de a face cumpărături de la Miss Selfridge. Achiziţiile erau rodul muncii mele, prin urmare, gândeam eu, erau în perfect acord cu ideologia marxistă. La scurt timp după aceea, am absolvit facultatea şi am depus avansul pentru primul meu apartament, abandonând astfel fiţele comuniste şi îmbrăţişând din toată inima capitalismul, în calitate de membru cu drepturi depline al clasei de proprietari.)

— A scris, dar titlul original i-a aparţinut lui Cernîşevski. Lenin l-a folosit cu bună ştiinţă şi l-a evocat mai târziu. Oricum, în carte era vorba despre egalitatea dintre doi soţi şi despre înţelegerea pe care au făcut-o de a-şi respecta reciproc intimitatea. Intrau în camera celuilalt numai invitaţi şi se întâlneau într-o a treia încăpere. Întotdeauna mi s-a părut interesant. Poate fi o metodă prin care un cuplu îşi păstrează misterul şi interesul sexual, ferindu-l de rutină.

— Mmm, bună idee, dar trebuie să ai o mulţime de camere. Ce s-a întâmplat cu cei doi? A mers?

— Situaţia s-a cam complicat. Ea s-a îndrăgostit de prietenul soţului ei şi au trăit toţi o vreme într-un *ménage à trois*. Apoi, soţul şi-a înscenat moartea, pentru ca femeia să se poată mărita cu prietenul lui, pentru că-l iubea mai mult.

— Cât altruism din partea lui! Mă tem că nu-l văd pe Greg făcând asta pentru tine, dar, mă rog, nu ești prietenul lui.

Am căzut pe gânduri o clipă.

— Cred că ăsta e unul dintre aspectele care ne fac pe amândoi atât de exuberanți, nu? Clipele furate, distanțarea de viața noastră de zi cu zi...

— Poate.

A tăcut. N-am scos o vorbă amândoi un minut. Mâna îi aluneca de-a lungul brațului meu, înfiorându-mi carnea.

— Știi, nu trebuia să asist la nașterea copiilor mei, a continuat. Mi-a fost foarte greu să mai asociez sexul cu Becky după aceea. În ochii mei, devenise mamă, iar gândul de a face sex cu ea mi se părea indecent.

— Cum poți spune asta? Erau și copiii tăi.

— Știu, dar sunt pur și simplu sincer, așa că-ți spun ce-am simțit. Mai mult, chestiile gen *Unde ai pus săpunul?* și *Te rog să pui capacul la pasta de dinți* distrug și ele misterul, nu? Îl știi pe poetul rus Maiakovsky?

Am dat din cap.

— A spus-o foarte frumos în unul dintre poemele lui: *Liubovnaia lodka razbilas o bît – Luntrea iubirii s-a zdrobit de stânca meschinăriilor zilnice.*

Era excitant să-l aud vorbind în rusă.

— Și luntrea ta? am întrebat, băgându-i mâna între picioare.

— Luntrea noastră, draga mea, abia a ridicat pânzele, a răspuns, trăgându-mă spre el și sărutându-mă. Nu mă mai satur de tine, a șoptit, înainte să mai facem dragoste o dată.

Eram în cafeneaua din parc și mă uitam la o femeie care mânca ochiuri cu șuncă prăjită și care-și acoperea rușinată gura cu mâna în timp ce mesteca, de parcă

mâncatul era o îndeletnicire ruşinoasă, care nu trebuia practicată în public. Lângă ea stătea un bărbat trecut de şaizeci de ani, cu părul rar, prins în coadă. A trebuit să strâng din dinţi ca să nu-i urlu în ureche că arăta ridicol, înainte să-i retez codiţa cu un cuţit de plastic. Eram cam nervoasă. Ivan a trebuit să anuleze următoarea noastră întâlnire pentru că Becky se întorsese acasă mai devreme, iar proasta mea dispoziţie atinsese apogeul în timpul unei dispute stupide cu Greg. Orice cuplu execută dansul perfect sincron al iritării şi frustrării îndelung repetate cu fiecare ceartă, mereu aceeaşi. Noi ne-am certat pe tema *eşti întotdeauna posac şi obosit şi nu vrei să vezi pe nimeni* şi *tu ai întotdeauna dreptate şi restul lumii greşeşte.* Consecinţa? Uram pe toată lumea. Pe Greg, pentru că nu mai avea haz, pe Ivan, pentru că anulase întâlnirea, şi pe Becky, pentru că s-a întors acasă pe neaşteptate şi mi-a distrus viaţa, împiedicându-mă să fac sex cu soţul ei.

Pe geam, îi vedeam pe Sammy şi pe Doamna cu Porumbeii înghesuiţi unul în altul pe o bancă. Oare ce-or fi discutând? Sammy a ridicat privirea, m-a văzut şi mi-a făcut semn să vin şi eu. Nu prea aveam chef, dar ceva mi-a atras atenţia. Mâna dreaptă a lui Sammy se mişca în sus şi-n jos. M-am uitat mai bine. Cânta la chitară. Din câte ştiam, n-a mai pus mâna pe chitară, darămite să cânte la ea, de la moartea mamei, iar imaginea lui cu instrumentul în braţe semnifica o schimbare de proporţii colosale, incredibil de emoţionantă. Când îmi sorbeam ultimele picături de cafea şi-mi puneam haina ca să fug la ei, mi-a sunat mobilul. Oare era Ivan care voia să-mi spună că ne putem întâlni totuşi? O scânteie de speranţă s-a aprins în mine, dar a licărit scurt şi s-a stins. Era Gina, agitată.

— Îi spun lui Jim că nu mă mai mărit cu el.

Privirea îmi era concentrată tot pe Sammy şi pe chitara lui.

— Da? am făcut absentă.

— Cum să trăiesc cu un singur bărbat până la moarte?

Mi-am îndreptat atenţia asupra a ceea ce spunea.

— Gina, aşteaptă să ne vedem! Trebuie să te gândeşti bine. Poate fi vorba de frică.

— Cum adică?

— Te temi de angajamente şi nu-ţi dai voie să fii fericită. Hai să discutăm despre asta azi, la şedinţă.

— Jim merită pe cineva mai bun decât mine, a spus.

În cele din urmă, mi-a promis să nu facă nimic până nu ne întâlnim. Când am ieşit din cafenea, mi-a sunat iar mobilul. Era CP.

— Ai văzut-o pe Jessie? a întrebat. Mi-am dat seama brusc că n-am mai văzut-o de câteva zile. Mi-am zis să văd dacă nu e la tine.

— E bine, dar ar fi o idee s-o suni şi să vorbeşti cu ea.

— O s-o sun, dar am fost foarte ocupată, dragă, ştii cum e. Vii cu mine la petrecerea Frac şi Diademe a lui Elton? Am un bilet în plus. Jeremy nu poate să vină. Foarte ciudat, nu suport să stau fără el.

„Dar poţi sta foarte bine fără fata ta", am gândit, dar nu i-am spus-o.

— Ce-ţi place atât de mult la el? am întrebat.

— E maestru în cunnilingus. Vino cu Greg într-o zi la cină, ca să-l cunoaşteţi! Tre' să fug.

A închis.

M-am înfiorat uşor la imaginea pe care mi-o ştampilase în creier, mi-am închis mobilul şi m-am dus la Sammy.

Era tot pe bancă, alături de Doamna cu Porumbeii şi cânta la chitară *It Had To Be You*. Femeia se

legăna și cânta și ea, dulce și melodios, cu un porumbel cocoțat pe umăr.

Căci mă-nfiori de-nnebunesc
Greșești sau nu, tot te iubesc.

Avea o voce de femeie tânără, și m-am imaginat cum arăta pe vremuri. Adolescentă, copil, pruncul cuiva. Toți am fost odată copilașul cuiva, împins pe lume din pântecele mamei. Acum ciudată, singuratică și în lumea ei, devenise „nebuna" care bântuia străzile din Queen's Park și vorbea cu porumbeii. Ce farse i-o fi jucat viața de ajunsese așa? Când m-am apropiat, a ușuit porumbeii care se înghesuiau pe bancă lângă ea, ca să-mi facă loc.

— Chloe, ea e Madge. Madge, Chloe.

Sammy a făcut prezentările. O tot vedeam venind și plecând de vreo zece ani, dar nu m-am obosit niciodată să-i aflu numele. Îmi era rușine.

— Da, da, a spus. Chloe și cu mine suntem prietene vechi, nu-i așa, draga mea? Dar ești întotdeauna foarte, foarte, foarte ocupată, așa că nu avem timp să stăm de vorbă pe îndelete.

Pentru prima oară, m-am uitat mai atent la ea. Pe chipul ei brăzdat de necazuri și de riduri, străluceau doi ochi migdalați, de un verde incredibil de limpede. Erau plini de tristețe și de melancolie. Trebuie să fi avut peste șaizeci și cinci de ani, și ceva anume din ținuta ei sugera că a dus pe vremuri o viață fericită. La picioarele ei zăceau nenumăratele sacoșe de care nu se despărțea niciodată. Unele păreau pline de cârpe, ca acelea care atârnau de balustrada din fața apartamentului ei. În celelalte erau coji de pâine pentru porumbei.

— Madge a fost designer textilist, a spus Sammy.

Madge a dat din cap. Părul îi flutura nebun.

— Am copii, a zis, un băieţel drăgălaş şi o fetiţă, exact ca voi doi.

— Te-ai reapucat de cântat, i-am spus lui Sammy, întinzând mâna şi atingând lemnul lustruit al chitarei.

— Da, era şi timpul. Madge spune că toţi avem datoria să ne împlinim menirea pe pământ.

Madge l-a bătut pe Sammy pe umăr. El s-a uitat la degetele lui, mirat parcă să le vadă mişcându-se în sus şi-n jos pe grif cu atâta uşurinţă, după atâta timp.

— Parcă m-am reîntâlnit cu un vechi prieten, după o lungă despărţire.

Avea lacrimi în ochi.

— Sammy o să mă ajute să-mi găsesc copilaşii, a spus Madge.

M-am uitat la el uşor alarmată. Instinctul îmi spunea să fug de oamenii care aveau nevoie de ajutorul meu dacă nu-mi plăteau serviciile, caz în care puteam deţine controlul şi gestiona relaţia în termeni profesionali bine definiţi. Sammy însă era întotdeauna deschis cu cerşetorii şi cu vagabonzii.

Nu putea trece pe lângă un cerşetor fără să-i dea bani de un ceai, să-l însoţească undeva unde să-l bea, să-i ofere un mic dejun englezesc ca la carte, băşca să-i propună să se revadă a doua zi.

— Madge nu şi-a văzut copiii de treizeci şi cinci de ani, mi-a explicat.

Madge s-a lăsat pe spătarul băncii. A închis ochii, ca să vadă mai clar trecutul, şi a început să-şi spună povestea.

Ne-a povestit cum l-a cunoscut pe Reg, soţul ei, când avea douăzeci de ani, şi cum s-au căsătorit în 1958, după ce el i-a făcut curte doi ani. Ea era designer textilist şi lucra la o fabrică, iar el, maistrul ei. Era

mai educată decât el, absolvise gimnaziul clasic și intrase la Colegiul de Arte, ca să studieze designul.

— Era atât de frumos, că toate fetele-l voiau. Dar el m-a ales pe mine, a spus mândră.

A renunțat la slujbă când a rămas însărcinată cu primul copil, o fetiță care s-a născut în 1962, urmată de un băiat născut în 1964. Exact anii în care ne născuserăm eu și Sammy. O familie paralelă, în același oraș, trăind vieți paralele.

— Am fost fericiți la început, a explicat. Reg era mulțumit cu rolul lui de cap de familie și de tată.

Locuiau într-o căsuță cu terasă în Kilburn, iar ea era fericită să gătească, să deretice și să-i crească pe cei mici. La început. Când copiii au început școala – Rosie avea șapte ani, iar Jimmy, cinci – Madge nu și-a mai găsit locul.

— Dacă Reg m-ar fi lăsat să mă întorc la muncă, totul putea fi altfel, a spus.

Dar Reg era un proletar care considera că o soție care muncește e o rușine, o modalitate de a anunța lumea că el nu era un bărbat vrednic, că nu-și putea întreține familia. Madge avea prea mult timp liber și tot atâta energie.

— Eram singură. Reg venea acasă de la muncă și adormea pe canapea, în fața televizorului. Stăteam singură toată ziua și tot singură seara, după ce copiii se duceau la culcare. Simțeam nevoia să vorbesc cu cineva.

Armstrong („Armie"), amantul ei, era acel cineva. Nu numai că el o asculta, dar îi și vorbea. Se cunoscuseră când Madge alunecase și căzuse pe pavajul înghețat din Kentish Town, în iarna anului 1969. A ajutat-o să se ridice, i-a oblojit genunchii zdreliți și a invitat-o la un ceai, ca să-i mai treacă sperietura. Era cu cinci ani mai tânăr decât ea și era profesor

calificat, deși nu-și găsise de lucru decât pe autobuze. Armie abia venise din Jamaica și era dezamăgit de țara care nu era așa cum sperase el. S-au îndrăgostit unul de altul, iar zilele lui Madge au devenit iar pline, de data asta cu întâlniri secrete și sărutări furate. După o vreme, Madge i-a spus lui Reg că-l părăsește pentru un alt bărbat și că ia și copiii cu ea. Când Reg a aflat că Armie era negru, i-a spus că nici nu se gândește să-și lase copiii să trăiască alături de o cioară.

— Nu știu ce s-a mai întâmplat după aceea, a spus Madge cu tristețe, asta-i tot ce-mi amintesc. Cred că am fost bolnavă o vreme și am stat în spital.

A scuturat din cap, parcă încercând să trezească la viață o amintire despre care știa sigur că e în mintea ei, dar la care nu putea ajunge.

S-a ridicat brusc.

— Trebuie să mă duc acasă. Jimmy și Rosie vin la un ceai.

Luciditatea temporară care i-a îngăduit să-și spună povestea părea să se fi evaporat, iar Madge arăta din nou dezorientată. S-a luptat cu sacoșele, după care a fugit, dojenind porumbeii că a întârziat din cauza lor.

— Biata de ea, a spus Sammy. Trebuie să încerc să aflu ce s-a ales de copiii ei.

— Are cam aceeași vârstă pe care ar fi avut-o și mama acum, am zis.

Se lăsa întunericul peste parc. Un dalmațian și un chihuahua alergau veseli unul lângă altul, oprindu-se din când în când să facă tumbe prin iarbă. Stăpânii lor îi urmau tăcuți, un cuplu improvizat, obligat să-și țină companie datorită prieteniei dintre câinii lor. În altă parte, un bărbat cu un turban roșu pe cap înconjura fără oprire terenul de joacă, cum făcea în fiecare zi, cufundat în studiul unei cărți sfinte.

— Aş fi zis că a terminat cartea până acum, am şoptit, înghiontindu-l pe Sammy.

Am chicotit ca doi copii, apoi am tăcut. Şi-a trecut cu drag degetele peste corzile chitarei. Era din nou acasă.

— Mă gândesc să mă mut înapoi aici, a spus. Pot sta la voi până-mi găsesc ceva?

L-am îmbrăţişat.

— Cu mare drag. Stai la noi cât vrei.

Povestea lui Madge m-a făcut să freamăt de nelinişte şi am simţit brusc nevoia să-i văd pe Leo şi pe Kitty. Când am ajuns, casa era tăcută şi goală. Am simţit o dorinţă neaşteptată să-i aud vocea lui Greg.

— Domnul doctor e cu un pacient, a spus Marjorie, secretara de la cabinet, când am sunat.

N-o interesa deloc faptul că Greg era soţul meu şi uneori nici nu-mi dădea voie să-l văd când treceam pe la cabinet. Îşi ţuguia buzele rujate impecabil, îşi trăgea puloverul peste pieptul ţanţoş şi-mi spunea:

— Domnul doctor e ocupat. Va trebui să luaţi loc şi să vă aşteptaţi rândul.

Am încercat tot. Am copleşit-o cu amabilităţi, i-am făcut cadouri extravagante de Crăciun, i-am dus prăjituri de casă, am intimidat-o, am invocat urgenţe, am fost agresivă. Nimic n-a mers. Putea fi foarte bine mama uneia dintre colegele de clasă ale lui Kitty.

— Marjorie, sunt Chloe. Mi-l dai pe Greg, te rog?

O fi convins-o ceva din tonul meu, pentru că, în premieră, n-a comentat, şi am auzit imediat vocea lui Greg.

— *It Had To Be You*, autorul şi data? am întrebat.

— Gus Kahn şi Isham Jones, 1924.

— Eşti de-a dreptul fabulos.

— Ştiu. Nu mai pot vorbi, draga mea, am pacienţi toată după-amiaza.

Casa părea plină de umbre. Așa ar fi fost dacă am fi divorțat, o casă goală în zilele în care copiii s-ar fi dus la tatăl lor. Singurătatea dureroasă a nopților de miercuri și a weekendurilor fără copii, și mai dureroasă pentru un tată divorțat care stă singur aproape toată săptămâna. Oricare din noi putea face pasul ăsta în orice moment. E nevoie de doi pentru o relație și doar de unul singur pentru a o distruge. Oricât ar dori unul din cei doi să continue, dacă celălalt vrea să plece, gata, s-a sfârșit.

Cerul era cenușiu și o burniță măruntă încețoșa aerul. Janet s-a strecurat pe ușița ei, parcă bucurându-se că poate trece cu atâta ușurință. Volodea primise cantități uriașe de ruladă cu mac de la mama lui, care venise de curând din Rusia, și, după ce ea a plecat, mi-a dat și mie. Lui nu-i plăcea rulada, eu o adoram. Îmi amintea de bunica Bella, care făcea și ea ruladă cu mac. Își scotea batista și-mi ștergea gura lipicioasă, înnegrită de la umplutura dulce de mac. Nu mai aveam pacienți până la ora 6 după-amiaza, așa că mi-am tăiat o felie groasă de ruladă și m-am așezat să-i văd pe Richard și pe Judy, savurând pe furiș o mică porție de televiziune de zi. I-am urmărit interacționând. Păreau să aibă o căsnicie atât de fericită... Care era secretul lor? Voiam să le scriu și să-i întreb:

Dragă Richard și Judy,

Locuiți și munciți împreună și, deși vă mai ciondăniți uneori, păreți întotdeauna fericiți și tandri unul cu altul. Cum reușiți?

Toate cele bune,
Chloe Jivago, 43 de ani
P.S. Cât de des faceți sex?

Soneria a străpuns liniştea după-amiezii mele de singurătate. La uşă era Ruthie. Părea cocârjată şi avea cearcăne negre.

— E deschis? a întrebat.

— *Kvechatorium*-ul?

A dat din cap.

— Întotdeauna, am spus.

— Îmi urăsc viaţa, a zis.

Am tras-o înăuntru, i-am făcut un ceai şi i-am tăiat câteva felii de ruladă cu mac. Slăbise mult şi, deşi pare un oximoron, arăta groaznic.

— La care aspect te referi?

— Nu mai suport să mă trezesc în fiecare dimineaţă cu sentimentul că nu voi putea face faţă zilei. Zac în pat şi mă gândesc la toate întâlnirile pe care le am, la oamenii cu care trebuie să mă văd, iar ideea că trebuie să mă scol, să fac baie, să-mi spăl părul, să iau micul dejun, să ies din casă şi să conduc până la slujbă mi se pare o corvoadă uriaşă. Apoi, la serviciu, labagiul ăla de David Gibson îmi spune „Suntem toţi pe aceeaşi baricadă" şi că trebuie „să particip mai mult". Îmi iau tot mai des zile libere şi mă simt stresată, nefericită şi deprimată.

— Richard ştie ce simţi?

— Nu, nu observă niciodată nimic, dacă nu e vreo antichitate, aşa cum desigur voi ajunge şi eu, dacă o mai ţin aşa. Oricum, nu mai contează, mă dau afară.

— Cum să te dea afară? Doar eşti redactor-şef!

— Vor schimba formatul revistei şi spun că e o altă meserie. Aş putea lupta, dar cred că e o adevărată binecuvântare, un semn că e momentul să fac o schimbare în viaţă.

— Trebuie să renunţi la cocaină. Asta te va ajuta să redevii stăpână pe viaţa ta.

— Am spus eu cumva „Chloe, dădăceşte-mă!" sau „Chloe, spune-mi-o pe şleau!"? Nu, am venit aici să caut alinare, să te aud spunând „gata, gata" şi „biata de tine" când e cazul.

— Scuze, draga mea.

Ruthie îşi păstra simţul umorului şi în cele mai negre momente.

— Dă-l naibii de ceai, hai să bem nişte vin! am spus şi m-am dus la frigider, unde am găsit o sticlă de şampanie pitită după nişte legume veştede. Şi mai bine, am zis, ridicând sticla, acum putem fi două beţivance disperate, dar fiţoase, care se pilesc ziua în amiaza mare. Oare cât ne-ar trebui să ajungem de aici pe o bancă în parc sau urlând la porumbei? am întrebat cu gândul la Madge.

— Biata de ea, a spus Ruthie când i-am povestit despre Madge. Mă simt groaznic că nu mi-am făcut niciodată timp să stau de vorbă cu ea. Ce crezi că a păţit?

— Trebuie să-i fie cumplit să nu-şi amintească nimic.

Am tăcut amândouă câteva clipe. Fiecare încerca să-şi imagineze ce anume a împins-o pe Madge în prăpastie, la marginea societăţii.

— Am putea vorbi iar despre mine? a întrebat Ruthie.

Am dat din cap şi am închinat paharul spre ea.

— Nu-mi vine să cred cât am muncit anii ăştia să devin redactor şi cât de puţin important mi se pare acum, a spus Ruthie. Cui îi pasă dacă suntem cei mai tari dacă publicăm povestea unei femei care le învaţă pe celelalte cum să se mărite cu un milionar sau cu cea a unei starlete de telenovelă care luptă cu alcoolismul? Şi-a mai turnat un pahar de şampanie, savurând ironia. Vreau să spun, în marea schemă a lucrurilor,

totul ține de hârtia nouă de mâine. Mă rog, nici din asta nu se mai folosește, ci din aia albă, reciclată, nu?

M-a măsurat din cap până-n picioare cu admirație.

— Arăți grozav, Chloe. Poate ar fi cazul să am și eu o aventură. Dacă tot dă dependență, măcar îmi face mai bine la ten decât cocaina.

— Pe bune, trebuie să te lași.

— O să mă las, promit. Mâine. Am doar nevoie de un pic de ajutor ca să mă obișnuiesc cu ideea de exces.

I-a piuit telefonul.

— Ups, vulturul a aterizat. Mă duc să mă întâlnesc cu Carlos. Ne mai vedem.

Era adevărat. Obsesia mea tot mai intensă pentru Ivan nu era prea departe de dependența de cocaină a lui Ruthie. Aventura mea îmi perturba echilibrul interior, transformându-mă într-o maniaco-depresivă. Crezi că poți face față, dar dependența îți scapă curând de sub control și începi să pui nevoia de a-ți satisface dorința mai presus de alte lucruri mai importante din viața ta. Eram irascibilă și retrasă când nu eram cu Ivan și surescitată și emoționată când eram cu el.

Mor de dorul tău. Voi găsi un loc unde să ne întâlnim.

Doza salvatoare a venit pe telefonul mobil.

Nivelul afișat de sărutometrul meu e periculos de scăzut, te rog, grăbește-te, i-am răspuns.

Înseninată instantaneu, m-am îndreptat în pași de dans spre subsol, unde mă aștepta Gina.

A început să vorbească înainte să apuc măcar să mă așez. Febrilitatea ei o reflecta pe a mea. Am aflat repede care era cauza.

— M-am culcat cu altul, a anunţat. Am hotărât să scap de obsesia asta înainte să mă mărit cu Jim.

— Deci te măriţi cu Jim?

— Da. Scuze pentru telefonul panicat de mai devreme. Nu mai am remuşcări acum. Mi-am dat seama că trebuia să fac asta, după care voi fi pregătită să mă aşez la casa mea.

— Şi cum te-ai simţit?

Am văzut pe chipul ei expresia senzuală a amintirii experienţei carnale.

— Minunat. Nici măcar nu mă simt vinovată. Nu prea, vreau să zic. În definitiv, încă nu m-am măritat cu Jim.

— Vrei s-o mai faci? am întrebat într-o doară.

— Nu... Da... Poate încă o dată. Părea tulburată. Naiba să mă ia, da! Mi-am zis că a fost singura dată, dar vreau s-o mai fac. Sunt o ticăloasă, nu? Mă consideri o ticăloasă, ştiu asta.

Am scuturat din cap.

— Nu contează ce cred eu, Gina, contează doar ce crezi tu, am spus. Toţi suntem şi buni, şi răi, şi sinceri, şi prefăcuţi, şi generoşi, şi meschini. Suntem suma tuturor acestor trăsături, dar contează cu adevărat modul în care le gestionăm.

Ştiam foarte bine că mai mult mie îmi vorbeam.

Gina s-a ridicat în scaun, luminată.

— Mai sunt două luni până la nuntă, aşa că nu se pune dacă mă mai văd cu celălalt.

Aşa îşi justifica ea *ticăloşia*, dar nu era decât încă o toxicomană care-şi drămuia următoarea doză, cu promisiunea că avea să fie ultima. Eram toate la fel.

— L-am cunoscut acum un car de ani. A existat întotdeauna atracţie între noi, sentimentul că am lăsat o treabă neterminată. Mi-am zis că ar fi cazul s-o termin, la treabă mă refer.

— Ce te atrage la el?

— Noutatea, firea lui neîngrădită.

Am dat din cap. Știam exact ce voia să spună.

— O să fie bine. Îmi satisfac pofta, apoi mă mărit, fac copii și trăiesc fericită până la adânci bătrâneți. Vii la nuntă?

Nu prea se cuvenea, dar Gina îmi era pacientă de atâta timp și voiam să fie fericită, așa că am hotărât să-mi încalc regula nescrisă. Am acceptat să iau parte la cununie, dar nu și la nuntă.

„E numai vina ta, am gândit cu răutate în timp ce-i priveam fața frumușică. Dacă nu sădeai în mine sămânța trădării, n-aș mai fi stat acum în fața ta, o femeie cu amant și cu o viață secretă."

„Ți-a pus cumva arma la tâmplă?" a întrebat o voce lăuntrică.

Capitolul 13

Checul răzbunării
Rețeta lui Kitty

Pentru chec:
215 g ciocolată (simplă)
225 g unt
225 zahăr tos
șapte ouă
200 g migdale măcinate

Se topește ciocolata la foc mic și se freacă untul cu zahărul. Se încorporează în untul frecat cu zahăr șapte gălbenușuri și migdalele măcinate. Se adaugă ciocolata topită. Se bat albușurile spumă, apoi se încorporează în mixtura de ciocolată. Se toarnă compoziția într-o tavă unsă cu unt și se coace aproximativ 45 de minute pe grătarul din mijloc al cuptorului, la 180 de grade.

Pentru glazura de ciocolată:
175 g ciocolată de menaj
o jumătate linguriță esență de vanilie
o ceașcă smântână grasă

Se topește ciocolata la bain-marie, la foc mijlociu. După ce s-a topit și s-a omogenizat, se adaugă esența de vanilie și smântâna. Se bate compoziția până se omogenizează și devine pufoasă. Se toarnă glazura peste checul răcit și se lasă să curgă peste margini. Se linge castronul. Mmm...

Am găsit-o pe Kitty pe scări, plângând. Era în uniforma de școală, un păianjen mic cu membrele lungi și subțiri răschirate a disperare. Se așezase într-o poziție din care să-și poată vedea fața în oglinda de pe perete. O prințesă tristă, jelindu-și viața nedreaptă.

— Ce e, puiule? am întrebat.

— Molly și Anna se poartă urât cu mine. Le urăsc. Sunt niște jigodii.

— Nu spune asta! Ce s-a întâmplat?

— Știi că ne-am dus la Brent Cross după ore, da?

Am dat din cap. Asta făceau fetele. Se plimbau prin malluri, adulte în miniatură, beau cafea și se zgâiau la vitrine. Pe vremea mea, se mergea pe High Street care, trebuia s-o spun, avea mai mult suflet decât un mall. (Oricum, ce înseamnă „pe vremea mea"? Adică „vremea" ta ține până într-un anumit moment, după care se termină și începe „vremea" altcuiva? Și când e clipa magică? La douăzeci de ani? La treizeci? Mai era „vremea mea"? Doar n-am murit. Vremea ta ține până-ți dai ultima suflare?)

— Mamă, ascultă-mă! a spus Kitty scuturându-mă de braț, ca să-mi recâștige atenția. Așa, mergeam în fața fetelor și, când am întors capul, dispăruseră. Au fugit de mine și nu le-am mai găsit. Am alergat și le-am căutat peste tot și m-am împiedicat și m-am agățat de o fată care trecea pe lângă mine ca să nu cad. Era supertare tipa. Purta inele uriașe în urechi și tenișii cu pantaloni zdrențuiți. S-a așezat în fața mea, și-a pus mâinile-n șolduri și a zis: „Băi, nu pune mâna pe mine!" Apoi, m-a văzut prietena ei, care s-a uitat urât la mine și i-a zis: „Băi, fata asta te deoache". M-am gândit să fug de ele înainte să mă ia la bătaie.

Povestind, Kitty uitase de supărare. Interpreta fiecare scenă, imitând, eram convinsă, la perfecție tot ce auzise. Tot ce se petrecea pe lumea asta avea substanță pentru ea.

— Și-apoi ce s-a întâmplat? Le-ai găsit pe fete? am încurajat-o.

— Da, mă rog, le-am găsit până la urmă, dar eram tare șucărită.

Am îmbrățișat-o, amintindu-mi cât de crude erau fetele una cu alta. Și femeile puteau fi rele, mi-am zis, gândindu-mă cum se purtau mamele aceloraşi fete cu Ruthie şi cu mine.

— Toată lumea se poartă oribil cu mine şi n-am prieteni.

Kitty a oftat, îngropându-şi capul în gâtul meu. Voiam să le plesnesc pe Molly şi pe Anna.

— Dar Sephy, draga mea?

— Sephy nu se pune, mi-e ca o soră.

— Tocmai asta e, scumpa mea, dacă ai o prietenă adevărată, un suflet-pereche, ceilalţi nu mai contează. Oricum, fetele nu-ţi sunt prietene dacă se poartă urât cu tine.

— Dar vreau ca şi Anna şi Molly să fie prietenele mele.

Pentru ca fetele să poată merge la cumpărături singure, una dintre condiţii era să stea în grup. Le reaminteam mereu asta. Am sunat-o pe mama lui Molly.

— Sunt Chloe, mama lui Kitty.

— A, bună! mi-a răspuns de parcă nu reuşea să-şi amintească cine eram sau dacă ne cunoşteam sau nu.

I-am explicat situaţia. A râs scurt, iritată.

— Aşa sunt fetele. Nu înţeleg ce-ai vrea să fac.

Leoaica din mine s-a trezit şi a mârâit.

— Din câte ştiu eu, asta se cheamă răutate, aşa că ar trebui să vorbeşti cu Molly, înainte ca situaţia să se agraveze.

— Cum zici tu, a spus şi a închis.

Dacă ar fi fost în faţa mea, i-aş fi smuls capul cu dinţii mei de leoaică.

— Scorpia! am bombănit.

— Exact, a spus Kitty auzindu-mă. Începe războiul.

Hărţuiala asta chinuise două generaţii. Am discutat cu Kitty despre arta războiului psihologic. Am aflat

că era ziua lui Molly a doua zi și că fetele aduceau întotdeauna un tort la școală cu această ocazie. Mama lui Molly nu cumpăra decât de la Marks and Spencer. Când nu era prea ocupată să meargă la sală, singura chestie care-i reușea era să facă din țânțar armăsar. Jessie, care era cu doi ani mai mare, a ajuns acasă, așa că toate trei ne-am apucat să facem un splendid tort de ciocolată, pe care să-l ducă Kitty la școală. Kitty își repeta replicile: „Ups, nu știam că e ziua lui Molly. Ne-am gândit să ne tratăm colegii cu ceva bun". Ideea era aceea că torturile cumpărate pierdeau întotdeauna în fața celor pregătite în casă. Am brodat modele elaborate de glazură și am scris pe tort *Doar pentru că e marți*, încântate de găselnița noastră.

— Gata, asta ar trebui să le dea peste nas, am spus în timp ce trasam cu înfloriturile ultima literă.

Leo era cât pe ce să ne strice planurile când s-a furișat în bucătărie în vârful picioarelor, ca un hoț, gata-gata să înfigă ditamai cuțitul în tort, ca să-și taie o felie zdravănă. M-am repezit la el din celălalt capăt al bucătăriei și l-am deconectat de la iPod, ca să-l opresc la timp.

— Nu e nevoie să urli, a spus, vreau doar să gust.

— E pentru Kitty. Îl duce la școală.

— Ca de obicei, totul pentru Kitty, a oftat.

A trebuit să-i fac un sendviș în formă de om de turtă dulce, ca să-i dovedesc că-l iubesc la fel de mult.

— Un sendviș mic, am spus. Ieșim la restaurant diseară, ai uitat?

Ne-am obișnuit să mâncăm miercurea în oraș, ca să scăpăm de mutrele acre ale lui Bea la masă. Din cine știe ce motiv, era întotdeauna ciufută la mijlocul săptămânii. De când sosise Zuzi, și Bea se mai înveselise, nu mai era necesar să ieșim, dar am continuat, iar Zuzi și Bea ajunseseră să profite de ocazie ca să ia cina la lumina lumânărilor *a deux*. Problema

era că fuseserăm la toate restaurantele din cartier. Greg nu era un client comod, așa că tăiase cu cruci mari și roșii majoritatea restaurantelor de pe lista *O masă la doi pași de casă*, ghidul restaurantelor din cartierul nostru – așa cum se însemnau în secolul șaisprezece, bănuiam eu, casele bolnavilor de ciumă, ca să se știe că înăuntru pândește moartea. Din când în când, câte un restaurant își recâștiga reputația dacă i se schimba patronul, dar de cele mai multe ori acesta prelua obiceiurile predecesorului său, așa că Greg mai adăuga o cruce roșie peste prima.

Ne-am așezat la masă la Jiminy Cricket, o pizzerie nouă pe Willesden Lane, recomandată de Ruthie și Richard. Meniul era enervant de vesel și împopoțonat. „Încercați Cricket, pizza noastră care vă lasă gura apă, înecată în cașcaval topit, cu cârnăciori picanți și arome suculente."

— Eu nu vreau nimic, a spus Kitty. Mă tot gândesc la greierașii care stau pe blat și se coc de vii în cuptor.

Greg mima nervos forma unui cuțit cu care să-și întindă untul pe chiflă, semnalând absența acestuia de pe masă. Eu am ales o salată de verdețuri „legume crocante, aromate, așternute cu dragoste pe frunze proaspete de salată". Trebuiau să adauge „cu o bijuterie mică și sclipitoare în formă de gândac în centru", pentru că asta am găsit în salată.

— Ospătar, fii drăguț, îl poți chema pe bucătarul-șef? a spus Greg cu politețea de gheață la care recurge când se pregătește să facă o scenă.

M-am uitat la copii, ridicând o sprânceană, mă rog, pe amândouă. N-am reușit niciodată să ridic doar una, parcă spunând: „Începe circul." Bucătarul-șef a venit la masa noastră, un tânăr cu lațe încâlcite și nu tocmai curate, care-i ieșeau de sub bonetă. Pantalonii

lui cadrilați erau strâmți și cam soioși, iar degetele îi erau învelite în plasturi.

— Îmi poți explica, te rog, cum ai făcut salata? a întrebat Greg.

Bucătarul părea derutat.

— Poftim?

— Știi tu, explică-mi cum ai preparat salata!

— Păi, am tăiat legumele, a început fără grabă.

Copiii se foiau pe scaune, rușinați de moarte. Greg a ridicat mâna, avertizându-i să nu scoată o vorbă. Jessie, care încă stătea la noi, nu-l mai văzuse pe Greg în acțiune. Părea șocată.

— Așa, l-a aprobat din cap Greg pe bucătar.

— Am spălat frunzele de salată...

— Pardon? a făcut Greg ridicând capul și ciulind urechile ca un copoi care a adulmecat urma vulpii.

— Salata, a repetat bucătarul-șef calm, scuturând din cap.

— Da, dar ce ai spus înainte de cuvântul „salată"?

Bucătarul s-a scărpinat în cap, sugerând că gândește.

— Păi... am spălat, am spălat salata.

— Exact, a spus Greg, ridicând atotștiutor un deget, cuvintele-cheie, „am spălat".

Câinele ascultător devenise un stăpân furios, gata-gata să-l bage pe bucătar cu nasul în mizeria pe care o făcuse și să-i ardă una cu ziarul după ceafă.

— Spălatul e crucial, nu crezi? a continuat Greg, accentuând tăios cuvântul „spălatul". Atunci, te întreb eu, ce caută un gândac în salata soției mele?

Degetul lui mai înainte autoritar era acum îndreptat acuzator spre insecta ofensatoare, care se lăfăia pe patul *aromat*, fără să aibă nici cea mai mică idee că prezența ei discretă cauza atâtea probleme. Bucătarul a luat salata și s-a îndreptat cu pași apăsați spre bucătărie, bombănind într-o limbă pe care numai el

o înţelegea şi trecându-şi degetul peste beregată cu un gest de violenţă care nu avea nevoie de traducere.

Am insistat să plecăm după „victoria" lui Greg. În tinereţe, când fusesem chelneriţă, am învăţat că un bucătar umilit se răzbună de obicei scuipând în mâncare sau mai rău.

— De ce nu i-ai spus bucătarului doar că e un gândac în salată, în loc să faci tot circul ăla, nu înţeleg, m-am plâns, împingându-i pe toţi pe uşă afară.

— Trebuie să înveţe, a răspuns maniacul căruia, pe vremuri, îi jurasem ca proasta credinţă.

Ne-am întors flămânzi acasă şi am găsit frigiderul gol şi pe Bea şi Zuzi tolănite comod pe canapeaua din bucătărie, lingându-se pe buze şi bătându-se pe burţile pline.

— Gata! am urlat la Greg. Nu mai ies în viaţa mea cu tine la restaurant. De azi înainte, vom lua masa acasă!

Bea s-a speriat.

— Dar nu şi miercurea, nu? E seara lui Bea şi a lui Zuzi, nu?

Mai bine că nu i-am răspuns şi l-am urmat pe Greg la etaj. A scos ghidul restaurantelor şi a tăiat cu o cruce roşie groasă pizzeria Jiminy Cricket, înainte să se aşeze la masă ca să scrie redacţiei revistei *O masă la doi paşi de casă.* N-aveam nici o îndoială că voia să insiste ca pizzeria Jiminy Cricket să fie scoasă de pe listă. În jurul meu, au început să se formeze stalactite şi stalagmite din gheaţa furiei care mă cuprinsese la vederea râvnei cu care zgâria nervos hârtia cu stiloul pe care mai bine nu i l-aş fi făcut cadou. Devenisem o fecioară de gheaţă. Abia peste câteva zile aş fi început să mă topesc.

— Băi tată, mama te deoache, i-a spus Kitty peste umăr, sărind în pat.

Capitolul 14

Rețeta de dineu a lui CP

Se cumpără alune și măsline.
Se toarnă în boluri.
Se răcește vinul.
Li se spune invitaților să pregătească și să aducă mâncare.

Perioada petrecută departe de casă a convins-o pe Becky că ea și Ivan trebuie să lupte pentru relația lor și să-i mai acorde o șansă. Aveam sentimente contradictorii în legătură cu asta. Mă simțeam în siguranță, fiindcă puteam ține sub control relația mea cu el, dar, în același timp, mă rodea o gelozie oarbă. Întoarcerea ei în căminul conjugal era o problemă pentru noi. Trebuia să găsim alte locuri în care să ne întâlnim și să furăm câteva ore împreună în camere de hotel. Majoritatea hotelurilor aveau reguli stricte privitoare la ora de cazare, ore care nu se potriveau cu nevoile unor amanți căsătoriți.

— De ce nu există Hoteluri pentru Îndrăgostiți? l-am întrebat pe Ivan. Va trebui să ne mutăm în Japonia, se pare că acolo sunt o mulțime.

După câteva dezastre, așternuturi pătate cu ceară de lumânare, cearșafuri nu tocmai curate și bufnituri furioase în camerele vecine, Ivan a găsit un loc în Bayswater, loc numit sugestiv Rendez-vous, care a devenit cuibușorul nostru de nebunii. Era o casă drăguță, în stil georgian, cu pereții roz și fațadă dublă, proprietatea, cum altfel?, a unor gruzini din Tbilisi, așezată pe o străduță lăturalnică pe Bayswater Road, la doi pași de apartamentul lui Ivan.

Pentru întâlnirile noastre, veneam încărcată cu bunătăți cumpărate de la magazinele cu delicatese înșirate pe Queensway: humus, falafel, nuci, alune, măsline și pâine, chestii pe care le puteam mânca ușor cu mâna sau pe care le lingeam unul de pe corpul celuilalt. Uneori, petreceam vreo două ceasuri acolo pe la ora prânzului și din când în când furam câte o după-amiază întreagă. Mă stânjenea purtarea lui Mgelika, recepționerul. Îmi zâmbea cu subînțeles cu gura lui știrbă când ne cazam și-i scutura mâna lui Ivan cam prea viguros, parcă sugerându-i ce vulpoi viril era dacă și-o trăgea cu nevasta altuia. A trecut odată prin fața camerei noastre tocmai când ne pregăteam să plecăm și s-a uitat fără jenă la cearșafurile boțite care se vedeau prin ușa întredeschisă. L-am văzut zâmbind hulpav și privindu-mă admirativ, zăbovind cam mult cu ochii pe sânii mei. Mă simțeam ca o curvă care închiria camere cu ora. Ivan mi-a spus să nu fiu prostuță. Ce conta ce credea un străin, atâta vreme cât puteam fi împreună?

— Nu uita Regula Numărul Patru, a spus Ruthie când i-am povestit de noul nostru cuibușor de nebunii.

M-am uitat la ea nedumerită.

— *Nu plăti niciodată cu cardul!* Poți fi descoperită foarte ușor, și o grămadă de oameni sunt neglijenți în privința asta, m-a avertizat.

Dar reînnoita mea activitate sexuală a avut o consecință neașteptată și neplăcută, consecință aproape la fel de gravă ca și folosirea cu inconștiență a cardului. M-am îmbolnăvit de cistită. Nici un medicament nu m-a ajutat, așa că, disperată, m-am programat la asistenta de la cabinetul lui Greg. Riscant, știu, dar habar n-aveam unde altundeva să mă duc.

— Bună, Chloe! Ai venit să-l vezi pe Greg? m-a întrebat sprinten Marjorie, secretara, când am dat să mă furişez în cabinet.

Normal, tocmai azi hotărâse să-şi amintească faptul că eram soţia lui Greg. A pus mâna pe telefon.

— Nu, te rog, nu-l deranja, sunt sigură că e foarte ocupat, am spus. Am trecut doar ca s-o întreb ceva pe asistentă.

S-a oprit cu mâna pe telefon şi s-a uitat la mine cu o privire care sugera că-mi poate radiografia cu ochii tractul urinar, după care a redevenit secretară.

— Dacă vrei să iei loc, asistenta te va primi imediat.

Când mi-am auzit numele, sunetul a fost atât de puternic, încât a fost cât pe ce să fac şşşşt în interfon. Am traversat tiptil coridorul, ştergând pereţii, ca nu cumva să mă vadă Greg.

— N-ai idee câte femei trecute de patruzeci de ani vin la noi cu cistită, a strigat asistenta, parcă hotărâtă să transmită mesajul prin pereţii subţiri, până în cabinetul lui Greg.

— E o epidemie. Toate sunt femei divorţate, care au redescoperit sexul sălbatic. „Boala lunii de miere", aşa i se spune. Ciudat că te-ai îmbolnăvit şi tu, doar eşti măritată cu Greg de un car de ani. S-a uitat la mine curioasă şi a adăugat: E clar că bătrânul doctor mai are viaţă-n el. Eşti norocoasă. Eu n-am mai făcut sex cu Henry de cel puţin un an.

Am râs crispată şi am fugit pe uşă, strângând în mână reţeta pentru antibiotice, îngrozită la gândul că i-ar putea spune ceva lui Greg.

Nimic nu e mai plăcut decât să zaci în pat după-amiaza în braţele bărbatului dorit. Era vineri, cerul era neobişnuit de senin pentru luna decembrie, iar soarele, respectându-şi programul de iarnă, îşi făcea

o ultimă și scurtă apariție înainte să se retragă. Ivan își plimba mâna pe spatele meu, iar eu îi amușinam gâtul, inhalându-i mirosul. Picioarele lui lungi erau împletite cu ale mele și-i simțeam căldura șoldului între coapsele mele, zonă care încă palpita de plăcere după prestația lui de maestru. Ne bucuram de ultimele clipe de plăcere înainte să ne ridicăm din pat, să ne îmbrăcăm și să ne întoarcem fără tragere de inimă fiecare la viața lui, când, din păcate, cuvântul cu I și-a ițit capul hâd în perfectă contradicție cu Regula Numărul Cinci din cartea lui Ruthie:

Nu te îndrăgosti niciodată de amant dacă nu ai de gând să-ți părăsești soțul pentru el.

— *Ia liubliu tebia*, a spus Ivan.

— *Blu blu bla bla*, ce înseamnă asta?

A râs.

— *Liubliu tebia*. Te iubesc.

— Și eu *blu blu bla bla*, am spus, înainte să-mi dau seama.

Nu era chiar ca și cum i-aș fi spus că-l iubesc, mi-am zis. Rostisem doar niște cuvinte fără sens, într-o limbă pe care n-o înțelegeam. Paradoxal, după ce i-am zis lui Ivan că-l iubesc, am simțit că-l trădez pe Greg mai mult decât dacă făceam sex cu el. Se vede treaba că nu era nici o problemă să le permit unui bărbat și penisului său să facă ce voiau cu mine, dar cuvintele Te iubesc m-ar fi trimis direct în purgatoriu. (Deși probabilitatea unui asemenea surghiun părea din ce în ce mai mult un deznodământ inevitabil.) Am pus capăt vorbelor de amor sărutându-l pe Ivan până a venit momentul să ne despărțim.

Oare mă îndrăgosteam? Gândul ăsta mă îngrozea. Înțelegeam perfect de ce asta era în contradicție cu regulile lui Ruthie și, dincolo de spaimă, mai era ceva, un sentiment copleșitor de bine, așa că m-am trezit

fredonând fericită în drum spre maşină. Nu puteam oare să uit o vreme de faptul că eram măritată şi să retrăiesc cele câteva ore petrecute cu amantul meu? *Amantul meu.* Mi-am plimbat cuvintele astea prin gură ca pe o bomboană delicioasă şi m-am simţit irezistibilă, o Mata Hari, o zeiţă seducătoare. Chloe Jivago, mai suplă şi mai frumoasă ca niciodată. Tra-la-la-la-la. Ultimul *la* mi-a rămas înţepenit în gât, în timp ce vorbele care bântuie fiecare evreu când e fericit sau se bucură de vreo plăcere, îmi răsunau în mine: „N-o să dureze".

Când m-am urcat în maşină, gândurile mi-au fost întrerupte de sunetul mobilului. *One more dance with you momma,* mi-a cântat. Leo îmi schimbase melodia cu una hip-hop. Din fericire, era mai melodioasă şi mai puţin violentă decât celelalte. (M-a cuprins o uşoară panică la gândul că lăsasem telefonul aiurea prea mult, dacă a avut timp să schimbe melodia.) M-am gândit că era Ivan, care voia să-mi spună iar pa. Ori mă suna el, ori eu, sau ne trimiteam reciproc mesaje după ce fuseserăm împreună, dornici să păstrăm legătura.

— Alo, am spus, cu o voce încălzită de intimitatea recentei noastre întâlniri.

— Tocmai am vorbit cu CP la telefon, am auzit vocea lui Greg şi am tresărit. Ne-a chemat la ea la cină, la ora 8, marţea viitoare, ca să-l cunoaştem pe noul ei iubit. Am încercat s-o dau cotită, dar m-am trezit că-i promit că ne ducem. Vin şi Ruthie cu Richard şi rusul ăla, Ivan, cu soţia. Se pare că trebuie să pregăteşti antreurile, iar Ruthie, felul principal.

— Şi budinca?

Eram atât de şocată, încât nu mai ştiam ce să spun.

— O să cumpere un tort sau altceva de la patiserie. Trebuie să-i spui că nu e posibil să invite oameni la cină și să le ceară să-și aducă mâncarea de-acasă.

— Chiar trebuie să mergem? am intrat în panică.

— Nu mai înțeleg nimic, a spus Greg. Tu ești aia care se plânge întotdeauna că nu ies nicăieri. E prietena ta. Mi-am zis că ai vrea să mergi.

— Bine, sigur că mergem.

După ce am închis, am stat în mașină, alarmată. Fraze gen *găinile se întorc acasă ca să cuibărească* și *toată lumea are parte de desertul pe care-l merită* îmi sunau în cap. Ultima părea perfectă în situația dată și am râs sec la ideea că desertul era singurul lucru pe care CP avea să-l pună pe masă.

Ce scenariu drăguț se prefigura! Soțul și amantul meu, la aceeași masă. Era de-a dreptul scandalos, dar, de vreme ce Greg a anunțat că venim, i-am trimis repede un mesaj lui Ivan, avertizându-l să refuze invitația. *Prea târziu*, mi-a răspuns, *Becky tocmai a vorbit cu ea la telefon și i-a spus că mergem cu plăcere.*

— Va trebui să înfrunți situația cu curaj, a spus Ruthie când am sunat-o, cuprinsă de panică.

— De ce oare mă tem atât de mult să stau la masă cu soțul și cu amantul? Vreau să spun că abia m-am ridicat din pat, unde am făcut cu amantul meu tot felul de chestii intime, iar asta mi se pare de acceptat.

— Cred că te temi pentru că, dacă soțul tău ar ști că Ivan ți-e amant și ar ști că și ceilalți știu, s-ar simți umilit, ca și cum ți-ai bate joc de el în public. Dacă însă ești discretă și-ți ții viața amoroasă departe de cea de zi cu zi, mă rog, nu e neapărat pardonabil, ci mai puțin impardonabil.

— Sunt pe teren minat, nu? Ciudat e faptul că mi-ar plăcea să se simpatizeze reciproc.

— Ai mare grijă, Chlo, s-ar putea să dezvălui multe fără să-ți dai seama. Limbajul trupului, priviri cu subînțeles... Lumea poate afla despre tine lucruri pe care tu încă nu le știi.

— Mersi pentru încurajări, am spus înțepată.

Nu știu ce demon a intrat în mine, dar am început să mă bucur la gândul întâlnirii. Potențialul pericol mă însuflețea. Brusc, am înțeles de ce oamenii își asumau riscuri, de ce parlamentarii se zbenguiau cu prostituate celebre, de ce vedetele se drogau în văzul străinilor. Toate astea alimentau nevoia periculoasă de experiențe extreme, transformau viața într-un palpitant joc de-a ruleta rusească, iar eu eram suficient de norocoasă să am un rus în carne și oase cu care să mă joc.

În ziua cu pricina, am căutat prin nenumăratele mele cărți de bucate o rețetă pentru antreuri. Blinele de hrișcă cu somon afumat, smântână și caviar.

M-am dus la magazinul Volga după ingrediente. Volodea stătea în poziția lui obișnuită, lăsat pe spătarul scaunului, cu picioarele pe masă și citea *Doctor Jivago*, cu o țigară neaprinsă între dinți. A ridicat ochii când a auzit ușa.

— La ce capitol ai ajuns? am întrebat.

— La partea în care Jivago și Lara sunt amanți, iar Tonia încă nu și-a dat seama.

— Asta n-am înțeles niciodată, am spus. Dacă Jivago o iubește pe Tonia atât de mult și de la o vârstă fragedă, cum de se îndrăgostește de Lara?

— E posibil să iubești doi oameni în același timp, a ridicat Volodea din umeri, privindu-mă cu subînțeles.

Și era posibil și să iei masa cu amândoi. I-am evitat privirea, începând să caut ceva prin poșetă.

— Mai ai ghicitori? a întrebat.

— Nu, azi am venit să cheltuiesc niște bani. Am nevoie de hrișcă și caviar.

Mi-a vândut o cutie cu icre de somon, globulețe oranj sclipitoare, care, m-a asigurat el, erau mai gustoase decât icrele negre de sturion și erau și mai ieftine.

— Amor rusesc, *Russkaia liubov*, ți se potrivește, a spus, scrutându-mi chipul. *Semîia*, asta-i important, Chloe, familia. M-a luat de umeri și m-a întors cu fața la el. Fii fericită, distrează-te, dar nu uita asta!

Se vede treaba că nimeni nu putea vorbi cu mine fără să mă avertizeze să am grijă sau să-mi dea sfaturi. Mi-a umplut o punguță de plastic cu bomboane de ciocolată învelite în staniol cu veverițe și mi-a băgat-o în palmă.

— Poftim, ia niște *Belociki*, sunt delicioase cu ceai sau cafea la sfârșitul mesei, ca să-i amintească prietenului tău de gustul de-acasă.

Aplecându-se în spatele meu, a băgat mâna într-un coșuleț de nuiele, a scos o bomboană de ciocolată diferită, a desfăcut-o și mi-a băgat-o în gură. Era delicioasă, o sferă de cremă de nuci învelită în ciocolată.

— Se cheamă *Grilîiaj*, e foarte apreciată în țara mea.

— Cum se spune la „delicios" în rusă?

— *Vkusno*.

— *Vkusno*, am repetat, memorând cuvântul pentru un moment intim, când i-l puteam oferi lui Ivan ca pe un dar, o vorbă de alint în limba lui maternă.

Am ajuns acasă, gata să-mi suflec mânecile și să mă apuc de blinele, dar am găsit-o pe CP pe canapeaua din bucătărie. Purta un corset cervical.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat.

— Mi-am scrântit gâtul în timp ce mi-o trăgeam cu Jeremy. Eram deasupra lui și, de teamă să nu mi se lase fața, m-am cabrat și am dat capul mult pe

spate, ca să-mi păstrez pielea întinsă. Cred că am cam făcut exces de zel.

— Poate că noi, *les femmes d'un certain age*, ar trebui să ne rezumăm la poziția misionarului, am spus, străduindu-mă să nu râd.

— La tine nu contează cum arăți, a zis CP. Tu te culci doar cu Greg, pe care nu trebuie să-l impresionezi.

— Da, da, bineînțeles, am răspuns neliniștită, dar tot trebuie să-l împiedic să-și facă de cap cu vreo prospătură cu ten tonifiat.

A fost cât pe ce să mă dau de gol. Trebuia să fiu mai atentă.

— De ce i-ai chemat la cină pe Ivan și pe Becky? am întrebat, speram eu, pe un ton neutru.

— Sunt noii mei prieteni și vreau să-l rog pe el să-mi ilustreze următoarea carte. M-am gândit că niște desene erotice cu oameni făcând amor ar merge de minune. Trebuie să fug acum, a spus CP, grăbindu-se să plece de parcă aș fi reținut-o. Trebuie să dau o fugă în Saigon, ca să-mi fac manichiura.

(Așa le zicea ea zecilor de saloane de manichiură ai căror patroni erau vietnamezi. Stoke Newington era „Istanbul", din cauza magazinelor turcești, Acton era „Tokio", iar Southall, „New Delhi".)

— Fetele din Saigon au fundul imposibil de mic, a adăugat. Mă fac să mă simt enormă. Dar e liniște și tihnă acolo, nu ne înțelegem una cu alta, așa că n-are rost să facem conversație, exact ce-mi trebuie înainte de petrecerea de diseară. Mi-a trimis o bezea. Ne vedem diseară!

— Abia aștept, am murmurat, închizând ușa după ea.

CP locuia într-o casă cu faţadă dublă, în cartierul West Hampstead, iar Greg îi tot dădea că ar trebui să i se spună East Kilburn. De la o vreme, cartierul era frecventat de artişti şi muzicieni, toată boema care nu prea-şi permitea preţurile din Notting Hill Gate şi Primrose Hill. Chiar înainte să plecăm, CP ne-a sunat şi ne-a rugat să luăm în drum desertul pe care-l comandase, pentru că ea era prea ocupată. Dacă intrai în bucătăria ei imaculată, pavoazată cu plăci de ciment (se pare că cimentul era *dernier cri* în materie de suprafeţe), era greu de spus ce anume o ţinea ocupată. Singura dovadă că aştepta oaspeţi erau cele câteva castronele cu măsline şi alune.

— Am draci, a anunţat. Jeremy m-a sunat acum cinci minute şi mi-a zis că nu poate să vină. Trebuie să plece la Cardiff. Unul dintre producătorii lui a fost arestat pentru că a bătut pe cineva, iar el trebuie să rezolve problema. Sincer, tot schepsisul acestei seri era să aveţi în sfârşit ocazia să-l cunoaşteţi cu toţii.

Încercând s-o consolez, am aşezat-o pe scaun şi i-am turnat ceva de băut, când au sosit Ivan şi Becky.

Becky era mai scundă şi mai drăguţă decât în poze, dar avea gura atât de umedă, încât îţi venea s-o ştergi cu un şerveţel. Nu era umezeala care anticipa o partidă de sex, ci mai curând un preludiu de sărutări băloase. Am reuşit să ignor acest defect minor, întrucât n-aveam de gând s-o sărut. M-am trezit că o simpatizez pe loc, posibilitate pe care n-o luasem în considerare.

— Ivan şi cu mine abia vorbim, a spus. Ne-am rătăcit pe drum. Ca de obicei, el nu s-a oprit şi n-a întrebat pe nimeni cum să ajungem aici.

— Greg face exact la fel, am zis. Mai curând se plimbă cu maşina ore în şir decât să trăiască ruşinea

de a cere ajutor. Oare testosteronul îi face pe bărbaţi incapabili să ceară îndrumări?

— Mă scoate din minţi. Şi pe copii, a spus Becky. Când erau mai mici, scoteau capul pe geamul maşinii şi le făceau cu mâna trecătorilor, cerând ajutor. „Ne-am rătăcit, dar tata nu vrea să oprească şi să ceară îndrumări."

— Şi mergea?

— Nu. Ivan se încăpăţâna şi mai tare să nu oprească şi să întrebe, ci accelera.

Am râs amândouă, două femei unite prin metehnele bărbaţilor lor. Becky era prietenoasă şi haioasă. Aş fi fost furioasă în numele ei pentru că soţul ei îşi făcea mendrele cu alta, dacă n-aş fi fost eu aia. Păcat că n-o puteam întreba dacă nu mi-l împrumută, aşa cum un copil cere o jucărie de la un prieten. Nu puteam să fac şi eu o tură cu soţul ei? I-aş fi promis că i-l dau înapoi după ce terminam. *Zău aşa, Becky, nu fi egoistă, dă-mi-l şi mie un pic!* Cred că la asta se referă schimbul de parteneri. Să-ţi faci de cap cu soţia sau cu soţul cuiva şi să-l înapoiezi frumos, după ce termini.

CP era atât de preocupată să facă pe musafira, încât Ruthie şi cu mine a trebuit să preluăm conducerea, dacă nu voiam să rămânem nemâncaţi.

— Ce părere ai? i-am şoptit lui Ruthie în timp ce mă ajuta să pun pe masă primul fel.

Se clătina uşor în timp ce trântea la întâmplare felioarele de somon afumat pe blinele. Era B.L.S. (beată la sosire).

— E mortal, a spus. Şi nevastă-sa-i drăguţă, a adăugat sec.

În joaca de-a gazda, CP a făcut o singură concesie, aceea să organizeze aşezarea la masă, aşa că l-a proptit pe Ivan lângă mine. A trebuit să strâng din dinţi ca

să nu-mi împletesc pulpele cu ale lui pe sub masă. Greg stătea lângă Becky şi părea să se înţeleagă de minune cu ea.

Ruthie îmi arunca priviri cu subînţeles peste masă. A venit cu mine când am dus farfuriile la bucătărie.

— Regula numărul şase, a spus, „Neagă şi minte".

M-am uitat la ea nedumerită.

— Dacă nu eşti prinsă în flagrant delict, Neagă tot!

Am dat din cap ascultătoare.

— Ai grijă! a adăugat, după cum vă uitaţi unul la altul, nu m-aş mira dacă le-aţi oferi tuturor un spectacol de sex live mai târziu.

— E chiar atât de evident?

— Pentru mine, da. Dar, mă rog, e unul dintre subiectele mele speciale.

— Crezi cumva că Greg sau Becky bănuiesc ceva?

— Nu. A făcut o pauză înainte să adauge cu îngrijorare: Nu încă.

CP şi-a petrecut aproape toată seara ori în altă cameră, ori la telefon cu Jeremy, ori la masă, discutând cu Richard despre obiceiurile sexuale ale anticilor, în speranţa că putea folosi ceva în noua ei carte. Noi, ceilalţi, am cam rămas de capul nostru. După felul principal (calcan la grătar cu sos de castane şi orez sălbatic, pregătit de Ruthie), Ruthie a început o discuţie despre căsnicie. A mai adăugat vreo două pahare la cantitatea pe care o băuse deja, pe lângă, fără nici o îndoială, cele câteva vizite pe care i le făcuse prietenul ei columbian, dacă era să judecăm după frecventele ei drumuri la baie. Richard o privea strivindu-şi buza de jos între degetul mare şi arătător, cum face mereu când e agitat. Ştiam că trebuia să vorbesc serios cu el mai devreme sau mai târziu şi să trădez secretul

lui Ruthie. N-o vedeam întorcându-se pe calea cea bună fără ajutorul lui.

— Chestia e, a spus Ruthie, că mariajul nu e făcut să țină cât au ținut ale noastre. Zece ani era pe vremuri perioada normală pentru o căsnicie. Pe atunci, noi, femeile, muream în chinurile facerii, iar tagma voastră, a fluturat moale un braț către bărbații de la masă, tagma voastră murea în dueluri sau altele asemenea.

— Poate ar fi cazul să-l provoc pe Ivan la duel, a spus Greg, deschizând încă o sticlă de vin.

M-am înecat cu mâncarea.

— Un os de pește, am icnit când mi-a revenit vocea.

— De ce eu? a întrebat Ivan calm.

— De ce nu? Sigur găsim noi un motiv pentru care să ne duelăm, a răspuns Greg.

Mi-am ținut respirația, neliniștită.

— Să vedem, a continuat Greg. De exemplu, ce părere ai despre viața la țară?

M-am relaxat și am luat o gură liniștitoare de vin. Pericolul trecuse.

Era unul dintre subiectele preferate ale lui Greg și-i plăcea să discute în contradictoriu.

„Viața e atât de anostă când suntem de acord unul cu celălalt tot timpul", spunea mereu.

— Ador viața la țară, a zis Ivan.

— Nu, mă refer la vânătoarea de vulpi, a insistat Greg.

Iar începe, mi-am zis plictisită.

— E o metodă extrem de utilă de a aplica teoria lui Darwin, a spus Ivan, privindu-l în ochi pe Greg. Vulpile vânate sunt exemplarele bătrâne și bolnave.

Și au ținut-o tot așa. Greg îi tot dădea că e o cruzime să ucizi de plăcere, Ivan perora liric pe tema bucuriilor vânătorii.

— Sunt singura de aici născută și crescută la țară, a încercat Becky să se facă auzită.

Dar bărbații nu erau interesați să audă părerea cuiva care cunoștea subiectul din experiență, iar vocile lor au crescut în intensitate, acoperindu-le pe ale noastre. Ivan o întrerupea pe Becky de fiecare dată când încerca să spună ceva, cum îmi făcea și mie Greg. Ne-am uitat una la alta și am ridicat din umeri. Bărbații noștri semănau mai mult decât am crezut inițial, deși, prin comparație, spionând relația lui Ivan cu Becky, am ajuns la concluzia că Greg se purta cu mine mai frumos decât el cu ea. Când Becky deschidea gura, Ivan părea că stă ca pe ghimpi și rareori se uita în ochii ei.

— Vânătoarea e un element important în structura economică și socială a vieții rurale. Nu vorbesc despre – cum le spuneți voi? – ștabi, ci despre oamenii de rând, al căror trai e legat de vânătoarea de vulpi de generații întregi, a spus Ivan.

— Toată tevatura asta pe tema miilor de oameni care ar rămâne fără slujbă e praf în ochi, a parat Greg. Efectul progresului e uneori șomajul. Cei afectați trebuie doar să-și caute o altă slujbă. Trebuie să faci ceea ce e corect, iar vânătoarea de vulpi nu e corectă.

— Vulpile sunt dăunătoare și, oricum, vânătoarea suprimă doar trei la sută din populația de vulpi, a zis Ivan.

— Dacă tot gândești așa, de ce să nu aprobăm prin lege și crima? Am putea împușca niște oameni, ca să spunem că suprimăm un mic procent din populația umană. Moartea e moarte pentru toți, a răspuns Greg.

— Uite care-i treaba, a spus Ivan, arătând spre siameza lui CP, care se făcuse covrig pe preș, ilustrând exemplar propoziția din abecedar *un pisoiaș stătea*

pe covoraș. Oamenii au pe lângă casă pisici care omoară șoareci.

— Te contrazic, l-am întrerupt, pisica noastră nu face asta, e anorexică.

— Ei, cui îi pasă? Vulpi, nevulpi, ne-a întrerupt Ruthie ridicând glasul și începând să plângă cu sughițuri, șocându-ne pe toți. E atât de irelevant, ce pana mea! a spus, clătinându-se pe picioare.

Richard s-a uitat la mine neajutorat. Nu face față deloc situațiilor de criză, așa că am scos-o pe Ruthie repede din încăpere și am dus-o sus, în camera lui CP, ca să se întindă.

— Scuze, Chloe, m-am cam pilit, a zis, s-a întors pe-o parte și a adormit buștean.

Ivan m-a prins pe scări, când coboram.

— O să ne vadă cineva, am spus alarmată.

M-a tras spre el. Îi simțeam carnea caldă lipită de coapsa mea, o amintire a plăcerilor trăite împreună. Era aproape insuportabil de excitant. Ce ruletă rusească? Era sinucidere curată. Și-a băgat mâna în pantalonii mei și m-a mângâiat, după care a scos-o și și-a lins degetul încet, fixându-mă cu privirea. Am roșit șocată și excitată. Dacă ne vedea cineva, Regula numărul șase s-ar fi dus pe apa sâmbetei. Cu ultimele puteri, l-am împins și am fugit pe scări. CP a băgat capul pe ușă, cu o expresie curioasă.

— Ce am ratat? a întrebat.

— I-am arătat lui Ivan unde e buda de sus, am ridicat din umeri indiferentă.

În drum spre casă, Greg a spus:

— Ivan și Becky sunt foarte drăguți. Adică Ivan e cam încrezut, dar e un tip interesant. Aș putea ieși să beau ceva cu el.

Am încercat să-mi ascund neliniștea, prefăcându-mă că ascult buletinul meteo la radioul din mașină, ca să-i distrag atenția lui Greg. Asta-mi mai trebuia! Soțul și amantul meu să iasă la o băută împreună. De ce nu? Să discute și despre prestația mea în pat.

— Ruthie nu prea e în apele ei, am spus, schimbând subiectul.

— O fi înainte de menopauză, a zis Greg cu enervanta fermitate cu care bagatelizează bărbații trăirile femeilor, asociind orice indispoziție cu schimbările hormonale.

— Are doar patruzeci și trei de ani, ce Dumnezeu?

— Multe femei încep să manifeste simptome la vârsta ta și a lui Ruthie.

— Perfect, să stau atunci și să le aștept cu nerăbdare? am întrebat tăios.

Ivan mă excitase atât de tare, încât m-am gândit să-l seduc pe Greg când s-a băgat în pat, deși nu era cinstit să termine el ce începuse Ivan pe scări mai devreme. Știu că nu sunt singura femeie care se gândește la altul când face amor cu soțul, nici pe departe. În timp ce mă luptam cu conștiința, sforăitul sonor al lui Greg m-a scutit să iau o decizie. M-am considerat întotdeauna o persoană la locul ei, respectabilă, dar se părea că deprinsesem un talent natural pentru prefăcătorie. Oare asta se întâmpla când îți scăpau degetele de la picioare peste granița invizibilă dintre onestitate și parșivenie? Primul pas nu era și ultimul, ci doar începutul inevitabilului drum spre dezastru, al tău și al celorlalți. Am mai stat trează o vreme, pipăind cu picioarele mele trădătoare și rebele colțurile netede și răcoroase de cearșaf, ca să alunec în somn.

— Îmi pare atât de rău! s-a văicărit Ruthie la telefon a doua zi dimineaţă. M-am trezit paralizată de ruşine. Gata, nu mai fac, promit. Am şters numărul lui Carlos din mobil, din agenda electronică şi din computer.

— Da, foarte bine, dar ţi l-ai şters şi din cap?

Ruthie are un talent fantastic de a reţine numerele de telefon. Îşi aminteşte până şi numărul lui Benny Tart, primul băiat cu care s-a sărutat. (Prima iubire a tuturor pare să aibă un nume ridicol, ca Amanda Muiuţ sau Jimmy Unascurtă.)

— O să-l fierb în creier într-un cazan cu ulei, ca să dispară şi de acolo, a spus Ruthie plină de remuşcări. Eram cam surescitată şi băusem deja trei pahare de vin înainte să ajung acolo aseară. Am avut o zi sinistră ieri la slujbă. A trebuit să le trasez sarcini tuturor angajaţilor. A durat câteva ore, iar David Gibulangiul mă tot freca la cap că hârtiile trebuie terminate şi semnate până la sfârşitul programului, deşi mă pregăteam să plec. Ce pierdere de timp stupidă! „Care e obiectivul tău?" „Să-mi fac treaba bine", „Ooo, ce surpriză, majoritatea oamenilor scriu «să-mi fac treaba prost de tot'»." Ce abureli! Slavă Cerului că nu mai stau mult acolo. Apoi, când am ajuns acasă, Atlas plângea şi, când l-am întrebat ce are, mi-a zis că are impresia că e gay.

— E probabil doar o fază. Majoritatea băieţilor trec prin asta la vârsta lui, am spus, încercând s-o consolez. Oricum, ar fi perfect să fie gay, ţi-ar asorta accesoriile. Ştii cum e, nu vei pierde un fiu, ci vei câştiga o fiică.

— Adevărat, a râs. Ştiu că nu sunt genul care să sufere şi, desigur, teoretic nu-mi fac probleme, dar, când mi-a spus, nu m-am gândit decât la SIDA, la faptul că n-o să-mi facă nepoţi şi că, într-o zi, o să

ajungă un moșneag singur, de care n-o să aibă nimeni grijă.

— Draga mea, trebuia să-mi spui. Ce rău îmi pare... Mă gândesc numai la mine și la Ivan. Oricum, nimeni nu are garanția că nu va avea parte de singurătate la bătrânețe, gay sau nu, și chiar dacă e gay, tot poate face copii. Uită-te la cuplul ăla de gay din Manchester! Au două perechi de gemeni născuți de mame-surogat. Asta ar trebui să-ți dea speranțe.

— O să mă descurc. Apropo, Ivan e foarte sexy, dar trebuie să fii atentă!

— Știu. Mă bucur enorm că seara s-a terminat. M-a epuizat nervos, dar a fost și excitant, ceea ce m-a îngrijorat și mai mult.

— Nu știu a cui dependență e mai periculoasă, a ta sau a mea, a spus.

Capitolul 15

Falafel
Rețeta lui Chloe Jivago

500 g năut
o jumătate ceașcă de pesmet
un ou
o ceapă mare, tăiată fin
două linguriţe pătrunjel tocat mărunt
o linguriță chimion pisat
o linguriță coriandru pisat (sau proaspăt)
doi căţei de usturoi zdrobiţi
o linguriță de sare
ulei de măsline pentru prăjit

Se amestecă năutul, ceapa, pătrunjelul, ouăle bătute şi condimentele. Se omogenizează în blender. Se toarnă totul într-un castron şi se adaugă pesmetul, până când compoziţia devine o cocă nelipicioasă.
Se formează chifteluţe de circa 2,5 cm în diametru. Se turtesc uşor şi se prăjesc până se rumenesc pe ambele părţi. Se usucă chifteluţele de falafel pe un şervet de hârtie.
Se servesc în lipii, cu roşii tocate, castraveţi, salată verde, ceapă, un pic de tahini şi/sau sos chilli.

— Cum merge vânătoarea de fete ? l-am întrebat pe Leo.

Era în acea etapă a adolescenţei numită izolare autoimpusă în dormitor. Camera lui arăta ca un decor dintr-un film cu adolescenţi. Regizorul n-ar fi trebuit să schimbe absolut nimic. Haine murdare claie peste grămadă pe covor, castroane cu rămăşiţe uscate de cereale, căni goale şi ciorapi pe toate suprafeţele. Aerul era impregnat de un miros de câine ud, *eau d'adolescent*. Când îşi făcea rareori apariţia prin alte încăperi ale casei, Leo avea de obicei urechile acoperite de căşti, era aşadar inabordabil. Şi mintea mea

era de la o vreme setată numai pe filmul vieții mele secrete. Când nu eram cu Ivan, revedeam la nesfârșit momentele trăite împreună. În consecință, mi-am dat seama că nu mai discutasem ca lumea cu Leo de câteva săptămâni. Mă disociasem de viața de zi cu zi, petrecându-mi tot timpul în suburbiile întortocheate ale adulterului, exact cum mi-a prezis tata. Pe scurt, devenisem o soție și o mamă denaturată, în pericol să ajung și un psihoterapeut jalnic. Încercam să-mi repar greșeala, dar inițiativa mea a fost prost înțeleasă.

— Cine ți-a zis că-mi caut o prietenă? Kitty, nu-i așa? Proasta, i-am spus să-și țină gura. O să i-o plătesc.

S-a ridicat și s-a dus s-o caute ca să-și pună în practică amenințarea.

— Nu, nu! am dat înapoi. La naiba, i-am trădat încrederea. Credeam doar că ești în etapa aceea.

— Da, bine. Uite care-i treaba, mamă, nu pot vorbi cu tine despre chestiile astea, a spus.

— De ce? Sunt femeie, știu cum stă treaba.

S-a uitat la mine neîncrezător.

— Da, bine. Știi, nu mai e ca pe vremea ta.

— Nu mi-a trecut vremea, am mormăit printre dinți.

Leo a râs scurt.

— Da, bine.

Dacă mai spunea o dată asta, îl pocneam. Pe un ton neutru, i-am zis:

— Dar îți plac fetele, nu?

— Cum adică?

— Fetele, nu băieții, vreau să zic. Nu m-ar deranja dacă ți-ar plăcea băieții, dar mi-am zis că ar trebui să discutăm despre asta.

— Mamă, uite care-i treaba, știu că Atlas crede că e poponar, bravo lui! Treaba lui dacă e, nu-mi pasă, e Atlas, prietenul meu, fie ce-o fi. Dar eu le am cu fetele, bine? Punct.

Mi-a fost ruşine de uşurarea pe care am simţit-o.

— Acum, dacă nu te superi, a spus Leo, aş vrea să-mi citesc liniştit revistele porno şi să-mi prizez cocaina.

M-am îngrozit.

— Glumesc, a zis. Mă duc la bunicu' să-i cer un sfat.

Când mă pregăteam să plec, a ridicat privirea şi a spus calm:

— Ştii, nu e uşor să ai cinşpe ani.

— Ştiu, dragul meu.

Am intrat şi l-am pupat. Mi-a dat voie să-l îmbrăţişez şi şi-a lăsat o clipă capul pe umărul meu.

— Nici să ai patruzeci şi trei de ani nu e uşor, am spus blând, închizând uşa.

Nu l-am prea văzut pe Sammy în ultima vreme. Hotărât să facă pe detectivul în numele lui Madge, nu prea mai avea timp de nimic, şi mai cred că se vedea des cu o spanioloaică, o chelneriţă care lucra la barul Tapas, de lângă casă. Întotdeauna fusese discret cu viaţa lui amoroasă. L-am găsit pe scări, cu faţa scăldată în lacrimi şi cu o tăietură de ziar îngălbenită şi ferfeniţită în mână. Se părea că scările din faţa casei noastre deveniseră valea plângerii. M-am aşezat lângă el şi l-am cuprins pe după umeri. N-am spus nimic. Avea să vorbească atunci când se simţea în stare. Dar n-a fost nevoie să scoată o vorbă, pentru că tăietura din ziar mi-a spus tot ce voiam să aflu.

Un tată şi copiii lui, asfixiaţi în maşină

Reg Jackson, 31 de ani, şi cei doi copii ai săi, Rosie, 7 ani, şi Jimmy, 5 ani, au fost găsiţi morţi în maşina lor, intoxicaţi cu monoxid de carbon, în dimineaţa zilei de luni. „Se pare că dormeau", a spus Joyce Hinkin, 35 de ani, vecina familiei lovite de tragedie.

Maşina, un Ford Cortina alb, era parcată pe o străduţă liniştită, lângă casă. „Am luat-o pe scurtătură când m-am întors de la cumpărături şi atunci i-am văzut", a declarat doamna Hinkin. „Păreau o familie frumoasă. De ce să fi făcut un asemenea gest cumplit?" Madge Jackson, soţia lui Reg şi mama celor doi copii, era plecată şi i-a lăsat pe micuţi în grija tatălui lor. Prietenii încearcă să-i aline durerea la spital, unde e în tratament pentru şoc.

Am luat cu grijă articolul din mâna lui Sammy. Data era marţi, 12 decembrie 1969.

— Unde ai găsit articolul? am întrebat.

— Era în apartamentul lui Madge. Îi căutam familia, am ajuns pe la diverse instituţii, pe urma certificatelor de naştere, şi mă apropiam. Azi însă, eram la Madge, la un ceai, când am văzut articolul pe perete, lângă alte tăieturi din ziar. Se vede treaba că a ştiut tot timpul. Mă rog, anumite părţi din ea ştiu, dar mă gândesc că i se pare prea dureros să creadă, aşa că uită în cea mai mare parte a timpului, crezând că sunt în viaţă.

— Îngrozitor. Îţi imaginezi?

Îmi venea să plâng.

— Şi Armie?

— Încerc să aflu ce s-a întâmplat cu el, a spus Sammy.

Ruthie m-a sunat ca să-şi ceară scuze iar pentru scena din seara anterioară.

— M-am întâlnit întâmplător cu Lou, a spus. Are un nou iubit şi arată fabulos.

— Zău? Cine e?

Mă clătinam în echilibru precar pe scaun, căutând o vază pe dulap. În locul ei, am găsit un strat gros

de praf și o pipă spartă de fumat hașiș. A cui era? A lui Greg? A lui Leo?

— L-a cunoscut pe futai.com, un site matrimonial.

— Chiar așa se cheamă?

— De ce nu? a râs Ruthie.

— Uau, am spus, internetul e cel mai tare codoș din istorie. E incredibil câți oameni recurg la metoda asta.

— Mă rog, se pare că tipul te cunoaște. Îl cheamă Les Fallick.

— Les? Am făcut o pauză, desenând un contur cu degetul în praf. Am cunoscut pe vremuri un Gus Fallick.

— El e. Lou zice că și-a schimbat numele.

În locul lui, mi-am zis, nu prenumele mi l-aș fi schimbat.

— Ultima oară când am auzit de el, trăia la Glasgow, era însurat și avea copii.

— Da, mă rog, a divorțat. Se pare că e la mare modă reciclarea soților, a spus Ruthie sec.

— Face bine la mediu, nu?

— Mmmm, l-aș putea pune pe Richard în fața ușii, într-o cutie verde, să văd ce se întâmplă. Les locuiește tot în Glasgow, așa că se văd numai în weekend. Lou îl vizitează când copiii sunt la James, iar Les vine când ei stau la ea. În timpul săptămânii, între întâlniri, fac constant sex pe internet.

Normal! Internetul e instrumentul perfect pentru limba lui de aur. Mă bucuram că își utiliza talentul cu folos și, fără îndoială, datorită netului, putea să ofere plăcere femeilor din toate colțurile lumii.

Ruthie o lăsase mai moale cu cocaina. Descoperise că era vorba de un sindrom clinic. Era o BDC – burgheză dependentă de cocaină.

— Mă simt mai bine când știu că fac parte dintr-o statistică și că am un nume, a spus. Se pare că suntem mulți. CP m-a învățat să iau cocaină, chiar înaintea fetelor de la birou. Era pe vremea când își scria cartea despre celibat. Doar știi că se crede filozoafa secolului douăzeci și unu.

Am dat din cap plictisită.

— Lua cocaină pentru Arta ei, își sonda psihicul în stil Timothy Leary. A descoperit că o ajuta enorm să-și exploreze abisurile sufletului sau vrăjeli din astea. Oricum, s-a lăsat acum, că s-a reapucat de „călărie". Nu face bine la orgasm. Cică ajungi cam greu la el, mi-a zis, ceea ce e bine pentru băieți, dar cam nasol pentru fete.

Ruthie și-a dat părul din ochi, netezindu-și pliseurile. Fusta ei Issey Miyake părea șifonată, expresia clară a stării ei de spirit, dezintegrarea unei uniforme care, curând, nu avea să-i mai fie necesară.

— Pe bune, mă las din clipa asta, Chlo. M-am documentat și am aflat că atâția oameni mor în Columbia în războiul drogurilor, încât pare imoral să continui. Cică pentru fiecare gram de cocaină care ajunge pe masă la o petrecere, moare un om. Am ajuns să-mi imaginez că fiecare priză e o dâră de sânge pe care o trag pe nas. Asta m-a descurajat definitiv.

— Ar fi un articol interesant de revistă, *Neveste cocainomane*, am spus.

— E o idee grozavă. Ba chiar l-aș putea scrie chiar eu pentru o revistă rivală, acum, că m-au zburat din redacție.

Ruthie nu mai arătase atât de vioaie de săptămâni întregi.

— De ce te-a prins atât de tare? am întrebat.

— Mi-a plăcut și simțeam nevoia să mă distrez.

— Aseară, se pare, nu prea te-ai distrat.

— De fapt și de drept, m-am distrat doar la început. Dar, pe negândite, m-au cuprins tristețea și disperarea. Va trebui să găsesc o altă metodă de distracție.

— Sper că modul meu de a mă distra nu mă va aduce prea repede la tristețe și disperare, am spus, gândindu-mă la zbenguielile mele cu Ivan.

Stăteam cu Ivan în pat, la Encounters, și mâncam falafel în lipie, cu sos de chilli. Un strop de sos se prelinsese pe bărbia lui Ivan, iar eu îl lingeam. Comportamentul lui Mgelika mă stânjenea grozav. Îmi aplica mereu pupături ude pe obraji în semn de bun-venit, de parcă eram prieteni vechi, și după ce bătea la ușă de trei ori, intra folosind cheia de serviciu, înainte să apucăm să-i deschidem, sub pretextul șubred că a crezut că l-am chemat. Hotelul Encounters nu mai corespundea, trebuia să ne găsim un alt cuib.

— Becky te-a plăcut foarte mult, a zis Ivan.

— Și Greg te-a plăcut.

— Poate c-o să-și însceneze moartea à la Cernîșevski, după care ne putem căsători, a spus Ivan.

(Oare chiar mă puteam imagina măritată cu Ivan, un bărbat care nu era tatăl copiilor mei?) Am discutat dacă simpatia reciprocă a partenerilor noștri de viață ne făcea să ne simțim mai mult sau mai puțin vinovați. O parte din mine se bucura că Greg îl plăcea pe Ivan. Era bizara confirmare a faptului că aveam gusturi bune. Ar fi fost mai rău dacă bărbatul cu care-i puteam coarne nu-i inspira respect. Aveam nevoie de confirmarea lui, chiar dacă el nu era conștient că mi-o oferea. La modul obiectiv, era profund imoral să avem o relație fiecare cu partenerul de viață al celuilalt, dar părea ciudat de firesc să vrem ca oamenii care erau atât de importanți pentru noi să se placă, ba chiar să se accepte.

— Vreau să-mi petrec noaptea cu tine, a spus Ivan, lipindu-mi capul de pieptul lui.

— Şi eu, am zis.

Ne era din ce în ce mai greu să ne ridicăm din pat, să ne îmbrăcăm şi să ne întoarcem la viaţa noastră de oameni căsătoriţi.

La volan, în drum spre casă, m-a cuprins melancolia. *De ce nu eşti tu soţia mea?* suna mesajul de la Ivan. *Şi eu mă întrebam acelaşi lucru*, i-am răspuns. *Trebuie să plecăm undeva împreună câteva zile*, a scris. Chiar şi acum, îi simţeam mâinile pe piele, de parcă încă m-ar fi mângâiat. Îmi încleştasem degetele pe mobil. Devenise cordonul ombilical care mă ţinea legată de Ivan când nu eram împreună şi care ne oferea luxul de a vorbi în orice clipă. Sex prin mesaje, cea mai bună variantă în afara celei reale. Îmi păzeam mobilul cu gelozie, nescăpându-l nici o clipă din ochi. Era atât sursa plăcerilor mele şi, în cazul în care încăpea pe mâinile cui nu trebuia, a potenţialei mele prăbuşiri.

L-am sunat pe tata.

— Cine e, vă rog?

Am râs. Întotdeauna reuşea să mă înveselească.

— De ce mă simt întotdeauna tristă după ce mă despart de amantul meu?

— E un fenomen comun.

— Cum de pot discuta despre asta cu tine? Eşti tatăl meu.

— Cred că nu ai fost educată cum trebuie. E vorba de acea *tristesse* postcoitală. Doar ştii despre ce e vorba. E un sindrom clinic, există şi un cuvânt franţuzesc pentru asta.

— Deja mă simt mai bine. Încă ceva, tată. De ce oare mă deranjează uşoara răceală a lui Ivan faţă de soţia lui?

I-am povestit despre serata lui CP.

— Chiar te miri? Doar are o aventură cu o altă femeie, aşadar căsnicia lui n-are cum să fie perfectă.

— Adevărat. Dar îmi fac griji din cine ştie ce motiv.

— Se zice că poţi cunoaşte un bărbat după cum se poartă când e beat, după cum îşi cheltuie banii şi după cum reacţionează la furie. Poate ar fi cazul să se adauge şi după cum se poartă cu soţia lui.

— Da, tocmai asta mă pune pe gânduri, deşi cred că şi el ar putea crede la fel despre modul în care mă port cu Greg.

— Sper că n-ai de gând să fugi cu el în lume, a spus tata.

I-am simţit îngrijorarea în glas.

— Normal că nu.

Spuneam adevărul?

— Bine. Ne vedem diseară, scumpo.

Venea să ia cina la noi.

Cât mai puteam s-o duc aşa? Am început să visez cu ochii deschişi la posibilităţi. Şi dacă divorţam de Greg? Nu cred că aş fi suportat să-mi petrec singură serile de miercuri şi, din două în două săptămâni, weekendurile în care copiii ar fi fost la tatăl lor. Ştiam un banc: *Întrebare: Ce-şi zice o daneză când cunoaşte un bărbat? Răspuns: Să fie ăsta bărbatul cu care vreau să stea copiii mei un weekend da, unul, nu?* Eu nu eram aşa. Mamă evreică fiind, eram programată să-mi păstrez familia unită cu orice preţ. Dar dacă dispărea Greg? Ziarele scriu zilnic despre astfel de cazuri, citând soţii şocate şi abandonate. „S-a dus doar să ia lapte, a zis că vine în zece minute şi nu l-am mai

văzut de atunci. Au trecut luni de zile." În definitiv, la fel făcuse și tatăl lui. Poate că acest comportament era ereditar. Mă îngrozea infidelitatea mea, dar mă consola gândul că nu eram mai parșivă decât Camus, care a scris că toți oamenii normali doresc uneori să-i vadă morți pe cei dragi. Eu nu voiam asta, ci doar cochetam cu ideea dispariției lui Greg. Bineînțeles că nu voiam asta cu adevărat, iar gândurile negre erau pur și simplu un semn că-l iubeam pe Greg, nu-i așa? Problema e că nu mai eram îndrăgostită de el. Absentă, cântam cu radioul din mașină pe care Kitty îl fixase pe un post de muzică pop. Cântecul zicea ceva despre ce înseamnă să fii parșivă, amantă, păcătoasă și sfântă. Am dat de belea. Piesele pop deveniseră iar doldora de sensuri pentru mine. Versurile ilustrau exact ce încercasem să-i spun Ginei la ultima ședință, și anume că o persoană fundamental bună e capabilă să facă fapte rele. O analiză care mi se aplica perfect și mie.

Când am intrat pe strada noastră, l-am zărit pe Sammy ajutând-o pe Madge să atârne și alte cârpe pe balustrada din fața apartamentului ei.

— Le atârn aici, pentru ca Jimmy și Rosie să găsească drumul spre casa mea, a zis Madge. Îmi adoră bucățile de mătase și satin, le spun comoara lor.

Și-a trecut degetele peste peticele de pânză aurii, roșii și mov, care sclipeau ca niște steaguri bătute de vânt.

Am luat-o pe după umeri, simțindu-i din nou corpul descărnat. Am ținut-o așa o clipă, surprinsă de mirosul ei. Mirosea proaspăt și curat, a apă de trandafiri. Și-a ridicat capul și m-a privit cu ochii ei verzi, limpezi.

— Ai grijă ce-ți dorești, Chloe! a spus într-un târziu.

Îmi citea oare gândurile? „Nu mi-am dorit asta cu adevărat și, oricum, nu sunt atât de parșivă ca Albert Camus", era să ripostez. Oare ea își dorise același lucru? O fi sperat pe vremuri ca Reg să se volatilizeze și să-i dea libertatea să-l iubească pe Armie?

Madge mi-a dat părul din ochi cu mâna ei catifelată. Părea bătrână, cu trăsăturile împovărate de durerea de a se fi ascuns atâta vreme de adevăr, în nebunie. Trecerea timpului nu înseamnă nimic pentru memorie, care aduce amintirile mai aproape de noi sau le îndepărtează după bunul ei plac. Timpul e elastic, rodul imaginației noastre, și capătă sens numai în urma experiențelor subiective. Secundele, minutele, orele, zilele, săptămânile, lunile și anii nu însemnau nimic pentru Madge. Moartea copiilor ei era un eveniment recent. Cei treizeci și cinci de ani care trecuseră de atunci nu-i diminuaseră durerea. Nu era în stare nici acum să înfrunte realitatea, cum nu fusese nici cu atâția ani în urmă.

M-a luat de mână și m-a condus în apartamentul ei. Era mai curat și mai ordonat decât mă așteptam. O cameră mare, cu baie. Hârtiile și hainele erau stivuite frumos, iar o ceașcă și o farfurie singuratice se uscau lângă chiuvetă, în spațiul de gătit. Un șervet decolorat care omagia o vară în Bognor Regis atârna cuminte de un cârlig, pe perete. Un pat mic, de o singură persoană, semn că orice speranță de intimitate fusese abandonată pe vecie, trona sub fereastră. Era aranjat cu grijă și acoperit cu o cuvertură jerpelită, cusută din petice albastre și galbene. Lângă pat era o fotografie mică, înrămată. Din locul în care stăteam, abia distingeam chipurile zâmbitoare a doi copii îmbrăcați frumos, în hăinuțe cu guler-tunică. O masă de călcat ocupa centrul camerei. Pe ea, două mormane

de chiloți albi, una călcată, cealaltă, așteptându-și rândul. Madge mi-a urmărit privirea.

— E foarte important să fii curat. Foarte important. Copiii au nevoie de o casă curată.

Cu coada ochiului, am surprins o mișcare. Părea să reflecte albul imaculat al lenjeriei lui Madge. Era o porumbiță.

— Mi-a adus un mesaj, a spus Madge.

Porumbița a zburat spre ea și i s-a așezat pe umăr. Ea a mângâiat-o pe cap cu arătătorul, iar pasărea și-a umflat pieptul de plăcere.

Legănându-și căpșorul mic, cu ochi negri, uguia gutural.

— Ce zice? am întrebat.

— Nu auzi? a răspuns încet. Zice „Caută-l pe Armie!"

M-am uitat la Sammy, care intrase pe nesimțite și se uita pe geam liniștit și nemișcat, în stilul lui budist. Parcă nimerisem într-un remake după *Mary Poppins*, cu tot alaiul de păsări vorbitoare, mirându-mă și nu prea că Dick Van Dyke nu aluneca pe horn, ieșind cântând din șemineu, cu fața plină de funingine. Dar cine știe, poate că păsările chiar vorbeau cu Madge... Înainte să plecăm, Sammy și cu mine i-am promis că o vom ajuta să-l caute pe Armie și am luat-o pe stradă, braț la braț. În timp ce mergeam, fredonam încet unul dintre marșurile pe care le știa tata din armată, ca să păstrăm cadența:

Stângul, stângul, am pășit cu stângul
Dreptul, dreptul, am terminat Dreptul.

M-am gândit că ar fi trebuit s-o învăț pe Ruthie cântecelul ăsta înainte să se comporte într-un mod

care s-o conducă spre exces. Din păcate, era prea târziu.

— Ce-ar fi s-o invităm pe Madge la masa de Crăciun? a întrebat Sammy.

Uitasem aproape complet de Crăciun şi mai era doar o săptămână până atunci. Trebuia să execut dansul dervişului rotitor ca să mă ocup în timp util de cadouri şi mâncare.

— Da, am spus, bineînţeles. Mai întâi însă, să-i întrebăm şi pe ceilalţi.

Am avut o şedinţă de familie la cină în acea seară şi toată lumea a fost de acord că sărbătoarea Crăciunului le aparţinea celor oropsiţi, aşa că Madge trebuia să fie invitată.

— Ce mâncăm anul ăsta? a întrebat tata, cum făcea în fiecare an. Friptură de gâscă?

— Bleah, nu, mersi, a spus Leo.

— Prea grasă, a zis Greg.

— În ţara mea, mâncăm întotdeauna crap în Ajunul Crăciunului, a spus Bea.

M-am cutremurat, amintindu-mi de crapii unsuroşi care viermuiau ca nişte piranha hămesiţi în bazinul de lângă cortul lui Sammy, în Spania. Era un sport local. Oamenii aruncau pâine veche în bazin şi priveau turbatul festin al crapilor.

— Dacă tot avem de gând să fim astfel de evrei pentru Iisus, de ce să nu fim porci până la capăt şi să nu mâncăm godac la cuptor? a sugerat tata.

— Foarte amuzant. Nu, vom avea curcan, ca de obicei, dar voi frige şi o pulpă de porc, dacă asta vă va face să vă simţiţi şi mai ireverenţioşi, am spus.

— Iar eu pregătesc crap cu o seară înainte, a zis Bea hotărâtă.

De obicei, îmi plăcea Crăciunul, dar nu-l aşteptam anul ăsta, pentru că ar fi însemnat să nu mă văd cu

Ivan cel puţin o săptămână. Am fi fost prea ancoraţi în viaţa noastră de familie. Băiatul lui, în ultimul an de studenţie, şi fata lui, care lucra la Paris, veneau amândoi acasă.

În seara cu pricina, Madge n-a mai venit. I-a spus lui Sammy că trebuia să stea acasă, în caz că se întorceau Jimmy şi Rosie, iar el n-a reuşit s-o convingă. După masa de prânz, (curcan şi jambon la cuptor cu felurite garnituri), în timp ce ceilalţi zăceau ghiftuiţi în faţa televizorului din living, eu m-am strecurat în bucătărie ca să-l sun pe Ivan.

— Vreau să te ţin în braţe, a spus.

— Şi eu. Mi-e tare dor de tine.

— Hai să ne întâlnim acum, măcar o oră, a zis.

— Imposibil. Ar fi prea dubios.

Am auzit un zgomot în spatele meu şi am tresărit violent. Era Greg.

— Bine atunci, Crăciun fericit, mai vorbim, am spus mult prea sprinţar şi am închis.

— Cu cine vorbeai? a întrebat Greg.

Am simţit cum îmi fuge sângele din obraji şi am încercat să-mi stăpânesc tremuratul.

— Când? Adineauri? M-a sunat CP, doar ca să mă salute.

— Ce-ar fi prea dubios? a întrebat Greg.

— Cum adică? m-am făcut că plouă.

— Te-am auzit spunând: „Ar fi prea dubios".

Nu voia să renunţe.

— Aşa am spus? A, da, ăăăă, m-a întrebat de ce nu-mi injectez Botox ca să par mai tânără de Revelion, iar eu am zis că nu pot s-o fac, pentru că ţi s-ar părea prea dubios şi ai observa imediat.

N-a fost perfect, vă garantez, de vreme ce Greg rareori observa ceva nou la înfăţişarea mea, dar se

pare că i-a convenit explicația. A ridicat din umeri indiferent și a pus ceainicul pe foc.

— Pot veni și eu să stau în cortul tău din Spania? l-am întrebat pe Sammy mai târziu, în acea seară, în timp ce făceam sendvișuri cu carne de curcan rece.

Cânta la nesfârșit aceeași notă la un fluieraș de lemn. S-a oprit, l-a scos din gură și i-a netezit cu degetul lemnul șlefuit.

— Lemn de mango, a spus. E sacru pentru hinduși, pentru că Prajapati, Zeul tuturor Vietăților, a fost preschimbat într-un mangotier.

— Zău? am făcut grăbită.

N-aveam chef de mitologia orientală.

— Când hinduiștii mor, trupurile lor sunt arse pe rug, iar lemnul e întotdeauna de mango, deoarece se crede că arde etern.

— Foarte frumos.

M-am uitat la el cu speranță.

— Ce zici, pot veni să stau cu tine?

— Bineînțeles, a spus, ridicând ochii și privindu-mă. Singură?

— Nu întreba! am zis, e mai bine să nu știi.

Capitolul 16

Salată de untişor cu usturoi şi nuci

două căpăţâni de untişor, spălate şi zvântate
zece căţei de usturoi necurăţaţi, copţi în cuptor cu ulei de măsline şi răciţi
o mână generoasă de nuci tăiate

Se tapetează un vas cu frunze de untişor, se adaugă căţeii de usturoi curăţaţi şi nucile şi se asezonează cu ulei de măsline, oţet balsamic, sare şi piper.
Se serveşte în doi, ca aperitiv. Salata e deosebit de gustoasă dacă fiecare îl hrăneşte pe celălalt cu mâna.

Lumina se juca pe versanţii munţilor Alpujarra, transformându-i în mormane gigantice de puf desfăşurate în vălătuci sub cer. Opt mori de vânt albe păreau să zgârie linia orizontului, rotindu-se graţios în adierea vântului şi generând energie electrică pentru valea de sub munte. Cerul senin era de un albastru profund, iar portocalele şi lămâile coapte atârnau grele în pomii care năpădiseră versanţii. M-am întâlnit cu Ivan la aeroport în acea dimineaţă şi acum, eram în sfârşit împreună, singuri. A fost mai uşor să evadez decât am crezut. I-am spus lui Greg că vreau să plec în timp ce era ocupat cu schimbul de e-mailuri cu tovarăşii lui amendaţi pentru parcare ilegală. I-am explicat că am nevoie de linişte ca să-mi termin lucrarea pe care o scriam. Mi-a făcut semn să plec, spunând:

— Bine, bine, cum vrei. Nu vezi că sunt ocupat?

Am ales săptămâna în care Kitty avea să fie plecată într-o excursie cu şcoala, iar Jessie se întorsese la CP. Fiindcă băieţii aveau să se descurce fără probleme

singuri câteva zile, absența mea n-ar fi zdruncinat viața nimănui. Mi-a fost greu să mint, deși indiferența lui Greg m-a ajutat să-mi mai potolesc sentimentul de vină. Și, cum spunea Ruthie, totul făcea parte din Regula Numărul Șapte: *Vezi să ai suficientă forță ca să faci față remușcărilor.*

În depărtare, se vedeau piscurile înzăpezite ale celor mai înalți munți. Ivan și cu mine urcam panta într-o mașină mică, închiriată. Nu mai vorbeam de ceva vreme, iar eu îi priveam în tăcere profilul, în timp ce conducea. „Nu pot vorbi când conduc", a spus. Pentru că, asemenea lui Greg și tuturor bărbaților pe care-i cunoșteam, nu putea face mai multe lucruri odată. (Ca majoritatea femeilor, eu pot șofa, vorbi, urla la copiii care se păruiesc pe banchetă, pot ține în echilibru o minge pe nas și aplauda cu înotătoarele în același timp.) Spre deosebire de Greg însă, Ivan mi-a dat voie să-l ating în timp ce conducea, așa că îl mângâiam pe ceafă – locul ăla cald unde coloana vertebrală se întâlnește cu baza craniului – apoi, mâna mi-a alunecat pe coapsa lui prelungă și s-a oprit la șliț. A zăbovit acolo, grea și încălzită de speranță. Ivan a întors capul, s-a uitat la mine și, fără un cuvânt, a oprit într-un spațiu mic de refugiu, lângă drum. M-a luat de mână, m-a tras după el pe o potecă de munte și, după ce ne-am scos doar hainele care trebuiau, am făcut amor acolo, apoi m-a lipit de un copac, excitați de afrodiziacul dorinței. Totul a fost rapid, absolut necesar și excitant. Un aperitiv gustos înainte de felul principal, mai senzual, pe care aveam să-l împărțim mai târziu.

Greg nu făcuse niciodată asta. Nu mai știam de când n-am mai făcut dragoste în altă parte decât în patul conjugal, noaptea, cu lumina stinsă. Nu mai

începeam niciodată complet îmbrăcați. Mi-am amintit primii doi ani de viață conjugală, dâra de haine care decora holurile și scările care duceau la dormitor. Adesea, nici nu ajungeam acolo și făceam dragoste pe scări, eu, cu spatele proptit pe muchia unei trepte, iar Greg, cu genunchii juliți de mocheta aspră. Ne purtam amândoi cu mândrie urmele pasiunii pe corp – rănile noastre din războiul amorului. Când ai însă un amant, se aplică Regula Numărul Opt: *Nu lăsa niciodată urme vizibile!* Numărul mușcăturilor și al zgârieturilor trebuia să fie minim, astfel încât să nu-ți trădeze secretul.

Ajunși în Bubion, Ivan și cu mine am urcat o pantă abruptă de la marginea satului, ca să ajungem în locul în care Sammy își înălțase cortul. De la fereastra de care Sammy era atât de mândru se vedeau munții cu creste înzăpezite. În valea care se întindea sub noi, vegetația era verde și deasă în blânda iarnă spaniolă și un râu abia se întrezărea dedesubt, curgând domol spre coasta aflată la vreo patruzeci de kilometri depărtare. De pe o stâncă, o cascadă mică se grăbea să i se alăture, umplând aerul cu muzica hipnotică a apei în cădere. Ivan stătea lângă mine și mă cuprinsese cu un braț pe după talie, strângându-mă la piept. Îmi plăcea la nebunie că păream mică de tot lângă el, mă simțeam delicată și fragilă. Am coborât dealul în fugă, fluturând din brațe cu inconștiența copiilor, până am ajuns la magazinul din sat. Mi s-a făcut brusc rușine când l-am văzut pe Jorge, patronul magazinului. Ce-o fi crezut văzându-mă cu bărbatul ăla ciudat? Mă văzuse cu Greg și cu copiii de nenumărate ori și știa că sunt sora lui Sammy. În spaniola mea de baltă, l-am prezentat pe Ivan ca fiind un coleg și i-am explicat că aveam ceva afaceri de rezolvat acolo timp de câteva zile. Jorge a dat din cap și a zâmbit, vorbind precipitat

în spaniola lui cu puternic accent andaluz, lăsând cuvintele la jumătate. Efortul de a înțelege ce spunea era sporit de faptul că mai avea doar doi dinți – ridicol de albi și de strălucitori – pe chipul lui zbârcit și năpădit de peri suri, și strângea întotdeauna o țigară între buze. Avea pantalonii strânși cu curea sub piept și purta o flanea peste nelipsita cămașă cu mâneci scurte, ca o concesie făcută iernii. Magazinul lui Jorge era peștera lui Aladin. Gheme de sfoară se înghesuiau pe rafturi alături de dinozauri de plastic, tigăi, cârnați picanți și brânză mirositoare. Nu ne-a dezamăgit niciodată. Dacă nu avea în magazin ce căutam, dispărea în *almacen,* magazia alăturată, și aducea de acolo ce voiam, ca un scamator care scoate o monedă de după ureche. Am cumpărat Jamon Serrano, pâine, brânză, miere cu nuci și, ca niște veverițe care-și fac provizii pentru iarnă, ne-am grăbit să ajungem la cuib.

Pe dinăuntru, cortul era rece, dar colorat. Pe jos erau covoare mexicane și o cuvertură de blană moale acoperea salteaua din centru. Ivan a aprins un mic foc de parafină și lampa cu gaz, apoi ne-am cuibărit sub pături complet îmbrăcați, dezbrăcându-ne încet, pe măsură ce focul și dorința ne încălzeau. Corpul mă furnica în locurile în care mă atingea.

— Pot să-ți spun Givan? am întrebat. Chestia e că numele tuturor iubiților mei începeau cu G.

— Poți să-mi spui cum vrei, atâta vreme cât mă faci să mă simt ca acum, a râs.

Ne-am hrănit reciproc cu pâine, brânză și cârnați și am băut Rioja, un vin roșu tare, în timp ce stăteam înveliți pe saltea.

— Când eram adolescent, a zis Ivan, am citit o poveste scrisă de un autor din secolul nouăsprezece,

pe nume Reşetnikov. Era vorba despre un băiat de ţăran care iubea o fată. Când fata a murit înainte de vreme, durerea şi tristeţea băiatului au fost atât de mari, încât a vrut s-o dezgroape şi să-i smulgă nasul cu dinţii. Sună barbar, dar e de înţeles nevoia asta de a-l mânca pe cel pe care-l iubeşti. Întotdeauna m-am întrebat dacă voi cunoaşte o femeie pe care să vreau s-o mănânc. Am găsit-o.

S-a aplecat asupra mea şi m-a sărutat pe nas, ciupindu-l în joacă cu dinţii.

Ştiam ce voia să spună. Şi eu simţeam nevoia să fie al meu pe deplin. Ivan era atât de delicios, încât voiam să-l mănânc tot, cum am şi făcut, încălcând cu neruşinare Regula Numărul Nouă a lui Ruthie, cea referitoare la felaţie – *înghite doar prima oară, după care nu mai trebuie s-o faci, deşi bărbaţii speră întotdeauna că vei repeta experienţa.*

Voiam să ştiu totul despre el, să-l fac al meu, iar eu să fiu a lui.

După ce am făcut dragoste, Ivan mi-a pus capul pe pieptul lui şi mi-a povestit cum el şi familia lui au locuit într-un bloc dărăpănat, construit înainte de revoluţie, la câteva străzi distanţă de Nevski Prospekt, în inima oraşului Sankt Petersburg. Împărţeau apartamentul cu încă o familie. Ascultându-l, parcă trăiam în paginile unui roman rusesc. Opt persoane împărţeau o singură baie. Mi-a descris apartamentul lor, care încă purta urmele perioadei apuse, cu strălucirea fanată a epocii ţariste vizibilă în ferestrele şi tavanele înalte, cu chenare elaborate. Apartamentul era la etajul trei şi, de la fereastră, se vedea unul dintre nenumăratele canale datorită cărora Sankt Petersburgul îşi câştigase numele de Veneţia Nordului. Tatăl lui Ivan era pictor, iar camerele lor miroseau puternic a uleiuri, miros pe care el avea să-l asocieze pentru totdeauna

cu copilăria. Borcanele cu pensule și cârpele murdare de vopsele ocupau toate suprafețele din bucătărie, stârnind mânia nesuferiților vecini cu care o împărțeau. Mi-era greu să-mi imaginez cum e să trăiești la comun cu o altă familie.

— Mergeam la o mică *dacea*, la țară, când puteam, a spus Ivan. Era o cocioabă de lemn, dar aveam intimitate și puteam face gălăgie fără să ne temem de scandal. Făceam focul și coceam șașlîk afară.

— Hai să facem și aici! am zis somnoroasă.

A dat să se ridice din pat și să adune lemne și surcele ca să facă focul imediat, dar l-am tras înapoi spre mine și i-am distras atenția cu sărutări, amintindu-i de un alt fel de foame. După aceea, am rămas întinși și am început să-i povestesc despre vacanțele pe care le-am petrecut cu părinții și cu Sammy în copilărie, dar, după câteva clipe, respirația lui mi-a spus că adormise.

În următoarele două zile, am trăit vacanța vieții mele. M-am plimbat cu Ivan prin crângurile de portocali, ne-am sărutat, am aruncat cu pietre în apa izvoarelor, i-am privit pieptul ridicându-se și coborând în ritmul respirației când dormeam cu corpurile împletite sau ghemuiți unul în altul, el, cu mâna alunecându-mi între picioare în toiul nopții, excitându-mă ca să reluăm partida de amor întreruptă temporar de somn. Dimineața, ne trezea claxonul mașinii care trecea prin sat ca să vândă pâine proaspăt scoasă din cuptor, iar seara, ne plimbam pe străzile Granadei vecine și, la lumina lumânărilor, ne așezam în micul restaurant Los Manueles, unde ne hrăneam reciproc cu salată cu usturoi și nuci.

— Am putea fi atât de fericiți împreună, Chloe! a spus Ivan, băgându-mi o nucă în gură cu degetele.

— Știu, dar gândește-te câtă suferință am provoca!

— Multă lume divorțează.

— Dar eu țin mult la unitatea familiei. Cred că părinții au datoria asta față de copii.

— Dar tu nu ai datoria să fii fericită? Mi-aș închina viața fericirii tale.

M-a mângâiat pe corp, atingându-mi în treacăt un sân. Mă puteam imagina oare trăind cu Ivan? Începeam să-mi imaginez, dar, când mă gândeam ce trebuia să se întâmple ca visul să devină posibil, mi se punea un nod de tristețe în gât. Viața mea și a lui Greg, împletită în cei șaptesprezece ani petrecuți împreună, avea să se destrame, casa avea să fie vândută, bunurile, împărțite... Mă gândeam la voioșia forțată cu care aș fi încercat să-mi duc de nas copiii, convingându-i cât de frumos ar fi să aibă două dormitoare, două case...

Într-o dimineață, m-am trezit brusc în lumina palidă a zorilor cu o senzație de neliniște. Mi s-a părut că aud pe cineva strigându-mă, dar Ivan dormea buștean lângă mine. M-am ghemuit în el și am încercat să adorm la loc. Auzeam zarva dimineții. Un cocoș cânta, omniprezenții câini spanioli lătrau, o femeie își striga copilul, *Angustia, ven acqui!* Clopotele bisericii din apropiere au început să bată. Era ora șapte. M-am ridicat din pat fără zgomot, mi-am luat mobilul și am ieșit afară, tremurând în aerul dimineții.

— Tată...

— Ciudat, draga mea, tocmai mă gândeam la tine și la cât de mult mi-ar plăcea să-ți aud vocea.

— Ce faci?

— Zdrăngăn la pian.

— Tată, de ce crezi că a murit mama?

— După cum știi, nu s-a descoperit motivul. Știu că sună ciudat, dar cred pur și simplu că n-a mai vrut să trăiască. Avea o teamă cumplită, irațională de bătrânețe. Mare păcat. Murea de dorul tău și al lui Sammy și, desigur, de al nepoților ei.

— Crezi că ați fi rămas împreună?

— Greu de spus, draga mea. Cred că da. Deși era dificilă, o iubeam, dar o iubeam și pe Helga. Știu, câtă lăcomie din partea mea... Asta e meteahna mea și a ta. Vrem totul.

Ivan a scos capul din cort. Parcă era un școlar care căsca și se freca la ochi, cu părul ciufulit.

— Nu mai pot vorbi, tată. Mă întorc mâine. Te iubesc.

Ivan m-a fugărit până în pat, unde am zăcut toată dimineața, jucându-ne fericiți cu corpurile noastre, înainte să ațipim în dulcele somn al amanților îndestulați cu amor.

Mai târziu, după ce ne-am îmbrăcat, iar eu l-am urmărit pe Ivan oficiind bizarul ritual de întindere a șosetelor înainte să și le tragă (ura să le simtă mulate pe gambe și pe glezne. M-a străfulgerat gândul că era exact genul de tabiet care putea deveni enervant cu timpul), ne-am dus cu mașina pe coastă, în Salobrena, și ne-am oprit să bem ceva la La Roca, un bar cocoțat pe o stâncă, în mare. Din profil, stânca semăna cu un centurion culcat între valuri, cu pieptul bombat și nas de patrician.

— Îl vezi pe omul meu de piatră? l-am întrebat pe Ivan.

— Nu, eu văd un crocodil pe un buștean.

Mi l-a descris, iar eu i-am desenat cu degetul conturul soldatului meu culcat. Am privit cum globul de foc al soarelui cobora la orizont, dispărând. În

dreapta, o mică barcă de pescuit stătea nemișcată, reliefându-se sub poleiala ultimelor raze, și două siluete, doi oameni cât gămălia acului, se zăreau pe punte. Eram un cuplu romantic, de pe o vedere reală de la mare. Ivan mi-a luat mâna peste masă.

— Te iubesc, a spus.

— Și eu pe tine.

— Spune-o!

— *Liubliu tebia*, am zis.

— *Po angliiski*, spune-o în engleză!

Am deschis gura să vorbesc, dar m-am oprit temătoare, de parcă rostirea acestor cuvinte ar fi chemat trăsnetul pe pământ. Dar chiar îl iubeam, normal că da. L-am mângâiat pe obraz cu un deget și m-am aplecat să-l sărut în loc de răspuns. Mi-a luat fața în palme și m-a privit intens.

— Spune-o! a repetat.

— Te iubesc, am șoptit, încrucișând două degete la spate, în speranța că această combinație unică ar alunga eventualele trăsnete.

Capitolul 17

Sufleu de ton perfect
Reţeta lui Edie

o conservă de supă-cremă de ciuperci Campbell
un sfert de cană de lapte
o conservă de 6,5 uncii de ton scurs şi fărâmiţat (trebuie să fie ton în ulei)
două ouă fierte tari, feliate
o ceaşcă de mazăre fiartă
o ceaşcă de chipsuri de cartofi, uşor sfărâmate

Se încălzeşte cuptorul la 180 de grade. Se toarnă supa şi laptele într-o cratiţă de lut de un litru. Se adaugă tonul, ouăle şi mazărea. Se coace 20 de minute. Se presară deasupra chipsurile sfărâmate şi se mai coace 10 minute.
Ajunge pentru patru porţii.

Când am ajuns acasă, Greg dormea pe canapeaua din living, cu televizorul zbierând. Enervarea m-a cuprins în valuri, fiecare talaz lovindu-mi corpul cu şi mai multă putere, în cadenţa sforăiturilor lui. Deşi plecasem cu un alt bărbat, parcă aş fi vrut să mă aştepte cu braţele deschise, ca să mă salveze de mine însămi şi să mă smulgă de pe drumul pe care voiam s-o apuc.

Am închis uşa încet şi am dat de tata în hol. Se plimba ca un leu în cuşcă şi urla la cineva în telefon. Era cu o zi înainte de gala de la Albert Hall, aşa că trebuia să facă ultimele modificări la unele piese. Se juca musicalul lui, *Prinţ şi cerşetor*, iar tata spunea că gemenii identici care interpretau rolurile principale erau complet afoni. Pe masa din hol, am observat un păhărel care purta pe fund urmele lipicioase a ceva dulce. L-am ridicat şi l-am mirosit bănuitoare.

Era Baileys, ceea ce însemna un singur lucru. Edie McTernan era în casă. Se explica astfel de ce Greg dormea la ora 5 după-amiaza, prea devreme, chiar și după standardele lui. Uitasem că Edie trebuia să vină la gala tatei. M-am gândit să țâșnesc pe ușă afară, să-l caut pe Ivan și să-l conving să fugă cu mine înapoi în Spania, departe de toate astea, dar tata a terminat de vorbit la telefon și m-a târât în bucătărie, ca un gardian care bagă în celulă un deținut recalcitrant.

Edie stătea lângă masa din bucătărie încinsă cu un șorț. Nu pleca niciodată nicăieri fără cel puțin două șorțuri identice, proaspăt spălate și călcate. Erau invariabil brodate cu trifoi în miniatură, ca să se vadă că-și iubește țara natală, țară în care nu stătea niciodată mai mult de cinci zile la rând. Își scotea haina, își lega șorțul strâns pe talie și se apuca să curețe ofensată murdăria de prin vreun colț, bombănind „niște îngălați" suficient de tare ca s-o auzim. Lângă ea, Leo stătea la masă, cu capul dat pe spate și cu ochii închiși. Edie îi ținea o foarfecă sub ochi.

— Ce faci? am urlat.

— Îi scurtez genele, a spus Edie.

Am smuls foarfeca din mâna lui Edie și abia m-am abținut să nu-i las furioasă insule de chelie în claia de păr negru.

— Genele astea îl fac să arate ca o fată, a spus Edie cu țâfnă.

— Leo, ce naiba a fost în capul tău?

— Mi-am zis că, dacă arăt mai masculin, poate-mi fac și eu o prietenă, a răspuns Leo, ridicând din umeri.

— Nu-i folosesc la nimic. Arată ca un – cum îi zice? – travestit. Pe vremea mea, bărbații erau bărbați, a pufnit Edie.

— Nu ți-a trecut vremea, am spus.

Încercând să calmeze situația, tata a turnat un pic de Baileys în paharul lui Edie, iar ea a început să chicotească alintat, ca o fetiță. Era o plăcere să-l văd pe tata în acțiune. Scotea la lumină fata pusă pe flirt din orice femeie cu care intra în contact, indiferent de vârstă. Adora compania femeilor, iar ele se scufundau în șarmul lui degajat ca într-o baie caldă și parfumată.

— Ar trebui să bei și tu un pahar, Bertie, a spus Edie cu cochetărie, dându-l pe al ei pe gât. Nu conține alcool.

L-am sărutat pe Leo și l-am strâns la piept, încercând să cobor ancora acasă, după ce am fost plecată.

— Vreun cadou, ceva? a întrebat, cum făcea de la doi ani de câte ori mă întorceam acasă după ce plecam cel puțin o zi.

A observat imediat punga din mâna mea, pe care era imprimat textul atât de iubit de copiii mei *El Mundo de los Caramelos* (Lumea dulciurilor).

— Dulciuri spaniole, ca de obicei, dragul meu. N-am avut timp să cumpăr altceva.

Sammy a intrat în bucătărie, a zărit-o pe Edie și și-a văzut de drum, ieșind pe ușă și ducându-se glonț în grădină, ca să se ascundă în cort.

— Nu mi-a spus nimeni că ai venit, a spus Kitty cu reproș, dând buzna în bucătărie și ghemuindu-se în brațele mele.

— Cum a fost? Te-ai distrat? Ți-a fost suficient de cald? Cum a fost mâncarea?

Întrebările îmi zburau din gură, în timp ce o strângeam la piept.

— A fost drăguț, dar Molly a fost o jigodie ca de obicei și m-a bârfit în autocar tot drumul. Mă bucur că sunt acasă. Arăți tare bine, mami. Ce-ai făcut în Spania?

Am simțit junghiul remuşcării la amintirea lui Ivan gol şi excitat deasupra mea.

— Nu mare lucru. Mai bine spune-mi cum a fost în excursie!

Kitty a dat să-mi răspundă, dar a întrerupt-o Edie, care a început o poveste lungă despre vecinii ei, Barbara şi Derek, şi despre toate detaliile vieții lor. Derek avea probleme cu spatele, iar Barbarei îi era greu să tot ridice şi să care, iar marțea trecută – sau să fi fost miercuri? –, imediat după ce lăptarul a venit să-şi ia banii şi înainte ca depanatorul să apară ca să se uite la maşina ei de spălat Hotpoint, un model din anii '70, care făcea figuri, dar degeaba încerci să-i spui lui Edie că are nevoie de una nouă, aparatele astea n-au moarte, Barbara a venit să bea un ceai şi să-i povestească lui Edie ce necazuri are, iar Edie i-a spus că e norocoasă, măcar are un bărbat în casă, nu ca Edie, care a rămas singură de atâta amar de ani.

— Du-te şi trezeşte-l pe taică-tău! i-am şuierat lui Leo.

Nu înțelegeam de ce trebuia să fac pe nora respectuoasă, în vreme ce el fugea de responsabilități.

— Lasă-l pe bietul băiat să doarmă, a spus Edie, bătându-mă cu palma peste mână. Pare epuizat, după ce a dus casa-n spate o săptămână. E şi foarte răcit. Poartă maiou? Trebuie să ai mai multă grijă de el.

Ca o salamandră care prinde muşte cu limba ei lipicioasă, am reuşit să apuc doar cuvintele băga-te-aş undeva, înainte să-mi zboare din gură. Soacra mea şi-a continuat monologul, iar bucătăria s-a golit. Mai întâi, a ieşit Leo, apoi, Kitty, apoi, tata, care şi-a înăbuşit discret un căscat şi ultima am plecat eu pe furiş, lăsând-o pe Edie să pălăvrăgească în urechile nedumerite ale lui Bea şi ale lui Zuzi, care au rămas stană de piatră la masă.

— Promite-mi că mă eutanasiezi dacă ajung vreodată aşa, a şoptit tata în timp ce fugeam ca o ceată de şcolari obraznici.

M-am izbit cu zgomot de uşa de la living.

— Când, ce să vezi? Regatul tău se aşterne în faţă, grăit-a el, a spus Greg, sărind în picioare.

— Ups, scuze, dragă, nu ştiam că dormi.

A dat să se culce la loc, aşa că m-am aşezat pe el.

— Unde e mama acum? a întrebat Greg cu frică.

Mă aşteptam oarecum să se urce pe un scaun înfricoşat, un bărbat speriat de un şoarece.

— Dă din gură în bucătărie. Hai, trebuie să mergem la ea.

A mormăit:

— Nu pot. O să mă omoare.

L-am lovit. Tare.

— Apropo, am spus dându-mă jos de pe el – bună! – m-am întors.

— Asta înseamnă că pot pleca acum? a întrebat, uitându-se speriat în direcţia din care se auzea vocea mamei lui, un bâzâit prelung, continuu, enervant, care venea din bucătărie.

M-a cercetat cu admiraţie.

— Arăţi bine. Te-ai distrat?

— Da, a fost o pauză necesară. Vreau să spun că am mult de scris, am zis, amintindu-mi motivul pe care l-am invocat ca să plec.

M-a sărutat. Un sărut scurt, uscat, respectuos, dar nu chiar pe gură. Această aluzie la relaţia noastră platonică mi-a mai atenuat un pic sentimentul de vinovăţie care ameninţa să mă copleşească după reîntâlnirea cu copiii. Ne-am dus toţi în bucătărie.

— Joi, nu, nu se poate să fi fost joi, pentru că era ziua în care am fost în centru şi am băut un ceai cu bătrânul domn Yates, care ne îngrijea straturile de

flori. Ai venit, Greg, îl mai ţii minte pe domnul Yates? ne-a întâmpinat Edie când am intrat în bucătărie. Are cinci nepoţi acum, Benny, David, Colin, Georgina şi ăăă... Care mai e? Îmi stă pe limbă, îmi stă pe limbă. O să-mi amintesc imediat. Tocmai le povesteam fetelor despre Barbara şi Derek.

Edie era în plin avânt. Bea şi Zuzi aveau amândouă privirea goală a boxerilor care au primit o serie de pumni în faţă şi care se miră că mai sunt în picioare. Tata şi-a luat inima-n dinţi şi s-a întors în camera de tortură, dar deja se uita disperat în jur, căutând o cale de scăpare.

— Ţi-a spus tata ce se va întâmpla la gală? am întrebat-o pe Edie, încercând să-i închid gura ca să poată vorbi tata.

— Da, iar asta-mi aminteşte de tatăl unui băiat din clasa lui Greg. A fost cu câţiva ani Î.E.

Vocea i-a devenit aproape o şoaptă când a pomenit de tatăl lui Greg şi de dispariţia lui.

— Era un băiat în clasa lui, Richard parcă îl chema, iar tatăl lui...

Greg a scos un mic strigăt de disperare. A făcut ca Janet când am închis-o în transportor ca s-o duc la veterinar, captivă şi disperată, întrebându-se dacă va mai fi vreodată liberă.

Sosirea noastră a spulberat vraja care le împietrise pe Bea şi Zuzi, readucându-le la viaţă. S-au uitat în jur ca Rip Van Winkle când s-a trezit după îndelungatul lui somn. Bea s-a uitat la Zuzi şi şi-a dat la o parte o şuviţă din ochi cu degetul ei delicat.

— Avem o veste pentru voi, a spus.

Edie a deschis gura ca să continue, dar Greg a oprit-o cu un gest şi a zis hotărât:

— Aşteaptă! Să auzim ce are de spus Bea.

Bea era vizibil flatată de atâta atenție. A așteptat să ne așezăm cu toții la masă. S-a lăsat tăcerea.

— Eu și Zuzi ne căsătorim și am vrea să veniți cu toții la nuntă.

Bea i-a luat mâna alesei ei și ne-a arătat inelul care-i sclipea pe deget. Zuzi a roșit cu drăgălășenie și a plecat ochii, frumoasa domniță a cărei mână a fost câștigată cinstit.

— Foarte frumos, dragile mele, a spus Edie. Sper că v-ați găsit amândouă doi tineri de nădejde. Faceți o nuntă dublă?

— Se căsătoresc una cu alta, mamă, a zis Greg.

— Nu vorbi prostii, a spus Edie, sunt fete amândouă. Zău așa, Greg, spui uneori niște bazaconii... Știați că, a dat înainte fără să mai respire, în zilele noastre, majoritatea căsniciilor se termină cu un divorț?

Greg a deschis gura ca să mai spună ceva, dar i-am făcut semn din priviri să tacă. Ce rost avea?

— Păi, să bem șampanie, am întrerupt discursul lui Edie pe tema statisticii divorțurilor și am căutat o sticlă în frigider.

— Tu și Zuzi o să vreți desigur să aveți o casă a voastră acum, am continuat, devenind oportunistă prin forța împrejurărilor. Vă ajut eu să vă găsiți ceva.

Le-am evitat privirile în timp ce desfăceam capișonul de sârmă și scoteam staniolul.

— Nu vrei să rămânem aici? a întrebat Bea.

Kitty s-a repezit la Bea și i s-a așezat în brațe.

— Glumește, nu-i așa, mami? a spus Kitty, întorcându-se spre Bea. Știe că n-aș îndura să pleci de la noi vreodată. Când o să fiu mare, o să te muți la mine și o să ai grijă de copiii mei.

Am uitat de sticlă, iar dopul a lovit tavanul, în loc să cadă, cum trebuia, fâsâind discret în mâna mea.

— Rămânem, a liniştit-o Bea pe Kitty, mângâind-o pe păr. E casa noastră, unde am împărţit momentele frumoase şi dragostea.

Bea şi Zuzi au schimbat priviri complice, tandre. Ştiu că trebuia să pun picioru-n prag, dar, ca mai toate mamele care lucrează, temelia fragilă a vieţii mele se învârtea pe axa instabilă a ajutorului în casă. În plus, eram conştientă cât de devastator ar fi fost nu numai pentru Kitty, ci şi pentru Leo şi Greg dacă s-ar fi aflat ce fac de la o vreme, şi nu voiam să pun şi mai mult în primejdie acest echilibru fragil.

— Bine, vom vedea, am spus frustrată, dar abţinându-mă să le dau afară pe Bea şi pe Zuzi, „să vedem ce se întâmplă după ce vă căsătoriţi. Mă întreb cât de fericite veţi fi pe vecie".

Oare e altfel în cuplurile de acelaşi sex? Acelaşi sex, sex diferit. Adevărul era, bănuiam eu, că, după căsătorie, rareori ai parte de sex adevărat. Desigur, dacă n-o faci cu altul. Mă întrebam cu tristeţe dacă luntrea iubirii lor avea să se sfarme sau nu de stânca rutinei.

— Am făcut sufleu de ton, a spus Edie, scoţând din cuptor un vas urât mirositor.

Era specialitatea ei, un deliciu culinar de pe vremea ei, din anii '50. Ton din conservă fiert în supă concentrată de ciuperci, cu fulgi de cartofi presăraţi deasupra. Kitty şi Leo şi-au stăpânit discret reflexul de vomă când Edie le-a pus în faţă câte o porţie generoasă. Pentru tata, eforturile culinare ale lui Edie erau picătura care umplea paharul, aşa că a jucat cu mare artă scena consultării ceasului, a afişat o expresie de mare surpriză la vederea orei şi şi-a pus haina grăbit.

— Mănâncă ceva înainte să pleci, am spus maliţios.

— Aş vrea, draga mea, dar trebuie să mă văd cu regizorul.

Mi-a parat cu abilitate atacul și m-a sărutat triumfător.

— Ne vedem mâine, la șase jumate, să nu întârziați!

— Și noi trebuie să plecăm, au spus Leo și Kitty, sărind în picioare. Am promis că-l ajutăm pe bunicu'.

— Dar abia m-am întors, m-am văicărit.

— O să te vezi cu ei mâine-dimineață, îmi pare rău, dar am stabilit acum câteva săptămâni, le-a ținut tata isonul și i-a luat cu el în lumea liberă de sufleul de ton.

Bea și Zuzi au reușit și ele s-o șteargă în vacarmul de rămas-bunuri, iar Sammy nu era de găsit nicăieri.

— Păcat. Nu-i nimic, Greggie, poți mânca tu și porțiile lor, a spus Edie, așezându-i în față farfuriile lui Kitty și Leo.

Greg a luat cu stoicism câteva guri. Dacă Janet ar fi fost o pisică normală, Greg ar fi putut să verse discret mâncarea în castronelul ei, iar ea ar fi înfulecat-o recunoscătoare, dar nu era normală, așa că, atunci când Edie nu era atentă, cu dexteritatea zecilor de ani de practică, a strecurat mare parte din sufleu în șervetul de pe genunchi.

— Eu nu vreau, Edie, am spus răspicat. Sunt la dietă.

— Ooo, trebuie să ai grijă după patruzeci de ani, Chloe, a zis Edie. Dacă ești prea slabă, pari așchilopată. Noi, femeile mai în vârstă, trebuie să fim un pic mai rotunjoare, ca să nu ne facem de râs fața. Știi cum se spune: *visage or derrière.*

A dat din cap încântată, parcă invitându-ne să-i admirăm arta cu care folosea *cuvinte străine*. A pronunțat *derrière* ca terrier, dar, ținând cont de faptul că nu ajunsese niciodată mai departe de sudul Irlandei, era o minune că știa vreun cuvânt franțuzesc. Edie îi disprețuia pe străini, dar îi plăcea să le imite

unele obiceiuri, gândind că asta-i dădea un aer sofisticat și, cum zicea ea, un *savvy fair.*

Nu-mi plăcea să fiu băgată în grupa de vârstă a femeilor bătrâne în frunte cu Edie și să împart cu ea persoana întâi plural. N-aveam ce căuta acolo. Locul meu se regăsea în *noi*, cei între douăzeci și cinci și patruzeci de ani. Asta era gașca mea. Dacă nu cumva, după patruzeci de ani, intri automat în masa amorfă a celor între patruzeci și optzeci de ani.

— Chiar nu mă simt prea bine, a spus Greg.

Își lua sănătatea mai în serios decât pe clienții lui plătitori, iar acum arăta de parcă era pe punctul să izbucnească, dar eu bănuiam că asta avea mai puțină legătură cu starea lui fizică, și mai mult cu disperarea pe care i-o provoca prezența mamei lui.

— Du-te și întinde-te, dragul meu, Chloe și cu mine o să strângem masa și o să stăm la o mică șuetă.

M-am uitat la Greg când a ieșit din bucătărie. Mi-a făcut cu ochiul, triumfător. Dacă ochii mei ar fi fost în stare, i-ar fi înfipt săgeți cu vârful otrăvit direct în inima lui vicleană.

De când mă știu, cuvântul „șuetă" mi-a evocat un schimb convivial de noutăți și opinii. Dar nu era cazul acum. Bineînțeles că existau noutăți și opinii, dar dialogul lipsea cu desăvârșire. În schimb, eram singurul receptor al unei avalanșe de informații. Cuvintele care ieșeau din gura lui Edie năvăleau peste mine într-un șuvoi năvalnic, iar eu mă simțeam biciuită de ele ca de ploaie. Oriunde m-aș fi întors, altele mă plesneau cu și mai multă putere. M-am salvat, trimițându-i pe furiș mesaje lui Ivan și citindu-le pe ale lui.

— Scuze, i-am spus lui Edie în timp ce tastam, un pacient.

Deci, în timp ce Edie vorbea, m-am angajat cu Ivan într-o partidă amoroasă textuală, iar consecința mesajelor noastre cu conținut sexual din ce în ce mai explicit, printre care ultimul pe care l-am primit spunea *Nu pot uita cum arătai când ai ajuns la orgasm în cort, azi-dimineață, când am făcut dragoste,* a fost faptul că am stabilit să ne vedem în cincisprezece minute. N-ați fi zis probabil că e posibil să stai la masă cu soacra și să ai un dialog erotic cu bărbatul cu care-i înșelai fiul. Dar nu numai că era posibil, ci chiar real. Te vreau *ACUM*, a scris Ivan. Timpul petrecut departe unul de altul n-a făcut decât să sporească dependența unuia de celălalt.

— Îmi pare tare rău, Edie, am spus, ridicându-mă. Trebuie să mă văd cu pacientul ăsta. E cam agitat și nu poate aștepta până mâine.

Era perfect adevărat, mai puțin faza cu pacientul.

Ivan își parcase mașina la marginea parcului, la intrarea cea mai îndepărtată de casa noastră. Stătea în picioare, o siluetă înaltă, difuză, aureolată de lumina fosforescentă a unui felinar.

— Știai, am spus când i-am căzut în brațe, că în Georgia e ilegal să legi o girafă de un felinar sau de un stâlp de telegraf?

— Dar o femeie frumoasă cu care vrei să faci dragoste? Pe ea poți s-o legi de un stâlp? a zâmbit.

— Numai dacă te lasă.

Mi-am pus haina lui și i-am inspirat aroma de intimitate și dorință.

— Vreau să fiu cu tine, Chloe, vreau să fim împreună.

Cum de am ajuns în acest punct atât de repede? N-am spus nimic, ci m-am lipit de el. M-a sărutat. Adoram sărutările astea. Buzele ni se contopeau, iar

limba fiecăruia explora gura celuilalt ca într-o călătorie și o întoarcere acasă în același timp. Îmi plăcea la nebunie să-l simt și să-l miros, mă topeam când mă lipeam de el. Dar puteam oare sacrifica totul pentru asta? I-a sunat mobilul. Era Becky.

— Da, ce e? a întrebat-o cu răceală. Ți-am zis unde l-am pus.

A închis brusc, fără să-i spună pa. A închis ochii o clipă, vrând parcă să scape de iritare, și s-a întors spre mine. Probabil că mi-a văzut expresia, pentru că a zis:

— N-aș vorbi cu tine așa niciodată, Chloe. Nu știi cum e Becky, nu știi cum e să trăiești cu ea.

Eram stânjenită. O întoarcere bruscă a obiectivului a adus în prim-plan imaginea lui, rupând filmul hollywoodian al aventurii noastre. O latură a lui Ivan pe care n-aș fi vrut nici s-o văd, nici s-o cunosc. Am stat în mașină și, în timp ce mă săruta și mă mângâia, stânjeneala mi-a dispărut. Avea dreptate. Nu știam cum era cu adevărat Becky. Nimeni nu poate ști cu adevărat ce se întâmplă într-un cuplu. În depărtare, pe geamul mașinii, am văzut silueta familiară a lui Madge mergând pe lângă grilajul care înconjura parcul. Abia distingeam porumbița albă pe care o purta în brațe ca pe un bebeluș.

Ivan m-a dus într-un loc izolat, o hală întunecată, care ziua forfotea de activitatea de la atelierele auto, iar noaptea era un refugiu pentru îndrăgostiți.

Am făcut dragoste în mașină ca doi adolescenți, aproape complet îmbrăcați, ca să ne fie cald și să fim discreți. Nu era nici o îndoială. O relație extraconjugală e o mașină a timpului care îți redă tinerețea sau, mă rog, iluzia ei. În timp ce făceam dragoste, voiam s-o luăm de la capăt înainte chiar să terminăm, cu lăcomia dependentei de ciocolată care tânjește

după alt baton înainte să-l fi terminat de mestecat pe primul.

— Ne-ar fi atât de bine împreună! Chloe, mi-a şoptit Ivan la ureche. Gândeşte-te!

— E prea repede, am spus, simţind că-mi dau lacrimile.

— Gata, gata... m-a alinat, mângâindu-mă pe păr şi ştergându-mi lacrimile cu degetul. Putem continua aşa. Dar promite-mi că te gândeşti.

Îmi era teamă, de parcă înotam în ape necunoscute, lăsând departe, în urmă, ţărmul sigur al vieţii mele de zi cu zi. Îi vedeam pe Greg, pe Kitty şi pe Leo făcându-mi cu mâna de pe ţărmul îndepărtat şi le auzeam strigătele din ce în ce mai slabe, care mă implorau să mă întorc, în vreme ce siluetele lor se făceau tot mai mici, iar eu deveneam abia un punct la orizont. M-am chinuit să mă întorc, dar m-a prins un curent atât de puternic, încât, oricât aş fi încercat, nu mă mai puteam întoarce la ei. Această viziune m-a făcut să sufăr cumplit. Voiam totul – nici mai mult, nici mai puţin. Îl voiam şi pe soţul meu, şi pe amantul meu. Chiar puteam fi acuzată de lăcomie dacă-i voiam pe amândoi? La urma urmei, nu e o utopie să crezi că poţi găsi tot ce vrei de la viaţă într-o singură persoană? În Franţa, relaţiile extraconjugale sunt acceptate ca făcând parte din viaţă, iar *cinq à sept* (sau *sink a sept*, cum ar fi spus fără îndoială Edie, ca să rimeze cu *except*), orele rezervate întâlnirilor zilnice între îndrăgostiţi, erau o instituţie. Dar nu se putea să ne mutăm cu toţii în Franţa şi să devenim francezi şi trecuseră câteva ore peste 7, aşa că trebuia să mă întorc acasă.

— Inimă, minte şi trup, a spus Ivan când am coborât din maşină. Astea sunt părţile pe care trebuie să ţi

le armonizezi într-un cuplu. Iar tu mi le satisfaci pe toate trei, Chloe.

Eram flatată, dar nu m-am putut abţine să nu-mi spun că nevoia de a categoriza şi de a face liste era o tendinţă exclusiv masculină, modul în care bărbaţii spun despre femeile frumoase şi dezirabile că sunt „de nota 10" sau dorinţa de a afla care sunt primele cinci discuri şi cărţi din topul personal sau filmul preferat. Ce s-ar întâmpla dacă unul dintre cele trei criterii bifate de Ivan s-ar estompa cu trecerea anilor, lăsând în urmă o pată mânjită, înainte să se transforme într-o cruce mare şi neagră?

— Becky nu ţi-a satisfăcut criteriile pe vremuri? am întrebat.

— Niciodată pe cel al inimii, a răspuns.

S-a uitat la mine şi mi-a trecut degetul peste buze, deopotrivă cu tandreţe şi cu promisiunea următoarei noastre întâlniri erotice.

— Ne vedem mâine-seară, a spus, la gala tatălui tău. *The Times* îl trimitea *să deseneze* evenimentul. Am simţit iar fiorul ăla de emoţie şi teamă care mă încerca atunci când viaţa mea secretă se intersecta cu cea oficială.

M-am grăbit spre casă, căutându-mi mobilul prin buzunar, ca să-i trimit lui Ivan un mesaj tandru privitor la rendez-vous-ul nostru. Nu l-am găsit. Am închis ochii şi am văzut imediat, cu o claritate şocantă, unde l-am lăsat. La vedere, pe masa din bucătărie, cu toate mesajele de la Ivan în memorie şi ticăind ca o bombă cu ceas dacă îl deschidea cineva. M-a cuprins panica şi s-a înteţit cu fiecare pas. Greg dormea. Scăpase de maică-sa ducându-se la culcare. Edie n-aveam cum să ştie să-mi citească mesajele. Nu-i nimic, nu-i nimic, nimeni n-a văzut telefonul,

îmi repetam ca o mantră. Ultimii cincizeci de metri i-am parcurs în fugă.

— Tu ești, Chloe? l-am auzit pe Greg din bucătărie întâmpinându-mă cu tonul liniștitor al unui țiuit de sirenă.

M-am dezbrăcat încet și m-am uitat în oglindă. Arătam ca o femeie care tocmai făcuse sex? Vina părea să-mi iasă prin fiecare por, ochii îmi străluceau, părul îmi era zburlit la ceafă, cum se întâmpla întotdeauna după o zbenguială exaltată. M-am pieptănat, mi-am netezit hainele, am tras adânc aer în piept și am coborât.

— Dacă nu l-ai lăsat să-mi citească mesajele, promit să nu mai fac, l-am mințit pe Dumnezeul în care nu credeam.

Greg stătea la masă cu Sammy. Telefonul meu era între ei. Pulsa acolo, radioactiv, toxic, sfidător. „Zău așa", părea să spună, „pagina unu: ia-ți telefonul mereu cu tine. E chiar așa de greu?"

Privirea lui Greg părea să ascundă o întrebare mută, dar poate că eram eu paranoică.

— Unde ai fost? a întrebat Greg.

Simțeam oare un ton tăios?

— A trebuit să conving o pacientă să nu se arunce pe geam, am răspuns. E îngrozită pentru că se mărită.

Vorbeam prea mult și prea repede. Abia m-am abținut să nu-mi strâng buzele între degete și, cu un efort de voință, am tăcut.

— Nu prea e genul tău să faci vizite la domiciliu, a spus Greg.

Bănuia ceva? Îmi citise mesajele?

— Ori mă duceam, ori rămâneam aici ca s-o ascult pe maică-ta, am replicat.

N-a avut ce comenta.

Sammy s-a dus în grădină, la cortul lui. Expresia lui spunea că știe exact ce făcusem. Fără îndoială, simțea că prezența lui continuă sugera o înțelegere secretă, în care nu voia să se bage.

— Uite, ți-ai uitat telefonul, a spus Greg întinzându-mi-l.

— Mersi, am zis indiferentă, făcând eforturi supraomenești să-mi controlez respirația. Mă duc la culcare. Vii?

— Vin imediat.

Aș fi stârnit bănuieli prea mari dacă aș fi făcut duș în baia noastră și, pentru că Edie dormea în camera de lângă cabinetul meu, toaleta de la subsol ieșea și ea din discuție. A trebuit să mă mulțumesc să mă frec temeinic cu o cârpă moale, spălătica, după cum îi spunea Kitty când era mică și nu voia să facă baie. Cuvântul ăsta copilăresc îmi suna în creier cu încăpățânare. Mă simțeam ca o curvă care se spăla între două numere, care abia a coborât din mașina în care a fost cu unul și care se bagă în pat cu altul. Totuși, mi-am zis, măcar o singură chestie era sigură. Greg n-avea cum să aibă chef de sex.

Greg și-a frecat piciorul de pulpa mea. S-a întins spre mine și m-a luat în brațe. Chiar în seara aceea, după atâta amar de timp, aș fi vrut să spun că mi-era greu să fac amor cu soțul meu, după ce m-am desprins din brațele amantului, dar chiar și după atâta vreme, mi se părea perfect normal s-o fac. Își revendica oare Greg teritoriul făcând dragoste cu mine? Mă marca oare cu mirosul lui, în speranța că mă va păstra numai pentru el? Indiferent ce motive avea, mă bucuram să fiu în brațele lui. De ce nu puteam rămâne așa și să fiu fericită, în loc să vreau mai mult

sau altceva? *Dacă am privi viaţa ca un dar, poate am fi mai puţin pretenţioşi.*

— Eşti fericită, Chlo? a întrebat Greg în timp ce ne ţineam în braţe după sex.

Voiam să-l întreb de ce nu mai făcuserăm sex de atâta timp, dar mă temeam că discuţia putea ajunge pe un teren periculos. Oare ştia ce făcusem mai devreme şi că nu fusesem singură în Spania?

— Se poate şi mai bine, am răspuns. Aş vrea să fim ca la început, să ne minunăm unul de altul. Dar tu? Eşti fericit?

— Da. Asta-i viaţa. Nu poate fi extaz în fiecare clipă.

M-am uitat în ochii lui albaştri, i-am inhalat aroma, am dat din cap şi i-am adormit în braţe. Dar n-am rămas aşa decât câteva minute, pentru că a început, ca în fiecare noapte, să se zvârcolească, să vorbească tare şi să invoce zeităţi nevăzute.

— Ciudată fiinţă, mi-am zis cu afecţiune, ghemuindu-mă în el, dar e numai a mea.

Capitolul 18

Cocktailul răzbunării
Rețeta Jivago

15 ml votcă cu piper
15 ml șnaps de scorțișoară
trei stropi de sos Tabasco
un pahar-shot

Se toarnă ingredientele în ordine, într-un pahar răcit. Se agită. Se servește rece.

Ne-am postat în fața ușii înainte să plecăm la gala tatei și, punându-i aparatul foto în mână unui trecător, l-am rugat să imortalizeze tabloul familiei noastre gătite de premieră.

— Ai rămas un bărbat chipeș, Greg, a spus Edie, privindu-l din cap până-n picioare în timp ce ne îndreptam spre mașină. Ar fi bine să stai cu ochii pe el, Chloe. Când avea șaisprezece ani, țin minte... Desigur, asta a fost cu câțiva ani Î.E....

Restul poveștii a fost acoperit de Kitty și de Leo, care se ciondăneau pe locurile din mașină. Pe chipul lui Sammy se citeau absența și detașarea, rezultatul avalanșei de cuvinte care-l înghițea cu forța unui tsunami.

— Ai fața aia de om de munte, am spus.

— Pacea din Alpujarras, a zis. Mi-e dor de cortul meu.

— Și mie mi-e dor de cortul tău.

— Da, dar bănuiesc că motivele tale sunt altele, a replicat.

Abia am dat colțul lângă parc, când Kitty s-a aplecat spre mine de pe banchetă. Credeam că vrea să mă mângâie pe păr, cum făcea când era mică și stătea în spatele meu, în mașină.

— Fusta ți-e prea scurtă la spate, mami, a spus. E scârbos. Ți se vede fundul.

Hmmm, poate că ar fi trebuit totuși să-mi pun o fustă lungă. Faptul că știam că Ivan avea să fie acolo era suficient cât să mă timoreze, și nimic nu poate distruge siguranța de sine a unei femei mature mai mult decât dezaprobarea unui copil de doisprezece ani.

Tata ne aștepta în fața foaierului, încorsetat în frac, cu părul lui argintiu pieptănat cu grijă pe spate, numai firele din sprâncene erau zburlite în toate direcțiile, exprimându-i starea. Helga, înaltă, elegantă și abia sosită de la Berlin, stătea lângă el. Deși avea peste șaptezeci de ani, încă era frumoasă și strălucea cu siguranța pe care o capeți când ești admirată de când te știi. Pentru binele meu, aș fi vrut ca tata s-o aducă mai des în viața noastră. Mi-ar fi plăcut să am o mamă, după ce am rămas fără cea naturală în copilărie.

Dar nu era vorba de mine aici, iar ideea era tocmai absența ei din monotonia vieții de zi cu zi. În seara aceea, era prima oară când apărea la brațul tatei la un eveniment public, iar imaginea lor împreună m-a făcut să am rezerve. Nu-l văzusem niciodată pe tata decât cu mama. Părea mai în largul lui lângă Helga, nu pe picior de fugă cum era întotdeauna în prezența Fetiței, temându-se de stările ei fluctuante care-i prindea pe cei cu care intra în contact fie înecându-i într-un șuvoi neașteptat, fie într-o lumină orbitoare. Helga avea o aură de liniște în jurul ei, liniște vizibilă în felul în care mâna i se odihnea tandru pe brațul tatei și în unghiul drăgăstos la care-și înclina capul spre al lui.

Paparazzi se îmbulzeau afară, fiecare cu mâna încleştată pe scăriţa lui şi cu capetele rotindu-se lacom în căutarea prăzii. Biletele la gală se epuizaseră încă din prima zi, iar prezenţa celebrocraţiei londoneze era aşteptată cu nerăbdare.

Mă îndreptam spre tata şi Helga când am auzit o voce sâcâitoare în spate.

— Aia nu e mama lui Kitty McTernan? Ce naiba caută aici?

M-am întors şi i-am văzut pe domnul şi pe doamna Fracţii, părinţii lui Molly. Prezenţa mea părea să-i fi ofensat, de parcă le-ar fi eclipsat-o pe a lor la acest eveniment monden. Ştiam că pe doamna Fracţii încă o ustura farsa cu Kitty şi tortul meu de ciocolată.

— Banca lui Phil sponsorizează gala, mi-a spus înainte să apuc să deschid gura, sugerând că era implicată în eveniment şi invitându-mă cu diplomaţie să-mi explic prezenţa. A măturat cu privirea mulţimea, căutând pe cineva care să-i merite atenţia mai mult decât mine. Dar întotdeauna m-a interesat opera lui Bertie Jivago. Sunt o mare admiratoare a lui. Adevărul e că l-am întâlnit de câteva ori.

Rareori se întâmplă ca viaţa să-ţi ofere ocazia perfectă, dulce, să te răzbuni. A meritat să îndur atâţia ani de umilinţe în curtea şcolii pentru acest moment, într-o neobişnuit de caldă seară de ianuarie, pe Shaftesbury Avenue din Londra, când am savurat clipa, înainte să spun următoarele cuvinte:

— Bertie Jivago e tatăl meu.

Doamna Fracţii m-a măsurat din cap până-n picioare, de parcă m-ar fi văzut pentru prima oară.

— Nu ştiam.

— Da, mă rog, e greu să faci legătura, am spus sarcastic. Cu atâţia Jivago pe lume... Totuşi, am continuat cu obidă, de vreme ce numele de familie al

lui Kitty e McTernan, nu știai probabil că al meu e Jivago.

Eram pe punctul de a o avertiza să aibă mai multă grijă pe viitor cu cine își dă aere de superioritate, dar m-a salvat tata, care a venit lângă mine. M-a cuprins cu brațele, m-a întors cu fața la Helga și a spus:

— Ea e Chloe, frumoasa mea fată.

Cu coada ochiului, i-am văzut pe soții Fracții deschizând și închizând gura ca niște pești în acvariu.

— Tată, Helga, ei sunt Phil și Jane, părinții unei fetițe din clasa lui Kitty.

Eram atât de obișnuită să le spun domnul și doamna Fracții, încât nu-mi aminteam care le era numele de familie.

— Sunt onorat să vă cunosc și mă bucur mult că ați venit, a spus tata.

Era clar că nu-i cunoștea sau, dacă se întâlniseră vreodată, nu-și mai amintea.

Jane părea pe punctul să leșine de recunoștință și rușine și, deși, prin generozitatea de care dădusem dovadă făcând prezentările, am vrut să mă răzbun băgându-i cu nasul în mizeria propriei nesimțiri, eram mulțumită că am făcut-o. Orgoliul lor avea să mai fie terfelit o dată, când l-am auzit pe tata strigând:

— Ruthie, aici, draga mea! Hai să te sărut! Arăți extraordinar.

Jane s-a uitat oripilată cum tata o strânge-n brațe pe Ruthie, care nu era nici ea demnă de atenția ei, a văzut cum ne-a privit pe amândouă și cum a spus:

— Voi două sunteți la fel de frumoase ca la optsprezece ani.

Alături de Richard, Atlas și Sephy, Ruthie radia în rochia ei roșie, strâmtă, care i se mula tandru pe forme.

— Se pare că renunţarea la praful bolivian ţi-a făcut tot binele din lume, i-am şoptit în timp ce o sărutam.

M-a strâns de mână, i-a observat pe soţii Fracţii ale căror guri căscate a uluire deveniseră două sfincter perfect rotunde şi i-a salutat cu măreţia cu care o regină îşi tratează supuşii. Dulce mai era gustul răzbunării. Am trecut pe lângă ei, am păşit pe covorul roşu şi am intrat în foaier, asaltate de bliţurile şi de strigătele paparazzilor.

Leo, bărbat/băiat în smoching, sclav de bunăvoie al zeului iPod, avea mersul puştiului de cartier care se plimbă pe străzile din Harlemul natal într-un ritm pe care numai el îl auzea. În spatele meu, Kitty mi-a tras fusta în jos.

— Pe bune, mami, eşti penibilă.

Obiceiurile de familie se repetă inevitabil, oricât am încerca să scăpăm de ele. Exact ca femeia care-mi dăduse viaţă, pur şi simplu nu mă îmbrăcam ca o mamă. Sau poate că nici o mamă nu se poate îmbrăca sau comporta în aşa fel încât să-şi mulţumească fiica. M-am uitat la Kitty, bucurându-mă să-i văd feţişoara serioasă. Părea să fi încremenit în timp, suspendată între copilărie şi maturitate. Simultan, vedeam în ea copilaşul care fusese şi femeia frumoasă care promitea să devină curând. Un profil cunoscut mi-a atras atenţia. (Sinceră să fiu, l-am pândit pe furiş din clipa în care am ajuns.) Kitty mi-a urmărit privirea şi s-a uitat la mine dur, atoştiutor şi întrebător în acelaşi timp, o privire de femeie. Era Ivan. Mi s-a accelerat respiraţia, şi de teamă ca nu cumva Kitty să afle sau să bănuiască ceva, dar şi de plăcerea pe care o simţeam de fiecare dată când îl vedeam...

M-am trezit la mijloc, între soţul şi amantul meu, care-şi dăduseră mâna şi se antrenaseră în genul ăla de şuetă sarcastică şi belicoasă care le place bărbaţilor.

— Văd că-mi semeni. Încă poţi să-ţi porţi cămaşa băgată în pantaloni, a spus Ivan, bătându-se cu palma peste cămaşa albă, întinsă şi apretată.

— Puţini mai sunt ca noi. Am aceeaşi greutate ca acum douăzeci de ani, a răspuns Greg mândru.

— Mergi pe sârmă şi n-ai plasă sub tine, Chloe, mi-a murmurat Ruthie. Ţine-te tare şi nu te uita în jos!

Seara a fost un cocktail ciudat, ale cărui ingrediente erau părţi din viaţa mea. Soţul şi copiii lângă mine, tata şi până atunci ascunsa lui iubită, soacra, fratele meu, cea mai bună prietenă a mea cu familia ei, amantul meu şi soţia lui, părinţii teroristei de la şcoală, iar acum, într-un crescendo de fluierături şi de strigăte „Aici!", „Lizzie, uită-te la mine!", „Încă una!", CP şi-a făcut intrarea, în timp ce bliţurile scăpărau, iar fotografii voraci îi captau imaginea cu aparatele îndreptate spre ea ca nişte arme. CP era în elementul ei, parcă mult-aşteptatul soare îi încălzea faţa semeaţă. Avea ochii mijiţi şi buzele întredeschise a extaz. Era prima ei ieşire în public cu Jeremy, iar uşurinţa cu care-şi unduia şoldurile vorbea despre împlinirea sexuală, parcă anunţând lumii întregi că celibatul ei aparţinea trecutului. Putea la fel de bine să-şi facă apariţia ca Lady Godiva, goală, pe cal, ca să se vadă că era din nou călare pe situaţie. Jessie venea în urma lor, cu ochii în pământ, parcă încercând să descopere printre dalele de piatră răspunsul la întrebarea de ce era neglijată.

— Mama mi-a furat şi numele, mi-a spus când au ajuns lângă noi. Îi spune Jezzie.

— Bună, draga mea! a zis CP, pupând aerul de lângă obrajii mei.

— Văd că ai avut timp pentru încă o mică procedură, am murmurat.

— Lipodiluție. Practic, ți se dizolvă grăsimea. La noi încă nu se face. A trebuit să fug o zi la Paris. E genial, poți s-o faci în timpul pauzei de prânz și să te întorci apoi la lucru – s-a uitat la Jeremy care stătea cu spatele la noi – și să te joci. Ar trebui să-ți rezolvi și tu burtica.

— Care burtică?

— Unde a dispărut?

CP și-a îngustat ochii și m-a studiat cu atenție.

Jeremy s-a întors cu fața. M-am uitat bine la el și mi s-a pus un nod în gât. Nu era nimeni altul decât Manacereasca. Uitasem că-l cheamă Jeremy.

— A, da, a spus CP, urmărindu-mi privirea. Jezzie mi-a spus mai devreme că vă cunoașteți. S-a aplecat și mi-a șoptit. Crede că îl cam placi. Unde v-ați cunoscut?

În depărtare, se auzea alarma unei mașini, un țiuit enervant, repetitiv, care parcă anunța fie un sfârșit, fie un început. M-a cuprins neliniștea.

M-am așezat pe scaun și am inspirat aroma specifică unui eveniment important. Secțiunea coarde își acorda instrumentele, iar artiștii se foiau pe scaune, ca niște cai de circ neliniștiți, care răscolesc pământul cu copita. Rochiile elegante, în toate culorile curcubeului, foșneau, iar oamenii își vorbeau pe tonuri obișnuite să fie auzite. Stăteam chiar în primul rând și îl țineam pe tata de mână. Îmi număra surescitat degetele într-un ritual pe care-l oficiam încă de când eram copil. După fiecare numărare, ascundeam câte un deget până nu mai rămânea nici unul. Se prefăcea

că se miră că-mi dispăruseră toate degetele, după care răsufla ușurat când le scoteam iar la iveală.

Avea mâinile calde și uscate, un instrument la care întotdeauna cântase acordurile statornice ale iubirii părintești. Când eram copil, mă mângâiau până adormeam, îmi ștergeau lacrimile și-mi arătau cât mă iubea. Nu l-am văzut niciodată ridicând mâna cu furie asupra mea sau a altcuiva. În seara aceea însă, eu eram părintele care-și alina copilul cu mâini iubitoare.

— Amintește-mă să nu mai fac asta niciodată! a murmurat. O să fie un dezastru total.

— Întotdeauna spui asta, tată, și întotdeauna ai un succes monstru, am spus, sărutându-l pe obraz.

Am surprins privirea Helgăi când i-a dus mâna la buze, de pe scaunul de lângă el. Ne-am uitat una la alta și am zâmbit timid. Helga s-a aplecat peste tata și m-a strâns de braț. Mi-a venit brusc să plâng, să-i explic ce viață complicată am și să-i cer să mă învețe ce să fac.

— Tu și Helga ar trebui să vă cunoașteți mai bine, a spus tata.

Am zâmbit și am dat din cap, dar mă temeam că aș fi fost o trădătoare dacă, ajungând s-o cunosc mai bine, aș fi plăcut-o mai mult decât pe propria mea mamă.

M-am întors și l-am văzut pe Ivan, care mă privea de pe rândul din spate. Becky stătea lângă el, cu chipul crispat și nefericit. Stătea departe de el, de parcă eventualul contact fizic ar fi rănit-o.

— Nu se poartă prea frumos cu ea, a spus Kitty din senin.

— Cine? m-am întors spre ea.

Mă văzuse privindu-i.

— Rusul ăla la care te tot uiți. Nu se poartă prea frumos cu soția lui.

Am mimat indiferența.

— Mmm, zău așa, draga mea...

— I-a spus că e ca un prosop ud legat la gâtul lui. L-am auzit.

— Ai dreptate, n-a fost frumos din partea lui, am spus.

Aceeași notă discordantă pe care o auzeam mereu când observam cum se purta Ivan cu Becky mi-a răsunat sonor în cap. Oare să fi fost chiar atât de nesuferit?

— Cred că te place, a spus Kitty. Se uită ciudat la tine. Doar n-ai de gând să ai o aventură, nu?

— Nu vorbi prostii, draga mea.

Chicotitul liniștitor pe care intenționam să-l scot a ieșit exact pe dos, ca un zgomot de sticlă spartă.

— Numai mama lui Lucy Gray a avut o aventură, iar tatăl ei a aflat și au divorțat, iar acum, ea nu știe unde-i sunt lucrurile, pentru că trebuie să locuiască în două case diferite.

Am strâns-o la piept ca să nu-mi vadă fața și n-am apucat să-i răspund, pentru că m-a salvat ridicarea cortinei. Un zăngănit de talgere a anunțat uvertura, iar eu m-am trezit pentru prima oară conștientizând enormitatea faptelor mele. Puneam în pericol fericirea soțului și a copiilor mei pentru un bărbat care nu se purta prea frumos cu soția lui. Cât avea să mai dureze până să înceapă să se poarte urât și cu mine? Dacă Kitty bănuia ceva, ce-o fi crezând Greg? M-am uitat la Greg, care stătea lângă Kitty. În ciuda neașteptatului moment de intimitate trăit în noaptea anterioară, avea familiaritatea distantă a unui străin pe care-l vedeam adesea, ca o persoană cu care te întâlnești în fiecare dimineață în stația de autobuz.

Aplauzele spectatorilor m-au readus în prezent, așa că mi-am întors atenția către scenă. Scena era

împărţită în două. O jumătate era curtea regală care sărbătorea naşterea prinţului moştenitor, cealaltă, casa unor oameni săraci, unde familia plângea apariţia pe lume a încă unei guri de hrănit. Contrastul dintre opulenţa curţii regale şi sărăcia casei era ilustrat cu măiestrie. De o parte, catifele moi, candelabre, veşminte somptuoase, de cealaltă parte, mizerie şi sărăcie lucie.

Scena părea să-mi reflecte viaţa, sau măcar modul în care o percepeam eu. Catifeaua senzuală a legăturii cu Ivan contrasta cu tot mai săraca relaţie cu soţul meu. Eram bietul Tom Canty, cu nasul lipit de gratiile porţii palatului regal, tânjind să duc o viaţă îmbelşugată, pe care am şi câştigat-o, dar care nu mi-a adus decât necazuri. Ca şi Tom, am aflat că lucrul la care tânjeam nu era aşa cum visasem. Duceam dorul vieţii mele simple de până atunci, când nu trebuia să mă strecor tiptil în cotloane ascunse, mereu cu spaima să nu fiu descoperită.

Tata mă ţinuse strâns de mână, dar se mai relaxase un pic când a simţit căldura cu care reacţionau spectatorii.

— Pericolul n-a trecut, dar, până acum, se pare că n-are cum să fie un dezastru total, a şoptit.

— Când o să înţelegi că nu va fi niciodată?

— Când o să mor.

— Taci, tată, nu spune asta!

M-am lăsat captivată de muzică şi de mişcarea scenică. Era o uşurare să particip la povestea de pe scenă şi să fug de a mea.

În pauză, ne-am adunat toţi în sala VIP-urilor, ca să bem cocktailurile letale, sugestiv botezate *Răzbunarea lui Jivago.* Manacerească stătea lângă uşă şi mi-a aruncat genul ăla de rânjet superior care

sugerează că avem o treabă de lămurit, în timp ce se admira în geamul din spatele meu. Ce naiba o fi găsit CP la el, în afară de satisfacţia sexuală? Deşi, după cât de narcisist era, greu de crezut că putea fi un amant generos. Lângă CP stătea o jurnalistă tânără care-i transforma fiecare cuvinţel în cârligaşe stenografiate care urmau să vadă în curând lumina tiparului. Serioasă, fata dădea din cap ca o ciocănitoare şi scotea febril câte un „Mmm" aprobator cu fiecare lovitură de cioc. CP trăncănea despre cartea ei încă nescrisă.

— Sexul, a spus, e foarte important pentru energia omului. E combustibilul nostru. Aşa cum, cu un plin de benzină, o maşină merge un anumit număr de kilometri, la fel sexul de calitate ne asigură energia necesară vieţii noastre agitate. Ca o maşină, omul trebuie să-şi facă plinul regulat, ca să funcţioneze la parametri optimi.

— Dar ultima dumneavoastră carte n-a fost despre celibat? a întrebat jurnalista.

— Ba da, dar celibatul e doar prima etapă a procesului, curăţarea omului – sau a motorului, dacă vrei – la finalul unei relaţii, când reîncepi să te iubeşti, înainte să te realimentezi cu combustibil pentru următoarea relaţie.

— Eu nu cred că e deloc aşa, am intervenit. Sexul nu te alimentează etern, ca benzina maşinile, dimpotrivă. Cred că e ca atunci când te ghiftuieşti şi crezi că nu mai poţi mânca nimic, dar te trezeşti a doua zi dimineaţă că eşti mort de foame. Cu cât faci mai des sex, cu atât vrei mai mult.

CP se uita la mine de parcă eram Papa care proslăvea deliciile uniunii sexuale.

— Dar, mă rog, m-am repezit să adaug, ce ştiu eu? Sunt măritată de când mă ştiu cu acelaşi bărbat şi fac sex atât de rar, încât cred că am redevenit virgină.

CP continua să mă privească întrebător. Dacă ei satisfacția sexuală îi țâșnea prin toți porii, cine putea spune că nu se vedea și pe mine același lucru? L-am văzut pe Ivan la câțiva metri distanță. A trecut pe lângă mine și mi-a strecurat un bilet în mână.

Te aștept în lojă, două uși mai încolo.

— Ce-i asta? a întrebat Kitty, furișându-se lângă mine.

— Nimic, o bucată de hârtie, atât.

— El ți-a dat-o, nu?

— Nu vrei să încetezi? am răspuns, cu furia defensivă proprie celor prinși cu mâța-n sac.

— Unde te duci? a întrebat Kitty, când am dat să plec.

— La toaletă.

— Vin cu tine.

Kitty a insistat să meargă în spatele meu până la toaletă, chipurile ca să-mi tragă fusta ca să nu mi se vadă fundul, dar mă simțeam mai curând escortată de poliție. Mi-era rușine că neliniștea o făcea să-i fie frică să mă scape din ochi. Am închis ușa de la cabină și am auzit un fornăit în cea de alături. Aplecându-mă să mă uit, am văzut un nas care trăgea printr-un pai ceva de pe jos. Inelul de pe degetul care ținea paiul mi se părea cunoscut.

— Ruthie, ce faci?

Nasul și degetul au dispărut brusc din cadru. M-am urcat pe scaunul de toaletă și m-am uitat în cabina de alături. Ruthie stătea în patru labe, prinsă în flagrant delict, când încerca să adune praful împrăștiat pe jos pe un pătrățel de hârtie.

— Ce pizda mă-sii faci?

— Chloe! M-ai speriat de moarte. Uite, luam un mic energizant și am scăpat blestematul de praf pe jos. Mi s-a părut mai sigur să-l trag pe nas.

— M-ai promis că nu te mai droghezi.

— Nu mă mai droghez, serios. N-am mai luat o doză de o veșnicie. Era doar o liniuță, ca să alunece mai ușor șampania.

— Vorbim despre asta mai târziu, am spus, uitându-mă spre chiuveta lângă care Kitty își usca mâinile. A intrat Sephy și, câteva clipe mai târziu, cele două au ieșit împreună, iar Kitty a uitat temporar că trebuia să mă fileze.

În timp ce mă îndreptam spre loja în care mă așteptа Ivan, am avut sentimentul acut că viața mea scăpase periculos de sub control. Cum puteam să mă mai suport, o femeie al cărei copil o bănuia că are un amant? Suna mai urât decât o femeie care-și înșela soțul. Înțelegând că faptele mele îi afectau pe cei pe care-i iubeam și amintindu-mi că Greg își recâștigase drepturile asupra mea cu o noapte înainte, am coborât în sfârșit cu picioarele pe pământ. Părea de rău augur faptul că biletul prin care Ivan mă chema în lojă era primul pe care mi-l scrisese vreodată în engleză și am știut clar ce am de făcut și că trebuia s-o fac neîntârziat, înainte să-mi piară curajul.

L-am simțit înainte să-l văd. Stătea într-o parte a lojii, în umbră și, preț de o clipă, n-am simțit decât dorința să mă cufund în parfumul lui. A venit spre mine ca să mă atingă, dar m-am retras cu efort.

— Nu mai putem continua, Ivan, am spus. Nu mai pot face asta.

— Șșșșt, m-a liniștit, mângâindu-mă pe față.

— Lasă-mă, am zis, te rog, trebuie să ne oprim.

— Te vreau, Chloe, a spus, încercând să mă tragă spre el. Te vreau tot timpul.

— S-a terminat, am zis, încrucișând brațele pe piept. Nu ne mai putem vedea. Pur și simplu nu mai

pot. Situaţia mea nu e ca a ta. Copiii tăi au plecat de acasă, ai mei, nu. Au nevoie de mama şi de tatăl lor, au nevoie să facă parte dintr-o familie unită. Nu le pot face asta, nu e cinstit. Te rog, înţelege!

Ivan s-a uitat la mine. A închis ochii strâns şi, când i-a deschis, ceva murise pe chipul lui.

— Nu sunt bărbatul care să implore, a spus.

M-am uitat la el. Fără veste, parcă deveniserăm doi străini.

A făcut un pas în spate, iar eu m-am întors şi am fugit din lojă, cu lacrimi grele şiroindu-mi pe obraji şi mânjindu-mi-i cu urme de fard.

Tot ce mi-am dorit, mi-am spus plângându-mi de milă, a fost să trăiesc puţin, iar acum nefericirea îşi desfăcea bagajele şi se pregătea să se instaleze comod şi pe termen nelimitat în fiinţa mea. M-am pitit în spatele unei coloane, când am auzit vocea lui Greg. Îi explica lui Edie povestea cărţii *Prinţ şi cerşetor,* cu răbdarea aceea ţinută-n frâu care ascunde disperarea.

— E vorba de un schimb de identitate. Tom n-o face intenţionat, a încercat să le spună tuturor că nu el era prinţul, dar n-au vrut să-l creadă, aşa că a rămas prizonier la palat.

— Dar lumea nu vede că nu e el?

— Nu, Tom şi prinţul seamănă leit.

— Aha, de aia străjerul de la palat l-a alungat pe adevăratul prinţ, pentru că, îmbrăcat în zdrenţele lui Tom, semăna cu Tom.

— Exact, mamă, acum ai înţeles.

— Dar ceva tot nu pricep. Nu cred că străjerul a procedat înţelept...

Am stat ascunsă până am auzit soneria şi m-am întors la locul meu, în micul interval de întuneric dintre stingerea luminilor şi ridicarea cortinei.

— Te-am căutat, draga mea, a şoptit tata.

L-am strâns de mână, apoi i-am luat-o și l-am pus să-mi numere degetele.

Când a început ultimul act din *Prinț și cerșetor*, m-am uitat pe furiș la Ivan. Era rigid și se uita drept înainte, strângând în mână caietul de schițe. Iluzoriul palat al întâlnirilor pătimașe cu Ivan era pierdut pentru mine, o luminiță care abia mai pâlpâia, înainte să se stingă complet. Ajunsesem din nou cu Tom Canty în Curtea Gunoaielor, condamnată la o viață de foame și de secetă senzorială. Mă rog, poate sună cam dur. Dar, deși știam că am făcut ce trebuia, așa mă simțeam. Gemenii care-i jucau pe Edward al VI-lea și pe Tom Canty au intrat în scenă mână-n mână, cântând:

Nu judeca un om după straie
Năluci să nu zici nicicând că ai
Inima nu-ți scoate la bătaie
Cu flămânzii-împarte tot ce ai.

Cântau într-o armonie perfectă. Temerile tatei privitoare la talentul lor fuseseră nefondate. Sala s-a cutremurat de aplauze când a căzut cortina, iar tata a urcat pe scenă ca să facă o plecăciune.

— Vă mulțumesc tuturor, a spus. Vă mărturisesc că, atunci când mi s-a spus că se va organiza o gală în onoarea celor cincizeci de ani de carieră în teatrul muzical, mi-am zis, Doamne, probabil că toți știu ceva ce mie-mi scapă.

A făcut o pauză. Spectatorii se uitau la el cu admirație, cu chipurile pline de afecțiune.

— Cred că ați observat cu toții, a continuat tata, că orice recunoaștere sau omagiere a unei cariere de-o viață în showbiz anunță moartea. Regret să vă

dezamăgesc, dar mă tem că am de gând să mai stau cu voi câțiva ani.

Spectatorii au izbucnit în râs, au început să aplaude și s-au ridicat în picioare.

M-am uitat la trupul mărunt al tatei, singur pe scena aceea mare, și m-am cutremurat. L-am cuprins pe Greg cu brațul.

— Termină! a spus, scuturându-se. Mă gâdili.

Capitolul 19

Ştrudel cu mare
Reţeta rapidă a Helgăi

450 g mere dulci – descojite fără cotor şi tăiate în felii subţiri
un pachet de foitaj de 400 g
un sfert de ceaşcă de coacăze uscate
o jumătate de linguriţă de praf de scorţişoară
două felii de pâine neagră veche, fărâmiţate
un sfert de ceaşcă de sultanine (viaţa e prea scurtă ca să faci aluatul în casă)
un sfert de ceaşcă de unt topit
două linguriţe de zahăr tos

Se preîncălzeşte cuptorul la 200 grade C.
Într-un vas, se toarnă merele, sultaninele, coacăzele, scorţişoara, zahărul şi pesmetul. Se amestecă bine.
Se ung câteva foi de aluat cu un strat generos de unt topit şi se aşază una peste alta pe o hârtie de copt. Se întind fructele uniform pe foaia de deasupra, apoi se rulează în formă de sul. Se unge cu unt topit. Se coace în cuptorul preîncălzit 30 de minute, până când aluatul se rumeneşte, iar fructele se frăgezesc.

Cred că am băut cel puţin două sticle de şampanie la petrecerea de după gală. Greg şi copiii au plecat aproape imediat, târând-o cu ei şi pe Edie, care ar fi vrut să mai stea. Dădea pe gât paharele cu Baileys cu o plăcere turbată şi ajunsese la al cincilea sau al şaselea – încă unul, şi ar fi început să cânte *Danny Boy*. Înghesuise o femeie la perete şi o asalta cu eterna ei flecăreală. Femeia se uita în jur cu disperare.

— Mai stai! i-am spus lui Greg care se ducea s-o salveze pe femeie.

— M-am văzut cu Bertie și l-am felicitat. Ceilalți nu mă interesează. Sunt o ceată de narcisiști care nu știu decât *moi, moi, moi*. Oricum, vreau să mă duc acasă și să scriu la primărie despre planul de a înmulți limitatoarele de viteză din zonă. Dacă ar fi după ei, mai bine renunțăm la mașini și ne transformăm în canguri.

— Hei, ai umor.

— Dacă tu vrei să stai, nu e obligatoriu să vreau și eu.

— Nu, tu faci întotdeauna numai ce vrei. Doamne ferește să faci vreun hatâr cuiva!

— Pentru Dumnezeu, Chloe, tu chiar vrei să ne certăm?

— M-aș bucura dacă, măcar din când în când, aș sta la o petrecere cu soțul meu, în loc să fiu întotdeauna singură. Nu înțeleg de ce m-am mai măritat, am spus, ridicând cam mult tonul.

— Chiar n-am chef de asta. Ne vedem mâine-dimineață!

Mi-a întors spatele și a plecat.

Ivan n-a venit la petrecere. Ne-am uitat pentru ultima oară unul la altul îndelung, cu tristețe, în foaierul teatrului. S-a împins în mine și cu dor, și cu reproș, când o zorea pe Becky să iasă.

— Credeam că rămânem la petrecere, am auzit-o spunând.

— Rămâi tu! Eu n-am chef.

— Nu, nu, vin acasă cu tine, dragul meu.

L-am văzut zâmbind acru și întorcându-i spatele. Biata Becky, părea să facă atâtea eforturi, dar primea atât de puțin... Totuși, trebuie să fi fost fericiți cândva, îndrăgostiți lulea, pierduți în mângâieri, sărutări și vorbe de iubire, așa cum am fost și eu cu Greg. Cât de toxică era trecerea timpului pentru o relație, cum

săpa încet la rădăcina afecțiunii și a dorinței, până când nu mai rămâneau decât obișnuința și obligațiile... Era oare vorba de alegerea greșită a partenerului de viață? Sau ajungeai să te înstrăinezi de el oricum?

La petrecere, am văzut-o pe Lou într-un colț, alături de un tip chel. Era Gus Falick, sau, mai bine zis, Les. Avea păr pe vremea când am fost împreună, așa că nu l-aș fi recunoscut dacă nu mi s-ar fi părut familiar felul în care-și înclina capul spre Lou. Creierul nostru stochează amintirea intimă a gesturilor și mișcărilor iubiților, felul în care râd și sărută, mult timp după ce relația se încheie. Oare ce aveam să-mi amintesc despre Ivan mă întrebam. Lăcomia cu care mă poseda, zâmbetul discret pe care-l afișa după ce făceam dragoste, intensitatea cu care mă privea când îmi vorbea? Les șoptea ceva la urechea lui Lou, ea se îmbujora toată în timp ce el îi vorbea, iar pieptul i se ridica și-i cobora sacadat. Mă pregăteam să mă duc la ei, ca să aflu dacă Les mă recunoaște, dar am văzut-o pe Lou ieșind din încăpere, cu el după ea. Aveau o misiune de îndeplinit, ofrandele lui verbale își făcuseră cu siguranță efectul magic. Memoria mi-a spus că turnase fundația sub formă de șoapte, urmând să clădească restul repede, în vreun colț întunecat și retras. Și dacă m-aș fi măritat cu el? Ar fi fost oare mai bine sau mai rău decât e cu Greg? Dar nu i-aș mai fi avut pe Kitty și pe Leo, așa că, numai din acest motiv, n-aș putea regreta niciodată că m-am măritat cu Greg. M-am gândit la Ivan și mi-am amintit cum ne-am despărțit în acea seară. Am strâns pumnii înfigându-mi unghiile în palme, în efortul de a-mi exterioriza suferința, dar și de a-mi opri lacrimile. Mă condamnasem singură la propriul mariaj.

— Ce rost au soţii pe lumea asta? am întrebat-o pe Ruthie, când a trecut pe lângă mine.

— Dificilă întrebare, vin mai încolo să vorbim.

Am dat pe gât restul de şampanie, mi-am mai turnat un pahar şi am luat o felie de pâine prăjită cu untură de la un ospătar îmbrăcat în zdrenţe – toate tartinele Prinţului, caviar întins pe pătrăţele negre de pâine de secară, dispăruseră, aşa că rămăseseră numai cele ale Cerşetorului.

M-am dus la tata, care era înconjurat de o ceată de admiratori.

— A fost minunat, tată, sunt foarte mândră de tine.

L-am îmbrăţişat, apoi, când cineva s-a apropiat de el, am profitat de ocazie şi am şters-o rapid, temându-mă să nu mă fac de ruşine şi să-l împroşc cu lacrimi de beţie, distrugându-i clipa de glorie. Sunt momente când nu poţi spera ca părinţii să te sărute şi să te aline.

— Hai, a spus Ruthie, care mă zărise în timp ce mergeam împleticindu-mă spre uşă. Te duc acasă.

— Chestia, Ruthie, e că oamenii decid adesea că e vremea să se căsătorească şi se căsătoresc cu cel cu care au o relaţie în acel moment, am spus, ca şi cum am fi fost deja în toiul unei discuţii, cu patima aceea care te cuprinde când alcoolul pare să-ţi ridice ceaţa de pe ochi, dezvăluindu-ţi adevărul gol-goluţ. Deci nu te căsătoreşti neapărat cu cine trebuie, ci cu cine se nimereşte în acel moment. Ştii tu, cu persoana cu care ai o relaţie în momentul în care decizi că a sosit momentul să te căsătoreşti.

Nu numai că mă repetam, dar bălmăjeam cuvintele şi mai şi sughiţam.

— Vreau să zic că te puteai căsători cu persoana cu care ieşeai pe atunci, dar nu te gândeai la asta în acel moment, aşa că n-ai făcut-o. Nu te-ai căsătorit cu persoana. Din senin însă, hotărăşti că e vremea

să te căsătorești, așa că o faci cu persoana cu care te vedeai în acel moment.

Amabilă, Ruthie se prefăcea că găsește o logică în tot ce spun și a zis:

— E ceva adevăr în asta. Cred că toată lumea ajunge într-un punct în care vrea să se așeze la casa lui, dar, dacă n-ai ghinionul să dai peste un partener violent sau nebun, ai probabil aceleași șanse să-ți găsești fericirea alături de o persoană sau alta, de aia căsătoriile aranjate nu sunt neapărat ceva rău. Știi, am ajuns la concluzia că nu contează cu cine te căsătorești, atâta timp cât e din liga ta. S-a uitat la mine intens. O să ne descurcăm, Chloe, serios. Amândouă trecem printr-o criză. E doar o fază. Întâlnește-te în continuare cu Ivan dacă te ajută să treci peste asta, doar să fii discretă.

— Dar am terminat-o cu el, i-am spus că nu mai vreau să-l văd, iar acum sunt tare tristă. Am stricat totul. N-o să mai fiu fericită niciodată.

Am început să plâng cu sughițuri.

Nu știu sigur ce s-a mai întâmplat după aia, dar cred că Ruthie a reușit cumva să mă ducă acasă. A doua zi dimineață, duminică, m-am trezit singură în casa pustie. Am sunat-o ca să mă lămurească.

— Ai idee unde ar putea fi soțul meu?

— E în parc, cu Richard, cu copiii și cu maică-sa. Seamănă cu o statuie de pe Insula Paștelui.

— Semeț, neclintit, trainic?

— Exact.

— Crezi că împietrirea asta a lui are vreo legătură cu prezența maică-sii sau cu comportamentul nevestei?

— Cred că puțin din amândouă.

— Futu-i! S-ar putea să trebuiască să fug de-acasă.

M-am sculat din pat și am bântuit prin casă. Bucătăria era curată-lună – un reproș mut – Edie muncise cu șorțul pe ea. Nu știam ce să fac în casă, în liniștea aia neobișnuită de weekend, așa că m-am băgat înapoi în pat și am răsfoit ziarele de duminică. Din paginile ziarului *Sunday Times*, mi-a sărit în ochi caricatura pe care Ivan i-o făcuse tatei. Îl desenase îmbrăcat într-o mantie tivită cu blană, așezat pe un tron, în loja regală a teatrului. Dedesubt scria: *Îndelunga domnie a lui Bertie Jivago, regele operetei din West End*. Ceva mi-a atras atenția. M-am uitat mai bine și am văzut că Ivan desenase silueta unui cuplu în loja vecină, un omagiu adus despărțirii noastre.

Mai târziu, Sammy a intrat și s-a așezat pe marginea patului.

— S-a întors toată lumea?

A încuviințat din cap.

— Da, copiii își fac lecțiile, iar Greg s-a dus s-o conducă pe Edie la gară.

— Nu mi-am luat rămas-bun de la ea.

— Nu-i nimic, Greg i-a spus că nu te simți bine.

— Și ea ce-a zis?

— A pufnit neîncrezătoare și i-a amintit lui Greg de fosta lui prietenă, Mary O'Grady, „o fată dintr-o bucată", care a făcut șase copii, iar pe ultimii doi i-a născut acasă, singură, după care s-a dus să-i ia pe ceilalți de la școală și s-a apucat să gătească pentru soțul ei. Musaca de pește, cred că a zis.

Greg și cu mine ne-am ocolit cu prudență tot restul zilei, evitând să ne privim în ochi și să vorbim. Eram nefericită și mă durea gândul că n-aveam să mă mai văd cu Ivan. Nu prea puteam să-mi plâng tristețea pierderii amantului meu pe umărul soțului

sau al copiilor. Asta e buba când duci o viaţă dublă. Trebuie să păstrezi secretul şi să suporţi consecinţele. Obligată să sufăr în tăcere, mi s-a părut mai simplu să fiu furioasă pe Greg.

În a doua seară, tăcerea dintre noi devenise insuportabilă.

— Ce crimă am comis exact, în afară de faptul că am dormit aproape toată duminica? l-am întrebat pe Greg când am urcat după o zi obositoare, în care am analizat psihicul altora.

Nu prea m-am achitat de sarcini. Analiza propriului psihic părea să-mi acapareze toate eforturile de la o vreme. Greg stătea în fotoliu, în living. S-a ferit de mine, cum a făcut Becky cu Ivan în seara galei. Greg însă parcă se temea ca apropierea mea să nu-i dea vreo boală. Ţinea ziarul ca pe un scut. Pe dedesubt, îi vedeam gura strânsă. Fără să coboare ziarul, a zis:

— Dacă nu ştii, nu prea are rost să-ţi spun eu.

OK, recunosc că m-am cam afumat şi că am ridicat tonul la el în public. Mi se părea că face din ţânţar armăsar. Greg detesta ideea de a-ţi spăla rufele murdare în public. Îi plăcea ca lumea să vadă tabloul armoniei în familie. Mi se părea uşor burghez din partea lui, dar, mă rog, aveam în spate o sumedenie de rude cu gura mare, care ziceau tot din casă. Normal, înainte să mă dau indignată de ceea ce consideram eu a fi o furie nefondată, trebuia să-mi amintesc că aveam o relaţie extraconjugală de câteva luni, ceea ce-mi anula dreptul la la revoltă. Îngrădită de reproşul mut al lui Greg, mă simţeam ca o adolescentă trasă de urechi.

— Ca de obicei, n-ai de gând să spui nimic, nu? O să mă ignori şi gata?

Mă simţeam mai bine să trec la atac.

N-a răspuns.

Mă oboseau Greg, casa, viaţa noastră... Parfumul floral al lui Edie încă se simţea în casă după plecarea ei. Mă simţeam încarcerată de starea lui Greg, la fel cum toanele mamei m-au ţinut odată captivă, când zăcea dezamăgită pe întuneric, în camera ei.

— Bine, am spus. Ies în oraş.

— Fă ce vrei! Oricum faci aşa întotdeauna, a zis Greg.

Am trântit uşa după mine.

— Unde te duci? a întrebat Kitty când mi-am luat haina din cuierul de pe hol.

— În oraş.

— Întotdeauna pleci în oraş. Nu mai stai deloc pe-acasă. Parcă n-aş avea mamă. M-a măsurat din cap până-n picioare. Şi iar te-ai îmbrăcat ca o femeie care vrea să treacă drept adolescentă. Aşa se îmbracă femeile divorţate când îşi caută un soţ nou.

— Of, draga mea...

M-am aşezat în genunchi şi am luat-o în braţe. Trupuşorul ei firav era ţeapăn şi distant.

— Te-ai împăcat cu tata? a întrebat.

— Aproape, dar, scumpo, e normal ca oamenii să se mai certe. Asta nu înseamnă însă că nu se iubesc.

Deşi, mi-am zis, nu mai eram sigură că-l iubesc pe Greg. Se părea că reuşisem să distrug tot.

— Hai cu mine! Hai să-l vizităm pe bunicul! O să ne înveselim amândouă.

M-am bucurat când am ieşit din casă şi am alergat la tata. Tot omul are nevoie de un refugiu, iar al meu fusese întotdeauna ori la tata, ori la Ruthie. Helga îşi prelungise şederea şi, după ce m-a întâmpinat cu căldură, a luat-o pe Kitty s-o înveţe să facă ştrudel cu mere, iar eu am rămas cu tata în biroul lui. I-am

spus că mi-am părăsit amantul. N-a zis nimic. M-a îmbrățișat doar și s-a așezat la pian.

I-am urmărit mâinile pe clape, în timp ce-și cânta una dintre piese, și m-am gândit la mâinile lui Ivan și la felul în care cântau pe trupul meu. Cred că am scos un suspin de suferință, pentru că tata s-a oprit și s-a întors ca să se uite la mine.

— Ești bine, Chlo?

— Aș vrea doar s-o mai iau o dată de la capăt.

— La ce te referi?

— La viața mea. Vreau să șterg totul cu buretele și s-o iau de la început. Se pare că am stricat tot ce aveam. Aș vrea să am șansa să mai încerc o dată. Crezi că am o depresie? Și Jung a avut una, i-a zis confruntarea cu subconștientul. Depresia mea e mai curând o confruntare cu conștientul. Simt că nu-mi mai suport viața.

— Totul are un scop pe lume, boala poate fi creativă, a spus tata, deși înțeleg că ți-ar fi greu s-o apreciezi acum.

Greg și cu mine nu ne mai puteam spune nimic unul altuia fără s-o luăm ca pe un reproș sau ca pe o critică. În consecință, ne-am petrecut săptămâna următoare mârâind unul la altul ca două animale silite să împartă aceeași cușcă. Tabela conjugală putea să atârne la vedere, cu toate gafele comise în ultimii șaptesprezece ani iluminate cu neon. M-am trezit calculând zilele care mai rămâneseră până când Kitty termina școala (cinci ani și jumătate, cinci înmulțit cu 365 egal 1 825, plus o jumătate de an – 182 – egal 2 007. Să zicem 2 000.) Peste vreo două mii de zile, puteam să-l părăsesc, așa că familia s-ar fi destrămat după plecarea copiilor. Dar aș avea patruzeci și nouă

de ani atunci, Ivan m-ar fi uitat și nimeni altcineva nu m-ar fi vrut.

Greg își făcea de lucru războindu-se cu primăria și punând la punct gafele tuturor celor cu care se întâlnea – șoferi și vânzători deopotrivă – și urlând la copii. Din când în când, îl prindeam studiindu-mă îngândurat, ca și cum s-ar fi gândit la un discurs. Avea de gând să-mi vorbească despre bănuielile lui? Am rememorat obsesiv clipele petrecute cu Ivan. Nu era de mirare că toată lumea simțea atmosfera încordată. Bea și Zuzi păstrau distanța, ba chiar și Jessie a hotărât să stea cu maică-sa.

Capitolul 20

Tocinei cu sos jamaican iute
Rețeta lui Abe

Pentru tocinei:

750 g cartofi roșii
o lămâie
o ceapă dată prin răzătoare
un ou bătut
ulei vegetal sau *schmalz*, pentru prăjit
două linguriţe praf de copt
un praf de sare
un vârf de cuţit de piper
două linguri făină

Se încălzește cuptorul la 140 grade C. Se stoarce lămâia și se toarnă zeama într-un vas cu apă rece. Se curăţă cartofii și se dau prin răzătoarea mare. Se lasă în apă o jumătate de oră. Se scurg cartofii și se zvântă cu un șervet.
Se așază cartofii rași într-un vas mare și se adaugă ceapa, oul, făina, praful de copt, sarea și piperul.
Se pun două linguri de ulei vegetal sau de *schmaltz* într-o tigaie și se încălzesc la foc potrivit. Se toarnă în tigaie câte o lingură din compoziție pentru fiecare tocinel și se prăjesc câte patru. Se lasă să se rumenească circa un minut. Se întorc pe partea cealaltă și se prăjesc circa 30 de secunde. Se așază pe grătar și se țin calzi în cuptor. Se mai adaugă puțină grăsime în tigaie la fiecare serie.

Pentru sosul iute:

250 g ardei iuți roșii, curățați de semințe
o ceapă albă tocată
doi căței de usturoi tocați
o jumătate ceșcuță oțet de mere
o jumătate ceșcuță zeamă de lime (sau lămâie)
două linguri apă
o papaya medie, fiartă până s-a frăgezit, curățată de coajă și de semințe și tăiată fin
o roșie tocată mărunt
o linguriță cimbru
o linguriță busuioc
o jumătate de linguriță praf de nucșoară
două linguri semințe de muștar
o jumătate lingură curcuma

Se pasează în mixer ardeii iuți, ceapa, usturoiul, papaya și roșia (e posibil să fie nevoie de mai multe reprize). Se toarnă amestecul într-un vas scund. Se amestecă oțetul, zeama de lime și apa într-o cratiță și se aduce la punctul de fierbere, după care se presară cimbrul, busuiocul, nucșoara, mușțarul și curcuma. Se toarnă mixtura fierbinte peste piureul de mai sus și se amestecă bine. Poate fi păstrat la frigider circa opt săptămâni.

Era ora zece, Sammy era afară, ca și fetele, iar ceilalți dormeau, în afară de mine. Trecuseră patru săptămâni de la gala tatei, patru săptămâni de când nu mai vorbisem cu Ivan, și tot nu-mi puteam lua gândul de la el.

— Ce-ai fi vrut? a spus Ruthie în acea după-amiază, în cafeneaua din parc. Au trecut doar douăzeci și opt de zile. N-ai voie să-l suni sau să-l vezi șaizeci de zile. Asta-i regula.

— Ce regulă? Mai sunt și alte reguli?

— Da, o grămadă. Astea-s regulile privitoare la despărțiri, le-ai uitat? Fără telefoane, fără mesaje scrise, fără întâlniri. Dacă simți că cedezi, trebuie să mă suni, ca să te apăr de tine.

— Da' ce sunt eu, adolescentă?

Ruthie n-a răspuns, dar a pufnit sugestiv. Era adevărat. Puteam trece drept o puștoaică de șaișpe ani.

Mă mâncau degetele să-i trimit un mesaj și să-i cer să ne întâlnim imediat. Am trecut prin casa adormită și am coborât în bucătărie, unde mi-am turnat un pahar de vin, sperând în același timp să-mi fac curaj să-l sun sau să mă fac pulbere, ca să nu mai fiu în stare. Se întâmplă rar să beau de una singură. M-am sprijinit cu capul de geam și m-am uitat în grădină. Crengile desfrunzite ale cireșului pe care-l plantaserăm pentru mama abia se deslușeau în lumina

lunii. Am zărit o reflexie în geam și, o clipă, am avut senzația că o văd pe mama, dar am înțeles repede că eram eu. Pe măsură ce îmbătrâneam, îi semănam tot mai mult. Când a murit, mama avea cu doar doisprezece ani mai mult decât am eu acum. Nimeni nu știe cât mai are de trăit. Oare ce-aș face dacă aș ști că mai am doar doisprezece ani de viață? Cum aș alege să-mi trăiesc timpul rămas? Am întins mâna spre telefon ca să-l sun pe Ivan, dar n-am apucat să-l ating, pentru că a sunat.

— Ruthie, slavă Cerului, tocmai mă pregăteam să-l sun.

— Hai la mine! În clipa asta, mi-a ordonat.

În timp ce mă îndreptam spre ieșire, am văzut un plic mic pe jos, lângă ușa de la intrare. Îmi era adresat mie și fusese adus de cineva. Era de la Ivan, de parcă dorul meu de el l-a atras spre mine. L-am deschis și am văzut un desen în care eram el și cu mine. Eu ședeam în fotoliul meu de psihiatru și-l ascultam. Dedesubt scria în rusă: *Ne mogu bez tebia. Davai budem, kak mîi bîili naciale. Ia Tak tebia libliu.*

Cum de riscase oare să pună plicul în cutia poștală? M-am dus glonț spre pubelă, hotărâtă să-l arunc, dar, în ultima clipă, l-am băgat în buzunar.

M-am așezat cu Ruthie în bucătăria ei, unde am dat pe gât un pahar mare de vin, după care am izbucnit într-un plâns cu sughițuri. N-am știut niciodată să plâng grațios – o lacrimă solitară, un suspin discret, o batistă de mătase apăsată pe ochi. Nu, eu plângeam urât, mi se umflau ochii și mi se înroșea nasul. Ruthie a șters-o englezește până la budă, ca să prizeze niște cocaină, bănuiam. I se citea pe față. În ce rahat eram amândouă...

— De obicei, nu împing pe nimeni să ia droguri, a spus, dar n-ai vrea o liniuță de cocaină? S-ar putea să te înveselească.

Încă plângeam cu zgomot, ștergându-mă la nas cu mâneca, sughițând și înecându-mă. Am scuturat din cap.

— Nu, mersi, am încercat acum câțiva ani și m-a făcut să plâng. Oricum, văd că mă descurc foarte bine acum.

Mi-am turnat un păhărel de votcă și m-am refugiat cu Ruthie în baie, unde a șters marmura de lângă chiuvetă și a presărat o linie groasă de praf alb. În timp ce ea trăgea cu talent pe nas, eu am dat votca pe gât. Se pare că votca avea asupra mea efectul pe care-l avea cocaina asupra ei. Am înviat amândouă.

— Mă simt fabulos, mai bine ca niciodată, mă simt extraordinar, am spus.

— Hai să ieșim în oraș și să dansăm undeva. Unde să mergem? Știu, hai la restaurantul lui Abe, poate cântă trupa lui Herbie. Hai, grăbește-te!

— Doamne, parcă ai fi o adolescentă dementă. Ce era în votca aia?

Ruthie a bombănit încontinuu în timp ce m-a imobilizat ca să-mi întindă *touche eclat* peste fața pătată de lacrimi, după care a ieșit după mine.

Abraham „Abe" Green, un rastafarian de un metru nouăzeci, cu părul răsucit în șuvițe care-i ajungeau până la brâu, avea un bar de noapte cu specific evreiesc, la câțiva pași de magazinul Volga. Avea pe cap o cipilică croșetată, în toate culorile curcubeului, o versiune mai mică a beretei rasta. Abe insista că era un evreu cumsecade, ai cărui strămoși lusitani ajunseseră în Jamaica în secolul șaisprezece și, într-adevăr, ochii lui de un verde palid vorbeau despre o ereditate complexă.

Când vorbea, spunea mereu „Oi vei", „ai, iai, iai" sau „Zei, îndurați-vă!" În timpul liber, învăța ca să devină rabin, iar vastele lui cunoștințe asimilate din textele iudaice, în combinație cu preparatele lui culinare autentice și delicioase, i-au asigurat intrarea rapidă în comunitatea evreiască locală. (O fi el *schwartze* cu părul lung, dar e *schwartze* de-al nostru).

— Ia te uită! ne-a întâmpinat când am intrat pe ușă, cărui fapt îi datorez această nesperată plăcere? Nu sunați, nu scrieți, ați găsit vreun restaurant mai bun de n-ați mai dat pe-aici de atâta timp?

Clar, știa să te facă să te simți vinovat, ca un adevărat evreu.

— Cum merg afacerile? am întrebat.

— *Gefilte fish*[1]! Nasol, cum să meargă?

Abe avea obiceiul drăguț să folosească numele unor preparate evreiești în loc de înjurături. Ruthie și cu mine ne-am așezat.

Mă simțeam neliniștită și n-aveam stare. De ce am venit aici? Numai mâncare nu-mi trebuia. Eram beată și voiam să mai beau. Localul era plin de evrei bătrâni care luau o gustare înainte să se ducă la culcare (Doamne ferește să moară de foame înainte să ajungă la frigiderele proprii) și de rastafarieni care molfăiau gogoșele. Abe se rățoia la un cuplu care, deși terminase de mâncat, nu se ridica de la masă.

— Vreți să stați, duceți-vă acasă, vreți să mâncați, rămâneți și mâncați!

Scaunele din lemn masiv, lipsa studiată a ambianței și mesele de plastic fără fețe de masă vorbeau clar despre regula casei: Nu trageți mâța de coadă!

---

1 Chifteluțe făcute din carne de pește tocată, pesmet de aluat nedospit și ouă, fierte în supă de pește. Se servesc reci, cu hrean. (N. a.)

Mâncați și plecați! Lui Abe îi plăceau antreurile. Ne-a adus un platou cu castraveți murați și felii de ficat.

— Îmi pare rău, dar nu prea mi-e foame, Abe. N-ai nimic de băut? am întrebat.

— De băut? Ce foloase avem noi, evreii, de la alcool? Soro, ce-i cu voi? Stați și nu mâncați! Ce sunt eu? O bancă în parc? S-a oprit. Dar un pic de vin israelian de Sabat tot am.

M-am uitat la Ruthie, și ea la mine, și ne-am strâmbat. Cât de disperate eram?

— E sec?

Abe a ridicat din umeri, și-a înălțat mâinile cu palmele îndreptate în sus, spre ceruri, și a adoptat o expresie cunoscută de evrei din cele mai vechi timpuri. Era genul de expresie care spunea: „Ce vrei? O minune?"

— Eu, unul, nu prea cred că ai nevoie de alcool. Pari încordată, îți trebuie doar o țigară ca să te calmezi și să-ți recapeți pofta de mâncare, după care, o gustărică.

Ne-am dus cu el în camera din spate și l-am privit cum răsucea cu dexteritate o țigară cu marijuana.

— În chestiunea asta, genele tale rastafariene le eclipsează pe cele evreiești, am spus.

— Gene, izmene, se completează, două jumătăți care formează un întreg. Iarba rasta îți stârnește apetitul, mâncarea evreiască îți umple burtica. Yin și Yang, pardon de expresie. Evreul rastafarian e cea mai evoluată ființă de pe planetă, a spus Abe mândru.

Ruthie și cu mine am dat din cap la auzul cuvintelor lui înțelepte, care ne-au lovit cu și mai multă forță după al șaselea fum tras din jointul pe care-l făcuse.

Mă jucam într-o doară cu unul dintre globurile cu zăpadă ale lui Abe. Avea vreo două sute, pline de praf, înghesuite de-a valma pe rafturile înțesate de cărți. Preferatul meu era cel cu doi evrei hasidimi aduși de spate în lupta cu vântul, în hainele lor lungi și pălăriile negre. Bărbile lor lungi și cârlionții de lângă urechi păreau să fluture în vântul imaginar. Acum, când mă uitam la glob, parcă m-am simțit înghițită de micul dom de sticlă și m-am trezit în Polonia secolului al optsprezecelea, în *shtetl*, casa lor. De aia mă simțeam oare atât de în largul meu cu Ivan? Să fi fost oare rădăcinile mele est-europene, memoria de neșters a rasei în care mă născusem? Avea ceva familiar mie, un sentiment de apartenență culturală pe care nu-l împărtășeam cu Greg. Mi-am lipit globul de obraz, simțind răcoarea sticlei. Nu mai observasem până atunci cât de lent cădea fiecare fulg argintiu de nea, aproape cu încetinitorul. Cu câteva clipe înainte, totul se derulase în mare viteză, iar acum, se desfășura foarte l-e-n-t...

— Când ai de gând să-mi mai aduci niște supă de pui, Chloe? a întrebat Abe.

Parcă vorbea din fundul unui puț.

— Curând, promit.

Răspunsul meu părea că a venit un pic mai târziu, ca și cum sunetele s-au făcut auzite mult timp după ce mi-au ieșit din gură. Dar era gura mea? Mi se părea că era gura mea, dar ce însemna cu adevărat „a mea"? Și, la urma urmei, ce era o gură?

(Ai fumat din iarba lui Abe? m-a întrebat Greg a doua zi. Ai fumat din iarba lui Abe? a repetat, scuturând din cap nevenindu-i să creadă. Ești nebună? Eu n-aș putea trage mai mult de două fumuri din jointul lui Abe, și eu sunt expert. Ai noroc că n-ai făcut sindrom de dezaferentare.

— Ce-i aia? am întrebat.

— Când nu te mai poți mișca sau vorbi deloc. Doamne, Chloe, ce-i cu tine?)

— Greg a fost ieri aici.

Abe își ținea ochii închiși și se clătina ușor, ca și cum s-ar fi rugat.

— Vorbea cu Moishe în bucătărie și-l întreba cât *schmaltz* pune el în *kneidlach*. Dar Moishe nu le face la fel de bune ca ale tale.

S-a plesnit cu palma peste frunte.

— *Tzimmes!*[1] Ce idiot! Trebuie să păstrez secretul.

— O să tac mâlc. Sunt Regina Secretelor, am spus.

Abe s-a uitat la mine neîncrezător, în timp ce băga un CD în ditamai playerul.

— Ascultă! Herbie a remixat Shema.

Băteam ritmul cu picioarele după versiunea reggae a rugăciunii evreiești remixate de Herbie. M-am ridicat, am început să dansez și m-a fulgerat o amintire palidă, dar terifiantă, în care-i conduceam pe cei doi într-un restaurant, în șir indian, ca la conga, toți cu mâna dreaptă peste ochi, cum se obișnuiește când se rostește această rugăciune, cântând în același timp *Șma Yisrael Adonai Elohaynu Adonai Echad*[2]. Starea i-a prins pe toți și ni s-au alăturat și restul clienților.

Să nu cumva să se spună că noi, evreii, nu știm să ne distrăm! Lui Ruthie și mie ni se făcuse o foame de lup, așa că ne-am așezat la masă și ne-am înfruptat din bucatele strămoșilor noștri: carne de vită sărată, ouă tăiate, covrigi și o mâncare mult apreciată, varianta lui Abe, tocinei de cartofi cu sos jamaican iute, toate udate cu vinul roșu și dulce israelian care se bea de Sabat.

---

1 Morcovi copți în unt și miere. (N. a.)

2 Ascultă, Israele, Iahve este Dumnezeul nostru, Iahve este unul singur. (N. a.)

— Au stabilit termenii disponibilizării tale? am întrebat-o pe Ruthie, scăpând un ficățel din gură.

Am auzit cum toată lumea trage aer în piept. Toți au încremenit, șocați. Furculițele s-au oprit în aer, paharele n-au mai ajuns la destinație și câte unul scuipa de trei ori peste umărul stâng, ca să alunge deochiul.

— Ce? Ce? Ce-am spus? am întrebat lumea.

Un bărbat elegant, îmbrăcat într-un costum business, s-a aplecat spre mine de la masa alăturată și m-a înșfăcat de braț.

— Iartă-mă, dar crezi că ne place să auzim cuvântul ăsta când mâncăm?

— Care? Disponibilizare?

Lumea a icnit iar și nu s-a mai uitat la noi. L-am văzut pe Volodea intrând pe ușă și i-am făcut cu mâna. Îi trimisesem un mesaj pe furiș, când Ruthie nu se uita, și l-am chemat acolo. Își pusese haina peste pijamale și ținea în mână exemplarul ferfenițit din *Doctor Jivago*.

— Unde ai ajuns?

— Lara pleacă la gară, iar Iuri zice că se duce și el după ea.

— Chiar nu știi ce se întâmplă?

— Nu, șșșt, nu-mi strica surpriza!

— Cum poți să fii rus și să nu știi?

— Ce pot să spun? Am lipsit de la școală în ziua aia.

Mi-am golit buzunarele. Șervețele murdare, bucățele umflate de gumă nemestecată, monede, o amendă de parcare mototolită... În cele din urmă, am găsit cartonașul lui Ivan.

— Ce scrie?

Volodea s-a uitat în jur. Perechea de la masa vecină ne privea cu oarecare interes. M-am ridicat, l-am luat pe Volodea de mână și am ieșit afară. A ținut

cartonașul sub lumina unui felinar și a mijit ochii, ca să vadă ce scrie.

— Scrie *Nu mai pot fără tine. Hai să fim ca la început. Te iubesc enorm.*

Iar m-a podidit plânsul. Dar am plâns grațios de data asta, am vărsat doar două lacrimi care mi-au alunecat demn pe obraji.

— Nu te lua după Iuri Jivago, Chloe, du-te la *vokzal*, la gară. Nu da cu piciorul la șansa de a fi fericită!

— Mincinosule, știi ce se întâmplă în roman, am spus trăgându-i un pumn în umăr.

Volodea a ridicat din umeri indiferent.

— Și-apoi, cum rămâne cu *ai grijă*? am întrebat.

— Uneori, nu te poți pune de-a curmezișul iubirii.

— Îi iubesc pe ruși, am spus, sărindu-i în brațe, sunteți irezistibil de pătimași și de romantici.

În definitiv, mi-am zis, nici lui Iuri Jivago nu i-ar fi fost prea bine dacă ar fi rămas indiferent la iubirea Larei. Ar fi rămas cu Tonia, fără Lara, și ar fi murit singur, la Moscova. Parcă era un semn, parcă universul îmi arăta calea înainte. L-am pupat pe Volodea și am intrat în restaurant.

— Ia zi, ce scria pe bilețel? a întrebat matroana sulemenită la greu de la masa vecină, în drum spre ieșire.

— Nu-ți zic, am răspuns.

A dat dezgustată din mână în direcția mea.

— Ce fandosită...

— Hai, Ruthie, am spus, smulgând-o de pe scaun și plătindu-i lui Abe.

Mi-a strecurat în palmă o punguță de plastic cu iarbă.

— Pentru Greg, a zis.

I-am trimis o bezea și am ieșit în stradă, cu Ruthie după mine.

— Hai să mergem! Ai voie să tragi pe nas un pic din praful ăla alb al tău, cât îi fumez eu iarba lui Greg.

— Ai devenit un animal, a spus, o fiară dezlănțuită, aţâţată de drog.

După aia, mi s-a cam rupt filmul, deși parcă-parcă îmi amintesc că fumam un joint, întinsă pe jos în bucătăria lui Ruthie, și mă uitam la ea cum trage o liniuță de cocaină care înconjura piciorul mesei.

— Cine zice că liniile trebuie să fie drepte? a spus Ruthie. Plictiseală, plictiseală, plictiseală. Vreau să trăiesc un pic, să fac buclișoare, cerculeţe, pătrăţele și să inventez noi forme pentru cocaină și tehnici de prizat.

Doamne, ce deștepte mai eram, ingenioase, interesante, înţelepte și fascinante și aveam atâtea de vorbit! Păcat că nu prea-mi aminteam mare lucru din ce am vorbit, dar cred că am rezolvat o mulțime de probleme, ale noastre și ale altora.

— Știu! a exclamat Ruthie la un moment dat. Bag superglue în încuietorile mașinii lui David Gibulangiul. Să se învețe minte să mai facă disponibilizări! Scârba! O să-i piară rânjetul superior de pe mutră când n-o să poată urca în Saabul lui de fiţe și o să fie nevoit să meargă pe jos sau să ia mijloacele de transport în comun, ca noi, ceilalți, care suntem șomeri din cauza lui și care n-avem un loc de muncă tot din cauza lui.

A împuns aerul cu degetul, ca să sublinieze ideea. (Drogurile îți dezleagă limba, dar nu te fac neapărat să vorbești cu cap.)

Mă neliniștește gândul că i-am scris un mesaj kilometric lui Ivan, care spunea sau nu ceva printre rânduri

si care suna așa: *Îmi pare rău că ne-am despărțit, trebuie să știi că ești foarte important pentru mine și că m-ai trezit spiritual în ultimele luni. Simt că suntem suflete-pereche și că ne leagă ceva unic. M-ai făcut să simt din nou, mi-ai răscolit simțurile cum nu mi s-a mai întâmplat de ani de zile, mi-ai deschis inima și...*

— Esența unui mesaj e concizia, a zis Ruthie, în timp ce tastam.

— Da, știu, dar trebuie să-i spun câteva lucruri. E foarte, foarte important. Totul mi-e foarte clar acum.

Degetul meu gândea singur. *M-am simțit ușor copleșită de tot ce s-a întâmplat între noi și m-am gândit că ar fi mai bine pentru amândoi dacă am pune capăt relației. Înțeleg acum că am făcut o mare greșeală. De atunci, mă simt profund disperată și tristă. Îmi doresc enorm să te văd, dragul meu, și să mă iei în brațe.* Chiar înainte să trimit mesajul, într-un puseu erotic alimentat de drog, am adăugat: *Mai vreau să te simt mișcându-te în mine încă o dată, ca să plutim amândoi pe câmpiile extazului carnal.* Am roșit a doua zi dimineață, când mi-am amintit. *In vino veritas?* Poate. *In narcoticus nonsensicus?* Clar.

Zăceam în pat îmbujorată de rușine. Am pipăit cu o mână șovăielnică locul de lângă mine. Gol. M-am uitat la ceas. Ora unu. Cum adică? Ce fel de ora unu era? Noaptea sau ziua? Vedeam lumina care se filtra prin draperiile trase. Doamne, am dormit o jumătate de zi! La ce oră am ajuns acasă? Țineam minte că Ruthie destupa încă o sticlă de vin la șapte jumate dimineața, după care a trimis-o pe Sephy, care abia se trezise, la colț, ca să cumpere ziare și țigări. (Am hotărât amândouă în cursul nopții că fumatul era o chestie foarte matură.)

— Cum de ți-au vândut țigări? a întrebat-o Ruthie când s-a întors.

— Ușor, a răspuns. Le-am zis că mama e prea beată ca să vină să și le cumpere singură.

Vorbele ei ne-au trezit pe loc, iar eu am reușit cumva să traversez parcul, care părea să găzduiască un simpozion matinal al beților. Zăceau muți pe bănci, cu mâna încleștată pe cutia de bere, cum își țin copiii ursulețul de pluș. De data asta, știam cum se simțeau. Eram printre ai mei. Stăteam nemișcată în gerul unei duminici de iarnă și mă uitam la ușa casei mele. Îmi uitasem cheile și, după ce am rămas câteva minute într-o stare de prostrație, am aruncat o pietricică în geamul dormitorului conjugal. N-am nimerit, dar cârâitul indignat al porumbelului pe care l-am lovit (o fi fost din stolul lui Madge?) l-a adus pe Greg la geam, taciturn și încruntat. A coborât și mi-a deschis, fără să spună o vorbă. Aveam gura uscată, brațele și picioarele mă înțepau, iar creierul mă durea. Casa era cufundată în liniște. Am găsit telefonul și, băgându-mă cu el sub pătură, în bârlogul rușinii mele, am format un număr.

— Ruthie, am șoptit cu glas răgușit.

— Îmi pare foarte rău, a spus Ruthie. Mă tem că prietena ta, Ruthie, a murit. Supradoză, cred. Eu sunt doar cadavrul ei ambulant.

— Doamne, Ruthie, ce rău îmi pare pentru azi-noapte...

— Mie, nu, a spus. Eu mă bucur, a fost big bangul de care aveam nevoie, știi tu, punctul ăla gata-numai-fac în care trebuia să ajung. După ce ai plecat, am stat și m-am gândit că nu e nici măreț, nici haios, nici măcar inteligent. Am aruncat la budă restul de praf, i-am spus tot lui Richard și m-am dus la întâlnirea Narcomanilor Anonimi din Notting Hill Gate.

— Te-ai întâlnit cu vreun cunoscut?

— Buzele-mi sunt cusute. Am depus jurământul NA.

— N-ai nici un haz.

Îmi era cumplit de ruşine că o încurajasem pe Ruthie să prizeze cocaină, după ce mă străduisem atâta s-o vindec. Mi-am bătut joc de discuţia secretă pe care am avut-o cu Richard cu doar o săptămână înainte. M-am dus la ei într-o după-amiază, când ştiam că Ruthie nu era acasă. Richard era în biroul lui, cufundat în lectura unei cărţi despre scrierile grecilor antici săpate în piatră. I-am explicat că Ruthie era în pericol şi că priza cocaină. S-a uitat şocat la mine, aşa că mi-am dat seama că trebuia să-i explic şi contextul, ca să înţeleagă.

— Cocaina există de secole, am spus. Oare şi grecii antici aveau aceeaşi slăbiciune pentru praful alb ca şi vechii egiptenii?

— Da, într-adevăr, a zis Richard, luminându-se la faţă şi ciupindu-se de şaua nasului cum făcea întotdeauna când urma să explice ceva. S-au găsit dovezi care atestă că, în timpul Jocurilor Olimpice, atleţii căutau tot felul de metode ca să-şi îmbunătăţească performanţele. Alcool, stimulente şi opiacee, pe care probabil le mestecau. După cum desigur ştii, străvechile jocuri au fost sistate definitiv în 395 d.Ch., iar Olympia a fost vandalizată şi lăsată în ruină.

Nu ştiam, dar am dat din cap oricum. A tăcut o clipă, scuturând din cap cu tristeţe, ca şi cum distrugerea Olympiei era o ştire de ultimă oră.

— Când Jocurile Olimpice au înviat la Atena în 1896, a continuat, unii concurenţi au luat cocaină şi alţi stimulenţi, ca să-şi mărească rezistenţa.

A aşezat cu grijă volumul pe masă, nu înainte să-i pună între pagini un semn de carte din piele, apoi

s-a dus spre biroul pe care trona în toată splendoarea ei concesia pe care Richard o făcuse lumii moderne: un laptop Apple argintiu. A tastat cuvintele Abuz de Cocaină.

— Îți mulțumesc că mi-ai spus, Chloe, a zis. Știu că Ruthie nu e fericită de la o vreme.

L-am rugat să nu mă pârască, dar nu sunt sigură că m-a auzit, și l-am lăsat să se documenteze pe tema dependenței de droguri și să-și ia cu meticulozitate notițe în carnețelul subțire și negru pe care-l purta întotdeauna la el.

— Ce-a zis Richard? am întrebat-o neliniștită pe Ruthie, revenind în prezent și întrebându-mă dacă nu mă turnase.

— A răsuflat ușurat că i-am mărturisit în sfârșit de ce m-am purtat ca o nebună în ultimele luni. M-a îmbrățișat, mi-a spus că mă iubește și că o să facă tot ce-i stă în puteri ca să mă ajute să mă vindec.

— Deci soții au totuși un rost pe lumea asta?

— Hai să nu exagerăm! Deși trebuie să recunosc că al meu nu e chiar inutil în acest moment.

— Doamne, am spus, când mi-am amintit ce am făcut cu o noapte înainte. Ești atât de norocoasă că ai murit deja! Vreau și eu să mor.

Mi-am scos mobilul de la adăpost, dintr-un sertar încuiat, unde l-am ascuns din spirit de autoconservare, deși eram și beată, și drogată. Mesajele pentru Ivan erau acolo, intacte și, din fericire, salvate în *drafts.* Slavă Cerului că nu le trimisesem. M-am trezit hotărâtă să nu-l mai caut. Relația mea cu Ivan se încheiase. Gata. Sfârșit. Telefonul mi-a piuit în mână. Am sărit ca arsă. Ivan? Nu, un mesaj de la Greg: *Anunță-mă când catadicsești să te trezești.* Ups, clar, căzusem în dizgrație. I-am scris: *M-am trezit.*

Femeia care se uita la mine din oglinda din baie îmi era complet necunoscută. Era o străină, mai bătrână cu câţiva ani decât mine, cu cearcăne negre la ochii care sclipeau a disperare şi cu părul atârnând în laţe unsuroase peste faţa buhăită, de pe care dispăruse orice urmă de frumuseţe.

Am dat drumul la apă în cadă, am traversat casa goală din zidurile căreia fiecare cărămidă părea să-mi urle reproşuri şi am adunat tot felul de legume şi de pliculeţe de ceai folosite, pe care le-am spus cu grijă pe marginea căzii. Castraveţii singuri nu erau de ajuns. În starea în care eram, aveam nevoie de toate soiurile de crudităţi ca să-mi calmez ochii umflaţi. Am turnat uleiuri parfumate în apă, am intrat în cadă, m-am întins şi m-am rugat ca leacurile naturiste să anihileze ravagiile făcute de alcool şi abuz de droguri. Foarte bine dacă mintea ta crede că eşti încă adolescentă, dar trupul îţi reaminteşte că eşti o femeie de vârstă medie, aşa că nu mai poţi ţine pasul. Se părea că nimic nu-mi era de ajutor. Eram surescitată, bolnavă şi aveam nevoie de un doctor, dar mă îndoiam că medicul meu curant avea să-mi înţeleagă necazul. Poate că CP avea dreptate – sexul era ca benzina, iar eu funcţionam cu rezervorul gol, pe punctul să scuip, să horcăi şi să-mi dau duhul.

Capitolul 21

Plăcinta slugilor
Rețeta lui Chloe Jivago

Expresia Plăcinta slugilor datează de pe vremea lui Wilhelm Cuceritorul, când stăpânul moșiei se ospăta cu carnea căprioarei vânate, în vreme ce servitorii trebuiau să se mulțumească cu inima, ficatul, rinichii și alte măruntaie, cărora li se spunea „căzături" sau „potroace". De atunci, „să mănânci plăcinta slugilor" a ajuns să însemne a accepta de bunăvoie să pleci capul umil sau să fii umilit.

Nu mă dau în vânt după măruntaie – în opinia mea, rareori se întâmplă să fii nevoit să te înjosești într-atât –, așa că trișez și folosesc carne de vită și fac plăcinta slugilor după capul meu, o plăcintă demnă mai curând de un prinț decât de un cerșetor.

750 g carne macră de vită, tăiată cubulețe
o lingură de făină, asezonată cu sare, piper și o linguriță de scorțișoară
o ceapă mijlocie, tocată
o cană de vin roșu
patru-cinci morcovi tăiați în bucăți mari (eu folosesc morcovi Chantenay)
o jumătate de cană de făină albă
o linguriță de supă concentrată de legume Marigold sau un cub Oxo
câteva lacrimi de pocăință

Pentru aluat:
170 g de făină albă
85 g unt
sare
un pic de apă rece
un gălbenuș
un ou bătut pentru glazură

Se toarnă făina asezonată într-o pungă de plastic. Se adaugă cubulețele de carne și se scutură punga, ca să se acopere bine. Se încălzește un pic de ulei în oala sub presiune și se

rumenește carnea împreună cu ceapa tocată. Se adaugă morcovii, o ceașcă de apă și vinul. Se adaugă supa concentrată Marigold (sau, dacă vreți o culoare mai închisă, cubulețul Oxo). Se ține pe foc iute, până ajunge să fiarbă sub presiune, apoi se micșorează flacăra și se mai lasă zece minute. Se adaugă apa și lacrimile de pocăință într-o jumătate de ceașcă de făină și se amestecă până când compoziția devine o pastă moale. Se toarnă încet peste carne și morcovi și se amestecă bine. Cât fierbe carnea, se taie untul cubulețe și se încorporează în făina în care se pune sare cu vârful degetelor, până când compoziția arată ca pesmetul. Se adaugă gălbenușul și suficientă apă cât să se lege compoziția. Se taie aluatul în două și se întinde pe o suprafață pe care s-a presărat făină, apoi se așază într-o tavă unsă de 32 cm, tăind marginile. Se toarnă carnea și morcovii, peste care se întinde restul de aluat, se unge cu oul bătut și se înțeapă cu un cuțit ascuțit. Se coace la 180 de grade timp de 30 de minute.

E inutil să mai spun că gafa mea recentă nu m-a făcut să cresc în ochii soțului meu. Nici măcar nu-l condamnam. În ciuda repetatelor mele încercări de a-mi cere scuze, a încetat să-mi mai vorbească și, într-o seară, am găsit-o pe Kitty în camera ei, băgând ceva într-o geantă. Mi-a întins o scrisoare adresată mie și lui Greg, scrisă cu cerneală indigo.

Dragă mamă și tată,

Nu mai suport. Nu știu când mă voi întoarce. De ce vă certați? Doi oameni care sunt împreună de atâta timp ar trebui să se apropie, nu să se înstrăineze. De aceea trebuie să vă iubesc și să vă părăsesc.

Cu dragoste, fetița voastră
xxx Kitty xxx

Până și pe Greg l-a înmuiat încercarea lui Kitty de a fugi de acasă. Maturitatea cu care a înțeles situația

sublinia și mai mult infantilismul cu care ne purtam. Ce ironie! Kitty mă determinase s-o rup cu Ivan, dar asta n-a îmbunătățit lucrurile. Dimpotrivă, relația mea cu Greg s-a stricat de tot. Curios lucru, aventura mea menținuse un oarecare echilibru în căsnicia noastră.

În aceeași seară, Leo a venit beat acasă și a vomitat în hol. S-a îndreptat spre mine clătinându-se pe picioare, cu lacrimile șiroind pe față și sughițând.

— Mă urăsc, a bălmăjit. Pe tine te iubesc tare, tare, dar pe mine mă urăsc.

— Ce-ai băut?

— Votcă, a răspuns.

M-a îmbrățișat, apoi s-a întins pe jos și a adormit pe loc, dar s-a trezit peste câteva clipe, ca să vomite iar.

— Nu-l putem lăsa să se culce, i-am spus lui Greg, în timp ce-l întorceam pe o parte. O să se înece cu voma.

L-am dus cu Greg la duș. Nu-l mai văzusem pe Leo în pielea goală de ani de zile, dinainte să ajungă la pubertate, când încă avea trup de băiețel. E adevărat ce se spune, că dintr-o ghindă crește stejarul. Eram atât de șocată, că nu-mi puteam dezlipi ochii. Unde dispăruse băiețelul meu? Mi-am amintit clipa în care mi l-au pus în brațe pentru prima oară, un ghemotoc înfofolit, adus de moașă. „Ia-ți băiatul în brațe!", a spus, iar eu m-am umflat toată de mândrie, nevenindu-mi să cred că trupul meu de femeie putuse să zămislească un bărbat în miniatură perfect. Pur și simplu, era cel mai deștept lucru pe care-l făcusem în viața mea. Acum, cu coada ochiului, vedeam un bărbat beat, gol, care vomita. Cu toate astea însă, era lipsit de apărare, încă avea nevoie de protecția mea, încă era băiețelul meu.

— Am băut doar fo două pahare, mamă.

— Glicemia o să-i atingă cota de avarie, a spus Greg. Trebuie să-l ducem la spital.

— Îl duc eu, am zis. Tu stai cu Kitty.

La spital, Leo a vomitat pe pantofii unui individ, înainte să cadă pe pardoseala rece. Era prea mult chiar și pentru bețivanii înrăiți și plini de răni care-și făceau veacul la Urgențe. Se uitau toți la mine cu reproș. Ce mamă își lasă băiatul să se îmbete ca porcul?

— Cred că sunteți mulțumită, a spus asistenta, în timp ce l-a împins pe Leo spre pat și i-a pus o perfuzie, ca să-i stabilizeze glicemia.

— Da, am zis pe un ton prefăcut, mor de bucurie.

Am stat toată noaptea lângă copilul meu și am văzut cum erau aduși de pe stradă bețivi bătrâni. Unul dintre ei mi-a atras atenția, un bărbat înalt, îmbrăcat la costum, care, deși neîngrijit, păstra o urmă de eleganță. Vorbea frumos și politicos cu asistentele, rostind cuvintele pe tonul grav al celor care vor să treacă drept treji. M-am uitat la el cum își netezește părul argintiu și cum își așază cu grijă pălăria la capătul patului, cu gesturi care mi se păreau prețioase, dar și cunoscute. Era clar că nu se afla pentru prima oară la spital și, într-adevăr, după câteva clipe, o asistentă toată numai un zâmbet a trecut pe lângă el, l-a salutat milităreste și i-a spus „Bună seara, domnule maior!" M-am întrebat care era povestea lui și cum ajunsese în halul ăla. O viață de beție, care începuse ca un moft adolescentin și care, la un moment dat, se transformase într-o carieră. M-am uitat la Leo și am văzut în ochii lui rușinea care începea să ia locul beției. Se uita și el la bețivul ciudat. N-a fost nevoie să spun nimic. Se vedea că-și învăța singur lecția. Uneori, ai nevoie de o criză ca să intri într-o nouă etapă de viață. Poate că eu am avut nevoie de aventura cu Ivan ca să încep o nouă viață alături de Greg. Nu prea știam

cum avea să se întâmple asta, dar, în timp ce ascultam cum respiră băiatul meu, mi-am jurat să-l uit pe Ivan și să mă concentrez asupra viitorului meu cu Greg.

Cu toate astea, viața în Turnul Țâfnei era la fel de grea, iar timidele mele încercări de a-mi scoate boticul și lăbuțele din *maison du chien*, ca să intru iar în grațiile lui Greg, se loviseră de un zid. Greg se prefăcea că totul era bine când erau copiii de față, când însă rămâneam singuri, îmi vorbea cu răceala cu care ți se adresează o cunoștință nu tocmai prietenoasă.

— Ce mai e pe-acasă? m-a întrebat Ruthie la cafenea, într-o dimineață.

— Nasol.

— Sex?

— Zero.

— Nu crezi că ar trebui să vorbești cu el despre asta? În definitiv, tu ești Doamna Terapie Prin Conversație – nu așa îți câștigi pâinea?

— Știu, dar beleaua e aia că simt că mi-am pierdut acest drept odată cu aventura extraconjugală, am spus cu tristețe.

Era greu să mă supăr pe Greg că nu face cu mine ceea ce eu m-am grăbit să fac cu altcineva. La fel de greu era și să nu tânjesc după Ivan și după sărutările lui, mai ales că începuse să-mi trimită mesaje de câteva zile. Până în acel moment, m-am abținut să-i răspund, dar mărturisesc că, indiferent ce hotărâsem, tot voiam să-i scriu.

N-aveam încotro, trebuia să-mi recuceresc soțul și primul pas era să mănânc plăcinta slugilor, și la propriu, și la figurat. Și să-l fac și pe Greg s-o mănânce. Ajungi la inima unui bărbat dacă ai grijă de stomacul

lui, şi nu aşa cum deseori ne dorim, înfigându-i un cuţit în piept.

— Ce pui la cale, mamă? a întrebat Kitty, când curăţam legumele.

— Cum adică? Pregătesc masa.

— Ai privirea aia pierdută, a spus tristă. Credeam că a dispărut, dar s-a întors.

Mă prinsese gândindu-mă la Ivan. Era ca şi cum Kitty încă era în pântecele meu şi-mi simţea trăirile prin cordonul ombilical care ne legase odată. Îmi simţea întotdeauna emoţiile. Am scăpat de analiza ei când i-a piuit telefonul. Expresia i s-a îndulcit când a citit mesajul.

Mi-a ridicat telefonul, ca să pot citi: *Aş vrea să te văd.*

— De la cine e?

— De la Max. Ies în oraş cu el.

— De când?

— De ieri.

Era fabulos de simplu. Max o sunase pe Kitty şi i-a cerut prietenia. Ea i-a spus să aibă răbdare să-i dea papucii lui Joe, care-i era iubit de două săptămâni, iar acum, Kitty ieşea în oraş cu Max. Deşi se părea că nu aveau să ajungă nicăieri. Peste câteva zile sau săptămâni, unul din ei avea să-i dea papucii celuilalt, de obicei printr-un mesaj sau la telefon, şi avea să iasă cu altcineva, poate cu cel mai bun prieten al părăsitului. Ce păcat că totul devenea atât de complicat cu vârsta! Poate că trebuia doar să-i spun lui Greg că-l părăsesc şi să plec cu Ivan. Judecând după frecvenţa cu care Kitty şi prietenele ei le dădeau papucii prietenilor lor şi se cuplau cu alţii, era de mirare că nimeni nu se aştepta ca o relaţie să reziste şi că tiparul multora era monogamia în serie? Ce

bine ar fi dacă relațiile ar fi ca becurile! Pur și simplu, le înlocuiești când se ard.

Mi-a piuit telefonul. Era Ivan. *Aș vrea să te văd.*

— Dă-mi să văd! a spus Kitty, întinzând mâna.

Am ascuns telefonul în mână.

— Eu ți-am arătat mesajul meu, a zis.

— Scuze, draga mea, e un pacient, am mințit.

Kitty a pufnit a neîncredere și a ieșit din bucătărie, ciocnindu-se de Leo.

— Hai sictir, Leo, a spus, îmbrâncindu-l.

— Haisictirțiejigodiemicăcinetecrezisămispuimiehaisictir?

M-am uitat le el, uluită nu atât de violența răspunsului, cât de viteza cu care l-a rostit.

— Salutmamăcare-itreabadeceteuițilamineașa?

— Să nu vorbești așa cu sora ta! Ce ai? Abia ai scos o vorbă în ultimii doi ani și acum parcă ești o mitralieră.

— Dapen'căosăfiuTwistahe'sthemanalb, rapacrobatulnumărulunu, celmairapidrapperdinlumeșiosăfiuvariantaenglezeascăalbăașacămăantrenezsăvorbesccâtderepedepot.

— Doamne ajută, am îngăimat.

— Nu pot câștiga, a spus Leo cu o lentoare exagerată. Mă tot bați la cap că mormăi și acum, când vorbesc, tot te plângi. Nu înțelegi nimic. În sfârșit, am descoperit ce vreau să fac în viață.

A ieșit nervos, trântind ușa după el.

Decorul era pregătit pentru o pașnică cină de împăcare. Greg și copiii ședeau muți la masă, în timp ce eu aduceam mâncarea. În sfârșit, eram, doar noi patru, ceea ce sublinia și mai mult atmosfera încordată. Greg a început să mănânce cu nasul în ziar, atenționându-i cu tâfnă pe copii să nu mai clefăie și

să folosească cum trebuie cuțitul și furculița. Pentru că nu vorbea și nu râdea nimeni, era foarte ușor să te scoată din sărite manierele celor de la masă. Simțind asta, copiii au înfulecat rapid tot și s-au ridicat de la masă când au prins ocazia, iar Greg și cu mine am rămas să mâncăm în tăcere. Dar plăcinta a început să-și facă efectul magic, așa că s-a relaxat, a lăsat ziarul și m-a privit în ochi pentru prima oară după ceea ce părea să fi fost o veșnicie. Am încremenit, cu furculița în care era înfiptă o bucată de plăcintă în aer.

— Știi cât de mult îmi place să văd cum mănânci plăcinta slugilor, a zis.

Am râs, m-am ridicat ca să-i mai aduc o porție și, când am trecut pe lângă el, am spus:

— Nu atât de mult pe cât îmi place mie să te fac s-o mănânci.

Am întins o mână șovăielnică spre el.

— Hai să încercăm să fim buni unul cu altul, am spus.

Mai târziu, m-am lipit de el în pat, mi-am frecat trupul de al lui, sperând să regăsim drumul spre celălalt și fizic.

— Sunt prea obosit, a zis, dezlipindu-se de mine și întorcându-se cu spatele.

Am stat trează o vreme, ascultând vântul și ploaia și privind cum acele fluorescente ale ceasului deșteptător se îndreptau spre ora 2 noaptea. Uneori, te simți mai singur când ești cu cineva decât atunci când ești doar tu cu tine.

A doua zi dimineață, mă așteptau trei mesaje de la Gina pe robotul din cabinet. Unul mai isteric decât celălalt, lamentația unei mirese lovite de panică în cele câteva ore rămase până la drumul spre altar. Se mărita în după-amiaza aceea. Am oftat și am sunat-o.

— Crezi că e posibil să ai o căsnicie fericită, Chloe? a întrebat cu o voce crispată de frică.

— Cred că secretul e să nu ai aşteptări prea mari şi să ţii minte doar momentele fericite, nu pe cele triste.

— Nu sunt sigură că sunt în stare s-o fac.

— N-aş fi crezut că o să citez vreodată din izvorul înţelepciunii lui Dolly Parton, am spus. Dar a povestit odată la un interviu cum a reuşit să-şi păstreze optimismul când o loveau nenorocirile din toate părţile. A spus „Am hotărât să aleg fericirea". Uite ce simplu poate fi! Aşa că, Gina, alege fericirea, ai un bărbat minunat, îl iubeşti, te iubeşte. Ne vedem la nuntă.

Gina se cununa în casa părinţilor ei, o vilă impunătoare la marginea parcului Holland. Ghirlande albe din peste o sută de crini flancau treptele care duceau la uşa din faţă. După ce o cameristă în uniformă mi-a luat haina la uşă, m-am alăturat gloatei la un pahar de şampanie, înainte de ceremonie. Nu mă simţeam bine, iar hărmălaia de voci aristocrate ameninţa să mă asurzească. În plus, făceam pe mine, aşa că am urcat la etaj. În timp ce încercam să ghicesc unde putea fi baia, am auzit voci şi o uşă deschizându-se. Gina şi-a făcut apariţia toată într-o spumă de dantelă albă, râzând, în timp ce-şi netezea câţiva cârlionţi care ameninţau să-i iasă din cocul de nuntă. În spatele ei, am zărit silueta unui bărbat care-şi băga cămaşa-n pantaloni.

— Nu ştii că aduce ghinion dacă mirele te vede înainte de cununie? am întrebat zâmbind.

S-a uitat la mine fără să scoată un cuvânt. Mi-a picat fisa.

— A, nu era mirele, am spus. Înţeleg.

— Doar ne-am spus adio. Încă nu sunt măritată.

Am ridicat mâna, ca să-i stăvilesc șuvoiul de explicații. Nu era momentul să facem o ședință de terapie, așa că i-am urat noroc și i-am spus că arată încântător. Asta e frumos să le spui mireselor, iar în cazul ei, era adevărat. Radia frumusețea aceea unică a femeii care tocmai fusese satisfăcută sexual.

Am găsit baia și mi-am studiat fața în oglindă. Nu arătam bine deloc. M-am așezat pe marginea closetului, am udat unul dintre nenumăratele șervete pentru oaspeți brodate, emblema clasei de mijloc care mimează luxul, și mi l-am pus pe frunte. Tremurând, am coborât la parter, unde cununia era pe cale să înceapă.

Salonul avea cred peste nouă metri lungime. La un capăt, ușile cu glasvand dădeau într-o grădină mare, unde copacii începeau să se trezească la viață. Din loc în loc, printre crengile încă goale, se iteau frunzulițe verzi, fragede, iar straturile de narcise de primăvară erau pregătite de sărbătoare. De o parte și de alta a camerei erau așezate scaune care formau un culoar pe mijloc. Alți crini umpleau camera, și mi-am dat seama că parfumul lor era cel care-mi făcea greață. Gina aștepta în picioare, la brațul tatălui ei, aureolată de lumina soarelui începutului de primăvară care se revărsa prin fereastra din spatele ei. I-am zâmbit încurajator și m-am așezat. Arăta de parcă era gata-gata să izbucnească în plâns. Nu se uita la chipeșul mire care întorsese capul s-o privească, înaintând spre el, ci la bărbatul pe care-l văzusem mai devreme și care era așezat la jumătatea drumului până la altar. Când a ajuns în dreptul lui, corpul parcă i s-a aplecat spre el, ca și cum ar fi fost atras magnetic de chimia dintre ei. S-a clătinat pe picioare o clipă, și-a revenit și, îndreptându-și umerii, a pășit hotărâtă înainte. Când tatăl a încredințat-o

mirelui, mi-a amintit de o inculpată care, după ce și-a auzit sentința, a coborât din boxa acuzaților ca să fie condusă la închisoare de gardieni. Am înțeles atunci ce ea nu știa încă, anume că relația ei cu individul cămașă-băgată-n-pantaloni, care acum medita în scaun, era departe de a se fi încheiat. E mult mai ușor să vezi adevărul din relația altuia decât din a ta. Revelația privitoare la Gina și la amantul ei m-a făcut să înțeleg că în aceeași situație eram și eu cu Ivan. Trebuia să-l revăd.

Mai târziu, pe când încercam s-o șterg neobservată, o femeie cu trăsături aspre, îmbrăcată într-un costum fucsia, s-a repezit la mine și mi-a pus o mână pe braț.

— Tu trebuie să fii Chloe Jivago, a spus. Sunt mama Ginei. Îți mulțumesc din suflet pentru tot ce-ai făcut pentru ea. Nu cred că ar fi ajuns la altar dacă nu erai tu.

S-a uitat la Gina, care stătea lângă noul ei soț și-i zâmbea fotografului. Emoțional, fotografiile nu sunt de încredere. Etalează doar ce se vede la suprafață. Pot să mintă și o fac. Fotografia asta avea să zâmbească peste ani dintr-un album de nuntă îngălbenit, imortalizând un moment de falsă fericire conjugală. Nu avea să arate că mireasa se deprinsese din brațele unui alt bărbat cu mai puțin de o jumătate de oră înainte de cununie. Chiar sub ochii mei, privirea Ginei fugea spre silueta întunecată a amantului ei, care stătea sprijinit de o ușă și o fixa.

— Sper să fie fericiți împreună, i-am spus mamei Ginei.

Mă simțeam ca o impostoare în acel basm, zâna cea rea care a vrăjit-o pe Frumoasa Adormită din cauza căreia se înțepase la deget cu fusul, de parcă faptul

că o ajutasem pe Gina să păşească în viaţa conjugală nu era un act de dăruire, ci un blestem.

Parfumul crinilor m-a urmărit pe scări şi am stat o clipă pe stradă, ameţită. Telefonul pe care-l pusesem pe *silent* mi-a vibrat în buzunar, o insectă furioasă, chitită să-mi atragă atenţia. L-am ignorat, am intrat în Holland Park Gardens şi am găsit o bancă în Grădina Japoneză. Voiam să stau câteva clipe singură. Indiferent ce însemna relaţia mea cu Ivan pentru viitorul căsniciei mele, ştiam că trebuia să-l revăd. M-am uitat pierdută la apa lină a heleşteului japonez din care se ţea o piatră albă, străjer tăcut – poate paznicul unei existenţe mai înclinate spre contemplaţie şi spiritualitate. Telefonul mi-a vibrat iar, trezindu-mă la realitate. Era Ivan.

— Hai să ne vedem, Chloe! a spus. Mai vreau o noapte cu tine. Mi-e cumplit de dor de tine.

— Ştiu, şi mie.

Vocea lui m-a încălzit. Nu voiam nimic altceva decât să mă ia în braţe şi să-mi spună poveşti despre Rusia. Asta îmi plăcea cel mai mult, chiar mai mult decât sexul, sentimentul că mă desprind din lumea mea şi că intru în alta, unde viaţa trepida de posibilităţi.

Când am intrat cu maşina pe strada noastră, am văzut-o pe Madge alergând pe trotuar, râzând şi vorbind singură. Nebunia devenise refugiul ei în faţa tristeţii de nesuportat a realităţii. Cu toate astea, mi-am zis când am văzut-o întorcându-se şi certând un porumbel, deşi nebunia o apăra de amintiri, îi aducea prea puţine bucurii. M-am gândit că unele răni nu se vindecă niciodată. Moartea unei căsnicii – da, moartea copiilor tăi – niciodată.

Din fericire, nu era nimeni acasă şi, în doar douăzeci de minute, m-am spălat, m-am schimbat, m-am machiat şi am ieşit să mă văd cu Ivan la un hotel de

la țară. Ruthie m-a țâțâit la telefon, dar s-a recunoscut învinsă și a fost de acord să-i ia peste noapte la ea pe Kitty și pe Leo.

— Vechea poveste, a spus, ultima doză pe care o ia narcomanul care s-a lăsat de droguri.

I-am lăsat lui Greg un mesaj pe voicemail, băiguind pretextul idiot că trebuia să rămân totuși la petrecerea Ginei și că aveam să mă întorc a doua zi dimineața, pentru că nunta avea loc în afara orașului.

M-am dus cu trenul la locul de întâlnire, un birt din Oxfordshire, gratulat cu o stea Michelin. Ivan mă aștepta gol, întins pe un pat cu baldachin, într-o cameră amenajată anume pentru amanți. M-am întors cu spatele la el când m-am dezbrăcat, rușinată după îndelunga despărțire, și m-am strecurat iute sub cearșafuri, în brațele lui. M-am ghemuit lângă el ca o pisică dornică de mângâieri. Mă simțeam atât de bine să fiu atinsă din nou, încât abia m-am abținut să nu torc sonor.

— Mi-a fost atât de dor de tine! a murmurat după ce am făcut dragoste.

— Și mie, am răspuns, deși, ca să spun adevărul, mă simțeam detașată după consumarea actului.

Euforia pe care mi-o provoca doza de Ivan nu era atât de intensă pe cât mi-o aminteam. După ce am făcut amor, m-am simțit ciudat de pustie și voiam să stau de vorbă, ca să mă reapropii de el.

— Spune-mi o poveste despre Rusia! am zis.

Dar respirația lui îmi spunea că a adormit.

M-am ridicat, m-am dus la geam și am privit în noapte. Întunericul și liniștea erau mai intense decât eram eu obișnuită și-l auzeam pe Ivan respirând în somn. În depărtare, scheunatul tânguit al unei vulpi care-și chema perechea a spart liniștea. M-am întors

în pat și mi-am deschis telefonul. A sunat aproape imediat. Era Greg. Cuvintele lui m-au lovit în cap ca trăsnetul pe care-l așteptam cu groaza-n suflet să mă lovească.

— Chloe, am o veste proastă, din păcate.

— Ce s-a întâmplat? Copiii sunt bine, ce e?

— Tatăl tău. A făcut un infarct. E bine acum, e la spital, a fost stabilizat.

— Doamne, iar eu nu sunt cu el...

Asta era. Pedeapsa mea, răsplata pentru perfidia mea. Prețul plăcerii trăite cu bărbatul de lângă mine era boala tatălui meu și absența mea de lângă el. I-am spus lui Greg că mă întorc cât de repede pot și l-am trezit pe Ivan, ca să-i explic.

— Sunt sigur că își va reveni, a spus somnoros.

Valuri de groază m-au invadat, începând din stomac și năvălindu-mi în tot corpul, până când teama a început să-mi pulseze în degetele de la mâini și de la picioare. Încă din copilărie, trăisem cu groaza că tata e muritor. Voiam să alerg la el, să fiu acasă, să-mi văd copiii și soțul. Ce căutam într-o cameră de hotel cu bărbatul alteia?

— Trebuie să plec acasă, am spus.

— E târziu, a zis. Ne întoarcem mâine, la prima oră. Oricum, Greg a spus că starea lui e stabilă, hai să ne bucurăm împreună de noaptea asta, mi-ai promis o noapte.

Mi-a luat mâna și a încercat să mă tragă înapoi în pat.

— Nu pot, trebuie să mă duc să-l văd pe tata, are nevoie de mine.

Patul moale, cu cearșafurile lui calde, părea să râdă cu cruzime de valul de groază care amenința să mă înghită cu totul.

— Și eu am nevoie de tine, Chloe, a oftat Ivan din greu.

Era oftatul unui bărbat căruia nu-i place să i se strice cheful. Realitatea și amorul clandestin nu prea se pupau.

— Îmi pare rău, dragul meu. I-am luat mâna. Înțelegi, nu-i așa?

Cu eforturi vădite, Ivan mi-a zâmbit cu gura strânsă și spus:

— Bineînțeles, hai, ultimul tren a plecat. Te duc eu cu mașina.

Pe drum, m-a lovit un gând ciudat. Mai devreme, în timp ce făceam dragoste, mă gândeam la soțul meu.

Capitolul 22

Era târziu când am ajuns la spital. La intrare, doi pacienţi fumau, nederanjaţi nici de burniţă, nici de stativele cu perfuzii de lângă ei. Se agăţau de viaţă, chiar dacă îşi căutau moartea cu lumânarea, trăgând cu râvnă din ţigări, până când capătul li se înroşea de jar. Ai fi zis că, mai curând, îşi umpleau plămânii cu oxigen decât că-şi grăbeau moartea. Cât de bolnav trebuie să fii înainte ca spectrul morţii să-ţi biruiască adicţia, m-am întrebat. M-am uitat cum un infirm într-un scaun cu rotile îşi aprinde ţigara de la mucul celei pe care abia o fumase. Avea şubrezimea descărnată a fumătorilor înrăiţi şi era cu un picior în groapă. Mi-a surprins privirea şi a ridicat din umeri, parcă spunând „Ce să-i faci?"

Camera de gardă era slab luminată, şi, în spatele biroului, o asistentă ai cărei sâni stăteau să-i ţâşnească din uniforma închisă cu nasturi vorbea încet la telefon. Semăna mai curând cu o actriţă dintr-un serial TV despre viaţa într-un spital decât cu un cadru medical profesionist. Teama, mi-am zis, nu te împiedică să nu observi detaliile. E absurd cât de clar le vezi.

— Unde-l pot găsi pe Bertie Jivago? am întrebat.

— Orele de vizită s-au încheiat, a răspuns, uitându-se cu subînţeles la ceasul răsturnat, prins de pieptul ei răzvrătit.

— Sunt fata lui.

M-a scanat cu privirea, căutând parcă vreun semn distinctiv care să-mi confirme spusele.

— Ce aia a mă-sii vrei? Să-ţi arăt certificatul de naştere? am lătrat.

Teama îmi eutanasiase bunele maniere.

— Patul numărul 12, a spus, prefăcându-se că nu m-a auzit și făcându-și de lucru cu dosarele. Să nu stați mult!

Pacienții erau grupați câte patru în nișe, iar majoritatea zăceau inerți. Am tras cu ochiul în prima nișă, unde cineva tușea horcăind. Mirosul de boală, amestecat cu parfumul florilor și al fructelor aduse în dar crea un potpuriu grețos de suferință și disperare, tovarășii fideli ai bolii. Helga moțăia pe scaun, lângă patul tatei, cu pieptul ridicându-i-se și coborându-i în ritm cu respirația lui. Tata părea mărunt și firav, iar pielea i se profila cenușie pe albul cearșafurilor de spital. M-am dus să-l iau de mână, dar era înțepată de acele care-i pompau medicamente în sânge. Firele lipite de pieptul lui duceau la un monitor al cărui ecran pâlpâia în ritmul bătăilor inimii lui.

S-a mișcat și a deschis ochii. Tata părea să-mi simtă întotdeauna prezența. Aveam acea legătură invizibilă pe care doar o mamă o are cu copilul ei.

— Îmi pare rău, draga mea, a șoptit. Sunt o pacoste.

— Da, sunt doar eu, eu, eu, cu tine, am zâmbit strângându-l de umăr.

M-a șocat fragilitatea trupului lui. Voiam să mă arunc la pieptul lui, ca să-mi aline suferința provocată de boala lui. Dar el avea nevoie de alinarea mea, așa că am continuat să glumesc, abia reușind să vorbesc, din cauza nodului gros din gât.

— Ce s-a întâmplat?

— Eram în birou și abia începusem să așternem pe portativ păsărelele unei noi melodii, când un cal masiv m-a lovit cu copita-n piept – cel puțin, așa am simțit. M-am trezit aici, conectat la aparate.

— Slavă Cerului că era Helga cu tine! am spus.

Dacă ar fi fost singur, cât ar fi zăcut acolo inert, în timp ce eu eram plecată din oraș, cu un bărbat care

nu era nici soțul meu, nici tatăl copiilor mei? Helga a deschis ochii și ne-a zâmbit.

— Vă las singuri un pic, a spus pe tonul acela vioi și vesel pe care-l adoptă oamenii când încearcă să dea de înțeles că nu există nici un motiv de îngrijorare.

— Mă simt mai bine, a zis tata, acum, că le am lângă mine pe femeile mele preferate.

Helga l-a mângâiat pe tata pe obraz, m-a îmbrățișat și s-a dus să ia aer.

— Îmi place mult, tată, am spus. E atât de caldă...

— Și ea te place. Sunt foarte mulțumit. E important să știu că cele două femei pe care le iubesc se plac.

— Unde e Sammy?

— A plecat cu Greg acum o oră, a spus tata.

— Greg a vorbit cu doctorul? am întrebat.

— Nu sunt sigur că m-a văzut un doctor. O puștoaică de doisprezece ani în halat alb a venit, mi-a luat pulsul și a zis că mă țin aici în weekend. Greg a stat un pic de vorbă cu ea.

M-am dus la recepție. Asistenta-starletă de telenovele era iar cu receptorul în mână și, după felul în care se juca cu nasturele de sus al uniformei, vorbea probabil cu iubitul ei. M-am proțăpit în fața ei, fixând-o cu privirea.

— Te sun într-un minut. Cred că am un caz de SRA.

— Scârbă de Rudă Agasantă, am spus.

A roșit. Nu avea de unde să știe că-mi făcusem practica într-un spital, că aveam un soț doctor și că știam toate acronimele pe care le folosea cu atâta râvnă personalul medical. M-am bucurat că am prins-o pe picior greșit.

— L-a văzut un doctor pe tata?

— Da, doctorul Ashby l-a văzut mai devreme. E stagiara de gardă.

Fata de doisprezece ani, clar.

— Şi specialistul?

— Lipseşte în acest weekend.

— Stagiara mai e aici?

— Nu, a plecat într-o vizită la domiciliu. Dar e mulţumită de evoluţia stării lui.

— Înţeleg. Dacă ar avea nevoie de un medic, cât de repede ar veni unul?

— Păi, e weekend, aşa că ar dura câteva ore până am găsi un medic, cred.

Am simţit cum mi se urcă sângele la cap, înfuriată de zâmbetul ei compătimitor, care parcă spunea că ştia cum să se poarte cu oamenii dificili ca mine.

— Ai vorbit de parcă weekendul ar fi un eveniment neaşteptat. Vai, e vineri, Doamne, începe weekendul, ce surpriză! am spus. Ştii că e weekend în fiecare săptămână?

Tot muta obiectele de pe birou, având mare grijă ca telefonul să stea perpendicular pe un turn format din tăvi de plastic, din care se revărsau alandala vieţi umane sub formă de dosare medicale. Spera probabil că meticulozitatea cu care-şi aranjase obiectele pe masă avea să mă calmeze.

— Nu sunt sigură că boala ştie că trebuie să-şi ia liber sâmbăta şi duminica şi să-şi chinuiască victimele doar de luni până vineri, am dat înainte, hotărâtă să spun ce am de spus.

— Îmi pare rău, aşa se lucrează în acest spital, a zis. Tatăl dumneavoastră se simte destul de bine în acest moment.

M-am aplecat peste birou.

— Cum te-ai simţi dacă taică-tău ar zăcea pe un pat de spital după ce a suferit un infarct? Nu e doar un bătrân de care nu-i pasă nimănui, ştii tu, cineva care şi-a trăit veacul. Toată lumea merită să aibă parte de cele mai bune îngrijiri, dar e vorba de tatăl meu,

un om foarte iubit, cu prieteni, cu familie, şi dacă i se întâmplă ceva în tura ta, te dau în judecată.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi şi eram pe punctul să-mi pierd cumpătul, dar i-am citit pe chip că am impresionat-o, aşa că m-am bucurat. Tata nu mai era un pacient oarecare pentru ea, devenise o persoană reală, care avea o viaţă. Pe scurt, devenise un individ.

S-a aplecat înainte şi şi-a pus mâna peste a mea.

— Nu vă temeţi, vom avea grijă de el.

— Mulţumesc. Îmi cer scuze că am fost SRA.

Eram unite acum, aveam amândouă taţi, aşa că mi-a zâmbit şi a spus:

— Sunt sigură că aş reacţiona la fel în locul dumneavoastră.

Tata citea ziarul şi era destul de vioi când m-am întors la patul lui.

— Cum a fost excursia în suburbii? a întrebat.

— Ha, ha, foarte amuzant. Chiar atât de transparentă sunt?

— Eşti fata mea.

— Nu ştiu ce să zic. Mi s-a părut ciudat să-l văd şi ai dreptate privitor la oraşul tău interior. Al meu e în pericolul de a se degrada atât de mult, încât s-ar putea trezi cu un ordin de demolare.

Blocuri-turn dărăpănate, geamuri sparte, tot tacâmul. Uite ce mi s-a întâmplat recent! Fiul ajunge în spital intoxicat cu alcool, soţul se bate de unul singur cu administraţia locală, fiica mai are probabil câteva clipe înainte să intre în adolescenţă, iar tatăl face un infarct.

— Nu cred că poţi fi trasă la răspundere pentru infarctul meu sau pentru excentricitatea lui Greg, deşi e clar că trăsnăile lui Kitty şi Leo sunt din vina ta, pentru simplul fapt că eşti mama lor. Mi-a luat

mâna şi a mângâiat-o. Greg e un om bun, Chloe, şi te iubeşte. Ştii ce-a zis Simone Signoret?

Am scuturat din cap.

— „Nu lanţurile ţin o căsnicie. Ci firele, sutele de fire subţiri care ţin doi oameni cusuţi unul de altul ani la rând. Ăsta e secretul unei căsnicii de durată – mai mult decât pasiunea sau chiar decât sexul." Cred că are dreptate, asta m-a ţinut lângă mama ta şi mă ţine acum lângă Helga.

Helga s-a întors chiar în clipa aceea, cu un pahar de plastic plin cu un lichid maroniu, fără gust, care avea tupeul să treacă drept ceai.

— Arăţi mai bine, Bertie. Chloe, zic eu, e cea mai bună asistentă.

Tata a zâmbit şi m-a bătut uşor peste mână.

— Vreau să dorm acum, a spus, aşa că ce-ar fi ca voi, fetele, să vă duceţi acasă şi să vă odihniţi şi voi?

Helga şi cu mine ne-am uitat una la alta. Se vedea că nu voia să-mi fure locul, dar era clar că nici n-o trăgea inima să plece de lângă tata.

— Tu rămâi, dar sună-mă dacă e cazul, am spus.

Mi-a zâmbit recunoscătoare.

— Aş fi mai liniştită dacă aş dormi lângă el, pe scaunul ăsta.

Îmi era greu să-l las pe tata în grija altei femei. Eram atât de obişnuită să-l am doar pentru mine... Dar eram aşteptată acasă.

Când am ieşit din spital, mi-am deschis telefonul care a piuit imediat. *Sună-mă, Ciudo. Ivan xx*

Aveam senzaţia clară că Ivan se îndepărtează de mine. Chipul şi vocea lui, de obicei atât de precis conturate în mintea mea, se estompau. Parcă aş fi zăcut îndelung, cu o febră care m-a ars şi m-a lăsat slăbită şi extenuată. Ivan mi se părea înstrăinat şi ciudat de neînsemnat, de parcă l-aş fi cunoscut într-o altă viaţă. L-am sunat imediat.

— Cum se simte?

— Starea lui nu e foarte gravă, e cam palid și pare slăbit, dar e în formă, am spus.

— Hai înapoi la țară cu mine, a zis cu o voce joasă și guturală, te leg și-ți provoc cinci orgasme diferite.

— Ăăă, da, dar chiar trebuie să fiu alături de tata.

Discuțiile despre sex nu prea se pupau cu spitalul, cu atât mai puțin cu infarctul suferit de tata.

— Știi, trebuie să închid. Hai să vorbim mâine!

Escapada mea cu Ivan a fost la un fir de păr să devină doza fatală, dar victima putea fi tata, nu eu.

M-a cuprins un val de tandrețe când l-am văzut pe Greg. Trecuse bine de miezul nopții și el stătea pe canapea, în lumina pâlpâitoare a ecranului televizorului. Copiii dormeau de-o parte și de alta a lui, cu brațele aruncate aiurea, cu lipsa de griji a bebelușilor. Scena cu ei trei ghemuiți unul în altul mi-a adus lacrimi în ochi. Greg s-a ridicat, cu grijă să nu-i trezească. Ne-am privit o clipă, Greg a oftat și m-a tras spre el. I-am plâns pe umăr, suspinând încet de teamă pentru tata și de tristețe și regret pentru ce s-a întâmplat cu Greg și cu mine.

— Nu te teme, draga mea, a spus Greg, mângâindu-mă pe cap. Medicii zic că a avut un infarct ușor și că-și va reveni dacă se odihnește.

— Părea atât de slab și de firav... Înnebunesc la gândul că l-aș putea pierde.

— Știu, draga mea, știu.

M-a luat de bărbie și mi-a ridicat capul.

— Dar copiii și cu mine vom avea întotdeauna grijă de tine. E adevărat ce-ai spus. Trebuie să fim mai buni unii cu alții.

Plângeam acum și pentru Greg, și pentru mine, și pentru tata.

— Toată lumea are parte de cumpene, așa e viața, a continuat. Dar asta nu înseamnă că e sfârșitul, uneori, e doar o rătăcire în timpul călătoriei.

Mi-am dat seama că era mult mai matur decât mine și mi-am amintit că era una dintre calitățile pentru care m-am îndrăgostit de el. Și ce mult îl iubisem...

Când ne-am mutat împreună, alergam fericită în casă când îi vedeam mașina parcată afară, bucuroasă că mă aștepta. Eu eram cea care avea instrumentele necesare înțelegerii comportamentului uman, cu toate astea, Greg, în ciuda metehnelor lui, era mult mai echilibrat decât mine.

Mai întâi s-a foit Kitty, apoi s-a ridicat Leo în capul oaselor. Kitty ne-a strâns pe mine și pe Greg unul în altul.

— Sărutați-vă! a spus.

— Câh, a făcut Leo. Chiar trebuie?

— De ce nu? Tu te-ai sărutat în parc, a spus Kitty.

Leo i-a tras un picior.

— Ce vrea să însemne asta? am întrebat.

— S-a sărutat cu o fată.

— Noi îi spuneam „a face curte cuiva".

— Dalucruriles-auschimbatnumaisuntcapevremeata, a spus Leo, vorbind în ritmul celui-mai-rapid-rapper-alb-din-lume și uitându-se urât la Kitty.

Ne-am uitat unii la alții și am zâmbit. Simțeam că o parte din nebunia trăită în ultimele luni începea să se estompeze.

— Îmi pare rău, Greg, am spus.

— Pentru ce?

— Pentru tot.

Idila de familie a fost întreruptă de Janet, care vomita într-un colț, și de vocile răstite care se auzeau slab de sus. Era clar că Bea și Zuzi aveau o vorbă să-și spună.

A doua zi a început veselă și luminoasă. În bucătărie, Bea întindea furioasă unt pe pâinea pentru sendvișuri, cu sprâncenele ei groase îmbinate într-o combinație de enervare și concentrare. Kitty stătea pe scaun, în spatele ei, o pieptăna și-i citea sfaturi privitoare la jurămintele matrimoniale formulate pentru cuplurile de același sex.

— Unde ai găsit asta? am întrebat, arătând paginile scrise la mașină din mâna ei.

— Pe un website special, MrsandMrs.com, a răspuns, cu superioritatea atotștiutoare a copilului secolului douăzeci și unu.

— Tu spui „Eu, Bea Havlova, te iau pe tine, Zuzi Palakhova, să-mi fii pereche după lege".

Deși mai erau câteva luni până la fericitul eveniment, pregătirile pentru ceea ce aflaserăm că se cheamă Cununia Lesbitiană furau din ce în ce mai mult din timpul tuturor. (Leo, pe care Sammy îl învăța să cioplească în lemn într-o seară, când eu găteam, inventase o poveste care spunea că Bea și Zuzi nu erau din Cehia, ci se născuseră în Insula Lesbos, trebuiau așadar să se cheme Lesbitiene.

— Nudegeabaamînvățatatâteadespreanticimamă, a spus.

— Parcă ar fi marțiene, am protestat.

— Pentruminesuntdouăfofoloanceirosite, a zis, șocându-mă.)

Leo a intrat în bucătărie și a început să cotrobăie în frigider după sucul de portocale. Nu cred că-l mai văzusem până atunci să se trezească atât de devreme sâmbăta.

— Ești băiat tare rău, s-a văicărit Bea, că te urci pe scaun și te uiți în camera noastră prin gemulețul de sus, când suntem în pat.

Leo a rânjit jenat și n-a spus nimic.

— Nu te-ai uitat? am întrebat.

— Poatecăm-amuitatșipoatecănumamuitatșiedoartreabameanuaaltcuivașinueclarunsubiectpecareunbăiatsăldiscutecumamalui.

— El și Atlas se uită tot timpul cu telescopul de pe casa lui Ruthie la noi, prin geam, a spus Bea, îndreptând cuțitul spre Leo.

O, Doamne, lăudabil din partea noastră că aveam vederi liberale, dar cred că nu era cazul să oferim show-uri erotice live cu lesbiene în casa noastră, pentru băiatul nostru adolescent și prietenii lui. Deși, în cazul lui Atlas, efectul a fost unul terapeutic. Ruthie îmi spusese cu doar câteva zile înainte că Atlas s-a gândit că s-ar putea să fie heterosexual până la urmă.

Am fugit de rușinea pe care mi-o provoca sexualitatea abia înmugurită a băiatului meu și m-am refugiat în living. Am găsit-o acolo pe Zuzi, cu mâinile încleștate pe o cană cu ceai, parcă încercând să-i absoarbă și ultimul strop de căldură. Pe masă, lângă ea, era un exemplar închis din *Doctor Jivago*. Terminase cartea, în sfârșit. Se uita în gol, cu ochi sticloși.

— Pentru mine, căsnicia a fost întotdeauna ca un basm. Bea a mea mă iubește acum, dar mă iubește destul de mult? Dacă își găsește o altă fată? Dacă eu nu sunt Lara pentru ea?

— E un risc pe care toți trebuie să ni-l asumăm. Alege să fii fericită!

(Încă o dată, Evanghelia după Dolly Parton se dovedea a fi un instrument psihologic perfect.)

A pus cana pe masă și a început să-și răsucească inelul de logodnă cu safir de pe deget. Inele cu safire pentru miresele safice.

— În Cehia, avem o altă vorbă: *Nu te aștepta mereu să ți se întâmple doar lucruri bune, dar nici nu lăsa răul să te prindă nepregătit.*

Îmi era clar că urma să am o problemă cu mentalitatea cehească în ceea ce o privește pe Dolly și mica mea mantra care îndemna la fericire. Est-europenii erau ca evreii, la fel de prăpăstioși și de pesimiști.

— Ai fost vreodată cu un bărbat, Zuzi? am întrebat.

— De câteva ori, dar mi s-a părut oribil. Îmi vine să vomit când îmi amintesc cum miros.

Și-a încrețit nasul dezgustată.

Mie tocmai asta îmi plăcea la bărbați, mirosul lor. Nu al tuturor, ci doar al celor de care eram atrasă. În ultima vreme, s-au făcut o mulțime de studii privitoare la feromoni, iar eu le-am citit, în încercarea de a da vina pe altceva, nu pe inima mea trădătoare, pentru aventura cu Ivan. Mă dusese de nas. Ce avea oare sistemul olfactiv al homosexualilor și al lesbienelor, de-i făcea să fie atrași de același sex? Mi-am băgat la cap să-i spun lui Ruthie să-l pună pe Atlas să miroasă și bărbați, și femei, ca să vadă pe cine prefera. Așa, avea să afle o dată pentru totdeauna ce orientări sexuale avea. M-a înfierbântat gândul ăsta. Ar fi fost un articol excelent pentru *Psychological Review*. De ani de zile nu mă mai entuziasmase așa meseria mea.

Zuzi tot mohorâtă era.

— Vezi tu, Iuri Jivago la început o iubește pe Tonia, o ia de nevastă și după aia se duce la război și se îndrăgostește de Lara și o face pe Tonia să sufere cumplit. Poate că eu sunt Tonia, nu Lara, și, când Bea o va găsi pe Lara, mă va părăsi.

— Avem și noi, evreii, o vorbă, am spus, citând unul dintre aforismele tatei. *Nu căuta răspunsuri în basme.*

Din cine știe ce motiv, fața i s-a luminat și a coborât s-o vadă pe Bea. Toată lumea, se pare, simte nevoia să creadă în fericirea eternă.

Tata era treaz și mâzgălea mierle pe o foaie de hârtie, când m-am dus cu Sammy să-l văd, în acea dimineață. Helga ne-a zis că medicul a spus că putea pleca acasă peste câteva zile. Părea moartă de oboseală, părul îi arăta ca o mătură și avea hainele șifonate. Nici măcar rujul aplicat recent nu-i putea masca oboseala. Am trimis-o acasă, să se schimbe și să se odihnească.

— Helga se va muta la mine, a spus tata. Zice că vrea să aibă grijă de mine. N-am nevoie de îngrijiri, dar aș vrea să rămână, să fim împreună cu adevărat. Aristotel a spus: „Nimeni nu ar alege o viață lipsită de prieteni în schimbul tuturor avuțiilor lumii". Are dreptate. La urma urmei, micile neajunsuri ale coabitării zilnice sunt mai mult decât compensate de dragostea și comunicarea pe care ți le oferă prezența celuilalt. Măcar atât am învățat și eu după infarctul ăsta.

— Mă bucur, am spus. Ne place foarte mult de ea, nu, Sammy?

— Da, a zis, dar mi-am dat seama după felul cum mi-a evitat privirea că, deși trecuseră atâția ani, simțea că o trădam pe mama.

— Ar cam fi timpul să-ți găsești și tu pe cineva, Sammy, a spus tata.

— Mă văd cu cineva, o fată din Spania. O cheamă Nieves.

— Bine, a spus tata. Nu vreau să te știu singur.

În celălalt capăt al salonului, am văzut-o pe asistenta frumușică pe care o bălăcărisem cu o zi înainte. Mi-a surprins privirea și a zâmbit. M-am dus la ea.

— Mulțumesc, am spus, se simte mult mai bine.

— E o încântare să-l îngrijești, aș vrea să fie toți ca el, a zis, în timp ce un bărbat dintr-un pat alăturat striga pe un ton enervant: „Soră, soră, soră!", mugind și mai tare cu fiecare cuvânt.

M-am întors la tata. În patul de lângă el, zăcea un bătrân palid și inert. Rudele lui ședeau grave în jurul patului, pregătite pentru ce era mai rău. M-am uitat la fața uneia dintre rude, o femeie cam de vârsta mea, probabil fiica lui. A ridicat ochii, de parcă privirea mea fixă a atins-o și, când ochii ni s-au întâlnit, ne-am zâmbit timid, consolator. Eram două fiice care aveau o legătură specială cu tații lor. Voiam să-l iau pe tata din spital cât mai repede și să-l scot afară, la adăpost, de parcă destinul clar al tatălui ei era contagios.

— Vreau să dorm acum, iar voi doi aveți, cred, multe de făcut, așa că valea, a spus tata, sărutându-ne de trei ori pe amândoi, cum făcea mereu.

Când coboram scările, Sammy a spus:

— L-am găsit pe Armie al lui Madge.

— Și?

— S-a întors în Jamaica.

— Și ce-o să faci acum?

— Nu știu sigur ce aș putea face. Aș putea încerca să obțin informații de la autoritățile jamaicane și să-i spun lui Madge că mai caut.

Fumătorii încă stăteau tăcuți de veghe lângă ușa spitalului, înfofoliți în halatele peste care îmbrăcaseră pulovere. Când am trecut pe lângă ei, mi-a sunat telefonul. Era Ruthie.

— Tocmai m-a sunat Bea. Zuzi a dispărut, a spus.

— Cum adică?

— I-a scris un bilet lui Bea. Cică o așteaptă la gară și a mai zis că vrea să-i pună la încercare dragostea. Dar n-a zis la care gară.

Doctor Jivago transpus în realitate. Lara pleacă, iar Iuri Jivago îi promite că o va urma. Sau voia oare să se arunce în fața trenului ca Anna Karenina?

— Băga-mi-aș! am zis, stai o clipă să mă gândesc!

Gara. *Vokzal.* Mi-am adus aminte. O dată, când Ivan și cu mine ne spuneam cu încântare povești în dulcele repaus postcoital, el mi-a spus că „gară" în rusește era un cuvânt derivat din Vauxhall. Se spune că Țarul Nicolae I se afla în vizită de stat la Londra în 1844 și a fost condus să vadă trenurile din gara Vauxhall. Țarul a crezut că „Vauxhall" (*Vokzal*, în rusă) era termenul generic pentru „gară". Era doar o bănuială, dar părea să fie una plauzibilă, dacă țineam cont de literatura rusă pe care „Clubul de lectură" ruso-ceh o citea de câteva luni.

— Mă duc eu, i-am spus lui Ruthie, încă o dată chititâ s-o fac pe Bea fericită. Cred că știu unde ar putea fi. Urc-o pe Bea într-un taxi și zi-i c-o aștept la gara Vauxhall.

În timp ce goneam spre gară, am văzut-o pe Bea coborând dintr-un taxi și intrând. M-am oprit. Era povestea lor, nu a mea. În timp ce așteptam, am sunat la spital ca să văd ce face tata și mi s-a spus că dormea. N-a trecut mult, și le-am văzut pe Bea și pe Zuzi ieșind de sub arcada gării. Mergeau îmbrățișate, râzând și plângând în același timp. „Se cunună maimuțele", așa spuneam Sammy și cu mine în copilărie, când ploua cu soare.

— De unde ai știut că va fi aici? m-a întrebat Bea.

— *Vokzal*, am răspuns ridicând din umeri.

P.L.B. Pasager la bord, i-am scris lui Ruthie, după care m-am aruncat în traficul de amiază, în zumzetul dulcegăriilor rostite în limba cehă pe bancheta din spate.

— Îi zic că e prea sensibilă la literatura rusă, prea o pune la suflet, atâtea emoții, e prea mult pentru ea și-i dă idei să fugă, a spus Bea din spatele meu,

unde stătea alături de Zuzi, dar de aia o iubesc, pentru inima ei caldă.

M-am uitat le ele în oglinda retrovizoare. Zuzi stătea cu capul pe umărul lui Bea, iar Bea o mângâia pe braţ.

— Eu sunt Lara ei, a spus Zuzi.

Candoarea cu care credeau că dragostea era suficientă mă impresiona până la lacrimi. Dragostea nu era nici pe departe de ajuns ca să treci prin viaţă alături de acelaşi om.

Am oprit la semafor şi m-am uitat iar în oglindă. Am văzut cum Bea îşi aşază mâna protector pe burta uşor umflată a lui Zuzi. „Zuzi era gravidă?", m-am întrebat. „Dar de unde au obţinut sperma?" M-a tulburat viziunea celor două furând rezultatul poluţiilor nocturne ale lui Leo. Când semaforul a trecut pe verde, mi-am dat seama cu o claritate înfricoşătoare că eu eram gravidă, nu Zuzi. Am numărat zilele în gând şi mi-am amintit că mi-a venit ciclul ultima oară înainte să mă culc şi cu amantul, şi cu soţul, în aceeaşi noapte. Nu folosisem anticoncepţionale cu nici unul. Eram deci gravidă în două luni, iar asta însemna că nu puteam şti sigur cine era tatăl copilului.

— Te simţi bine? a întrebat Greg, când am deschis uşa. Eşti albă ca varul.

Nu-i puteam spune acum, aveam nevoie de timp de gândire.

Cum să mai fac un copil? Cum s-o iau iar de la capăt? Nopţi nedormite, scutece, supraveghere non-stop, când ai un bebeluş... Ar fi însemnat iar să nu mai pot termina o frază sau să citesc o carte. Apoi, mi-am adus aminte de mirosul dulce de lapte, de omuleţul care se întinde şi face mutriţe nostime, de braţele micuţe întinse în sus, care nu trec de

creștet. În viața ta intră o persoană nouă, un om în miniatură. Nu e bine să faci un copil ca să salvezi o relație, dar, în același timp, asta putea fi șansa mea și a lui Greg. Deși era posibil să nu fie copilul lui. I-am spus tatei că vreau să mai încerc o dată, să șterg cu buretele ce-a fost și s-o iau de la capăt, era deci ăsta un semn că ar trebui să încep o viață nouă alături de Ivan? Puteam avea un copil și trăi fericiți până la adânci bătrânețe? Cum era proverbul ăla evreiesc? *Când doi oameni divorțați se căsătoresc, sunt patru oameni în patul conjugal.* Mai bine zis opt, dacă punem la socoteală și copiii, sau nouă, dacă luăm în calcul și bebelușul.

CP era în livingul meu și le predica celor prezenți despre importanța sexului într-o relație. Era petrecere, nu glumă. Arăta încântător, în ciuda hidoasei pălării roz cu alb pe care o purta și care semăna cu o înghețată tuflită pe capul ei. Jezzie ședea lângă ea, în timp ce Jessie stătea încremenită pe un scaun, în partea cealaltă. Jezzie rânjea parcă spunând „sunt dat dracului", în timp ce ea făcea aluzii la talentele lui sexuale, iar Jessie arăta de parcă își exilase mintea din corp, ca să nu trebuiască să îndure cumplita rușine. Trei lesbiene est-europene, invitate mai devreme de Bea, la ceas de suferință, se agățau de fiecare cuvânt al lui CP, mai ales atunci când a început să descrie în detaliu cum puțini bărbați înțeleg trupul femeii și cum, dacă nu i-ar fi plăcut atât de mult futaiul, ar fi fost și ea lesbiană. O femeie înaltă, sobră, cu părul scurt și decolorat, a scris ceva pe o bucată de hârtie pe care i-a dat-o pe sub nasul lui Jeremy și pe care scria: „Dacă te răzgândești în privința asta, te rog să mă suni."

Da' știu că CP putea cuceri și o lesbiană. Parcă-i vedeam următoarea carte: *Amorul safic: orgasmul pur feminin*, sau cam așa ceva. Zâmbetul superior al lui Jeremy s-a ofilit o clipă, iar Jessie, care mai avea puțin și vomita, și-a luat în sfârșit inima-n dinți și a ieșit din cameră.

— Mă mărit cu Jezzie, mi-a șoptit CP. Cred că voi anunța pe toată lumea.

A ridicat o furculiță, ca să bată în pahar și să atragă atenția tuturor.

— Nu anunța acum! am spus, oprind-o cu mâna, când le-am văzut pe Bea și pe Zuzi lipite una de alta, îmbrățișate. Lasă-le pe Bea și pe Zuzi să fie vedete.

CP s-a oprit și s-a uitat la mine.

— Ai dreptate, a zis. Sunt cumplit de egoistă uneori, nu? Nu știu de ce mă suporți.

Nici eu nu știam, dar poate pentru că, atunci când eram cu ea, n-aveam încotro, trebuia să mă distrez. Faptul că, uneori, până și ea își dădea seama când sărea calul o reabilita în ochii mei. Toate femeile ar trebui să aibă o prietenă absurd de frumoasă. Era ca și cum ai avea o operă de artă. Indiferent câte dificultăți ai întâmpinat ca s-o achiziționezi și s-o păstrezi, nimic nu putea știrbi plăcerea de a o contempla.

CP s-a uitat la mine și a spus încet:

— S-a terminat, nu-i așa?

— Ce?

— Aventura ta cu Ivan.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Zău așa, Chloe, știi că am puteri vrăjitorești. Bănuiesc asta de luni de zile și am avut confirmarea la gala lui Bertie. Dar s-a terminat, îmi dau seama.

Chiar se terminase? Poate că da. Ce-a spus Ruthie? Uneori, oamenii pot spune despre tine lucruri pe care nici tu nu le știi.

— Chiar te măriți cu Jeremy? am întrebat-o, schimbând subiectul.

— Da. Începutul căsniciei e paradisul, nu?

— Nu știu, am răspuns. M-am măritat o dată și am o singură căsnicie.

Știam totuși ce voia să spună. Prima perioadă a unei relații era de vis. Asta mi-a plăcut la aventura mea cu Ivan. Dar tristul adevăr era acela că nu exista nici o garanție că avea să continue așa și, mai mult ca sigur, aveam să alunecăm în starea aia de suspendare între mulțumire și indiferență, soarta majorității cuplurilor căsătorite.

L-am văzut pe Greg venind spre mine, cu o expresie gravă. Se hotărâse să mă întrebe de Ivan?

— Chloe, a sunat Helga. Bertie a mai făcut un infarct. E la terapie intensivă.

Capitolul 23

Faţa tatei abia se vedea sub masca de oxigen. Helga stătea în picioare la capătul patului şi vorbea cu un doctor. M-am bucurat să văd că avea peste patruzeci de ani şi că arăta ca un specialist. Când Greg, Sammy şi cu mine ne-am apropiat, doctorul s-a întors cu o expresie gravă.

— Ei sunt fiul, fiica şi ginerele domnului Jivago, a spus Helga, venind lângă mine. Şi domnul McTernan e medic, a adăugat, punând o mână pe braţul lui Greg.

Doctorul i-a zâmbit reţinut lui Greg. Zâmbetul profesionistului care ştie că-i poate spune adevărul unui coleg.

— Domnul Jivago a suferit un infarct miocardic sever şi e foarte slăbit, a zis. E sub tratament medicamentos. Îi administrăm gentamicină injectabilă şi i-am pus o perfuzie cu rilmenidină. Îi monitorizăm saturaţia de oxigen din sânge şi-i facem regulat electrocardiograme.

— Nu-l operaţi? a întrebat Greg.

— Arterele lui n-ar rezista la un bypass, din păcate, şi e prea în vârstă pentru un transplant. Va trebui să-l ţinem sub observaţie şi să aşteptăm.

Dincolo de ce-a spus, nu mi-a plăcut ce am citit pe chipul doctorului. Nici lui Greg. M-a tras deoparte. Era întuneric afară, iar salonul era cufundat în linişte. Se auzea doar respiraţia tatei. O asistentă se tot învârtea pe lângă el, îi lua tensiunea şi-i monitoriza perfuziile. Parcă evita să ne privească în ochi.

Am stat toţi patru de veghe peste noapte, urmărind cum se ridică şi coboară pieptul tatei. Cred că

știam toți că era ultima lui noapte, așa că nu voiam să stăm nici o clipă departe de el. N-am prea vorbit, doar ne-am ținut de mână și ne-am șters lacrimile. Îl țineam pe tata de mână pe rând, mișcându-ne în liniște pe lângă patul lui, atingându-l când pe picior, când pe mână. Era ca și cum, prin atingerea noastră, îi prelungeam viața. Helga cânta încetișor:

Bertie în Anglia trăiește
Jivago e numele lui
În Temple Fortune locuiește
Pe High Market Lane
Douăzeci pe casa lui scrie
La fel, pe sonerie.

Era poezioara pe care o memorase Jürgen, ca să-l găsească pe tata după război.

La un moment dat, în acea noapte liniștită, neagră și atemporală, am rămas singură de veghe câteva minute. Am luat mâna tatei, am mângâiat-o, mi-am lipit-o de față și am sărutat-o. Voiam să-i spun atât de multe... Voiam să-l implor să nu ne părăsească, voiam să mai râd cu el o dată, să mă bucur de căldura, de înțelepciunea și de umorul lui și să-i mulțumesc pentru toată dragostea pe care mi-o dăruise de când mă născusem. Dar n-am putut face nimic din toate astea. Nu voiam să știe că era pe moarte. Așa că am spus singurul lucru pe care l-am putut rosti, cuvinte care nu puteau exprima întru totul ce simțeam pentru el:

— Te iubesc, tată.

S-a mișcat și, brusc, și-a smuls masca de oxigen de pe față.

— Și eu te iubesc. S-a uitat la mine și a adăugat: Știi cu ce mă mândresc cel mai mult?

N-am avut curaj să-i răspund, aşa că am scuturat din cap.

— Cu familia mea. Cu faptul că sunt tată şi bunic.

Vocea îi suna surprinzător de normal. Mi-a zâmbit cu dragoste, m-a mângâiat pe mână şi a închis ochii. I-am pus înapoi cu delicateţe masca de oxigen şi i-am netezit părul moale şi argintiu de pe capul lui plin de atâta înţelepciune, de atâtea cunoştinţe, de proverbe, de muzică şi de mierle. Unde aveau să dispară toate astea? Trebuiau cu siguranţă să ajungă undeva, nu să se stingă brusc, ca un bec. Helga s-a întors şi s-a aşezat lângă el, în partea cealaltă a patului. Ni s-au întâlnit mâinile când l-am mângâiat pe cap.

M-am gândit la el, un tânăr departe de casă, într-o pădure italiană, cu arma unui soldat inamic lipită de tâmplă, cu toată viaţa înainte, dar cu moartea privindu-l în ochi. M-am gândit la toate vicisitudinile care-l aduseseră în acel punct, cu văduva aceluiaşi soldat german la căpătâiul lui, iubindu-l până în ultima clipă, când moartea părea în sfârşit o certitudine. N-ar fi ciudat dacă am şti din prima clipă de viaţă cum vom sfârşi? Am stat acolo, cu o nouă viaţă înmugurind în mine, simţind primele mişcări ale copilului, mişcări care semănau cu bulele şampaniei care avea să se reverse curând în mine. De când mă ştiam, mă îngrozea gândul că tata avea să moară, iar acum se părea că nu mai exista cale de întoarcere. Toate iadeşurile pe care-mi pusesem dorinţe, toate păpădiile cărora le suflasem puful, toată sarea pe care o aruncasem peste umărul stâng în timp ce îngânam *Dă, Doamne, ca tata să trăiască sănătos până la nouăzeci şi patru de ani*, o vârstă pe care o alesesem la întâmplare, pentru că părea imposibilă şi îndepărtată. Nimic n-a ajutat. De ce rămâneam mereu însărcinată când unul din părinţii mei murea? Asta îmi amintea cu

cruzime de ciclul inevitabil al vieții. Fiecare naștere trebuie să fie plătită printr-o moarte. Când a murit mama, Kitty creștea în pântecul meu și mă gândeam că nașterea ei avea să însemne renașterea unei părți din mama. Aveam materia primă, ADN-ul, ca s-o recreez pe mama într-un fel, chiar dacă nu ca s-o înlocuiesc, pentru că nu putea fi înlocuită. Acum, când tata se stingea sub ochii noștri, în pântecele meu creștea încă o viață, un nou membru al familiei mele, care avea să moștenească ceva de la tata. Am știut atunci că, orice s-ar fi întâmplat, aveam să nasc acel copil, indiferent cine-i era tată. Mai știam că avea să fie băiat.

Specialistul s-a întors devreme a doua zi dimineață. Ne-a luat deoparte pe mine și pe Sammy.

— Vreau să conștientizați că starea tatălui vostru e foarte gravă, a spus.

Până în acel moment, mă rugasem ca dragostea noastră să fie suficientă ca să-l țină pe tata în viață. L-am luat în brațe pe Sammy și am plâns amândoi.

— Trebuie să-i aducem pe copii, i-am spus lui Greg.

— Nu i-ar tulbura prea tare? a întrebat Helga.

— Nu ne-ar ierta niciodată dacă nu i-am lăsa să-l vadă.

O rugasem pe Ruthie să stea la noi cu copiii și m-am dus s-o sun. Vocea mi s-a umplut de lacrimi când i-am dat vestea. Am luat-o înapoi pe coridor. Spitalul se trezea la viață. Din loc în loc, asistente și medici stăteau de vorbă și râdeau. Mă jignea normalitatea lor. „Cum o să îndur asta?" m-am întrebat, iar întrebarea s-a prelungit în ecou. Înțelegeam acum de ce Madge alesese nebunia. Suferința e prea dureroasă și te poate urma peste tot.

Ruthie i-a adus pe Kitty şi pe Leo, pe chipul cărora se citea o tristeţe prea greu de îndurat pentru vârsta lor. Se forţau cu vitejie să nu plângă. Ne-am aşezat toţi în jurul lui, veghindu-l şi aşteptând, aşa cum ne sfătuise specialistul, deşi ştiam fiecare că ne luam adio. Brusc, tata s-a ridicat în capul oaselor şi şi-a scos masca de tot. S-a uitat la noi.

— Bună dimineaţa, tuturor! a spus.

Era încântat să ne vadă pe toţi şi tonul lui parcă sugera că deschisese o uşă ca să ne invite înăuntru. O clipă, am îndrăznit să sper că îşi va reveni, apoi mi-am amintit că auzisem de clipele de luciditate care precedă moartea. Tata s-a uitat pe rând la toţi, parcă încercând să ne memoreze chipurile, s-a întins, a închis ochii şi a scos un oftat prelung, de adio. Ne părăsise. În final, trecerea lui în nefiinţă îi reflecta viaţa. Demnă şi discretă.

Nu ştiu de ce m-am trezit că mă uit după o foarfecă cu care să tai o şuviţă din părul argintiu al tatei, ca s-o păstrez drept amintire. Era oare aceeaşi dorinţă de a-ţi însuşi ceva din persoana iubită, dorinţă care-l împinsese pe băiatul de ţăran din povestea lui Ivan să muşte nasul fetei moarte pe care o iubise? I-am strâns la piept pe Leo şi pe Kitty. În acele clipe, pe lângă durerea insuportabilă provocată de pierderea tatei, durere care ameninţa să mă chinuiască până la moarte, am ştiut că trebuia să rămân cu Greg şi că aventura mea cu Ivan, după cum bine remarcase CP, se sfârşise.

Capitolul 24

L-am mai văzut pe Ivan o singură dată. S-a întâmplat câteva săptămâni mai târziu, după înmormântare, când durerea sfâșietoare se transformase într-o suferință surdă, constantă. În fiecare dimineață, când mă trezeam, trăiam câteva clipe de normalitate, după care îmi dădeam seama că deschideam ochii într-o lume în care tata nu mai exista. După aceea, durerea constantă și atât de cunoscută se instala la locul ei, pentru tot restul zilei. Pe tata l-am înmormântat la două zile după ce a murit, pentru că instinctul iudaic din Sammy și din mine îșI cerea drepturile. Evreii își îngroapă morții cât mai repede. Credeam că de vină e căldura deșertului, dar, după cum mi-a explicat Ruthie, întrucât sufletul omului s-a întors la Dumnezeu, e un mare păcat să-i lași trupul să mai zăbovească în lumea celor vii.

— Nașterea, cununia și moartea, atunci religia își intră în drepturi, a spus Sammy în apartamentul tatei, la câteva zile după ce murise.

Ne-am dus cu toții acolo de la spital. Nici nu ne gândisem să mergem în altă parte, de parcă așa voiam să-i simțim prezența și să-l menținem în viață. Apartamentul păstra mirosul lui, capacul pianului era ridicat, așa cum îl lăsase el, iar firicele de praf dansau în razele soarelui de primăvară care străluceau cu obrăznicie peste suferința noastră. Camera era încremenită și tăcută, de parcă pianul știa că mâinile tatei nu-i vor mai atinge clapele niciodată. După înmormântare, ne-am dus des la apartamentul tatei, respectând obiceiul Shiva[1]. Ruthie aducea mâncare și avea grijă

1 Perioadă de șapte zile de doliu, după moartea unei rude apropiate. (N. a.)

de noi, care plângeam și depănam amintiri despre Bertie.

— Evreii fac unele lucruri cu cap, a continuat Sammy. E clar de ce își sfâșie hainele. Îi ajută să-și exprime starea interioară. Așa mă simt și eu. Sfâșiat. Tu nu?

După obiceiul doliului la evrei, Sammy nu era bărbierit și purta o cămașă ruptă.

Arăta așa cum mă simțeam eu, pustiit, orfan. Nu contează dacă ești om în toată firea când îți mor părinții. Tot abandonat și singur te simți. Când ei mor, moare și o parte din tine, sinele tău mai tânăr, copilăria ta. Nu mai are cine să-ți spună cum erai în primele luni de viață, care au fost primele tale cuvinte și care era jucăria ta preferată. Toate aceste amintiri sunt îngropate odată cu ei. Nu mai eram fiica nimănui. Plasa de siguranță dispăruse, nici o generație nu mai stătea între noi și mormânt. La finele acelei prime săptămâni de suferință, Helga a plecat în Germania, lăsându-ne încă o dată orfani și abandonați.

— Înțelegeți, nu? a spus. Trebuie să fiu alături de copiii mei, în Germania. Dar voi veni des să vă vizitez. Suntem legați pentru totdeauna.

După câteva săptămâni, m-am dus cu Sammy la apartamentul tatei, ca să sortăm și să punem cu durere în cutii o viață care se sfârșise. Am găsit acolo o parte din copilăria noastră, ascunsă în sertare, foi matricole îngălbenite și bilețele cu mesaje de dragoste hazlii, pe care eu i le scrisesem tatei, și el mie. Le păstrase pe toate, închise într-o cutie de lemn pitită în fundul unui dulap. Dacă au noroc, fetele învață să iubească de la tatăl lor. Bilețelele m-au sfâșiat. M-au făcut să înțeleg încă o dată ce mult pierdusem.

— Ar trebui să fii recunoscătoare pentru toți anii ăștia în care ai avut un tată, mi-a spus CP cu o zi

înainte, în bucătăria mea, în timp ce întindea mâna ca să-i admir inelul de logodnă pe care i-l dăruise Jeremy. Eu n-am avut aşa ceva.

Tatăl ei murise când CP avea zece ani.

— Uite, ţi-am adus ceva care o să te înveselească.

Mi-a întins un plic. Era un voucher pentru o şedinţă la Rasa Rastumfari, legendarul irigator de colonuri. Bănuiesc că a avut intenţii bune, dar chiar credea că un colon curat îmi putea alina suferinţa pierderii iubitului meu tată?

Sammy m-a găsit în camera tatei, plângând în faţa unei fotografii. Eram eu la paisprezece ani, lângă tata, cu capul pe umărul lui. Era întors pe jumătate spre mine şi-mi zâmbea. Ţineam minte ziua în care fusese făcută fotografia, imediat după înmormântarea bunicii Bella. Cu doar câteva clipe înainte, tata şi cu mine plângeam îmbrăţişaţi. Sammy avea în mână o cutie de carton pe care o găsise în acelaşi dulap şi pe care scria solemn *Tinereţea mea*. S-a aşezat lângă mine şi a început să-şi scotocească trecutul.

— Vaginul lui Ginny Best, a spus brusc, ridicând ceva.

— Ce?!

— Fotografiile astea. I-am pozat vaginul. De fapt, vulva, nu vaginul. Cred că aveam amândoi vreo optsprezece ani. N-arată rău, a spus, apropiind fotografia de ochi.

— Vaginul sau fotografia?

— Amândouă. Eram un fotograf talentat.

Stătea cu orele în baia pe care o transformase în cameră obscură, iar eu băteam nervoasă cu pumnii în uşă.

— Ce să fac cu ele? m-a întrebat.

— Să i le trimiţi? am sugerat. Să le arunci?

— Vrei să le vezi înainte?

— Nu cred, tu ce zici?

Episodul vulvo-vaginal ne-a mai binedispus, aşa că, peste câteva clipe, când Ivan mi-a scris că vrea să mă vadă, i-am răspuns să mă aştepte la cafeneaua de după colţ.

Moartea, şi nu dragostea, schimbă totul. Ce bine arăta Ivan când a intrat! Un străin frumos. Înţelegeam de ce l-am dorit, deşi legătura dintre noi se cam rupsese. La început, n-am recunoscut deschis că ne spuneam adio. Nici nu era nevoie, ştiam amândoi. Stăteam în faţa lui şi-i pipăiam cu degetul mic cicatricea din sprânceană, citindu-i chipul în Braille, cu mâinile, ca să mi-l întipăresc în memorie.

— Becky şi cu mine divorţăm, mi-a spus. Urăsc felul în care mă port cu ea. Merită pe cineva mai bun.

— E bine?

— Cred că răsuflă uşurată.

Am tăcut câteva clipe.

— Îmi pare rău că a murit Bertie... a început.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi.

— Trebuie să plec, am spus, mă aşteaptă Sammy.

— Dacă ai nevoie de mine sau se schimbă situaţia... mi-a zis la plecare.

I-am pus degetul pe buze înainte să-l sărut, aşa cum mi-a făcut şi el când a început totul.

La uşă, mi-a dat o hârtie. O poezie scrisă la maşină în rusă.

— Încă un bilet, a spus zâmbind trist. Iartă-mă că am împrumutat cuvintele altcuiva ca să-ţi spun ce simt. Sunt ale celui mai mare poet rus, Aleksandr Puşkin.

M-a strâns la piept pentru ultima oară, s-a întors şi a plecat.

Ia vas liubil: liubovi eşe bîit mojet
V duşe moei ugasla ne sovsem;
No pusti ona vas bolşe ne trevojit,
Ia ne haciu pecialiti vas ni cem.
Ia vas liubil bezmolvno beznadejno,
To pobostiu, to revnostiu tomim;
Ia vas liubil tak iskrenno, tak nejno,
Kak dia vam bog liubimoi bîit drugim.

De data asta, nu aveam să-l rog pe Volodea să-mi traducă. Din instinct, ştiam că poemul era prea intim şi prea trist. În schimb, m-am aşezat la computerul tatei, în apartamentul lui, şi am găsit traducerea pe internet:

„Eu te-am iubit şi poate că iubirea în suflet încă nu s-a stins de tot; dar nici nelinişte şi nici tristeţe ea nu îţi va mai da, aşa socot. Fără cuvinte te-am iubit, fără nădejde, de gelozie, de sfială chinuit; dea Domnul să mai fii cândva iubită aşa adânc, aşa gingaş cum te-am iubit".

Puşkin a scris poemul în 1829. Nimic nou în dragoste, se pare, iar gândul ăsta te alină.

Nu l-am mai văzut pe Ivan după aceea. N-am putut. Pentru că ştiam că viaţa care înmugurea în mine putea fi şi a lui, îmi era imposibil să-l văd. Singura metodă care m-a ajutat să rezist a fost să compartimentez, să-i neg existenţa şi să-mi spun că nimic din ce-a fost nu s-a întâmplat cu adevărat, că eram doar o femeie măritată, gravidă cu cel de-al treilea copil.

— Oare să-i spun lui Greg de Ivan? am întrebat-o pe Ruthie la telefon, într-o după-amiază.

— Regula numărul doi, ai uitat-o? a spus. Nu mărturisi niciodată. *Dacă nu vrei să ajungi la închisoare, nu comite infracțiunea.*

— Dar trebuie să-i spun că sunt însărcinată.

— Da, trebuie.

Greg a intrat pe ușă cu o expresie de satisfacție pe față și mi-a fluturat o hârtie.

— Citește asta! a spus.

Dragă domnule/doamnă,

În privința amenzii pe care ați primit-o pentru că ați intrat în Zona de Trafic Aglomerat fără să plătiți taxa.

Am avut grijă să aștept să se facă ora 18.30, înainte să intru în Zona de Trafic Aglomerat.

În scrisoare, mă informați că vă ghidați după Ceasul Atomic din Rugby. M-am asigurat că atât ceasul meu de mână, cât și cel din mașină arătau ora 18.30, înainte să intru în zona respectivă. În prima scrisoare, susțineți că am intrat cu două minute și patruzeci și șase de secunde înainte de ora 18.30 – probabil, potrivit Ceasului Atomic din Rugby. Vă informez că sunt un individ extrem de punctual și întotdeauna am considerat că e foarte important să-mi potrivesc ceasurile. Voi avea grijă pe viitor să-mi potrivesc ceasul după cel vorbitor, înainte să mă aventurez seara în Zona de Trafic Aglomerat din centrul Londrei.

Am însă două observații:

1. Cred că o diferență de sub trei minute e acceptabilă între ceasuri.

2. Dacă regia de transporturi londoneză vrea ca șoferii să respecte intervalul de taxare pentru intrarea în Zona de Trafic Aglomerat cu precizia Ceasului

Atomic din Rugby, cred că e necesar să se instaleze astfel de ceasuri la fiecare intersecție din Zona de Trafic Aglomerat.

Prin urmare, vă cer respectuos încă o dată, în lumina celor două puncte de mai sus, să anulați amenda de parcare.

Cu respect,
Greg McTernan

— Bravo, dragul meu! am spus. Sunt însărcinată.

(Oare când e momentul să anunți așa ceva?)

— Asta o să le dea de gândit... Ce?

— Sunt însărcinată.

Mi-a aruncat o privire lungă, pătrunzătoare, precaută.

— Dar abia dacă am făcut sex în ultima vreme și ai folosit diafragma, nu?

— Ești medic, ar trebui să știi că e nevoie doar de o încercare. Și nu, n-am folosit diafragma. Ai uitat? Se numără printre zecile de obiecte pe care le-ai ascuns anul trecut și pe care nici unul dintre noi nu le-a mai găsit.

— A, da, a făcut spăsit. Trebuia să-ți cumperi alta.

— La ce mi-ar fi folosit, am spus un pic mai acid decât aș fi vrut.

A dat să zică ceva, dar s-a răzgândit.

— Și ce vrei să faci, Chlo?

Stăteam amândoi în picioare, în bucătărie, Greg, sprijinit de frigider, lângă fotografia pe care o făcuserăm cu toții în fața casei, înainte să plecăm la gala tatei. Tata a avut dreptate. A fost premiul muncii de o viață, pentru o viață care se apropia de final. Lângă fotografie, era invitația la slujba lui funerară. Avea tipărită poza care stătuse pe pianul lui, cea în care privea cu nesfârșită dragoste cum Leo și Kitty își

desfăceau cadourile. Cine ar fi crezut că scena asta, imortalizată într-un moment fericit, avea să simbolizeze într-o zi tristeţea pe care ne-a provocat-o pierderea lui?

M-am întors spre Greg.

— Tata ţi-a vorbit vreodată despre moartea lui?

— Nu atât despre moarte, a răspuns încet, cât despre ce va fi după aceea.

— Şi ce a spus?

Greg a tăcut, a pus ceainicul pe foc şi şi-a făcut de lucru cu cănile de ceai.

— Se temea că nu vei putea îndura. Mi-a spus să am grijă de tine, iar eu i-am zis că voi avea întotdeauna grijă de tine, pentru că şi eu te iubesc.

M-am uitat în ochii lui şi am recunoscut expresia. Aşa se uita la mine când ne-am cunoscut.

— Te ţin minte, am spus, înghiontindu-l jucăuş, ca să nu izbucnesc în plâns. Eşti iubitul meu, Greg, băiatul de care m-am îndrăgostit cu atâţia ani în urmă. Parcă nu te-am mai văzut de un car de ani.

— Sunt aceeaşi persoană, şi tu la fel. Nu s-a schimbat nimic, a zis, mângâindu-mă pe faţă.

Ce bine era să fie adevărat...

— Tu ce vrei? l-am întrebat pe Greg, mângâindu-mi burta abia perceptibil bombată.

— Vreau să fii fericită. Vreau să fim fericiţi. Vreau să înţelegi că te iubesc.

M-a luat de umeri şi m-a tras spre el.

— Vreau tot ce vrei şi tu.

— Vreau să fac copilul, am spus.

— Atunci, îl facem, chiar dacă asta va însemna să muncim până la şaptezeci de ani.

Kitty şi Leo s-au bucurat la auzul veştii, după ce le-a trecut dezgustul provocat de gândul că părinţii lor încă făceau sex. Nu prea ştiam cum să-i spun lui

Jessie că aveam nevoie de camera ei pentru copil. Își petrecea iar fiecare weekend la noi și, des, o noapte-două în timpul săptămânii. Când am încercat să-i spun lui CP, a dat din mână relaxată și a zis:

— Nici o grijă, draga mea, poate dormi în camera lui Kitty.

O interesa mai mult să-mi spună că erau slabe șanse să-mi recapăt silueta de data asta, după al treilea copil și la vârsta mea înaintată.

— Ar trebui să-ți faci și cezariana, și abdominoplastia în același timp, a spus. Așa fac toate femeile azi.

Perversă, mă temeam mai mult să-i zic lui Bea că eram gravidă decât mă temusem să-i spun lui Greg. După cum s-a dovedit, temerile mele au fost întemeiate.

Am găsit-o în fața oglinzii din hol. Se pensa.

— Nu fac pe dădaca, a spus hotărâtă.

Poate că așa era cel mai bine. Nu le mai puteam ține pe ea și pe Zuzi. Aveam în sfârșit și motivul perfect, și ocazia să caut pe cineva care să pună un pic osul la treabă.

— Nu e treaba mea, a continuat Bea, întorcându-și ochii de la imaginea ei încruntată și privindu-mă în față. Pentru asta, ai nevoie de Zuzi a mea, cu asta se ocupa în Republica Cehă, e dădacă profesionistă.

Înainte să-i răspund, a strigat-o pe Zuzi și, în loc să mă descotorosesc de ele, m-am trezit că le angajez pe amândouă. Bea, pentru Kitty, Leo și, cum altfel?, Jessie, iar Zuzi, pentru bebeluș. Trebuia acum să plătesc două salarii în loc de unul și avea să mai apară un copil în casă. Doi, de fapt, dacă o puneam la socoteală și pe Jessie.

— O sută, a spus Greg când i-am zis.

— O sută ce?

— Acum, va trebui să muncim până la o sută de ani, nu până la șaptezeci.

Doar lui Ruthie puteam uneori să-i spun cât de tristă eram că-l pierdusem pe Ivan şi cât de tare mă neliniştea paternitatea copilului meu, gânduri care mă ţineau trează aproape noapte de noapte.

— N-ai fi prima, Chlo, mi-a spus, încercând să mă consoleze, când ne-am aşezat pe canapeaua din livingul meu într-o după-amiază, câteva luni mai târziu.

Eram gravidă în şapte luni, iar ea era oficial o şomeră fericită, care se relaxa înainte să decidă ce să facă în continuare. Ne obişnuiserăm să ne facem siesta împreună, uitându-ne înrobite la Richard şi Judy.

— Am scris odată un articol despre testul ADN de paternitate, pentru revista *Smart*, a continuat. Ştiai că aproximativ treizeci la sută dintre bărbaţii care fac testul află că nu ei sunt taţii biologici ai copiilor pe care-i cresc ca fiind ai lor? Regula numărul zece, apropo, *nu accepta niciodată testul ADN*.

— Nu-mi vine să cred, am spus, cu câtă uşurinţă îşi schimbă unii partenerii. Citeşti despre femei care divorţează şi, în clipa următoare, se cuplează cu altul şi fac un copil. Fac asta cu atâta uşurinţă...

— Cine sunt femeile astea? a întrebat Ruthie, privindu-mă mai insinuant decât aş fi vrut.

În definitiv, alesesem calea cea dreaptă, sacrificându-mi amantul pentru soţul meu.

— Ştii tu, apar în toate revistele, *Chav Weekly*, sau cum s-or fi chemând.

— Poate că ele nu au obsesia noastră pentru familie, instinctul de a-i păstra unitatea, indiferent cu ce preţ.

— Mmm, cred că e o calitate, nu? Ce e mai important pe lume decât familia?

— Faci iar sex cu Greg? a întrebat Ruthie.

— Constant, am răspuns. E tare ciudat, parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Mi-a aruncat o privire vicleană.

— O dată pe săptămână?

Am dat din cap.

— Binişor, a spus. Într-un cuplu căsătorit, e constant. Şi-atunci, ce-a fost cu toată abstinenţa aia?

— Nu ştiu. Greg zice că a fost o etapă în viaţa noastră, înainte s-o începem pe următoarea. Ţi-am zis de vopseaua GrayAway pe care am găsit-o în baie, nu?

Ruthie a dat din cap.

— Ciudat lucru, dar tocmai părul grizonat mă atrăgea cel mai mult la Ivan.

— Crezi că vei mai avea vreodată un amant?

— Niciodată să nu spui niciodată, am dat-o cotită.

Ruthie s-a ridicat şi s-a uitat la mine oripilată.

— Am glumit. Data viitoare e rândul tău, am zis.

Am tăcut amândouă câteva clipe, bucurându-ne de lenea de după-amiază, până când ne-a trezit soneria.

Era Madge. Avea un buchet de trandafiri culeşi din grădiniţa ei, buchet legat cu o panglică din satin auriu, din colecţia ei de cârpe. Parfumul lor puternic te ademenea să-ţi bagi nasul adânc, între petale.

— Vreau să-ţi mulţumesc că m-ai ajutat, a spus.

— Nu eu te-am ajutat, ci Sammy, am zis.

— Mă rog, amândoi m-aţi înseninat.

— Sammy încă ţi-l caută pe Armie.

A dat din cap şi ne-am uitat una la alta câteva clipe. Am invitat-o în casă, dar a scuturat din cap şi a plecat. M-am uitat cum trece strada şi intră în parc, unde a înconjurat-o imediat un stol de porumbei.

— Mi-e dor de Bertie, a spus Ruthie, când m-am întors în living.

— Da, am răspuns încet. Uneori, mă doboară cele mai mărunte lucruri. Eram ieri în metrou. În faţa mea, stătea un bărbat în vârstă. Când i-am văzut mâinile, m-a podidit plânsul. Semănau cu ale tatei.

Mâini bătrâne, care simbolizau iubire, mâini părinteşti care netezeau frunţi şi mângâiau obraji.

Am tăcut o vreme, amintindu-ni-l pe tata cu ochii minţii. M-am uitat le Ruthie. Îşi revenise, uitase de cocaină. În secret, Richard şi cu mine n-o scăpaserăm din ochi în ultimele luni.

— Mai ţii minte cutia? am întrebat. Oare o fi găsit-o cineva?

Cutia de biscuiţi în pătrăţele îngropată în grădină cu mai bine de treizeci de ani în urmă. Era în iulie, într-o după-amiază ploioasă de duminică, iar noi ne pregăteam (cea mai frumoasă parte) pentru o petrecere aniversară în seara aceea. Afară ploua, iar noi stăteam în casă şi vorbeam despre ce vrem să facem în viaţă. Cine să fi ştiut pe atunci ce avea să ajungă să însemne fericirea veşnică? Cu siguranţă, nu prea era aşa cum ne-o imaginaserăm pe atunci.

Iar azi, după atâţia ani, venise clipa să îngropăm altceva, ceva insuportabil de trist, ceva care marca sfârşitul unei ere. Cenuşa tatei. Într-o zi mohorâtă şi înnorată, în ziua în care ar fi împlinit şaptezeci şi nouă de ani, ne-am strâns în grădină, lângă cireşul sub care era îngropată cenuşa mamei. Helga venise şi ea din Germania. S-a bucurat enorm că eram însărcinată, iar eu am rugat-o să fie bunică onorifică.

— Înseamnă enorm pentru mine, Chloe, a zis.

Ne-am strâns mâinile, incapabile să spunem mai multe. Stătea dreaptă, semeaţă, cuprinzându-i pe Kitty şi pe Leo, care o flancau. Devenise şi bunica lor. Kitty a cântat unul dintre cântecele tatei, iar Leo a citit o poezie scrisă de el. Păreau disperat de trişti şi se împleticeau în cuvinte, cu lacrimile şiroindu-le pe faţă. Părea nedrept să cunoască suferinţa la o vârstă atât de fragedă, dar acesta era inexorabilul ciclu al

vieții și al morții. Într-o zi, așa cum li se întâmplă tuturor copiilor, dacă se respecta ordinea naturală a lucrurilor, aveau să ne îngroape și pe Greg, și pe mine. M-am uitat la Greg. Suplu, chipeș, cu ochii lui albaștri înroșiți, drept și sobru lângă mine. Pasajul pe care am ales să-l citesc era despre tați și fiice, dar era valabil pentru relația tuturor cu tata. L-am găsit într-un roman pe care-l citisem de curând, *Obiecte de decor într-un cimitir uitat de timp*, de John Gregory Brown:

Parcă un fir de aur străbate cuvintele unui tată când îi vorbește fiicei lui și treptat, de-a lungul anilor, firul ajunge suficient de lung ca să-l prinzi în mână și să țeși din el o pânză de iubire.

Ruthie m-a luat de mână. Sammy a deschis urna și a turnat cenușa pe pământ. În timp ce cădea, o rază neașteptată de soare a străpuns norii, luminând pământul. A prins în lumină o mierlă care stătea pe o creangă de cireș și care zvâcnea curioasă din cap dintr-o parte în alta. A deschis ciocul și a cântat, o notă prelungă, sonoră, ca o chemare menită să ne trezească. Janet, care mânca la fel de rar, s-a uitat la ea pofticioasă, iar Sammy a ridicat privirea, scrutând norii.

— Mi s-a părut că văd o clipă chipul tatei în nori, a spus trist. N-ar fi minunat dacă ne-ar privi acum?

Poate că, într-un fel ciudat, chiar ne privea. Și dacă o relație nu se sfârșește cu o moarte și poate continua, chiar în lipsa unei prezențe fizice? O clipă, am avut viziunea lumii de apoi, mai puțin clară decât cea a viilor. Vocea tatei încă îmi răsuna în minte și, uneori, îi simțeam prezența lângă mine. Copilul m-a lovit sub coaste. Am țipat. Greg și copiii și-au pus mâinile pe burta mea. Știam că suferința nu ne va trece niciodată, dar timpul, cu scurgerea lui inexorabilă, poate că avea să ne-o mai aline un pic.

Epilog

Curry thailandez de placentă cu verdeţuri
Reţeta lui Chloe Jivago
(nu e pentru cei sensibili)

două linguriţe de seminţe de coriandru
o linguriţă de boabe de piper negru
doi ardei iuţi verzi proaspeţi, curăţaţi de seminţe şi tocaţi
o bucată de 2,5 cm de ghimbir tocat mărunt
trei linguriţe de frunze şi tulpini de coriandru tocate
doi căţei mari de usturoi
trei linguriţe de ceapă verde tocată
o rădăcină de lămâiţă tăiată în bucăţi mari
două linguriţe de ulei vegetal
400 ml de lapte de cocos
patru frunze de lămâi verde
850 g de placentă proaspătă
un mănunchi mic de frunze de busuioc verde
o lingură sos de peşte

Se macină seminţele de coriandru şi boabele de piper în râşniţa de cafea sau în mojar. Se adaugă ingredientele proaspete (ardeii iuţi, ghimbirul, frunzele de coriandru, ceapa verde şi lămâioara) şi se face o pastă. (Dacă vreţi să trişaţi, puteţi cumpăra pastă de curry verde de la magazinul cu produse orientale, ca să săriţi peste etapa asta). Se prăjeşte pasta asezonată într-o tigaie cu ulei vegetal, vreo două minute. Se adaugă laptele de cocos şi frunzele de lămâi verde (cărora li se scot peţiolul şi nervurile) şi se lasă să fiarbă înăbuşit zece minute. Se taie placenta în cubuleţe. Se încorporează în sos cu o cană de apă şi se lasă să fiarbă înăbuşit până se frăgezeşte (vreo 20 de minute). Se adaugă frunzele de busuioc tocate şi sosul de peşte la curry. Se serveşte cu orez.
Ajunge pentru şase porţii.

Chloe Jivago, patruzeci şi patru de ani, îşi ţinea în braţe băieţelul abia născut, al treilea ei copil.

„Putem să-i spunem Bertie?" a întrebat, uitându-se la Greg, soțul ei. Greg a dat din cap, s-a aplecat peste copil și a tras păturica, dezvăluind un picioruș. Degetul mic îl încăleca pe cel de alături. Greg a sărutat piciorușul copilului, l-a acoperit și i-a spus soției lui: „Nu cred că aș fi îndurat dacă nu era copilul meu". Bebelușul își privea fix părinții, cu înțelepciunea unui om bătrân, cuibărită în trupușorul lui mirosind a lapte. Chloe a dat să spună ceva, dar Greg i-a închis gura cu un sărut. „Poftim, mănâncă asta! a spus, hrănind-o cu linguriță. Era supă de pui cu kneidlach. *„E delicioasă, dragul meu", a spus Chloe. „Conține ingredientul secret, nu? E perfectă." Adevărul e că nu era absolut perfectă, dar nici prea departe nu era.*

Nota autorului

Desigur, Ivan i-ar fi scris biletele lui Chloe în alfabetul chirilic, aşa cum şi-a scris şi Puşkin poemele. Am hotărât însă să transcriu în alfabetul roman toate textele în rusă din această carte, pentru ca cititorii care nu ştiu ruseşte să înţeleagă mai bine muzicalitatea limbii. Am folosit Sistemul Bibliotecii Congresului (fără diacritice).

Mulţumiri

Aş vrea să le mulţumesc fratelui meu, Conrad Lichtenstein, şi iubitei mele prietene, Claire Ladsky, primii care au citit manuscrisul acestei cărţi şi care m-au ajutat şi încurajat enorm. Le mulţumesc prietenilor mei, care m-au susţinut în timp ce am scris-o: Simon Booker (care mi-a explicat cu blândeţe că scrisul nu înseamnă doar să baţi la calculator, ci presupune ore de gândire departe de tastatură), Lola Borg, Richard Denton, Neil Grant, Alla Svirinskaia şi Colleen Toomey. Le mulţumesc şi Taniei Abdulezer, lui Jochen Encke, lui Marc Faupel şi lui Neil Geraghty, care au avut grijă de trupul şi de sufletul meu, lui Amy Jenkins şi lui Phillip McGrade pentru observaţiile lor preţioase. Aş vrea să le mulţumesc şi câtorva persoane care poartă numele de Gill – Gill Morgan, Jill Robinson, cu atelierul ei din Wimpole Street, şi Annabel Giles (nu e chiar Gill – dar are silaba Gile numele de familie), care mi-au fost alături de la bun început. Îi mulţumesc lui Gillian Gordon, pentru atelierul ei însufleţit de muze, şi lui Gill Hudson, care mi-a pus la dispoziţie un birou în care să scriu. Îi mulţumesc şi Henriettei Morrison, care mi-a pus la dispoziţie cu generozitate biroul ei din

Poland Street, unde a fost scrisă cea mai mare parte a cărții. Îi sunt recunoscătoare cardiochirurgului Shyam Kolvekar pentru sfaturile pe care mi le-a dat. Calde mulțumiri agentului meu, Clare Alexander, care m-a călăuzit cu o mână fermă și priceputa cât am scris, și editorilor mei, Jane Wood și Anika Streitfield – nu se putea să am femei mai vrednice în echipa mea. Mulțumiri și lui Sally Riley care a vândut-o peste tot pe Chloe Jivago și compania. Adâncă recunoștință soțului meu, Simon Humphreys, precum și copiilor mei, Oscar și Francesca, fără de care n-aș fi nimic. Mulțumiri și lui Edwin Lichtenstein, dragul meu tată, care a citit primele trei capitole – atât apucasem să scriu – înainte să moară. M-a încurajat să scriu în continuare. Sper că ar fi fost mândru.

Olivia Lichtenstein, Londra, iunie 2006

La preţul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001
B.C.R. Unirea, Bucureşti.

Tehnoredactor
LUMINIŢA SIMIONESCU

DTP
DUMITRU OLTEANU
CARMEN PETRESCU

Corector
MARILENA BĂLĂŞEL

Apărut 2008
BUCUREŞTI – ROMÂNIA

Lucrare executată la C.N.I. „CORESI" S.A.

Bestseller internațional publicat în peste zece țări și nominalizat pe lista scurtă la Melissa Nathan for Comedy Romance Award în 2008.

Rețeta lui Chloe Jivago pentru o aventură fierbinte

o femeie frumoasă, inteligentă
și neglijată de soț
un străin romantic și misterios,
cu un accent răvășitor

două părți nevoie de adrenalină
o mână de frustrări de fiecare
trei picături din aroma amețitoare
a dorinței

Se amestecă până devine delicios...
(Aveți grijă, uneori compoziția explodează.)

Când ispita îi dă târcoale în persoana superbului Ivan, Chloe Jivago ajunge să se întrebe dacă n-ar trebui să riște o aventură rusească fierbinte, înainte ca silueta ei perfectă să piardă bătălia cu gravitația. Dar, dacă se aruncă în vârtejul pasiunii, va reuși să scape basma curată? Adică, uite ce-a pățit Anna Karenina...

„Doamna Jivago din Queen's Park e scenariul perfect pentru cea mai trăsnită comedie romantică."
In The Know

ISBN 978-973-689-243-1